

HÁROM CSAPÁS: első könyv

„MA SE MEGYÜNK MOZIBA”

(Pörch Arisztid: Sójajok gyűjteménye)

Sultz Sándor

BÖLLÉRSZÉK

„Mészárfa? Mészárfa!? Na..., Mészárfa.”

*(Idézett mű: Pörch Arisztid: Mészárfa rövid története.
Monográfia. Kézirat a romok alól.)*

BEKÖTŐÚT, KORÁN REGGEL

(augusztus 5. péntek, 5 óra 21 perc)

- Az augusztusi pirkadat?

Egy agg Opel közeledik. Sódaré. Neki is zord telek rágta, kátyús aszfaltcsík kanyarog. Mellette árok, bokrok, ligetek.

Homokos, buckás vidék. A homoki vipera fészkelte itt nem is régen. Amíg ki nem pusztultak szerencsétlenek. Vagy szerencsések? A másik híresség az árvalányhaj. Ők még bírják. Amúgy a búzát már learatták. A napraforgó és a kukorica még érik. Már ahol elvetették. A gazdák most éppen az aszálytól rettegnek.

Mészárfa polgármestere fuvarozza a kábeltévéseket. Hunyó Szilvia riporter-szerkesztőt és Kicsiny Péter operatőrt. A közeli kisváros, Kuntarcsa média-ászeit.

Igazi, báránnyefelhős, nyári nap ígérkezik.

A riporter hölgy az anyósülésen. Az operatőre középen hátul, aki máris rögzíti a csevegést. Sódar pörög. Hunyó kisasszony kedélye kissé smink nélküli. Kicsiny Péter szeme vérágas, láthatólag másnapos.

- Az felénk mindig ilyen!

- A pirkadat?

- A pirkadat.

- Csakugyan? - A hölgy ásít.

Sódar a visszapillantóban megfürkészi magának az operatőrt is. - Már forog a kamera, Kicsiny úr?

Az operatőr nyög egyet. Szabad keze mutatóujjával köröz, megnyugtatja Sódart, vesz a kütyü.

Rövid kis csend. Kátyútól kátyúig szalamozik a kicsi kocsi. A riporter hölgy elnyom még egy ásítást.

- Egy kávéra. Megállhattunk volna. A benzinkútnál. Azért.

Sódar oldalról rápislant. A hölgy szemrehány? Sebjaj, lesz megoldás. - Negyedóra. A község-házán lefözetek maguknak egy egész vödörrel.

Hunyó kisasszony nyűgösen elmosolyodik. - Nekem egy bögrével is elég. Neked, Peti?

Az operatőr gyomra liftezik egyet. Hunyó kisasszony fáradt kis mosolyát feledve tűnődni látszik. Aztán gondolkodni? Ennyire korán reggel?

Mert kérdezni kéne? Interjúvolni? De mit? Hasznos lesz ez az anyag, bármit is kérdez? Próbálkozni lehet. De mit kezdjen ezzel a hízásnak indult, kopaszodó harmincassal? Ennyire korán reggel?

És ahogy jópofáskodik! És közben hiányzik elől két foga! A jobb felső tépő és mellette a metsző. És így se röstelli magát egy nőre nyomulni? Azzal a magabiztos kan mosollyal, amittől minden hím sovíniszta bunkó azt hiszi, hogy ettől lesz az ember lányának vizes a bugyija? És így még harsányabban beleordít ebbe az álmos hajnalba, mint az előbb:

- Tudják, milyen illat ez?

Mi milyen illat? Hunyó Szilvia és Kicsiny Péter összenéznek. A városi lány nem érez semmit. Az operatőr jelenlegi állapotában még annyit se. Szabad a gazda. De különben kit érdekel?

- Mint a csirke vére! - vágja ki a tromfot a polgármester úr.

Te jó isten! Minek lehet itt olyan szaga, pardon, illata, mint a csirke vére? A nő kutatva fürkészi ki a szélvédőn, aztán hátra Kicsinyre. Az operatőr harmadszor is felnyög.

- Mire gondol, Sódar úr?

- Mondom! A pirkadatra!

- A pirkadatra? - a nő most hökkenten bámul ki, az üvegen át a bogárszaros világba. Beleszimatol a levegőbe. Egy kicsit lejjebb tekeri az ablakot. Szaglászik, elemez.

- A levegőnek? Csirkevér illata lenne?

- Az, az, Szilvia drága! Csirkevér! Érzy?

- Nem... nagyon...

Szilvia még lejjebb tekeri az ablakot. A jobb kezét kinyújtja, a tenyerét lejtősen a menetszéllal szeme fordítja, hogy az orrához tereljen némi kis extra leget.

Közben az operatőr az ölébe engedi a kamerát, mivel tanácsalanná válik. A szeme még jobban guvad, a gyomra megint liftezni kezd, egyre öblösebbeket boázik.

Hoppá. - Rókáznom kell? - érdeklődik önmagától, noha félhangosan Kicsiny Péter.

- Rókáznod kell? - kérdez vissza ijedten Hunyó Szilvia. Két mélyről jövő, őszinte boááa a válasz. Sódar Dénes némi tapasztalat okán átlátja a helyzetet.

- Álljunk meg?

- Péter!? Nehogy lehányjál!

- Ja! Ne!

- Jézusom!

Sódar férfiszolidaritással biccent. Fékez, megáll az út szélén. Kicsiny úr kinyomul az autóból, átugrik az árkon, onnan üzetve kinéz magának egy akácfát, azt még kígyózva (akár egy boa) eléri. Ott a fa törzsének támaszkodva kétrét görnyed, és panaszos nyögéseket hallatva sugárban okádik.

„Pedig írva vagyon, meg ne részegedjete ti a vizezetlen bortól!

Ez is írva vagyon! És?! Prédikálhatok én ezeknek! Isznak, mint a gödény!

De azt is, aki a kannás bort kitalálta, rátűzném a piros valagú kanördög fehérén izzó villájára, és...”

(Pörch Arisztid: Asztali beszélgetések)

Az Opelban ülők a tök józanok enyhe undorával, elégtelen figyelik Kicsiny szenvedését. Aztán Sódar tekintete Szilvia keblére, homlokára, szemére, orrára, nyakára, végül újfent a keblére kalandozik. Ott megpihen kissé. Hunyó kisasszony hidegen viszonozza a vizsla tekintetet. Bunkó. Bár Sódar mentiségére legyen mondván, rögtön elszégyelli magát. Bizonyos helyzetekben, ugyebár, nézni se szabad. Így a polgármester úr figyelme ismét a napkeltéé. A Nap bíborától egy pillanatra Sódarnéra, Viktóriára asszociál, az ő egyszem gyönyörűségére, boldogságára, örömére, kit oly messziről csábított ide Mészárfára, az Óperencián is túlról, Tolnából-Baranyából. Hát bizony, más nőre nézni se szabad! Sose! Ezért hát halkan, röstelkedve kérdezi a formás keblű riporter hölgyet: - Szóval nem érzi?

- Mit is kéne? - kérdez vissza Szilvia agresszíven.

- Hát csak a pirkadat illatát! - védekezik Sódar.

- Ja! - enyhül meg a nő. - De. Valamit. Tényleg. - Bár ez inkább Kicsiny Péter nőfogó fermentuma lehet, ez az ecettel hígított gyomorsav és szúrós hónaljszag.

Az operatőr odakint lassan könnyedre, már-már lazára okádja magát. Hosszú lesz ez a nap. Valami falusi ízé. Mészárfán. Kit érdekel?

- Így megy ez... - bólogat Sódar úr.

Na jó. De mi megy így?

- Az ember. Már, aki iszik. Mármint az a férfi. Az így jár. De néha a nő is. Ha iszik. Vagy nem?

Ez a polgármester tényleg ennyire hülye? Vagy ennyi bölcsesség hogy férhet belé?

- De. Néha a nő is így jár - egyezik bele Szilvia. Reménykedik, hogy ezzel ezt a témát is lezárták. Kicsiny Péter a homlokát az akác törzsének támasztva zihál. Úgy érzi, talán ennyi elég is volt egy boldogabb holnaphoz. Visszavánszorog az Opelhez, beszáll. A szeme piros, mint az albínó nyulaké, ahogy az útitársakra néz. - Sorry a szörp, skacok - nyögi be és a kamera után matat. Sódar a nőre néz, mit jelent az, hogy „sorry a szörp”. Ez Kicsiny úr szóvicce vagy mije, és semmi értelme megmagyarázni. Kültelki kocsmai beszélés náluk, talán bicskázás előtt, de biztos, hogy anyázás után.

A polgármester indít, beletapos a gázba, ügyesen kikerül egy kátyút. Aztán még egyet. Az öreg Opel innentől mintha magától tudná az akadálypályát. Sódar percekig elmerül az ábrándozásba. A kamera Kicsiny kezében tüzelésre kész. Mégis lekésik, amikor Sódar visszatér a való világba.

- Majd meglátják! Micsoda remek kis falu a miénk! Micsoda múlt! És minő jövő!

„Bizony mondom néktek, Mészárfa valaha szebb napokat látott ám, az Úr megbocsátó kegyelmében. A mi Mészárfánk! Amikor még a szabad mezőváros címmel büszkélkedett! Címerében „x-ben”, mintha a szablyánk lenne, a kolbász, a hurka! A pajzs alakja pedig hátsó sonka! Az alatt meg a tagló, a bárd! Az aztán címer volt ám az! Heroikus heraldika! Amit mára ezek elfedtek. Hiába is emlékeztetem őket. Pedig az is mondvagygon, és én ide idézem néktek, neked, Vándor, hogy ugyebár aki a múltját nem ismeri és nem becsüli, az a szebb jövőjét nem érdemli. Hát ezért mondom valahogy így. Hogy azért! Azért van az, hogy ez a mostani helység, amit láhattok, ha erre a vidékre tévedtek, vagy tévedsz csak tenmagad egyedül, Vándor, hogy ez a Mészárfa ahhoz képest csak falucska, nem az a Mészárfa. Nem mondom, a templomunk igen szép, úgy kövérkésen barokkos. És akad még néhány gazdag porta. A városháza időnként tisztára bepucolva. Szemben a Vadas Presszó már sose hangos. És az itt élőket? Szinte kár is megszámolni. A lakossága annyira öregedőben, fogyóban. Amire a számolás végére érsz, vagy megmihályodik az egyik, vagy elköltözik a másik, és kezdheted az elejéről az egészet. A Kossuth utca végétől indulva újra. Persze indulhatsz a Petőfi vagy a Rákóczi utcától is. Bár most mondtam, hogy nem érdemes. De ha mégis rászánnád magad, akkor a Kossuth utca végét, a volt TSZ tehenészettől inkább javasolom neked, amit most le is rajzolok a kedvedért, hogy könnyebben odatalálj, mert...”

*(Pörch Arisztid: Mészárfa története. Bevezetés.
Számozatlan oldal a romok alól, a térkép hiányzik.)*

- És meséltem már az új vágóhidunkról? A BÖLLÉRSZÉKÜNKRŐL? - szólal meg váratlanul Sódar az Opelban. Az operatőr résen van, két utóliftezés között megnyomja a recet.

- Azért keltünk fel ilyen korán, Sódar úr - emlékezteti a polgármestert Hunyó Szilvia. És ülünk a kocsidban és előre átkozzuk ezt az egész napot, hogy a faludban kell rohadnunk a főszerkesztőnk utasítására.

- Ja! Persze! Azért jönnek. A Böllérszékem miatt. Az országban ez lesz ám a legmodernebb! Vágóhíd, mármint. Mi? - dicsekedik Sódar.

- Tiszta Európa? - cikizné őt Szilvia, ám Sódar nem veszi a lapot. Ismét harsány, lelkes.

- Olyan lesz az, drága, hogy még a disznók is dalolva mennek be!

Hová? kérdezné Szilvia. Aztán rájön. A vágóhídra. Aha. Haha. Ezt a megjegyzést a kétfogú nyilván viccnek szánta. Kicsiny Péterbe viszont kezd visszatérni az élet, így aztán a „humora”, ha tétován is, de már jelentkezik. - És dalolva jönnek is ki? - érdeklődik.

- Dalolva is ki? Haha. Ez jó. Ez szörpös egy poén volt, Kicsiny úr! Nahát! Jól elleszünk mi együtt, az már biztos!

- Az tuti biztos - sóhajt Hunyó Szilvia. Kicsiny az ölébe engedi a kamerát.

- Figyeljél már, ezt a fost is vegyem?

- Mindent, Petike.

- Pöpec.

- Mert majd úgyis megvágják, igaz?

- Majd meg.

Kicsiny Péter méla unalomban ismét munkához lát. A tájat fotózza. Sódar figyelme elkalandozik. Az Opelé is. Ezért behajtanak egy nagyobb kátyúba. Szilvia foga összekoccan, Kicsiny Péter majd kiveri a szemét. - Vigyázzon már!

- Hoppáka!

- Kiüti a szemem, hé!

- Bocsánat!

- Azért ez még nem egy sztráda, polgármester úr - állapítja meg a vérrögös igazságot Hunyó Szilvia.

„És bizony mondom: isa pur és homu vogymuk, és mi itt, a mi kis falunkban még inkább csak por és hamu vagyunk, és még a mostani szörnyű valónál is porabbak és hamubbak leszünk, ha nem szállunk magunkba és nem bánjuk meg bűneinket, melyek oly számosak, hogy még a pusztá felemlítésük is zokogásra késztet. Nincs az a főbűn, amely meg ne telepedett volna a mi lelkünkben, és mint a rák, vagy mint valami fertelmes kelés szívja el az erőnket. De bizony a kevélység, de bizony a fősvényesség, még inkább a parázñaság és a falánkság a mi vétünk, a mi megátalkodott szokásunk, nem is szólva az irigységről, és legfőképpen amaz fertelmes iszákosságról, ó testvéreim az Úrban! De az is írva vagy, hogy...”

(Pörch Arisztid: Asztali beszélgetések)

- Majd lesz itt négysávos autóút is, csak bízzák ide! Fejlesztés, Szilvike! Fejlesztés! Öt évet nem adok. Nem ötöt! Hármát! És Mészárfa lesz a világ köldöke.

- Az nem Mekka? - okoskodik Hunyó kisasszony.

- A húsevőknek? Mekka?! Az maradjon csak a mohamedánoknak! De a húsevőknek MÉSZÁRFA! A mi böllérszékünk, Szilvike!

Szilvia és Kicsiny Péter megint összenéznek. Ez a kétfogú nem viccel, ez a surmó tényleg ilyen. Sódar gyakorlottan kikerüli a következő nagy kátyút.

- Tehát mért is lesz nagy nap ez a mai? - tájékozódna Kicsiny Péter.

- A mai? Még nem lesz nagy.

- Hát akkor...?

- Ma csak körbevezetem önöket.

- Csak? - és ezért kellett fél ötkor felkelni? Ne már!

- De közel a nagy nap, barátaim! Amikor átadjuk a Böllérszéket. Szent István kenyerének ünnepén, Szilvia! Szem nem marad majd szárazon. Elhiszi?

- Ha maga mondja...

- Á, ezt nem csak én mondom! Az egész falu! Vége a nyomorúságnak. Öt! Nem! Azt mondtam, három év, és kolbászból lesz nálunk még a kerítés is.

- Már is irigyeljük az itt lakó kutyákat?

- Ez is az én életem egyik nagy célja, Kicsiny úr!

- És van még más is, polgármester úr? - csap le Hunyó kisasszony, mint ama bizonyos gyöngytyúk a takonyra.

- Rengeteg, hölgyem!

- Mondjon gyorsan egyet!

- Egyet? Gyorsan? Nos... Hogy ne csak ilyenkor augusztusban, hajnaltájt lehessen érezni mifelénk a vérszagot!

- Mármint a csirke véré?

- Például.

Ezen az ambíción azért van mit tünődni. Végül Szilvia összeborzong. Megképzik előtte Mészárfa jövője. Legalább tíz kilométeres körben mindent áthat a vér szaga. Esetleg az egész határ vérben úszik? Horrorfalva? Hunyó kisasszony nyugősen szól hátra. - Petike, húzd fel te is az ablakot!

Szilvia nekilát feltekerni a magáét. Az operatőr nagyot sóhajt, megállítja a felvételt. Leteszi a kamerát maga mellé az ülésre. Felkurblizza a hátsó ablakot.

A forgatásnak egyenlőre vége, a stáb csak bágyadtan néz maga elé.

- Ej, maguk városi népek! - értelmezi szinte helyesen a helyzetet Sódar, és szótlanul vezet tovább.

MÉSZÁRFA FŐTERE, KORÁN REGGEL

(augusztus 5. péntek, 5 óra 43 perc)

A főtéren egy nagytestű, igencsak jóképű, ám felettebb kétes pedigréjű fekete kan kutya kocog át éjszakai csavargásából hazafelé. Szaglászik, magában vihorászik, szokott helyeit megjelölgeti. Néhol a kakas még egy utolsót kukorékol, máshol egy-egy láncra kötött kolléga a csavargó után anyázik, más mocorgás még alig.

„Rendszerváltás? Miféle rendszerváltás? Mi változott itt, kérem? Nahát, polgármester lett újra a tanácselnökből. És? Három kurzuson át a Véreshek regnáltak a falut. Talán jobb lett? Annyi volt az ambíció ezekben, hogy bosszút álltak a Sódarokon. Azt akkor nem több. Munkahelyet? Ezek? Csak azért osztották szét a téesz földjét, hogy aztán bagóért felvásárolják! Aki itt nem a Véresh szolgája, annak a torka lesz véres - így tartja a szólás Mészárfán, tisztelt Vándor. És ez, bizony mondom, nem rágalom. Aki csak tehette, a maradék is menekült innen a városba, csak az öreg szüléket látogatni járnak haza. Hát ezért is van az, hogy csakis temetek én itt, lássátok feleim, esküvőm, keresztelőm alig két-három ha akad egy évben. Na, nem mintha a Sódarok különbek lennének. Mondogatom is néha a kántor uramnak, hogy...”

(Pörch Arisztid: *Mészárfa rövid története* 747. old.)

A távolban egy traktor erőlködik. Mintha közeledne?

Nyílik a paplak bejárata. Pörch Arisztid tiszteletes jelenik máris karcos indulatban. A kutya odakapja a fejét, a farkát csóválva megvakkantja az atyát.

Az végigméri, rálegyint. - Neked is, Hektor fiam.

Pörch a reverendára vett kabátját fázósan összehúzza elmegy a kutya mellett, aki lelkesen csatlakozik a tiszteletes úr mögé. Így ballagnak át vagy húsz métert a neobarokk templom bejáratáig. Pörch kinyitja a sekrestye ajtaját, visszafordul, körülnéz. Hektor szűkül egyet. A tiszteletes reá súlyosítja a tekintetét.

- De kevésbé aggódó szívvel figyelmeztetlek újra: addig-addig szökdösöl ki éjszakánként széles az nagy határba a te bűnös szabadosságoddal, mígnem egyszer rajtavesztesz, és kilyukasztják a bőröd a vadászok.

A kutya megint felszűkül, hátrál pár lépést.

- És most eridj haza, és adj hálát az Úrnak, hogy még ez egyszer megóvta azt az ocsmány bundát! És amikor hazaértél, add át nem kevésbé neheztelő említésemet György gazdának.

A kutya leül, liheg. Pörch megbámulja az engedetlen, sóhajt, bemegy a sekrestyébe. - Ennek is hiába ugatok.

„Az általános iskolát is bezárják? A mozgóposta hetente kétszer áll meg a falu egyetlen boltja előtt? Hol vannak már azok az idők, amikor még a kutyák szeme is guvadt neki-viselkedés közben a lapocka és velős csontok mértéktelen befalása miatt?!

Mert hiába bukik bele a Véresh klán a sok lopásba, ha utánuk csak a Sódarok következhetnek, a másik család, a másik klán, aki most a zöldbáró és az ő korrupt kommunista pereputtya?! És akkor most a Sódarok fognak lopni, aztán megint a Véreshek orozni, mert így volt ez mindig, és így lesz a világ végeztéig. Hacsak tényleg ki nem pusztulnak legalább a Sódarok. Amire valós a remény, tisztelt Vándor, mivel ez a mostani Sódar, a Dénes az utolsó a férfiágon.

És noha igen szép asszonyt vett magának a messzi Tolnából-Baranyából, eddig bizony örököszt nem adott nekik az Úr.

No és akkor mi lesz? Ha a Véresh klán meg akár a nyulak a tavaszi ketrecben, úgy szaporodnak. Vagy mint a görény a tyúkok közt, akár...”

(Pörch Arisztid: Mészárfa rövid története, 1914. old.)

BEKÖTŐÚT, MÉSZÁRFA FELÉ

(augusztus 5. péntek, 5 óra 57 perc)

Az út szélén, az árok mellett kísérteties alak ácsorog, tetőtől talpig feketében. Fekete kámszában, aminek fekete kapucniját mélyen az arcába húzta. Mellette ugyancsak mélyfekete, hajókoffer nagyságú bőrönd, görgőkre szerelve. Ha a bőrönd helyett egy fekete ló állna és egy kasza lenne a férfiú vállán, bátran lehetne tippelni a baljós alak kilétére. Így is lehet.

Az Opel közeledik. A Kámszás alak feje csak aprót moccan a hang irányába. Sódar egy pillanatra ráfékez, megbámulja a jelenést, aztán gázt ad, a lehető legnagyobb ívben kerül. A rémítő jelenség feje lassan a kocsí után fordul. Egy pillanatra látni az arcát, aminek majd a felét eltakarja egy mélyfekete napszemüveg. Az Opel cikcakkban repeszt tovább.

UGYANOTT, AZ OPELBAN

(augusztus 6. szombat, 5 óra 57 perc)

- Figyelj már! - sikkant aprót Szilvia.

- Maguk is látták? - borzad bele a jelenésbe Sódar is.

- Ez nem a halál volt?! - Kicsiny Péter és Hunyó Szilvia rémulten hátrafordulnak. Sódar is megnézi magának a baljós árnyat a visszapillantó tükörben. A Halál? Vagy tényleg ki a fene lehet ez? A Fene? És hogy kerül ide ilyenkor hajnalban? Az út szélére, alig öt kilométerre Mészárfától? Bár a Halál közismerten leginkább hajnalban szeret...

- Á, ilyen alakban a halál még sose járt nálunk - nyugtatja meg Sódar magát is.

- Úgy érti, bőrönd még sose volt nála? - veszi lazára az ijedséget máris Hunyó kisasszony.

- Se kasza, se bőrönd, csókolom.

- De a halál volt?

- Ne hülyéskedj, Peti, dehogy a halál volt!

- De mondom, hogy a halál volt!

- Nyugodj már le!

- De a... az akkor ott az ki a halál volt?

- Csak egy fekete kapucnis ember fekete bőrönddel.

Ám Kicsiny Péter nem először, de nem is utoljára valami olyasmit kezd el magában fontolgatni, hogy talán mégse kéne annyit inni. De legalábbis nem mindennap. Legfeljebb ha hétvégenként. Vagy csak a jeles napokon. Vagy még akkor se. Csak... Á nem, hiszen ez nem a halál volt. Még nem. Csak egy kapucnis stoppos tök feketében. Lehet inni. Mert inni jó. Amíg sorry a szörp. Érthető, skacok?

„A kies homokdombok ölelte települést a XIV. században említik először. Lakói szabad mészár és tagló jogot kaptak a földesuruktól, Tarcsay Tas Töhötömtől. Innen a falu elnevezése. Az itt készített füstölt sonka, kolbász, disznósajt, hurka és egyéb finomságok messzire vitték a böllérmesterek híret már a középkorban is. A legenda úgy tartja, hogy a falu őslakói Hun Attilával jöttek az országba. Nyereg alatt puhított húsból készült szürkemarha pörköltjük ínycségnek számított, ami az Isten Ostorának olyannyira kedvenc étke volt, hogy holtá után egy kondérnyit véle temettek, kedvenc lovával, íjával és feleségeivel együtt a Tiszába. Ezért ki a Tisza vizét issza, az nem csak a saját vizét issza vissza, hanem ama pörköltből áradó életerőt is, a szürkemarha pörkölt lelkét, ami persze ostoba babonáság, mert...”

(Pörch Arisztid: Mészárfa rövid története, 144. old)

GYÖRGY SÁMSON PORTÁJA

(augusztus 5. péntek, 6 óra 05 perc)

György Sámson tolja a kerékpárját rozoga fészeréből a kissé gazos kerten át ki az utcára. A korosodó, ösztövé férfin kopott a fekete öltöny, a kalap, a cipő. Az utcára kiérve bezárja a kaput, alaposan megrázza a kilincset. Körülnéz, felhág a biciklire, a járdán nyiszog, nyikorog. A jármű hátsó kerekében akkora nyolcas van, csoda, hogy elfér a villa között.

Felcseng a templom kisharangja. Reggel hatot üt. György Sámson elbámul a templomtoronyra. Kihág a járdáról az úttestre, begyorsít, a nyolcas ide-oda csapja a bicikli farát.

„Már hogy lehetne a szürkemarhának lelke? A pörköltnek még csak-csak?! De nem! Lelke mindössze az embernek van. Annak se mindnek. A szakácsnak, aki a jó pörköltet főzi, na, annak van. De annak is csak esetleg. Ha nem túl pogány. Egyébként. Vagy ami rosszabb: ateista. De a pörköltnek? Aki megkóstolja, és ízlik neki, és felsóhajt, és könnybe lábadt szemmel sóhajtja, a szentségit, ez igen, annak az ínycségnek is lehetséges, hogy akad lelke. De a pörköltnek? Ejnye hát, többé egy szót se erről! Búúúsan bőögjön az, mint a szürkemarha, aki olyan egy akkora ostoba barom, hogy...”

(Pörch Arisztid: Asztali beszélgetések)

A HARANGTORONY, ÉS ONNAN A LÁTKÉP

(augusztus 5. péntek, 6 óra 07 perc)

Pörch Arisztid a harangtorony ablakában. Egy régi katonai távcsővel szemléli a falut. A társasága hozzá vagy harminc kövér galamb. Nézelődés közben most őket inti, oktatja.

- És mondá az Úr az ötödik napon: legyen galamb is. És az ötödik napon lett galamb. Lelkében elvileg szelíd, testében valójában begyes és kövér. És látá az Úr a galambot. És mondá, ez jó. Ez jó? De nem elég jó! Mert közülük nem mind szelíd, viszont mind kövér. És sok köztük gonosz. És némelyik fertőz, akár a pestis. És ti, repülő patkányok! Ti, akik

teliszarjátok a harangtoronyt!

A tiszteletes elfordul a galamboktól. Élesít a látcsövön. Most azt látja, hogy a csavargó fekete kan éppen hazaér Véresh (Petrovics) György „Vityillónak” gúnyolt, háromszintes palotájába, a szomszéd kutyák egyre dühödtebb acsargása közepette. A kerítéshez érve Hektor átfurakszik a hosszas nemi készlettel többször is kiszaggatott, a gazda által újra gondosan megfoltozott, aztán újra kiszaggatott és alá is ásott résen.

- Ahol nagy a szükség, ott nem lehet szűk a rés - morogja magának Pörch Arisztid, aztán ebbe belegondol, és úgy dönt, este ezt esetleg beleírja a „Szólások, aforizmák és egyéb aljasságok” című gyűjteményébe. Ha el nem felejtí addig.

Hektor az udvarba érve megpróbál észrevétlenül a környezetbe vegyülni.

Ma nem jön össze. Véresh (Petrovics) György gazda a terepjáró Mercédesze mellett bámulja. Az egyik kezében szivacs, a másikban ablaktörlő gumi. A Mercédesz lemosását ritkán bízta másra. Az ember a nőjét, a kutyáját és a kocsiját, ha lehet, maga mossa: ez egy bölcs elv, ami vezérli.

- Hektor, azt a kurva anyádat - szögezi le halkan, szárazon, különösebb indulat nélkül. Ám a kutya érti, hallja. Ez ma ennyi volt, gondolja. Szinte élvezi, amikor a gazda hozzávágja a szivacsot. A hátsókert felé menekül. Az ablaktörlő műanyag nyele is oldalba trafálja. Ez már fáj. Hektor felszűkül, megugrik. Aztán eltűnik a lóistálló mögött.

A hivalkodó épület mögött tágas karám. Benne féltucatnyi gyönyörű paripa.

A tiszteletes elveszi a szeme elől a messzelátót.

- Látod, Hektor, látod... Te se hallgatsz rám, látod.

Véreshnek csak az istállója többbe került, mint az ekléziának az egész paplak.

Pörch szabad szemmel is megmustrálja a pofátlanul csicsás épületet. A „Vityillót”.

Hogy nem szégyelli, mi? A falu népe, a megye, az ország-világ színe előtt kitenni: ennyit loptam, he!

Pörch Arisztid a galambokhoz fordul, rájuk üvölt.

- Avagy azért foglaltak-e itt hont eleink Hun Attilával, és azért adott áldott András királyunk uralkodása alatt Tarcsay Tas Töhötöm szabad mészár és tagló jogot Mészárfának, hogy birtokunk bitang ebek még bitangabb gazdáit és szaros galambok játéktere legyen?!

A galambok némelyike megszeppenve reppen fel, és tesz egy kört a harangtorony körül. Ám Pörch Arisztid máris megbánta hangoskodását, az égre emeli a tekintetét. - Bocsáss meg, Uram, ingerült szavaimért!

Pörch egy kicsit vár a válaszra. Egyértelmű jelet nem kap. Így aztán visszafordul a messzelátóhoz. Fókuszál. György Sámson fogja be. Az öregúr „nyaktörő” iramban érkezik a temetőhöz. Ott kontrafékez, aztán kevés híján rádől a kerítés sövényére. Némi küzdelem után visszanyeri az egyensúlyát, leszáll. A temető kapujánál letámasztja a biciklit. Indul a sírok közé, az asszonyához. Ám pár lépés után fordul, siet vissza. Mégse hagyja kint a kapunál a járművét. Betolja magával. Igaz, hogy Mészárfán nem lopnak. Viszont az ördög se alszik.

(A Halál meg, bár ezt szerencsére György Sámson még nem tudhatja, már a határban kódorog.)

A tiszteletes átfókuszál a temetőtől a Rákóczi utcára.

Nagynagy tanár úrék portája. Az udvaron hátul Ilonka szór éppen a tyúkoknak.

Haj, Ilonka! Szépasszony! Egy ilyet nem adnak ám aranyért se! És nem mérik kilóra! Ahogy kivillan a kínai műselyem alól az a bűbáj! - Ezért is bocsáss meg nekem, Uram! - morogja Pörch. De az esze ágában sincs a kukkolást abbahagyni. Sőt, inkább egy darabig békeességben elvan. Hiszen ez nem olyan sóvárgás, ami most őt bizsergeti. - Hiszen te látod az én lelkemet, Uram. Nem a sajgó hús csábítása ez. Hanem a puszta nézés öröme. Na.

„Mert van olyan nézés, ami nem parázna.”

(Pörch Arisztid: Szólások, aforizmák és egyéb aljasságok könyve)

BEKÖTŐÚT, MÉSZÁRFA FELÉ

(augusztus 5. péntek, 6 óra 11 perc)

A templom vakolat után sóvárgó tornya már közeledni látszik. Az Opel előtt egy sárga Volán busz dülöngél a falu felé. Sódar lassan utoléri, nekikészül az előzéshez.

- Mondom. Kétszer kétsávos - szólal meg hosszabb hallgatás után. Hunyó Szilvia úgy fordul felé, mint akit érdekel, mit akar mondani.

- Az út? - kérdezi igencsak elmésen.

- Az a minimum. Meg egy a tarcsai vasútállomáshoz.

- Húha.

- És majd nem ám három pár buszjárat kínlódik el mihozzánk naponta!

- Nem ám?

- Mert zúz majd a kombinát, Sódar úr? - kérdezi Kicsiny Péter. A kamera az ölében pihen.

- A Böllérszékünk? Zúz az bizony! Meg hozzá a fesztiválok!

- Hát az is lesz?

- Tudják maguk, mennyi most a véres hurka hossza Guinnessben?

- Mármint a rekordja? - Hunyó kisasszonyt ez végre igazán érdekli.

Kicsiny Péter kamerája megint recben. - Mekkora?

- Nincs is, kérem, akkora.

- Nincs hossza?

- Nincs rekordja!

- Nincs is? Nahát ilyet! És pont a véres hurkából nincs!?

- Pont azt mondja, cica - Kicsiny úr tényleg kezd teljesen magához térni.

Ideje a helyére tenni őt, mielőtt a szokott rosszkedvű pimasz lesz.

- Te csak forgassál, Petike, kicsinyt.

- Oké.

Sódar kiteszi az indexet, előzni kezd. Ám szemben egy akkora kátyú közeledik, hogy sietve visszatér a busz farához. Aztán úgy dönt, nem siet.

Inkább növeli a riport hírértékét, ha már megint forog az a kamera.

- Nos, úgy tervezem, Szent Istvánkor, tudják, az avatási ünnepen kezdetnek azt meg is döntjük.

- A hurka hosszát?

- Azt, azt.

- Guinnessben?

- Híre lesz! Ország-világ média, Szilvia!

- Nem mondja.

- De persze a maguké az előjog.

- Mármint a mi kábeltévénké?

- Még szép! Személy szerint a kegyedé.

- Ó, köszönöm.

- Ragaszkodni fogok! Egy Sódar Dénes akkor se felejt, ha tartozik.

Na és, ha követel? Adná magát a kemény riporter kérdés. De nem ma. És máskor se. Ez itt egy termelési kis színes lesz, nem oknyomozós nyomulás. Viszont az operatőr kollega gépe forog. Mit is kéne még kérdezni a kétfogútól. Kicsiny Péter újra megelőzi. - Sörsátor lesz?

- Sörsátor? A megnyitón? Persze, hogy lesz!

- Nem a megnyitón, hanem ma!

- Ma? Mért lenne?

- Ja, ha nem lesz... - Kicsiny Péter gyors hervadásnak indul.

- Viszont interjút készíthetnek Tuba Ervin úrral!

- Mert ő ki?

- A böllérség Paganinije!

- Kicsoda?

- Európa-hírű, Szilvia! Mit Európa? Világ!

- Akkor rá tényleg kíváncsi vagyok.

- Tuba úrra lehet is, ő megérdemli. Hazánkban momentán csak ő adhat ki EU-konform mesterlevelet. A Böllérszékünk leendő igazgatójának.

- És ki lesz az igazgató?

- Aki tőle bizonyítványt kap.

- És ki kap bizonyítványt?

- Az majd elvállik - somolyog rejtélyesen a kétfogú.

Aha. Hunyó Szilvia átgondolja a hallatottakat, aztán megtorpan a böllérkedés Paganinije titulusról. - Maga ismeri?

- Tubát? Neten. De tényleg ő a legjobb.

- Mert akárki már nem vágthat le akárhogy egy disznót se?

- Iparilag? Diploma kell hozzá, persze.

- Diploma.

- Oklevél. Akkreditált, mondom!

Amíg ezen a híren a stáb kicsodálkozza magát, Sódar ismét kiles a busz fara mögül. Szemben semmi, hátul semmi.

- És akinek a Nagy Tuba ad diplomát, azt még akár egy Chicagóban is tárt karokkal fogadják. Mármost a Nagy Vágóhídon.

- Ott van még olyan? - kotnyeleskedik Kicsiny.

- Chicagóban? Már hogyan lenne!?

Sódar rövidet dudál a buszsofőrnek, köszönésképpen, aztán megintcsak nem előz, visszasorol. Kicsiny Péter átmenetileg újra belefárad az életbe és a felvételbe. A kamerát az ölébe ereszti.

- De a kocsmá. Csak kinyit, amire beérünk?

- Dehogyar akar maga kocsmába menni! - csóválja meg a fejét Sódar úr.

- Én?! Ne akarnék?

- Peti, te nem akarsz kocsmába menni!

- Dehogynem akarok én kocsmába menni!

- Peti! - hiába Szilvia szigora, Kicsiny úr makacsnak tűnik.

- Megyek!

- Amikor az én vendégem? - mosolyog Sódar a visszapillantón át az operatőrre.

Ja. Az más.

- Kicsiny úr! Amit eszik-iszik! Még szép hogy!

Ja, ha az lesz, és ha úgy állunk, hogy szép, hogy...

- Mire vágyna úgy gyorsan?

Mire? Hogy ne itt legyen, hanem otthon az ágyban. Vagy a konyhában, a hűtő előtt. Vagy nem ebben az országban. Nem a Földön! Mire!?

- Egy gyógsörre, szerintem - válaszol Szilvia helyette.

- Azt is megoldjuk...

Sódar a busz mögött kikerül egy kátyút, ettől belezúg egy másikba. Szilvia foga megint összekoccan. Kicsiny Péter észre se veszi, a sörre gondol.

- Hoppáka? Tudom, bocsika, még nem sztráda - jegyzi meg pikírten Szilvia.

Sódar elismerő vigyorra értékeli a riporternő beszólását. Aztán felelősen megredőződik a homloka, mielőtt megszólalna.

Aztán megszólal. - Nyitunk egy olyan három kilométerrel?

- A sztrádában? - Szilvia int Kicsinynek, nincs lazálás, nem az ölébe való az a kamera.

- Hurkában!

- Ja! A Guinnessben.

- Annyi elsőre elég lesz, nem?

- Három kilométer véres hurka?
- Lehetne több. De ha több, nehezebb lesz jövőre túlszárnyalni.
- Mert az a terv, hogy minden évben megdöntik?
- Két-háromszáz méterrel. - Sódar nagyokat bólogat, érvel. - Kistévé. Nagytévék! Megasztárok. Meg a mega politikusok. A molinókon pedig ott vöröslik majd a jelszó:

MÉSZÁRFA A HÚSEVŐK MEKKÁJA!

Mondom!

- És ebből lesz a köldök... - bólogat Hunyó Szilvia.
 - Köldök? - Sódar hökkenten fordul Szilviához. Aztán rémlik neki. - Ja, az a köldök. - De még mit is akart még mondani? Megvan! - Meg a falusi turizmus!
 - Mert az is lesz?
 - Húsevőknek!
 - És wellness is lesz? - gúnyolódik Kicsiny ismét a kamera mögül.
- Hiába az ironia. Sódar nem ismeri, tehát nem is érti a tréfát. Már csak azért se, mert: - Lesz, lesz wellness is lesz! Naná, hogy az is lesz, Kicsiny úr!
- Ja!
 - Húsevőknek... - Szilvia feddő pillantással sújtja a kollégát. Aztán Sódart próbálja a megjegyzésével tovább segíteni. - Valahol csak ki kell majd azt a sok zsírt izzadni. Igaz, polgármester úr?
 - Úgy, ahogy mondja, drága! Na, vigyáztam!

Sódar kiteszi az indexet, ám most nem néz hátra. Felháborodott dudálás.

Sódar ijedten kapja vissza a kocsit, amittől most kevés híján az árokba rohannak. Sódar Opelja lefullad. A mögötte „száguldó” ütött-kopott furgonból egy középkorú asszony üvölt ki rájuk, aztán elporzik mellettük.

Ő bezzeg megelőzi a buszt.

NAGYNAGYÉKNÁL, A KONYHÁBAN

(augusztus 5. péntek, 6 óra 20 perc)

Nagynagy még ingben, gatyában. Előtte az asztalon jókora serpenyőben rántotta, fehér kenyér, kolbász, hagyma, zöldpaprika, paradicsom, pilleflakonban a saját bora. Nagynagy átszellemlen falatozik. Ilonka csörtet be az udvarról, meglátja az urát, ettől elszörnyed, aztán ráförmed.

- Jaj, istenem! Te még mindig zabálsz, Jenő?
- Mer mért? - Nagynagy szeme párás a gyönyörtől, a szája tele.
- Mért? Mért? Mert... azért!
- Ejnye már, Ilonkám! Hogy ne bírjak lenyelni nyugodtan két falatot?
- Kettőt?

- Kettőt!

- Hányszor kettőt nyeltél már le?

- Kétszer kettőt! Ötször! Mit szólsz bele?

Ilona elveszi a serpenyőt az ura elől, lecsapja a tűzhelyre. Nagynagy sóváran néz a rántotta után, aztán a tekintete megnyugszik a vastag kolbászon. Hát nem. Ma reggel azért se fog Ilonkával veszekedni. Ha nincs több rántotta, jó lesz ez a kolbász is. Nyúl is érte, vágna belőle egy olyan vékonyka, szinte átlátszó, négy-öt centi vastag karikát, ám az asszony a kolbászt is elmarkecolja előle. Na de már ne már hogy már?! - Szóval házsártoskodol - szögezi le Nagynagy Jenő erőltetett nyugalomban.

- Öltözzél!

- Még ennék.

- Fel! Inkább szépen!

- Minél inkább?

- Hozzád képest inkább!

- Nocsak.

Nagynagy nagyon lassú, kimért mozdulattal nyúl a kenyérért, a szájába töm úgy tíz dekányit, lustán megrágja, újhagymát harap hozzá. Közben úgy néz ki a fejéből, egyenest a feleségére, éppen csak annyi értelmet csillantat ki a szemén, mint amennyit egy állatkerti víziló enged meg magának, ha a gondozóját fürkészi.

- Minél fel? És kinek van kedve mindig veled veszekedni? - kérdezi aztán Ilonkát, hogy le nyeldekeli a puritán falatot.

- Mért kell könyörögni?!

- Majd öltözők.

Nagynagy bort tölt magának, ám mielőtt inna, Ilona a poharat és az üveget is elveszi előle.

- És ne is igyál ma!

- Mi van? Rántottára hogy ne igyak?

- Úgy, hogy ne!

Nahát, ami sok, az sok. Ez érv? Mert ne? Tényleg muszáj lesz megint veszekedni? Na. Hátha megteszi most a szép, csendes szó is. Még egy próbálkozást ez a fontos, szép reggel megér. - Ott voltál. Amikor Abáth doktor direkt javallotta. - Nagynagy emlékeztet és oktat. - Hogy egy kis bor, pláne a zsíros ételre bizony jól tesz nekem. Oldja a koleszterinemet. Nem? Vagy nem figyeltél, amikor pont ezt mondta?

- De. Pont figyeltem.

- Vagy nem azt oldja?

- Akkor se igyál ma!

- Oldja vagy nem oldja?

- Mit tudom én?

- Ha az Abáth doki mondta?!

- Akkor oldja!

- Na. Valamit old, az biztos. Meg finom, azt kész.

- Ma akkor se iszol, Jenő.

Használ is itt a szép szó? Ennél a nőnél? Nagynagy hangot vált.

Még mindig halk, ám fenyegető. - Teszed vissza. Töltesz.

- Nem fogsz nekem cefreszaggal odamenni! - vékonyodik el Ilona. De még mondja, kárálja, hát csak nem nyugszik.

- Há' már nehogy már te mondd meg nekem, hogy én hogyan megyek oda! Már, Ilonka!

- De pedig én mondom meg, Jenő. - Az asszony már a pityergéshez közel.

És most akkor beáll a csend. Az égzengéses vihar előtti. Nagynagy feje egyre vörösebb. A nézése már nem ama állatkerti vízilóé, hanem mint ama vadkané, kit felzavartak a dagonyában holmi nyikhaj zrinyiászok. Ám Ilonka ezt a próbát még kiállja. Bár könnyes szemmel, de elalélás nélkül elviseli az ura tekintetét. Nagynagy mély lélegzetet vesz, még mindig csendesen kérdi:

- És aztán mért te mondd meg, Ilona? És mióta?

- Azért, mert két éve segélyen élünk, Jenő. Mert azt az állást neked kell megkapnod, Jenő. - Ez mondjuk érv. Kemény. Nagynagy nagyot nyel. Még mindig csendesen szól. Pedig már igencsak nagy az üvölthetnék benne.

- Én kapom meg, ne aggódj.

- De. Aggódok.

- De ne.

- De de.

- De ne.

Patthelyzet. Ezt lehetne a végtelenségig folytatni. Ám elhül a rántotta.

És megmelegszik a bor. Nagynagy a biztonság kedvéért a következő falat kenyerét beletunkolja a margarinba, aztán a szájába gyömszőli, most hegyes, zöld, méregerős paprikát harap hozzá. Rág. Nyel. Izzad. Csak aztán néz reá az asszonyára, aki a tűzhely mellett őrzi a rántottát, a vastag kolbászt és a bort. Nagynagy hangja megint, mint szinte mindig, barátságos.

- Kinek adnák másnak?

- Bárki másnak.

Bárki másnak? Kinek? Ki lehetne az a bárki más? Mészárfán! Nincs is más jelentkező. Hiszen csak őt hívta meg rá pályázni a Sódar.

- Meglát téged az a Tuba. Vagy kicsoda.

- És?

- Netán kérdez is tőled valamit.

- És ha kérdez?

- Te meg ráböfögöd a borszagot?

- Hogy mit csinállok?

- El se kezdted a tanfolyamot, máris ki vagy rúgva, Jenő.

Nagynagy elképzei a jelenetet. Hogy meglátják őt, kérdeznek tőle, ő meg borszagút böfög. Nem tetszik az, amit elképzei, ezért megsértődik. És nem az a része, hogy böfög.

Feltápáskodik az asztal mellől, otthagyja az asszonyt a konyhában. Mert ordítani nem fog. Ma nem. Inkább elmegy innen. El bizony. Még a kenyeret, a margarint is az asztalon hagyja. Elmegy és meg se áll...

- Most hová indulsz?

- Közöd?

A tyúkól mögött van ám egy kis dugi pálinkája.

- De velem ne veszekedjél, Ilonka - szól hátra már a tornácról.

- Öltöznöd kell!

- Majd öltözök.

- Ott a tiszta ruhád a szobában!

- Velem senki ne pörölgjön, azt ajánlom!

- Mert különben mi lesz?

- Még te se pörölhetsz!

- Mert velem mi lesz?

- Majd megmutatom én neked.

- Mit, te?

Csak nem hagyja az asszony a tornácról lelépni? Mégis kitör a veszekedés? Mert ez már göngyölődik, mert az ember innen már nem hagyja magát. Nem hagyhatja!

- Hogy melyik felén kell megkenni vajjal a kenyeret!

- Azt mutatod meg nekem? Jenő!

- Azt!

- Az lesz? - Ilonka síróra vett hisztije immár oda. Az ajkán most veszélyes mosoly játszik.

- Az!

Nagynagy visszafordul a tornácról, átcaplat a konyhán, kinyitja a hálósoba ajtaját, úgy vonul be oda, hogy tudja ez a némben, ez volt a jó végszó.

Így aztán a hátába kapja riposztot, mint orgyilkostól a konyhakést.

- Mert melyik felén kell megkenni a kenyeret, Jenő?

Nagynagy súlyosan megáll. Végigméri a nőt, akivel már több, mint húsz éve... Vagy lassan már huszonöt? Lehet, hogy már harminc?! Mégis el kellett volna zárándokolni a tyúkól mögé, a pálinkához. - A jó felén - válaszol, szavai a foga közt szűrve. Hé! Ez még jobb végszó.

Ezért gyorsan magára csapja a szobaajtót. Ettől Ilona feje lilul be. Bámulja a fehér zománcot, aztán a rézkilincset. Nekilódul, három lépés után meggondolja magát. Váratlanul elmosolyodik. Csak az ajtón át üzen be, miután meglelte a jó választ. - De te mindig a rossz felén kened meg, Jenő!

Ez az! Hibátlan győzelem. Ilona elégedetten indul vissza az udvarra kapálni.

Felőle most már ki is jöhet ez a kövér ember a rántottájához, kolbászához, borához. De úgy se jön. Ennyi erkölcsi érzék még maradt benne. A falánkjának. Elismeri, ha veszített.

Ilona azon tűnődik, otthagyja-e még azt a zugpálinkát a tyúkól mögött az urának. Hát... csak megérdemel szegényke ennyi szabadságot. Vagy nem érdemel meg?

FŐTÉR, A VADAS PRESSZÓNÁL

(augusztus 5. péntek, 6 óra 31 perc 10 másodperc, uszkve)

A kerthelyiség egyik asztala alatt, egy drótszálás fűnyírót átölelve Bendő Pál hortyog. Másik asztalra dőlve Zúza Béla jótékony kómában. Az ő fűnyírója a lábánál piheg.

Ama országúti rém, a nyugdíjas korú furgon fordul be a térre, megáll a kocsmá előtt. Kokasné leállítja a motort, kiszáll. Az arca majd leolvad a kialvatlanságtól. Ingerülten nyitja ki a hátsó ajtót. A raktérben jó pár rekesz sör, egy láda kóla, némi rövidital, és kaniszterekben kannás bor. Az egyik sörös rekeszt kiemeli, lecsapja a földre. Az asztal alatt Bendő Pál felhorkan. Kokasné otthagyja a ládát, Zúzához megy, megáll fölötte. Megbökdösi a kómás vállát. Ám Zúzá nem olyan fából faragták, hogy egy bökdöséstől csak úgy felébredjen. Kokasné még bökö rajta párat, aztán inkább lekever neki egy jókora tockost. Erre már csak felnyög a Zúza. De eszméltre nem tér azért se.

- Béci! - Kokasné megcsavarja Zúza fülét. Zúza kinyitja a szemét, felnéz Kokasnéra, de aztán inkább nem látja. Aludna tovább.

- Ébredjél! - Kokasné Zúza orrát fogja be. Ettől nagyot horkant, kiszabadul.

A feje nagyot koppan a kerti asztalon, az se zavarja. Kokasné feladja, elfordul Zúzától, inkább belerúg Bendő talpába.

- Palika! Te is tápászkodjál!

- Haggyá' má'!

- Keljél fel!

- Alszok!

Kokasné elvenné a fűnyírót Bendő Páltól. Az utána kap, szorosan magához öleli.

- De ne aludjál!

- Mé' ne?

- Mert nyitok!

- Mér?

- Mert reggel van!

- Haggyá!

A kocsmárosné úgy néz körül, mint aki valami hosszú, egyenes, súlyos, ütlegetésre alkalmas tárgyat keres. Tekintete Zúza Pál fél szemével találkozik, azt nyitotta ki résnyire. - De mért van reggel? - kérdezi Kokasnétól.

- Mit tudom én! Mért?

- Nem tudod, hogy mért van reggel?

Kokasné csak bámulja Zúzá. Nem is sejtheti, hogy Zúza Bélát ismeretelméleti, vagy lételméleti aspektusból érdekli a reggel okságának beállta. Ezért a lehető legegyszerűbb választ keresi meg a számára. - Mer' berúgtál megint, azért!

- Azért van reggel? - csodálkozik el Zúza, de még Bendő is olyannyira, hogy mind a ketten felébrednek. És ebbe a válaszba Kokasné is belegondol. Mi van, ha tényleg azért van reggel, mert Zúza Béla berúgott az este? Gyors mérlegelés után ezt a lehetőséget elveti. Kevéssé valószínű. Bendő is körülbelül eddig a pontig juthatott, mert ő innentől kérdez. - De én mé' rúgtam be?

- Várjál má', én mér'?

Kokasné belátja, a legjobb lesz, ha praktikusán csavar egyet a kialakuló beszélgetésen.

- Mert mennyetek már árkot nyírni, azért!

Mintha ez válasz lenne arra a kérdésre, hogy ki miért rúgott be.

Zúzat nem is sikerül meggyőznie. - Szakadjá' le, Mari!

- Te keljél fel!

- Nyissá' sört!

- Dehogyan nyitok!

- Fizetem!

- Mi?!

- Mondom!

- Ki?

- Én!

- Miből?

- Segély!

- Azt mostanában nem is kapsz.

- Két hét!

- Akkor két hét múlva nyitok.

Bendő Pál az asztal alól nagyon figyelte ezt a szócsatát.

Zúza érzi, hogy vesztesre áll, ezért most ő hozakodik elő egy oda nem tartozó, de meggyőzőnek tűnő érveléssel.

- Parlagfű, Marika!

Tényleg, hogy jön ez ide?

Kokasné otthagyja Bendő Pált és Zúza Bélát a fűnyíróval. Visszamegy a furgonhoz, kidobálni a sörös rekeszeket. Zúza kiált fájdalmasan utána.

- Tudod, hogyha Zúza józan, akkor allergiás!

- Ha részeg vagy, akkor meg taknyos vagy.

- Az más.

- Nyissá' sört! - követeli most már Bendő is.

„A török hódoltság alatt a település fennmaradt. A fáma szerint csak a disznóhús feldolgozásától és fogyasztásától kellett a mészárfai bölléreknek eskü alatt tartózkodniuk. Valamint évi adót fizetniük lókolbász, szózott ökör és füstölt marha formájában a Portának. De ahogy én ezeket itt ismerem, megszegették ezek eme esküt is. Mészárfai paraszt disznóság nélkül? Olyan ez, tisztelt Vándor, mint eb oda Ugocsa Duna Buda, vagy mint vak komondor a bolhát nélkülözve. Vagy mint gémes kút a vödre nélkül, vagy szépasszony estetlen, veretlen, vagy akár a...”

(Pörch Arisztid: Mészárfa rövid története, 1526. oldal.)

A HARANGTORONYBAN

(augusztus 5. péntek, 6 óra 45 perc)

Pörch tiszteletes vállára egy galamb telepedik. Az atya némi mocorgás után belenyugszik a bizalmaskodásba. Tovább szemléli messzelátóján a környéket. Morog. - Végítélet kell ezekre, mondom! - A galamb nem szól semmit, csak egy kicsit totyog. Csak nem pottyantani készül? Pörch a szárnyas patkányra sandít, az ártatlan gombszemekkel vissza rá. Én? Dehogy! Csak egyetértek önnel, atyám! A pofájukra! Na, azért... Pörch figyelme visszatér a valós, a lüktető, a bűnös világba.

Sódar Dezső Opelja fékez le Kokasné furgonja mellett.

Sódar kipattan a kocsiból, dühösen lép a sörös rekeszekkel bajlódó nőhöz. Hunyó Szilvia csak kinyitja az ajtót, nem száll ki. Kicsiny Péter a hátsó ablakon át veszi a jelenetet.

A KOCSMA ELŐTT, A KOCSI HÁTSÓ ABLAKÁN KERESZTÜL

(augusztus 5. péntek, 6 óra 46 perc 21 másodperc)

A képünk úgy imbolyog, ahogy az operatőr fészkelődik.

Sódar két hiányzó foga (nem) látszik. - Mari!

- Mi van? - Kokasnének elől bezzeg az összes foga megvan. Mert neki telik neki rá, mi? A sok borravalóból, mi? Meg a vizezett kannás borból, az is biztos.

- Belököd az embert az árokba?

Kokasné egy pillanatig csak néz ki a fejéből, megbámulja Zúzat és Bendőt, aztán jut az eszébe, mitől lehet dühös a polgármester.

- Hát nézzél már hátra előzés előtt!

- Te meg ne hajtsál száz hússzal! Hová sietsz?

Az anyádba, Sódar. Válaszolna Kokasné, no de hát momentán mégiscsak ő a polgármester. - Hogy mentem volna száz hússzal? - kérdezi inkább. - Százzal se mentem!

- De százzal se hová sietsz?

- Mert helyettem ki nyit ki?

- Kit érdekel, ki nyit ki?

Ja. Hát ha erre ez a válasz, akkor majd nézd meg magad a következő választásnál... Szilvia vigyorog az Opelben. Élvezi a szofisztikált eszmecserét. A végén még jó kis anyag lesz ez a kis termelési színes? - De szép lenne, ha meg is ütné! - sóhajt.

- Már hogy ki kit? - érdeklődik Kicsiny.

- Hát Sódar a nőt. Vagy a nő Sódart. Hírérték, kolléga! Hírérték!

Kokasné közben otthagyt a polgármestert, az egyik sörös ládát a bejáráshoz cipeli. Sódar idegei megnyugtatósául kivesz egy sört a másik rekeszből, körülnéz, aztán jobb híján leharapja az üvegről a kupakot, nagyokat kortyolva iszik.

Szóval így törött ki az a két foga? Nyilván. Vagy nem?

Kokasné tér vissza a furgonhoz. Végigméri a polgármestert. - Kétszáz forint lesz.

- Írd a többihez.

- Az akkor úgy kétszázötven.

- Rendben.

Zúza Béla ezt látván rúg bele Bendő talpába. - Hé! Neki mért van hitel?!

Bendő félálmlában csak a hitelt hallván reagál. - Alma - aztán visszaaludna.

De Zúza már hiperaktív. Megint belerúg Bendő talpába, aztán bepróbálkozik Sódarnál. - Dini! Fizess egy sört!

Sódar válaszolna neki valami keresetlent, de kapcsol, hogy veszi a kábeltévé, így nyájasan veregeti meg Zúza vállát. - Béla, te menjél füvet nyírni!

- Mért?

- Mert ez a közmunkások, azért.

- Mért?

- Azért! - emeli meg egy kicsit a hangját Sódar, aztán magához vesz még egy üveg sört, otthagyja Zúzá és Kokasné, megy vissza a kocsijához.

Szilviára mosolyog. - Nohát, megérkeztünk. - Benyújtja a gyógsört Kicsiny Péternek.

A HARANGTORONYBÓL

(augusztus 5. péntek, 6 óra 49 perc)

Pörch Arisztid messzelátóján át. A galamb kacéran dúdolgat. Fülbe brúgni lehet, vállat le-szarni nem. Az atya most különben se ér rá tubicázni.

Sódar visszaszáll a kocsiba, áthajt a kocsmával szemközi polgármesteri hivatalhoz.

Ott leparkol, kiszáll, megkerüli a kocsit, kisegíti Hunyó Szilviát az anyósülésből.

A messzelátó visszarebben a kocsmához. Marika kinyitotta a kocsmá bejáratát, viszi be a sörös ládákat. Bendő Pál a hangzavartól muszáj-Herkulesre vette a figurát: felébredt. Az egyik kezével az asztal lapját markolja, a másikkal a fűnyíróra támaszkodik. Megpróbál felállni. Zúza segítene neki, erre mind a ketten elesnek. Egyelőre ennyi nekik elég is a napból. Fekve maradnak.

A falu határából beszűrődő traktor zaja határozottan felerősödik. A messzelátó a hang irányába fordul. Csak egy jókora porfelhőt látni a Rákóczi út elejéről.

Pörch Arisztid érdeklődése a Nagynagy portához tér vissza. Ilona kint az udvaron a nyomós kútnál a lábát mossa. Az atya jól megnézi magának a telt lábikrát. Nagyot sóhajt. Mármost a galamb. Vagy a messzelátó? Hej, mégiscsak jobb lett volna protestáns papnak... Pörch Arisztid a tekintetét szemérmesen továbbbrebbenti az utca túloldalára. Aztán onnan a temetőhöz.

György Sámson bánattól sújtottan áll a felesége sírja előtt. A bicikrije a földre dőlt közben. Még mindig gyászolja. Pedig hány éve is?

A motorzaj megint felerősödik, lehalkul. Lehet, nem is traktor közeleg? Mert most mintha ebbe a zajba rohamozó frontkatonák hurrája is vegyülne?

Hát hogy?

Hát máris?

Itt a világvége?

Ezeknek az ocsmány, bűnös pofájára?

Arisztid atya igencsak megdöbben. Élesítene a kukkeron. Hirtelen mozdulatára a galamb fel-száll a válláról. És vele rebbennek a többiek. Ismét pár kört tesznek a templom tornya körül.

Pörch tiszteletes a porfelhőt fürkészi.

Mintha földút vége felől, ráfordulva a Rákóczira egy szovjet páncélos lövegtornya sejlene fel?

De hát tényleg hogy?!

Máris?

Megint?

Egy orosz tank? Mellette, mögötte a rohamozó katonák? Pörch nem akar hinni a szemének, felnyög.

Mi az isten?!

Elkapja a szeme elől a messzelátót. Pár másodpercig guvadtan mered maga elé.

Aztán ismét a kukker.

Na, azért.

A porfelhőből mégse egy tank és a rohamcsapat, csak egy pótkocsis traktor bontakozik ki. A pótkocsiban vagy két tucat hízósertés visít, rőfög. De hogy lehet ezt hurrának hallani? Mit jelentsen ez a hallucináció?

Pörch kissé reszkető kézzel ereszti le a messzelátót.

A fejét csóválva hagyja ott a harangtornyot.

NAGYNAGYÉK KONYHÁJA

(augusztus 5. péntek, 7 óra 15 perc)

Ilona benyitna a hálósobába. Zárva. Megrázza a kilincset.

- Jenő!

- Nem! - A tanár úr hangja nyűgös.

- Nyisd ki!

- Nem nyitom!

- De nyisd ki!

- Mert mi kéne?!

- Öltözől már?

- Nem!

- Indulnod kell a meghallgatásra!

- Nem indulok.

- Akkor... nyisd ki!

Kevés csend után Ilona diszkréten kopogtat. Nincs válasz.

Ilona kipróbálja leggyengédebb anyai hangját. - Ej, ne duzzogj, na!

- Nem duzzogok.

Ez nem jött be. Ilona hangja szigorodik. - Nyisd ki azt a kurva ajtót és mutasd magad! - Ha ez se hat az urára, be kell hozni a kisfejszét a behatoláshoz.

De kattan zár, résnyire nyílik az ajtó. Ilona beléphet.

Az ágyon az odakészített öltöny, fehér ing, nyakkendő. Nagynagyon még mindig az agyonhordott mackónadrág, felül focimez. A tízes szám rajta.

Mint például Maradonán. De ez itt a Mészárfa FC. A sportember kobakján szemöldökig behúzott svájci sapka. Nagynagy kihívóan, sőt, már-már büszkén mered a feleségére. Ilona nem hisz a szemének, aztán mégis. Ezt kommentálja:

- Elájulok. - De nem ájul el. Csak nézi a férjét.

- Mi a gond, Ilonkám?

- Gond? Az nincsen.

- Hogy nézek ki?

- Így akarsz odamenni?!

- És ugyan mért ne? Tudod mit? Már indulok is. - Nagynagy odébb tolja az asszonyt, kísétál a konyhába, onnan a verandára, bújik bele a gumicsizmába. Ilona öt lépésről követi.

- Láss csak az a nagy ember! Az a Tuba nevű. Vagy kicsoda. Meg a többiek mind a tanácsban! - höbörög Nagynagy.

- Mit lássanak, Jenő?

- Hogy baszok az egészre, azt!

- Már önkormányzatot mondunk, Jenő.

- Mit?

- Húsz éve? Nem tanácsot.

- És azt is mondok, amit akarok!

- De mért mondasz azt?

- Mert indulatban vagyok.

- De mért vagy indulatban?

- Mért?

- Mért?

- Még kérded?

- Hát kérdem.

- Mert ide jutottam. Én! Egy Nagynagy Jenő!

- Hova?

Nagynagy tanár úr csak végigméri az asszonyt, további szó nélkül otthagyja, átballag az udvaron a konyhakert felé.

- Ide, mi?! - kiált utána Ilona a tornácról.

- Ide!

- De arra most hova mész?

Közöd? Megnézni most. Hogy mi van a tyúkól mögött. Az hétszentség!

- De pálinkát se igyál, Jenő!

Az istenit! Hát mindenről tud ez az asszony? Nagynagy ettől már mérges lesz.

- Lássá bárki! - bödül bele a reggeli csendbe. - Több mint harminc év tanítás után!

- Akkor se ordítsál, Jenő! - néz körül Ilonka, ezt vajon hány szomszéd hallja.

- És te még a reggelit is sajnálsz tőlem?

- Dehogyan sajnálsz! Csak...

- Csak?

Ilona fordul vissza a verandáról a konyhába. Rohan a sparhelthez, jobb kézzel felkapja a rántottás serpenyőt, ballal megragadja a boros flakon nyakát, siet az udvarra, a pilleflakont lóbálva kiált az urának. - Akkor csak igyál, zabálj, itt van!

Nagynagy a konyhakert kerítésénél nézi az asszonyt. Ő már lehiggadt.

Ilona visszaviszi a bort, a serpenyőt a házba, lerakja azokat az asztalra.

A sparhelt mellett lezöttyen a kissámlira. Konokul néz maga elé. Magában megállapítja, bizony nem ártott volna az este még egyszer felmosni a követ.

A rántottát meg a borát pedig hozzávágni az udvaron Nagynagyhoz. De már késő. Nagynagy tér vissza, a gumicsizmát a lábán hagyja. Visszaül a reggelihez.

Mosolyogva kérdi a felségét - Szóval egyek még, Ilonkám?

- Egyél.

- És igyak is kissé? Csak egy-két pohárral, az egészségedre? Azt mondd?

- Mit bánom?

Nagynagy először is tölt egy pohár bort, azt húzóra megissza. Az asszonyra les.

Ilona a vállát rándítja. Rá se néz.

Nagynagy kenyeret tör, beletunkol a serpenyőbe. Abba a jó szalonnás, kolbászos, piros paprikás zsírba. Tunkolja, itatja, a tetejére a tojást pakolja. Amikor kész, a szájába tömi. Újhagymát harap hozzá, aztán egy kis hegyes paprikát is. Rág. Hörcögpofával kihívóan fűrkészi asszonyt. Ilona fapofával még mindig a követ bambulja. Aztán rápillant az urára, de úgy ám, mintha nem is látná. Ehhez a nézéshez Ilona nagyon ért. Sebaj. Nagynagy viszont a kétpofára zabálásban professzor. Abban is, már bocsánat. Rág. Nyeldekel. Aztán máris az elkobzott vastag kolbászra sandít. Ilona ezt is látja ám, hiába nem néz oda.

Feláll, a vastag kolbászt az urához viszi, elébe csapja, aztán szó nélkül visszaül a kissámlira. Nagynagy se töri meg a csendet. A vastag kolbászból most egy olyan három centis falatkát vág le magának, és a szaftos kenyér után küldi. Rág. Nyeldekel. Végül csak nem fullad meg. De még egy pohárka bort azért csak igényel ez a dacos-kunsztos művelet.

Ilonka végre úgy néz át az urára, mint aki látja őt. Újra bepróbál egy nagyon szelíd hangot.

- De zabálás után felveszed a szép öltönyt?

- Azt nem a temetésemre vettük?

- Majd eltemetlek én használt ruhában is, Jenő.

MÉSZÁRFA, TEMETŐ UTCA

(augusztus 5. péntek, 7 óra 45 perc)

György Sámson tolja át a biciklit a temető kapun. A Zetor porzik el mellette, mögötte az utánfutón a hízókkal. Sámson jól megbámulja a jelenést, aztán felhág a biciklire, és jellegzetes nyolcas-rándulásaival elindul a nyakig érő sívítás és rőfögés után, végül lekanyarodik a templom felé.

„Az idő? Te talán érted, mi az? Mert én csak annyit tudok, hogy minálunk Mészárfán biztos másképp múlik, mint például Hollywoodban.”

(Pörch Arisztid: Szólások, aforizmák és egyéb aljasságok)

POLGÁRMESTERI HIVATAL, IRODA

(augusztus 5. péntek, 8 óra 02 perc)

Az igaz, hogy drága bútorokkal, de legalább ízléstelenül berendezett irodában a Nagynagy lány, a Gizi szervírozza a bögre hosszúkávékát. Elsőször Hunyó Szilvia és Kicsiny Péter média-menőknek. Aztán majd magának és Sódarnak. A polgármester fel-le járkál kint a folyosón. Izgatottan mobilozik. A kamera a dohányzó asztalon recben „felejtve” vörösen hunyorog.

- Tessenek parancsolni, fahéjas - Kicsiny közben szakérti magának a hölgyet. Ha nem lenne annyira másnapos, még azt mondaná róla, hogy Gizike olyan kis csinoska. Ám azt persze nem tudhatja, hogy azért, mert az anyjára hasonlít és nem Nagynagy tanár úrra. Szilvia viszont máris helyből utálja a lányt. - Köszí - veszi el az egyik bögre kávéját. Belekortyol. Egész finom. Ettől valahogy még jobban utálja.

Kicsiny Péter előbb a gyógysör maradékát issza ki. Az üres üveget leteszi a kamera mellé. A vonásai, a bélbolyhai, a lelke: még mindig émelygőben. De már nem háborgóban. Ám ráerőltet. Előveszi a legcsábítóbbnak betudott vigyorát. A „tétkozló fiú vagyok, de jobb, mint a mesében” készletből. Gizihez fordul. - Egy kis házi pálinka?

- Tessék? - ámul el Nagynagy Gizi.

- Nincs itt bekészletezve, hugica? Fontos vendégeknak?

- Házi pálinka?

- Faluhelyen szokott lenni.

- Szokni szokott... de nem is tudom.

- Hogy van?

- Van? - Gizi Sódarra néz engedélyért. Ám a főnök azt füleli, ahogy a készülék kicsenget. Így egy súlyos döntésben a Nagynagy lány ismét magára marad.

- Az sajnos nincs. De ha a konyak megfelel...

- Milyen konyak?

- Vagy whisky? - mentegetőzik Gizi.

- Mi az hogy!

- Péter - csóválja a fejét Hunyó Szilvia.

Péter rálegyint Hunyó kisasszonyra. - Te csak szürcsöld a fahéjas kávédat, a nagyok dolgába ne szólj bele!

Gizi még egyszer megkeresné a polgármester úr tekintetét. Most se sikerül. Ezért sóhajtván kinyitja az irodaszekrény középső ajtaját. Abban fény gyullad fel. A fényárban üvegpolcokon márkás italok. - Jim Bim, Bourbon, Abszolút Vodka, Martini? - érdeklődik Gizi az operatőr úr gusztusa iránt.

Mi ez itt? A Kánaán? Kicsiny Péter az égre emeli a tekintetét. Hunyó Szilviától megint csak ennyi telik ki - Péter...

Ennél már nem lehet sorrybb a szörp, skacok! Kicsiny Péter közel áll ahhoz, hogy gyengéd csókkal illesse a titkárnő kezét.

- Ebben a sorrendben jó is lesz - ereszt meg helyette egy viccet. Pedig nem lenne vicc, ha a riporternő tekintete nem sötétülne el oly nagyon.

Gizi nekilát kupicákba rövid italokat tölteni.

Sódar hívását végre fogadják a mobilon.

- Halló! Tuba úr? Tuba Ervinné? Csókolom! Sódar vagyok. Nem kérem, Sódar Dénes. Mészárfáról. Igen, csókolom, abból a faluból, ahová a kedves férje... Bocsánat, a kedves fia... Kérem szépen, csak érdeklődnék, hogy mi lenne a fia mobilszáma, mert... Nincs mobilja? Hoppá, sebj. Akkor kegyedtől érdeklődnék, hogy elindult-e már hozzánk a Tuba úr. El? Nagyszerű. Kérem, én neten megírtam neki, hogy talál ide kocsival, úgylátszik... Nem kocsival jön? Hogyhogy? Nincs kocsija? Értem.

Sódar Dénes nem érti. Hogy nincs egy ekkora nagy embernek kocsija?

Európa legnagyobb böllérének? Akinek a kezében nyilván mollban dúdol a konyhakész, a bárd, a tagló? Az ilyenek helikopterrel szoktak közlekedni. És csak ha nem sietnek, akkor limuzinon. Hiába néz a többiekre, ők se értik. Kicsinyt nem is értheti, mert a tálca töménnyel van elfoglalva. Gizi Kicsinyt figyelni kissé megbabonázva. Sódar csak Hunyó Szilvia tekintetéből remélhetne választ. Egy mosolyt, azt kap. Sódarnak ebből is ihlete támad, amit most meg is oszt Tuba Ervinnével, az anyukával. - Akkor... esetleg nem mondta önnek Tuba úr, hogy mikor, mivel érkezne meg mihozzánk? Vonattal és busszal? Nahát, ez...! Akkor... ezek szerint csak kora délutánra várhatjuk, mert... Mát itt kéne lennie? Hol? Itt? Mészárfán? De...! Jézus Mária, máris rohanok a reggeli buszhoz! Csókolom! - Sódar bontja a beszélgetést. A többiekre ordít. - Már itt van! A Tuba úr! A busszal jött!

- De az már rég beállt, főnök.

- Tudom! Gyerünk!

Sódar kirohan az irodából. Gizi tanácstalanul bámul utána. Kicsiny Péter gyomrába most ért le az első kupica konyak. Némi helyezkedés után úgy dönt, lent is marad. Hunyó kisasszony elindul Sódar után, az ajtónál visszafordul. Arra kíváncsi, hogy a kamera vajon követni fogja-e őt magától. Vagy kéne azért hozzá az operatőr is? Kicsiny Péter a következő kupicát dönti magába, és máris emeli fel a harmadikat.

MÉSZÁRFA, FŐTÉR, A BUSZNÁL

(augusztus 5. péntek, 8 óra 27 perc)

A tök üres busz a Rákóczi út - Főtér sarkán, a szokott helyén, az út szélén parkol. A közelében Zúza Béla és Bendő Pál a gazt aprítják bőszerűen a drótos fűnyírókkal.

A Rákóczi utca felől egy felismerhetetlenségig elegáns alak fordul be, és ballag el a tandem mellett. Zúza észreveszi, megbámulja a ravatalhoz vásárolt öltönyében feszengő Nagynagy tanár urat. Abbahagyja a fűnyírást. Ezt észlelve Bendő is.

- Csók'lom, Jenő bá'!

- Szervusz, Béla.

- De furcsának tecc'ik ma lenni!

- Ja.

- Mer' ki halt meg?

- Majd én.

- A Jenő bá' halik? Ne má'! - képed el Zúza.

- Mikor? - érdeklődik Bendő.

- Majd egyszer.

- Ja!

- Az soká lesz, he!

Nagynagy tanár úr legyintgetve ballag tovább, a tandem három lépére lemaradva követi.

- De mér'? - éri utol Zúza.

- Mit mér', Béla?

- Mért teccet kiöltözni?

- Mert így nem vagyok szép?

- De!

- Mink szeretjük a tanár urat! - bődül el Bendő. Nagynagy megáll egy pillanatra, megveregeti a vállát. - Ez kedves tőled, Bendő fiam.

- Pedig kikapott a Barcelona. Igaz, tanár úr?

- Az ki.

- Meg mink is kikaptunk - rontja tovább a hangulatot Zúza.

- Mink is.

- Ja! Azért teccik gyászolni? - Nagynagy úgy dönt, erre a kérdésre nem válaszol. Inkább Bendőhöz fordul. - Te is nézted, Palika?

- Tegnap a Barcelonát? Á, én nem. Én berúgtam.

- Látod, tegnap jobban jártál... - Nagynagy lépne tovább. - Akkor jó munkát, fiúk.

- Köszönny'ük, tanár bá'!

Nagynagy komoly méltóságában ballag tovább. A templom harangja misére szólít. Bendő Pál csak kíváncsi maradt, megint Nagynagy után siet a fűnyíróval. Bendő után meg a Zúza.

- De tényleg hová tecc'ik így menni?

- Mégiscsak temetésre.

- Mert mégiscsak ki halt meg? - mert ha nem ők ásták meg a sírt közmunkában, akkor ugyan ki?

- A büszkeségem.

- Ja!

Nagynagy int, megy tovább. A tandem összenéz. Zúzába, mintha villám, csap bele a felismerés. Nagynagy után kiált:

- De tanár úr! Teccik tudni! Nem arra van a temető!

Nagynagy legyint, harmadszor már nem fordul meg. Inkább azt figyeli, vajon honnan hová siet ennyire a polgármester úr.

Sódar a buszhoz rohan önmagától üzetve. Tőle jócskán lemaradva Hunyó Szilvia. Leghátul, vagy száz méterre Kicsiny a kamerával, amely, mint hűségesebb, mégsem indult el nélküle.

Sódar is észreveszi Nagynagy urat, lelassít.

- Szervusz, Jenő bácsi! Nem láttad?

- Kit nem? - néz körül óvatosan Nagynagy.

Bendő Pál és Zúza Béla közmunkások a fűnyíróval integetnek, kurjongatnak.

- Szia, Dini!

- Dó'gozunk!

- Látod!

- Látod?

- A Tubát! - Sódar izzadva tekinget körül.

- Kit?

- Azt mondták, ezzel a busszal jött!

- Ezzel?

- Láttad?

- Dini! - Zúza Béla mutatja a fűnyírókat, meg az árokban lecsapott gázt. - Dógozunk!

- A busszal jött! - kiált most Sódar a közmunkásokra.

- Nem lazálunk! - így Bendő.

- Dó'gozunk! - bizonykodik Zúza.

- De akkor hol van?

Sódar otthagyja a tandemet és Nagynagy tanár urat. A buszhoz siet, ott körülnéz. Lassan Szilvia és Kicsiny is beérik a polgármestert. Szilvia jól megbámulja az öltönyös öregurat. Nagynagy meg őt. - Csókolom! - köszön is rá a mutatós darabra.

- Jó napot? - áll meg Nagynagy mellett Szilvia egy pillanatra.

- Engedje meg, Nagynagy Jenő, matematikus és mesteredző! - és mivel Nagynagy Jenő még igazi, békebeli úriember, már nyúl is Hunyó kisasszony kacsójáért. Ha adná ez a csinos kis hamvas bimbó. Ám Szilvia csak végigméri az öreg trottyost.

- Nem baj. - Ezzel faképnél hagyja. Nagynagy leforrázva ballag tovább. Elhalad az operatőr mellett, akinek már csak hűvösen odabiccent. No, ha nem baj, nem baj.

Sódar közben benéz a buszba, körbejárja, sasol erre, sasol arra, benéz még a busz alá is. Sehol a disznóölés virtuóz muzsikusa.

Az úton kiskamasz srác tűnik fel egy nála két számmal nagyobb biciklit hajtva. Lassít, megnézi magának a csoportosulást. Tíz méternyire tőlük megáll, úgy bámulja őket tovább.

Sódar otthagyja a buszt, a kudarctól szinte szédelegve indul vissza a hivatalba, a tandem mellett elhaladva Bendőre förmed:

- Ti hogy nem láttátok?
- De kit nem, főny'ök?
- Itt nyírtátok a gazt, nem?
- Honnan?
- Mit honnan?
- A buszról! Egy idegent!
- Kit?
- Egy idegen férfit!
- Mért?
- Mit mért?
- Mit mit mért?

Bendőnek ez már túl bonyolult. Zúzára néz segítségért. Aki segít is.

- Mi do'gozunk, főnyök - ez az, ez a jó válasz! Bendő mindjárt meg is toldja:
- Nem érünk rá láty'nyi.
- Főnyök!

Sódar mélységes fáradtan méri végig őket. Ám mielőtt megszólalna, észreveszi a az út túloldalán a gyereket. - És te, kölyök? - ordít át neki.

A gyerek maga mögé pislant, a polgármester kivel üvöltözik. Csak nem vele?

- Te se láttál egy bácsit, akit még sose láttál?

A gyerek elámul a találós kérdésen, aztán megrázza a fejét.

A Zetor fordul be a pótkocsi hízóval, elhúzza a téren a busz mellett. A gyerek rögvést a disznók nyomába ered.

Sódar tanácstalanul toporog. Körbenéz. Semmi. Semmit se lát. Azaz, amit lát: egy riporternőt, vele az okádós operatőrt. Odébb meg pár verebet, azt lát. De ez kevés mára. Mert egy Tubát azt nem lát.

És ez így nagyon nem lesz ám jó.

A TEMPLOMBAN

(augusztus 5. péntek, 8 óra 45 perc)

Reggeli mise. Zeng a harmónium. A hangszernél György Sámson ül, kalapban. A padsorokban néhány öregasszony és Nagynagy Ilona. Pörch Arisztid kimért léptekkel hág fel a szószékre. Ott magába mélyedve megáll, súlyos tekintetét csak azután emeli az eleve megszeppent hívőkre, hogy elhal a zene.

Halkan, baljósan szólal meg. Gigájában máris ott rezeg a nagy önuralommal visszafogott végítélet.

- János hat. És látám, mikor a Bárány a pecsétekből egyet felnyitott. És hallám, hogy a négy lelkes állat közül az egyik monda, mintegy a mennydörgésnek szavával: Jöjj és lásd! - Pörch Arisztid int, a hívők megismétlik, különös tekintettel az átszellemült Ilonára.

György Sámson egyetlen ökomenikus indulattal tolja fel a tarkójáig a kalapját. Mi lesz ma ebből, ha a tiszteletes úr mindjárt így kezdi?

- No még egyszer, jöjj és lásd! - emeli fel kissé a hangját Arisztid atya.

A hívők a végsőkig megszeppenve újra ismétlik.

- Jöjj és lásd!

Arisztid atya Sámsonra biccent, aki érti a jelzést, felzengeti a harmóniumot.

Az atya lehajtott fejjel megvárja a zengés utáni mély, nagy csendet. Aztán:

- És látám. És ímé egy fehér ló, és a rajta ülőnél íj vala, és adaték neki korona, és kijöve győzve, és hogy győzzön.

György Sámson intés nélkül rövid, ám mély akkordot zenget.

Pörch Arisztid helyeslő pillantással jutalmazza az ihletett önszorgalmat.

- És amikor a második pecsétet is felnyitotta, hallám, hogy a második lelkes állat ezt mondá: jöjj és láss!

A hívők is tisztában vannak a ma reggeli mise játékszabályával.

Amúgy sirató asszonyosan a pap után jajongják - Jöjj és láss!

És Pörch Arisztid kezdi mennyeknek dörgéséig megemelni a hangját.

- És előjöve egy másik, egy veres ló! És aki azon üle, megadaték annak, hogy a békességet elvegye a földről! És hogy az emberek egymást öljék! És adaték annak egy nagy kard. És amikor felnyitotta a harmadik pecsétet, hallám, hogy a harmadik lelkes állat mondá... - Ilona harsányan kiált közbe, mint az atya jó diákja, a jónál is jobb tanítványa: az eminens, aki ezért tudja a választ:

- A fekete ló!

Pörch Arisztid meghökken, ki merészelt belekotkodácsolni? A neheztelő figyelem Ilonára terelődik. Ám midőn a tiszteletes úr látja, hogy kedvenc hívője próbált neki segíteni, máris megbocsát. Sőt, tovább lendíti vele a mondandóját.

- Jól tudod, Ilonka testvérem! És aki azon ül, mérleg van annak a kezében. És a negyedik lelkes állat pecsétje? A sárgaszínű ló? A halál ül azon! És felkiáltanak a bűnös lelkek: Uram, te szent és igaz, meddig nem ítélsz még, és nem állasz bosszút a mi vérünkért azokon, akik a földön laknak?

És Pörch Arisztid újra nagy, súlyos csendet teremt. Az öregasszonyok lesújtva merednek maguk elé, már megszeppentnek lenni se mernek. György Sámson elismeri magában, hogy aki tud, az tud. Arisztid barátja pediglen a nagy, súlyos csend teremtésében született tehetség, már-már zseni. Ettől a maga részéről még elnyom egy ásítást. Egyrészt, mert Arisztid istene annyira azért mégse az ő istene. Másrészt hetek óta nem bír nyugodtan aludni. A fene vitte volna el az egészet! A Böllérszéket. Meg a fia kisiklott házasságát.

Pörch Arisztid halkan kezdi újra, hogy legyen honnan ismét felzengeni.

- Oroszlán? Borjú? Ember és sas? Ők valák azok, akik feltörék a pecsétet? De kérdelek tőletek, testvéreim, mészárfai lelkek az Úrban, vajon a ti gőgösködésed és a ti irigykedésed, és a ti falánkságod, egyéb fő bűneitekről ma nem is szólva, vajon kedves-e az Úristen szemében? Vajon nem kéne-e félve félnetek, hogy majd ne rettegetek kell rettegetek, hogy az Úr lesújt minket villámával, hogy a porba dőljön e templom tornya? Hogy aztán megnyíljék majd a föld alattatok? Féltetek, hogy ne kelljen rettegetek, mert érzem, hogy közeleg felénk az ítélet fekete lovasa. Már a határban áll, a lucernásban mormog, és ránk rontani készül. -

György Sámson ismét jó érzéssel felzengeti a harmóniumot. És közben eltűnődik azon, mi lett volna Pörch Arisztidből a próféták korában. Talán megkövezik? Kinevetik és a pusztába űzik? Keresztre feszítik? Kiéhezett szüzek elé vetik? Vagy egy harapós cet gyomrában köt ki, mint macskatáp? De nem természetes halált halt volna, az majdnem biztos.

A POLGÁRMESTERI HIVATAL ELŐTT

(augusztus 5. péntek, 9 óra 01 perc, 23 másodperc)

A pótkocsis Zetor pöfög a Polgármesteri Hivatal és Művelődési Ház bejárata előtt. A Zetor fülkéje kinyitva, a sofőr nyilván bement intézkedni. A hízók bűzlenek és visítanak.

„Ám földosztást követően a mészárfaiak újra hamar összeszedték magukat. Aztán igencsak volt mit „önként” beadni a tsz-be. A Sódar család ideje ez, a tsz vezetése vér szerint öröklődik a Sódarok között. Véreshék pedig örülhettek, amikor a kulák listáról végre lekerültek. Ebben az időben épült a tanácsháza, most polgármesteri hivatal. Ez a szörnyűséges földszintes hodály, népi szürreális szocialista realista stílusban, amely „U” alakban fosztja meg a teret természetes nyugalomáról. És persze pont az én szép kis templomommal szemben! Az isten bocsásson meg a tervezőnek, pláne, azután a kivitelezőnek, mert én nem fogok. Nohát, tisztelt Vándor, ha nálunk jársz, és balszerencsédre megpillantod eme épületet, akkor tudd, az „U” betű utcafrontján találod a polgármester, alias tanácselnök mindenkori hivatalát, bal oldalt a klubszobákat, jobbra pedig a Petőfi Sándorhoz címzett művelődési ház nagytermét. Az udvaron a szabadtéri színpadot megette a szű és a fene. Ahogy ezt az egészet megehetné, ha volna az emberben elég bátorság, és...”

(Pörch Arisztid: Mészárfa rövid története, 9752. oldal)

A pótkocsi platóján utazó sertések egyre nyugösebbek. Némelyek vérben úszó tekintetüket az Úr házára, mások a Vadashoz címzett presszóra, megint mások a polgármesteri hivatal portáljára emelik. De mi lesz ebből? Hiszen a sertések álmoskönyve szerint korán reggel egy traktor vontatta pótkocsi platóján ismeretlen helyre zötykölődni...

A VADAS PRESSZÓNÁL

(augusztus 5. péntek, 9 óra 02 perc)

Az ivó ajtajába Nagynagy Jenő fordul be. Egy percre megáll, elnézegeti a traktort meg a disznókat. Tényleg, ezek mit kereshetnek itt? Csak nem látogatóba érkeztek? És akkor kihez? A világi, vagy az egyházi úrhoz?

Majd kiderül. Vagy nem.

A tanár úr a pulthoz ballag. Kokasné hátul a raktárban lehet. Vagy végén.

Mindegy, van idő. Nagynagy a hátát a pultnak támasztva néz körül.

Csak az idült törzsvendégek biccentgetnek cinkos szeretettel a tanár úrra.

Oldalt a mennyezetről tévé lóg le. Jó magasan, csak székre állva lehetne elérni. Nehogy már minden részeg tahó babrálni kezdjen vele. A képernyő hangtalan villog. Valami könnyűzenei csatornán egy szőke celeb-nőstény tátog és vonaglik.

Ez ám a sztár! De amúgy nem csúnya. A tanár úr jobb híján inkább őt nézegeti, mint a még remegősen másnapos alkeszokat.

Kokasné kerül elő. A raktárban volt. Az arca szinte felderül, amikor meglátja a tanár urat. - A szokásosat, Jenő bá'?

- Á, csak valami gyűszűnyi édeset.

Kokasné is megcsodálja Nagynagy eleganciáját. - Szóval ma van a nagy nap?

- Ugrottam én már messzebbre is.

- Elhiszem.

- De ha meg kell lennie...

Kokasné egy kedves mosolyt megenged magának. Ezzel a napi adagja úgy nagyjából ki is merült, minden további vendéget beleszámítva. - Hubi, tripli, unikum?

Nagynagy egy pillanatig tűnődik, mihez legyen gusztusa. - Hubi, kis víz. Meghívom magát is.

- Tudja, hogy vezetek.

Kokasné tölt Nagynagynak egy feles Hubertuszt, mellé kísérőnek szódás pohárba csapvizet. Nagynagy kitesz a pultra egy ezrest. Kokasné úgy ad vissza, hogy legyen közte öt darab százas érme. Közben érdeklődik. - És lehet, ma ki is nevezik?

- Á, még valami tanfolyam is lesz.

- Magának, tanár úr?

- Kötelező, azt mondták. EU-komform szabvány, vagy mi.

- Ja, vagy mi.

- Egészség, Marika. - Nagynagy giga mögé dönti a felest, a vizet viszi magával a sarokban villogó játékgéphez, a másik kezében az öt százas érmét csörgetve. Amikor elmegy az egyik idült mellett, az megszólítja.

- Ha... ha... hatot kaptunk, mmmi? Vvvasárnap. - Nagynagy nem szívesen hallja ezt, de a társadalmi szerep kötelez, ezért barátságosan kérdez vissza.

- Mi a gondja, Dolfi bácsi?

- Hatot, mmmi mmmint Mmmexikóban...

Erre csak közbe okoskodik egy másik idült is. - Ja! Jenő! Mint a rusziktól, mi?

- Hol van az már?

- Hol?

- Szeretnénk mi úgy megint hatot kapni.

- Mért?

- Mert ahhoz ki kéne már egyszer jutni.

A harmadik idült se bírja ki a szótlanságot.

- De amíg ilyen balfasz edzők vannak... Igaz-e, Jenő?

Nagynagy végigméri a harmadik idültet, akinek mellékállásban saját neve is van és hozzá önkormányzati képviselő. - Te ne találj meg ezzel, Ludas!

- Mert különben?

- Engednéd le inkább a fiad edzésre!

- Minek?

- Jobbszélsőnek!

- A te csapatodba?

- A Mészárfa FC-be!

- Túl jó abba a gyerek, Jenci.

Kokasné förmed a Ludas nevű idültre. - Békén lehet ám hagyni a tanár urat!

Nagynagynak kis híján elmegy a kedve a játéktól. Megcsörgeti az érméket a markában, már zsebre rakná őket, de úgy dönt, nem hagyja magát provokálni.

És ha hatot kaptak hétvégén? A foci az egy olyan tevékenység, kérem, ahol a labda közismerten kerek.

Nagynagy a géphez lép, bedobja az öt darab százast. Komoran megfürkészi a figurák állását, meghúzza a kart, a hengerek pörögnek, megállnak. Nagynagy magában motyogva számol, bólint. Dolfi bácsi, az első idült fordul oda Ludashoz. - Úuuugy hhhhallottam, eeezt iiiis betiltják.

- Mit, he? A focit?

- A ggggépet!

- A gépet? Kik?

- Hhhát eeezek! Mmmaga nnnnem hhhhallotta, Marika?

- Hogy betiltják a játékgepet? - Kokasné ebben igencsak kételkedik. - Nem is bánám. Több pénz marad a sörre. Igaz, tanár úr?

Nagynagy meghúzza a kart, a hengerek pörögnek, a szisztémát figyeli, nem kíváncsi ostoba híresztelésekre.

Odakintről hangos ordítózás szűrődik be, a disznók sivalkodnak.

Az ivóban lévők kitódulnak, kivéve a tanár urat, aki ujjbegyei bizsergésében érzi a nyérést.

A POLGÁRMESTERI HIVATAL ELŐTT

(augusztus 5. péntek, 9 óra 20 perc)

A kerthelyiségből látjuk. A Zetor sofőrje lenyitotta a pótkocsit, és egy rámpán tereli, üzi le az aszfaltra a hízókat. Gizi kétségbeesetten toporog a hivatal bejáratában, mobillal a kezében.

A sertések gyorsan megszállják a főtér adott szegletét. Némely falusiak meg-megállnak, össze-szólnak.

A kiskamasz csotrogány biciklijén elhajt a disznók között.

SÓDAR DÉNES PORTÁJA

(augusztus 5. péntek, 9 óra 20 perc 5 másodperc)

Tágas, ám üres szoba. Frissen festve halvány rózsaszínre. Bútor viszont egy darab se. Ám a szoba közepén ott büszkélkedik a BÖLLÉRSZÉK 1:10 arányú makettje. Gyönyörű épület lesz, kies környékkel, azt el kell ismerni. Kicsiny Péter szorgalmasan körbe is járogatja. Közben Sódar lelkesen magyaráz Hunyó Szilviának. Sódar mögött Sódarné, Viktória, akit a polgármester úr feleségnek hozott három éve a messzi Tolnából-Baranyából.

- Tehát itt megy be a transzport, tetszik látni?

- És itt jön ki a készáru. Látom.

- És ami közte van, az a mi Böllérszékünk, az a kész csoda!

- Ami közte van, az például a gyerekbútor ára... - mutat körbe az üres szobán Sódarné, Viktória, mintegy fanyar humorral.

- Most ne viccelődj, anyukám.

- Nem vicc. - És így még jobb vicc.

Sódar elheherészik múltó zavarában. Kicsiny kamerája persze rögtön az asszonyon, aki messziről jött ide férjhez, bizony Tolnából-Baranyából.

- Mert ez itt a gyerekszoba? - kérdezi Viktóriát Hunyó Szilvia.

- Igen, ez lesz.

- De ráérünk berendezni, ha jön a baba. Viszont ha leemelem a makett tetejét, akkor majd látni fogják az automata kampósort, ami körbefut, aztán a számítógépes kolbász- és hurka-töltőt, az ipari hűtőket, a pácshobót, a füstölőt, az előfűstölőt, a... de inkább mutatom! - Sódar leemel a tetőt. Kicsiny Péter a kamerával behajol, pedig Viktóriát szívesebben forgatná.

- A saját pénzüket is belerakták a projektbe? - csodálkozik el Szilvia.

- Nahát, egy kevéské muszáj volt...

- Ne szépítsük, jelzőlog van a házban, Dini! - Sódarné, Viktória hangjában több a büszkeség, mint a szemrehányás. Hoppá! Csodálkozik rá a kétfogúra újra Hunyó Szilvia. Jelzőlog? A közért? Pedig szép nagy, öreg parasztház ez, ahol laknak, tetőtér beépítéssel, eléggé felújítva. Kár lenne elveszíteni.

A MŰVELŐDÉSI HÁZ NAGYTERMÉBEN

(augusztus 5. péntek, 9 óra 30 perc)

Az elhúzott sötétítő függönyök miatt baljós a félhomály. A nagyterem üres.

Régen takarították. Egy-két otthelyezett asztal, három lábon billegő, támlát vesztett székek, meg egy régi iskolatábla szomorkodik.

Valaki kimért léptekkel néz körül. Benyit az irodába, az ajtaját nyitva hagyva lép tovább, eljut a kicsi színpadig, megnézi magának a régi táblát. A lépteit görgős nyikorgás követi. Az árny felfigyel a kinti sivalkodásra. Eljutunk vele az ablakig. Elhúzza az elsötétítő függönyt. Látjuk vele a sertéseket, a traktoristát, aki a szállító levelet csapkodja a tenyerével, úgy veszekszik a hisztérikusan tiltakozó Nagynagy Gizivel.

Rövid, figyelmeztető jellegű nínózás után a pótkocsi mögé rendőrautó áll be. Túlsúlyos rendőr száll ki peckesen, szerelését igazítva ballag a vitatkozókhoz, tessék-lássék tiszteleg.

Az elsötétítő függöny a helyére lebben.

AZ ÉPÜLŐ BÖLLÉRSZÉK

(augusztus 5. péntek, 9 óra 43 perc)

Szemetes konténer, teli sittel és mindenféle építési törmelékkel. A kupac tetején lepattogzott festésű bádogtábla:

MÉSZÁRFAI PETŐFI SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA

A kamera hosszasan elidőzik a régi táblán.

Aztán Kicsiny Pétert látjuk, ahogy a kamerával tovább fordul. A régi iskola bejárata. Portálja felett hivalkodóan hirdeti magát a leendő vágóhíd:

BÖLLÉRSZÉK

A cégtábla tökéletes. Viszont az épületet kívülről még nem vakolták újra.

Nohát, mondjuk belülről se nagyon.

Kicsiny Péter intim közelit keres.

Betonkeverő? Az elég intim. A géphez ballag. A kamerával belekukkant a keverő dobba.

Abban félig áll a víz. A vízben pillepalack kannás borok és üveg sörök.

Az idilli állókép megrebber, amikor Sódar ront ki az épületből üvöltve. Olyan erővel ordít, hogy alig hallani a mobilja csörgését valamelyik zsebében. Mögötte az építésvezető zsebre vágott kézzel ballag.

Hunyó Szilvia a háttérben integet az operatőrének, ezt forgassa.

- De rohadjál meg, Géza!

- Á, hadd ne rohadjak meg.

- De rohadjál!

- Te nyugodjál!

- De te meg rohadjál!

- De te meg nyugodjál.

A polgármester és az építésvezető egymásra merednek. Sódar zihál az ingerültségtől. A mobil a zsebében elhallgat.

A korpulens építésvezető, a Géza, az unottságig egykedvű. Hunyó kisasszony elégedetten konstatálja, hogy Kicsiny kamerája az urak felé fordult.

Sódar erőltet ki magából egy fokkal barátságosabb hangot.

- Mészárfán nem lop senki.

- Nem?

- Ezt úgy hidd el, ahogy én mondom.

- Jó. Úgy elhiszem, ahogy te mondod.

Ez a közös nevező akár egy új, mély barátság kezdete is lehetne.

De persze a polgármester úr megint mindent elront azzal, hogy fokozódó hangerővel újra üvöltözni kezd. - Akkor hol van az a kétszáz négyzetméter fehér csempe?! Mi? Hol?

Hunyó kisasszony már komoly fogadást kötne arra, hogyan vesztette el Sódar ama első két fogat, ama jobb felső tépőt és metszőt. Mert hogy nem a fogorvos húzta ki őket, az tuti biztos. És nem is attól, hogy foggal nyitja a sört.

- Hát hun? - kérdez vissza huncut kis félmosollyal az építésvezető, pusztán e kis vigyor kedvéért félretéve egykedvűségét.

- Hát hun?! - Sódar szeme szikrákat szór.

- Hát hun? - Gézának így is jó, ha ennél a kérdésnél maradnak napestig.

Ám Sódar tovább lendíti a megbeszélést. - De beperellek!

- Perelj be. - Hát kell ennél frappánsabb válasz?

Megint egymásra merednek.

Sódar feje püspöklila. Egy pillanatra úgy tűnik, megüti Gézát, aztán inkább a kábeltévés hölgyhöz fordul. - Ilyen nincs, Szilvia!

Szilvia hirtelen nem tudja, most bólítani kéne, vagy a fejét csóválni.

Olyan nincs, hogy elloptak egy csomó csempét? Na de van olyan. Olyan még a legjobb helyeken, a legúribb országokban is elő szokott fordulni.

Ám megsajnálja a kétfogút. Ahogy eltorzult képpel mered bele a világba. Hol van már a mai pirkadat hangulata? Amikor még csirkevér szaga volt a vidám létezésnek? Teli báránnyal? Vagy az iménti családi szemle? A halvány barbis, Hello Kitty-s gyerekszobával?

Megint felcseng Sódar mobilja. Most kikapja a farzsebéből, azonosítja a hívót. Beleüvölt. - Hagyjál, Gizi! Itt is fennforgás van!

Sódar nem vár válaszra, bontja a vonalat. Néhány céltalan lépést tesz.

Észreveszi a betonkeverőben az italokat.

- És mi ez?! - Mérgében belerúg a betonkeverő kerekébe. Amitől persze, akár egy burleszkben, átmenetileg lesántul. Már a hisztériás zokogás határán kérdezi újra, fél lábon ugrálva. - Azt kérdeztem tőled, ez meg mi?

- Mi mi? - Géza is beletekint a betonkeverőbe. Semmi olyasmit nem lát a forgódobban, ami felháborodásra adhat okot.

- Mért nem a misung forog ebben, Géza?

De most tényleg ez lenne a nehéz, fogós kérdés? Géza az unott egykedvűségből megint kiköppen. - Mert ellopták a csempét, bazmeg!

Kicsiny Péter kezében a kamera megremeg, Hunyó Szilvia azt a málnaszínre festett ajkát beharapja. Ám, csodák csodája, Géza észérve váratlan hatással van Sódarra. Mert tényleg. Ha nincs csempe, minek a misung? No de hogy lehet az, hogy nincs meg a csempe? Amikor nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy Mészárfán:

NEM LOPNAK

- Mondtam már, hogy itt nem lopnak!

- De akkor hun van?

- De akkor hun van?
- Na, hun?
- Hát hun?

Az eszmecsere következő körét Géza építésvezető nyitja meg. Megint egy észérvvvel. Mert ha Mészárfán nem lopnak, viszont a csempe nincs meg, akkor mi lehet egy logikus magyarázat?

- Jó. Akkor csak úgy elvitték - teszi Géza a kezét Sódar karjára, hátha ettől is nyugszik egy kicsit lefele a beteg. És tényleg. Sódar mintha emberibbre higgadna.

- El?
- El.
- Csak úgy elvitték?
- Látod.
- De kik? És hová?
- Na, ezt nem tudjuk, komám!
- Nem?
- Ez itt a probléma.

Sódar csak nézi Gézát. Géza mosolya megnyugtató, résztvevő, baráti.

Sódar érti is, érzi is, hogy Géza egy jóakaró, Géza egy barát, Géza, aki semmiről se tehet, és akinek éppen olyan kellemetlen, hogy kannás bor és sör hűl a betonkeverőben, és nem a misung forog, mint neki. De hát így... ha nincs csempe...

- És honnan veszek megint?
- Csempét? - érti ám a problémát a Géza.
- Mi?

Hát ezt Géza nem tudhatja. Kezét széttárja, amitől Sódar újabb rohamot kap.

- De levonom a béretekéből, Géza!

Na, ettől már Géza is elveszti a jól begyakorolt unott egykedvűséget. - Mi van?

- Jól hallottad!
- Mit mondtál?!
- Mondom!
- Két hónapja egy fillért se fizetsz!
- Ezért itt?
- Ezért!
- Ezért mért fizessek?
- Hát nehogy már levonjad!
- Dehogy nem!
- Nehogy már ne fizessél!

Most egy pillanatra úgy tűnik, Géza üti meg Sódart. Hunyó integet Kicsinynek.

Veszed? Kicsiny feltartja a hüvelykujját, veszi.

A nap végére ebből most már tuti, hogy egy egész jó „kis színes” lesz. A kisvárosi kábeltévé-nézőknek. Pláne, ha a kis kövér megütné tényleg Sódart. Vagy Sódar őt. Mire a kis kövér előkapna a betonkeverőből egy sörösuveget, és azzal neki a polgármester fejének. Vagy Sódar kapná fel a sóderdomb mellé hajított szívlapátot! És annak az élével a feje fölött, nagy ívben a...

Most Sódar veszi vissza egy kicsit a hangját, de csak azért, hogy annál hidegebbre hűtse. - Na és hol vannak a többiek, Géza?

- Keresik a csempét?

- Még viccelődöl is?

Igen! Van rá esély. Még folyhat a vér. Az építésvezető mintha nem érezné a veszélyt. - Addig örülj, amíg a humoromnál vagyok.

- Mert utána mi lesz?

- Még egy rosszat szólsz, levonulok.

- Mi? Mit csinálsz te?

Szilvia azon tűnődik, elmenjen-e a szívlapátért. Hátha Sódar nem vette észre.

Pedig kelleni fog: Sódar meglöki Géza vállát, Géza visszalöki Sódart.

Kicsiny Péter néhány másodpercnyi közelit vesz, aztán elhátrál a dulakodóktól.

A kövér rendőr Skodája kanyarodik a volt általános iskola, a leendő Böllérszék mellé. Fékez, aztán köszönésképpen megínóztatja a kütyüt.

A dulakodók felé fordulnak. Hunyó Szilvia elámul. Ez már aztán közbiztonság! Még egy csepp vér se folyt, de a rendőrség máris a tetthelyen.

A rendőr „kipattan” a kocsiból a túlsúlyához képest.

- Gyere már, Dénes! - kiált a polgármesterre rémült-izgatottan.

- Mi van?

- Be kellett terelnem a művházba a disznókat!

- Mi? Miket?

- Mondom: a disznókat!

- Hová, Józsi?

- De nem is ez a nagy baj, Dénes!

- Milyen disznókat?!

- Hanem hogy ott vár rád a Halál is!

- Kicsoda?

- És azt állítja, te hívtad ide.

- A Halált? Én? Hová?

- Mészárfára!

MŰVELŐDÉSI HÁZ, NAGYTEREM

(augusztus 5. péntek, 10 óra 05 perc)

A kicsiny színpadon a fekete kámzsás alak ül, a csuklyát a félhomály ellenére még mindig mélyen az arcába húzva. A nagyteremben a hízók csoportosulnak, meglehetősen távolságot tartva a baljós jelenségtől. A kámzsás alak mellett a fekete bőrönd.

A nagyterem ajtajának résén Gizi les be rettegve. A kámzsás megérzi a tekintetét, odakapja a fejét. Fél arcát betöltő fekete napszemüvege, mint egy gonosz földönkívüli pókszeme, csillan. A kámzsás alak szimatol, élesen szisszen.

Gizi aprót sikkantva húzódik vissza a folyósóra.

PAPLAK, FOGADÓ SZOBA

(augusztus 5. péntek, 17 óra 21 perc)

Pörch Arisztid nyilatkozik Hunyó Szilviának. Kicsiny Péter forgat. Ha egyszer az események beindulnak! A világ megrázkódik és a mészárfai barázdák, ha sárkányfogakat nem is, de híreket biztos vajúdnak.

- Hölgyem, én megjósoltam. Az Úristen meg a hívők a tanúim arra, mit dörgék a szószékről tegnap reggel.

- És mit tetszett „dörögni”?

- Amit ma. És majd holnap. Ha megéljük.

- A világvégét?

- Hogy az Ítélet Lovasa már ott áll a lucernásban.

- Mármint a Halál?

- Nos, a tegnapi misén csak azt, hogy az a jelenés fekete kámzsában jelenik meg a mai napon.

- A lucernásban.

- Ott.

- Mi az út mellett láttuk ácsorogni.

- Mikor?

- Korán hajnalban. Sódar úr kocsijában ültünk.

- Szóval maguk az út mellett látták.

- Ott.

- A tatár is épp ott állt meg.

- Az országút mellett?

- A lucernásnál!

- Ja, vagy úgy! Hogyhogy a tatár is?

- Úgy, hogy a tatár is.

- Ezt honnan tetszik tudni?

- Mit, hölgyem?
- Hogy ott, ő... vagy nyolcszáz éve...
- Igen?
- Ott akkor is lucernás volt?
- Oda mindig azt vetnek.
- Nyolcszáz éve?
- Legalább száz, úgylátom mi úgy hívjuk az a földet.
- Ja, így értem.
- Örvendek, hölgyem.
- És mért állt meg?
- Ki?
- A tatár? Vagy a Halál?

Pörch Arisztid nem először hagyja félbe a riportot, és fürkészi meg a riporter kisasszonyt. Ez a nő ironizál vele, vagy tényleg ennyire ostoba? Mérlegeli a lehetőségeket. Aztán felsóhajt, végül is mindegy. Essünk túl rajta.

- A nyilván tatár. Azért, hölgyem, mert szokás egyfajta hadrendbe állni.
- Az út szélén a tatárnak?
- Milyen út szélén?! - fakad ki Pörch Arisztid.
- Milyen tatár?! - kérdez vissza kissé élesen Hunyó Szilvia. Kicsiny Péter egyre jobban élvezi a mai munkanapot. Sorry a szörp, skacok... Mi?
- Az a tatár, aki lerohanta anno a falunkat - sóhajt újra egy nagyot a tiszteletes úr.
- Az út szélén? - Kicsiny felröhög a kamera mögül. A kis Hunyónak néha egész jó a humora. Pörch úgy fordul Kicsiny felé, mint akit kígyó mart meg. Ám rögvest erőt vesz magán. Tiszta sor, ez a két kis városi nyikhaj szivatni akarja. No de ebből nem esztek, ganajturó bogárkám. Arisztid elmosolyodik, és a legmelegebb honismertetői orgánumával válaszol.
- Nem, drága hölgyem. A tatár, ha tehette, mindig lucernásból támadt. Tudja, ők úgy voltak ezzel, hogy népiértés előtt nem árt, ha legelnek egy kicsit a lovak. Aztán legeltetés után rendeződtek hadrendbe. Az út szélén a török állt meg. De ők is csak egy pillanatra.

Hunyó ezt tátott szájjal hallgatja.

FŐTÉR, A BUSZNÁL

(augusztus 5. péntek, 13 óra 12 perc)

Itt a sofőr nyilatkozik oda a stábnak, a busz nyitott ajtajában. A közelben kíváncsi falusiak. Szilvia arcán még vadonás az új réteg vakolat. Kicsiny Péter véreből kezd eltűnni a reggel benyakalt gyógsör, az egy kupica konyak és a két kupica whisky.

- Felszállt, kérem. Jegyet vett, kérem.
- Szóval jegyet váltott, azt mondja?

- Mit tehettem vó'na? Felszáll a vasútállomásnál, jegyet vett, büdös nem vót, részeg nem vót, kötekedni se kötekedett, kérem.

- Szóval a Halál jegyet váltott a kuntarcsai vasútállomásnál Mészárfára - fordul bele a kamerába Hunyó, ahogy csak az igazi CNN-es profik szoktak. Kékre sminkelt szemhéját leereszti, aztán a szemét kimereszti. Jelentősen, baljósan bólint, és már tolja is vissza a mikrofont a buszsofőr orra alá.

- És maga akkor mit érzett?

- Én?! - Valamit kellett volna? A buszsofőr a vállát rándítja. - Há' most mondtam! Nem mondtam, kérem? Nem vót' se kenyőcsösen, se okádósan piszkos a ruhája, se nem látszott rajta, hogy részeg, se nem kötekedett.

- Szóval nem volt részeg.

- Mondom, hogy nem!

- Tehát a Halálnak joga volt utazni.

- Ki vagyok én, hogy asz'ongyam, a Halál nem utazhat?

- Mert azt maga nem mondhatja?

- Há' nincs beleírva az utazási feltételbe. Vagy bele van? Nincsen!

Hunyó Szilvia mosolyog, bólogat, az interjúalany ettől megnyugszik.

Hunyó ismét a kamerába fordul. Összefoglalja az imént hallottakat.

- A Halál utazását tehát semmi nem tiltja a helyi Volán társulás járatain. Feltéve, de meg nem engedve, ha pecsétes a ruhája, vagy netán részeg. De vajon jól van ez így?

Ez az! Ez így vérprofi! Snitt.

PAPLAK, FOGADÓ SZOBA

(augusztus 5. péntek, 17 óra 45 perc)

Az interjú második részlete. Szilvia szinte évődve érdeklődik.

- És a török? Az is felgyújtotta a falut?

Pörch Arisztid komoran mered a nőre. Szárazon válaszol. - A török ez nem.

- Nem?

- Nem.

- De a török mért nem? Még csak fel se? - Hunyó kisasszony csalódottnak látszik. Pörch viszont már kifejezetten ingerültnek. Süket ez a nő, vagy tényleg ennyire hülye?

- Nem, kérem. Még csak fel se gyújtotta. A török anno megelégedett annyival, hogy a lakosság uszkve egyharmadát rabláncra fűzte.

- Jesszusom! És a többiek?

- A második harmadát felkoncolta. A harmadikkal pedig kiegyezett abban, hogy Allah nagy.

- Hogy Allah nagy?

- És Mohamed az ő prófétája.

- És ennyi?
- Ez nem elég kemény sors magának?
- Hát... nem is tudom...
- Mert nem, nem ennyi.
- Akkor hogy van tovább?
- Úgy, hogy most misére kell sietnem.
- Ó, elnézést, tiszteletes úr!
- Szóval ha megbocsátanak...
- Utána folytathatjuk?
- Mit, kérem?
- Ezt a beszélgetést.
- De hát már tisztáztuk a dolgot, kérem. Véleményem szerint az Utolsó Ítélet Lovasa tartózkodik a művelődési házban.
- És ez biztos?
- Csak a halál biztos.

„Ennek a mostani tanácselnöknek, vagyis polgármesternek, tehát a Sódarnak az egyik őse, a Tárkony Ármin paktált le az oszmánnal, hogy évi tizenkét ökörrel igában, rájuk kötve másik hattal, szóva és füstölve, dézsmát fizet a Portának. Azt akkor Mészárfa megtarthatta a hitét is. De disznót akkor nem ehettek. No persze. Majd pont egy mészárfai ne enne disznót, még ha a lelke üdve is múlna rajta. Tudta ezt a török is, persze, hogy tudta. De mit törődött ő a gyaurok kárhozatával! Ezek még azt is hagyták, hogy a falu népe átmenetileg a protestantizmus agysorvadásába tévelyegjen! Mert azt mondom én neked, távolról jött idegen, inkább legyél pogány, inkább istentelen, vagy ami még ennél is rosszabb, mohamedán, mert akkor még van számodra valami halványka remény az üdvözülésre, mint protestáns, vagy netán ateista, vagy...”

(Pörch Arisztid: Mészárfa rövid története, 915. oldal)

FÓTÉR, A BUSZNÁL

(augusztus 5. péntek, 13 óra 31 perc)

Az interjú folytatása.

- Há' hogy mér' szállt le?
- Igen, sofőr úr, azt kérdeztem, vajon mért szállt le.
- Mit t'om én azt, kérem?!
- De jelzett magának?
- Nem, kérem, nem jelzett.
- Akkor honnan tudta, hogy le akar szállni?
- Onnan, hogy assz'onta, álljak meg.

- De nem jelzett, hanem mondta?
- Az ujjával a gombot nem nyomta meg, tehát nem jelzett, hanem mondta.
- De csak annyit kért? Álljon meg?
- Mert még mit? A kezemet nem kérhette, kérem.
- Azt mért nem?
- Mert már nős vagyok, kérem.
- Tehát mást nem mondott, csak kérte magát, hogy álljon meg.
- Mer' bűdös van, azt még mondta.
- Bűdös?
- Bűdös.
- Szóval azt mondta, legyen szíves álljon meg, mert bűdös van?
- Ja! Ahogy mondani tetszik! Pont azt mondom, hogy azt még mondta.

Hunyó Szilvia tenyere izzad, az arcáról olvadni kezd a vadonás réteg vakolat.

Talán dupla adag alapozó kellett volna. De ki hitte volna, hogy ilyen pörgős lesz ez a nap? A Halál Mészárfán! Országos hír lehet, ha jól nyomja. Csak ne lenne már kora délelőttől rekkenő a meleg. Meg tényleg, mintha mindent belengene valami halvány csirkevér szag? Vagy csak hallucinál?

Kicsiny Péternek viszont inni kék. De hol van még az a kocsma?! Vagy az a műanyag tálca a polgármester úr hivatalában? A tálcán a stampedli márkás rövid italokkal? Ugye nem öntögette vissza az üvegekbe az a titkárnő? Az a csinoska, csöcsös-farmotoros Gizi. Vagy hogy is hívják? Szimpatikus fehérnépnek látszik. Akibe úgy jól bele kéne markolni. Á, az ilyen nem töltögeti vissza az üvegekbe a pálinkákat. Biztos nem tesz ilyet.

- Azt akarja mondani, hogy ő is érezte a csirkevér szagot? - érdeklődik Szilvia a sofőrtől ennyicske gondolkodási idő után.

- Hogy mit, kérem? - hökken meg a kövérekés férfiú.

- A pirkadati csirkevér szagot.

A sofőr csak bámul a nőre. Miről beszél ez? Hunyó Szilvia meg bámul a sofőrre.

- Vagy ezt nem érzi minden mészárfai?

- De micsodát nem, kérem?

- A csirke véré!

- Hol?

- Hagyjuk.

- A csirkevér szagát? Azt mondja?

- Azt.

A sofőr szemében egy pillanatra a megértés öröme csillan, a következő már a felháborodásé. - Már hogy érezné azt egy idegen, kérem?!

- Ó, bocsánat.

- Azt az illatot csak a született mészárfaiak érzik, kérem.

- Ja!

Az interjúba újabb hosszú csend áll be. Aztán Hunyó kisasszony a kamerának nyilatkozik. - A csirke vérének szagát tehát... - Tehát mi? Ez hülyeség! A Halál mért lenne Mészárfán idegen? Vagy bárhol? - A Halál tehát nem bentlakó Mészárfán, ahol... - Ez is hülyeség! Na, mindegy, ezt majd kivágjuk. Szilvia visszafordul a sofőrhez, vagy fél percig mered a mikrofonra, amire meglesi a beszélgetés felfeslett fonálát.

- Szóval a Halál azt közölte magával, hogy bűdös van.

- Így volt, kérem.

- És hogy álljon meg, mert le akar szállni.

- Így történt.

- Mire ön?

- Én mi?

- Fékezett, nemde?

- Még nem.

- Hanem mit csinált?

- Mi az, hogy bűdös van?!

- Ezt kérdezte vissza a Haláltól?

- Azért csak megfirtattam én ezt, kérem!

- Szóval megfirtatta.

- Meg én, kérem.

- Maga aztán bátor!

- Én ugyan nem.

- És aztán rögtön lefékezte a buszt?

- Erre most nem emlékszem. Ez fontos?

- Nem, azt hiszem, ez nem fontos. Mondott még valamit a Halálnak?

- Elküldtem, kérem, a halál faszára.

- Hoppá, ezt majd kisípoljuk. De maga aztán tényleg bátor!

- Mondom, hogy nem.

- Aki elküldi a Halált a halál faszára?

- Mer' az én buszom olyan, lássa, tiszta, világos és jó szagú! Lássa? Na! Nézzen körül! Csak szaglássza!

Hunyó Szilvia odafordul a sárga buszhoz. Kicsiny Péter is rásvenkel. No igen. Így kintről nincs ezzel a busszal semmi szóvátennivaló.

- Lássa?

- Látom.

- Mer' az én buszomban csak az utastól lehet piszok! Kérem!

- Aha, értem.

- Hát amúgy mitől lenne mástól?

- Meg pláne bűdös?

- Se piszok, se bűdös. Csak azok a rohadék utasok. De jöjjön csak, szálljunk fel, azt nézze meg! - indul el lötytyösen az igazában biztos férfiú. Szilvia és a kamera kénytelen őt követni. A sofőr nyitja az első ajtót, az megadó szusszantással kitarul. A sofőr udvarian előre engedi a hölgyet. Szilvia felhág a lépcsőn. Ott megáll, nem lép beljebb. A sofőr így közvetlenül mögötte, csaknem simul.

- Na? Tisztaság van? Ugye, hogy tisztaság van?

- Az.

- És érez valami rossz szagot?

Szilvia megfordulna, hogy közölje a riportalannyal, aki hagymát ebédelt fokhagymával, az vagy lépjen hátrébb, vagy mosson fogat. És csak aztán teszteltesse, milyen az ájer a buszában. De nem szól egy szót se, inkább beljebb lép a buszban. Kicsiny Péter is nyomul már fölfelé, a volánhoz szorítva a buszsofőrt.

- No és hol ült? - néz körül a tényleg patyolattiszta kaszniban Szilvia.

- A Halál? Itt elől.

Kicsiny Péter háta mögül egy néni ke kiált be nekik. - Há tul ü lt az, János!

A buszsofőr és Kicsiny Péter a nénihez fordul. - Mit mond, Mari néni?

- Há tul ü lt. Mert akkor mink meg elő l.

- Ja! Akkor há tul ü lt.

- Szóval há tul vagy elő l? - akadékoskodik Szilvia.

- Nem mindegy? Érek is rá vezetés közben azt figyelni, ki hol ü l!

- Mondom, hogy há tul! - Mari néni nem bír magával.

- Ha az utas a jegyet megvette, kérem, akkortól foglalja el magát. Nem? Magát meg a helyét.

- Világos.

Közben Kicsiny Péter mögött Mari néni is felszállt a buszra. Hátha szükség lesz még rá. Ki tudja?

- De hogy áll vagy hol ü l, ugye, az a magánügye - zárná le ezt a témát is a sofőr. Ám Szilvia még nem hagyja annyiban.

- Már ha nem „kenyőcsös” a ruhája és nem részeg?

- Úgy is van.

Egy másik néni nyomakodik felfelé Mari néni mögött. - Én pedig nem láttam há tul ü lni senkit.

- Pedig ott volt, Teri!

- Se felszállni, se leszállni.

Lehet, hogy a Halál nem is ezen a buszon érkezett meg Mészárfára?

De ha Mari néni és a buszsofőr is látta, akkor Teri néni mért nem látta?

Van, akinek a Halál látszik, és van, akinek nem látszik? Csupa szalagcímet érdemlő kérdések ezek, kérem! Viszont azt nem ártana tisztázni, hogy tényleg felszállt-e egyáltalán.

- De jegyet biztos vett?

- Persze, hogy vett!
 - Biztos? - faggatózik ravasz, fogós módon Szilvia. Ám János sofőr ezt már zokon veszi.
 - Már hogyan lenne biztos? Aki ezen a járaton utazik, az mind vesz jegyet, kérem! Mari néni! Mondja meg neki! Hogy én aztán nem sumákolok!
 - Vett az jegyet, vett, vett! János az nem olyan, hogy zsebre rakja a viteldíjat. Csak néha.
 - Azt én is láttam, hogy jegyet azt vett! - igazolja János becsületét Teri néne is.
 - Csak felszállni nem tetszett látni?
 - Azt nem.
 - Se leszállni.
 - Azt se nem.
 - Mert szunyókáltál végig, Teri.
 - Az lehet. Arra nem emlékszem.
- Na. A gyanú alól tisztázva, a sofőr büszkén húzza ki magát.
- Nincs az az isten! Még ha a Halál is! Hogy felengedjem, ha nem vesz jegyet!
 - Az is biztos! - így Mari.
 - A Jani az néha tényleg egy ilyen! - így meg Teri.
- Jani arca kisimul, a szeme csillog, tíz évet fiataladott a dicsérettől. Jót tesz ez testének-lelkének, rátesz még egy mondatot.
- Kérem! még ha Maga Krisztus gyünne is a vasúttól!
- És a két néne reá kontrázik.
- Gyün az gyalog, ha nincsen pénze.
 - János nem engedi fel!
 - Ha nincs jegyre pénze.
 - Vagy ha zsebbe kínálná a pénzt, és nem kérné a jegyet.
 - Akkor aztán tényleg gyünne gyalog!
 - Néha!
- A buszsofőr egy karmesteri mozdulattal inti le őket.
- De a halál fog a Halállal vitatkozni, hogy az én buszomban bűdös van! Szálljon csak le a semmi közepén, ha neki úgy tetszik!

PAPLAK, A FOGADÓSZOBA

(augusztus 5. péntek, 20 óra 03 perc)

Az interjú harmadik részlete. Az esti misét követően. Pörch Arisztid jobb keze mutatóujját felemelve kinyilatkoztat, idézve önmagát.

KURUC, LABANC: EGYRE MEGY

(Pörch Arisztid: Szólások, aforizmák, egyéb aljasságok)

„A település első, pontosan dokumentálható fénykorát az 1840-es évek tehetjük. A céhmester, bizonyos nevezetű Véresh Ármin fött-füstölt csülkét még maga Petőfi Sándor is megénekelte. A bizonyára vidám kis dal sajnos elveszett. Ám a pletyka azóta is tartja magát, hogy nagy költőnk Mészárfán való tartózkodása idején nem csak ama csülköt kóstolta volna meg. Az azóta is böllérkedéssel foglalatostkodó Véresh család büszkén viseli a Véresh mellé, zárójelben írva, kacsintva mondva, a Petrovics nevet...”

(Pörch Arisztid: *Mészárfa rövid története* 2457. old.)

Pörch Arisztid elégedetten teszi le Mészárfa rövid történetének kilencedik, apró betűkkel teleírt füzetét az asztalra. Szilvia udvariasan úgy tesz, mint aki elismerésében, már-már csodálatában bólogat. Azt viszont nem érti, hogy illeszkedik az idézett passzus és ama kinyilatkoztatás hogy „kuruc, labanc: egyre megy”, a Halál belovagolt Mészárfára témához.

A tiszteletes úr pedig látja, hogy nem érti, ezért kéretlen is magyarázza.

- Kuruc jön, labanc megy. Labanc jön, kuruc megy. A szenvedés, a bűn, a halál mindig is itt marad.

- Ezzel arra tetszik célozni, hogy a Halál meg se jött ma a kora reggeli busszal? Mivel hogy mindig is itt volt?

- Már közöltem önnel, szerkesztő asszony...

- Csak riporter vagyok.

- Hogy ma hajnalban nem a Halál, hanem az Utolsó Ítélet lovása érkezett meg hozzánk.

- Egy fekete gurulós bőrönddel?

- Mert kegyednek csak a ló hiányzik?

- A lucernás felől egy lóval könnyebb lett volna...

Pörch atya fáradtan, szomorúan méri végig a somolygó nőt. Ez. Ez az ateista, pöcegödör szagú irónia.

Oda vagy való te is, te kis szerencsétlen. Ahová a többi hozzád hasonló törtető butuska. A pöcegödörbe. Onnan meg a Pokolba.

- No és hogy passzol kuruchoz, labanchoz és a halál lovasához Petőfi Sándor? - kérdezi PC. Szilvia.

- Mondom.

POLGÁRMESTERI HIVATAL, TANÁCSTEREM

(augusztus 5. péntek, 11 óra 02 perc)

A tanácssteremben a testület ülésezik. Az asztalfőn Sódar Dénes polgármester, mellette balra Nagynagy Gizella, mint írnok. Sódartól jobbra Csabainé, Aranka körjegyző. Körben és oldalt és egymással szöges ellentétben az önkormányzati képviselők.

Jobbra Véresh (Petrovics) György nagygazda, keresztény és demokrata és polgár és nagypolgár.

A következő szék üres.

A helyi jobboldal amúgy független képviselője dr. Abáth Tibor háziorvos.

Balra Sódarné, Viktória, a polgármester úr neje, a messziről jött.

Mellette Ludas Géza vállalkozó, akit a kocsmában ismertünk meg Harmadik Idültként.

A függetlenség maga Nyilas Edgár, aki nem mellesleg a helyi cigány kisebbségi önkormányzat elnöke, ám akinek a szíve inkább jobbra húz.

A terem Sódarral szemközti végén, a bejárat mellett Nagynagy Jenő és György Sámson urak pillantgatnak értetlenül egymásra. Ők a pályázók a leendő mészárfai Böllérszék önkormányzati tulajdonú vágóhídjának vezetői posztjára.

Hunyó Szilvia a háttérben. Kicsiny Péter kamerája most állványon. Mögötte Kicsiny ácsorog. És kókadozik. És a csalódottságtól csaknem sírdogál. Mert ez a titkárnő. Ez a csinos kis Gizi. Ez eltüntette a tálcán mosolygó stampedliket. Visszatöltögette őket az üvegekbe! Hogy lehet valaki ilyen aljas, akinek ennyire jó a segge? De a Halál tehet mindenről! Még hogy bűdös volt a buszban! Hogy halna meg! De nem, nem hal meg. Hanem... akkor bassza meg! De meg se bassza, inkább ott ücsörög az is a teremben, a mindenkitől lehető legtávolabbi, a lehető legsötétebb sarokban. A kámzsás alak. Akit hajnalban az út szélén látott. És aki miatt majdnem megfogatta, hogy nem iszik többé.

Ott ül, mellette a bőrdíj. És naná, hogy a kisugárzásától enyhén szólva is nyomott a hangulat. Kínos csend uralja a termet, de tényleg, hosszú percek óta. Amit az U-alakú épület művelődési szárnya nagyterméből beszüremelő rőfögés és sivalkodás fűszerez meg.

Ezt a baljós, már-már misztikusan horrosztikus csendet végül Véresh (Petrovics) György türelmetlen morrantása töri meg.

- Elkezdjük végre, vagy itt alszunk ma?

- Igazad van, Véresh, kezdjük - köszörüli meg a torkát Sódar, aztán Hunyó Szilviára mosolyog.

- Na - nyugtázza Véresh Sódar válaszát. Aztán semmi nem kezdődik, mert megint beáll a hosszú, kínos csend. Sódar lopva a Halálra, onnan a kandidálókra, tőlük Véreshre, végül a kamerába pislant. Torkát köszörüli. A maga számára is váratlan drukkját leküzdi. Összeszedi magát. Kicsiny kamerájába mondja:

- Csak a jegyzőkönyv és a Kuntarcsai Kábel TV nézői és Tuba úr kedvéért, engedjék meg, hogy bemutassam önöket. A mai testületi ülésen jelen vannak...

A testület tagjai, és a két vén kandidáló kihúzzák magukat. Tuba úr meg se moccan. Sódar nem kezdheti el a bemutatást, mert Nyilas Edgár független, a cigány önkormányzat elnöke, akinek a szíve kissé jobbra húz, máris félbeszakítja. - Ná mán' most - emeli fel a jobb kezét és a hangját.

Kicsiny Péter kamerája felé fordul.

- Később, Edgár!

Nyilas Edgár kérhetetlennek tűnik.

- Csak a jegyzőkönyv kávéért, mi'jáz, hogy csak ezt a kettő vénembert hívtátok be? - Nyilas Edgár felemelt jobbát most lejjebb ereszti, és vádlón Nagynagy tanár úrra és György Sámson kántorra mutat. Azok némi büntudattal Edgárra, aztán egymásra néznek. Sódar feje máris dagadni, vörösödni kezd. Pedig még dél sincs, és ma már harmadszor. Gutaütés lesz ennek a vége. Megér az egész annyit?

Sódar hősies önuralommal lenyeli az indulatot. Dicséretes higgadtan fordul a jegyző asszonyhoz.

- Mindenki pályázhatott. Igaz, Aranka? - A jegyzőnő bólint, felmondja a szöveget.

- Hivatalosan és titkosan, zárt borítékban minden természetes magyar állampolgárságú jogi személy az állás meghirdetése napjától annak lejártáig.

- Mi van? - bámulja meg Arankát Nyilas Edgár, hogy milyen nyelven beszél ez.

Csabainé most csakis neki magyarázza. - Akit a Mészárfai Önkormányzat ez év március 18-i ülésén kialakított konszenzus alapján a vágóhíd igazgatói posztjára pályázni meghívott... a...

- Há' má' akkor hogy pályázhatott volna mindenki?! - és Nyilas Edgár jobbjára az asztalra csap. Az nagyot csattan. Ettől mindenki összerezzen kissé. Amikor pedig a Halál is felhorkan, a testület tagjait hideg borzongás leli, beleértve a hepciáskodó Nyilas Edgárt is. Először Véresh (Petrovics) György lazul el annyira, hogy hátradől, és bátorítón somolyog Edgárra. Ahogy megbeszéltük, Edgár - bújik meg a somolyában. Sódar látja ám ezt.

Hogyne látná? Ám szóvá dehogy teszi. Pláne így, hogy a média is jelen van. Hamar higgad le, és szedi össze magát újra. - Ezt szavaztuk meg, Edgár.

- Mit?!

- Hogy kizárásos alapon a tanár urat és a kántor urat kérjük fel.

- Mire?

- Hogy pályázzanak - magyarázza Edgárnak Sódarné, Viktória.

- Én a kántor úrról nem is tudtam! - jelentkezik, mintha történelem órán lenne, Nagynagy Jenő. Aztán Gizire pislant. Némi szemrehányással: hogy hozhatta a lánya ilyen helyzetbe?

- Én se a tanár úrról! - szólal fel Sámson bá' is, és ő egyenesen Sódarra néz rosszállóan. Nyilas Edgár Véresh jóváhagyásán felbuzdulva hóbörög tovább.

- Há' én eztet pedig nem szavaztam meg!

És ez úgy igaz, ahogy Nyilas Edgár mondja. Szemében huncut fény csillan, ahogy Véresh (Petrovics) Györggyel összepislant.

És Sódar még mindig higgadt marad.

- Mert maga aznap se bírt ide becsoszogni - emlékezteti a cigány kisebbségi önkormányzat elnökét hűvösen Sódarné, Viktória messzi Tolnából-Baranyából.

- Má' mér nem bírtam, há'? - kötekedik csak azért is Edgár.

- Már mért nem bírt? - kérdez vissza Viktória.

- Há' azt én honnan tudjam?

- Ha maga nem tudja, Edgár, akkor ki tudja? - kérdezi tőle Csabainé.

- Há' nem az a lényeg.

- Akkor mi a lényeg?

- Hogy Sódar Dénes mondjon le! Az a lényeg.

- Már megint? - sóhajt fel a közjegyző, és vele Viktória.

Sódar lehunyja a szemét. Elszámol tízig. Aztán szinte barátságosan kérdezi Nyilas Edgár önkormányzati képviselőt.

- Ma mért mondjak le, Edgár?

- Mert ma is alkalmatlan vagy.

- Mire?

- Mindenre, te Utolsó.

Na most az Utolsó, az nem csak úgy sértés, hogy utolsó, de erről tán később.

Kicsiny Péter kamerája Sódar arcán, aki szemét lesütve, enyhe vicsorban, lassan bólogat. Aranka a papírai között lapoz, válogat. Megtalálja, amit keres.

- Kérem! Csak a jegyzőkönyv kedvéért. Ez év március 18-án Nyilas Edgár úr igazoltan volt távol.

- Na ugye! És, hol voltam?

- Szíves tájékoztatása szerint a kuntarcsai Szakorvosi Rendelő ambuláns kezelésén masszíroz-tatta a prosztatáját.

- Ne már! Az volt velem?

- Erről van orvosi igazolása. - És Csabainé, Aranka kissé pironkodik, mivel az eszébe jut a kábeltévések becses jelenléte. Nyilas Edgár eléggülten csap ismét az asztalra.

- Ugye, hogy én nem szavaztam ezekre!

- Rendben, Edgár nem szavaztál. Ez viszont nem változtat a... - Sódar megint nem tudja befejezni a megkezdett mondatot.

- De már hogy nem változtat?! Én azt mondom, hogy változtat!

- Mit akar elérni ezzel, Edgár? - Sódarné, Viktória hangja szinte simogat. Ám Nyilas úr nem hagyja leszerelni magát.

- Új pályázatot! - Nyilas Edgár most, hogy kicsapta a frankót, elégedetten néz körül. Véresh (Petrovics) György ismét aprót biccent neki. Dr. Abáth mintha nem is figyelne. Sódar és csapata döbbenet merednek a pofátlan alakra.

Nagynagy lopva György Sámsonra pislant, neki súgja: - Kántor úr, én nem tudtam, hogy magát is...

- Én se, hogy magát is... - súgja vissza Sámson.

- Mert ha tudom...

- Vagy ha én tudom...

A Halál, avagy Tuba úr horkant fel ismét. Az önkormányzati testület és a meghívottak gerincén ismét végigfut a jeges borzongás. Minden tekintet kényszeresen a Halálra, aki ismét teljes mozdulatlanságba dermed a székén ülve.

Sódar töri meg a jeges, rémült csendet. Nyilas Edgárhoz fordul.

- Ezt hogy érted, Nyilas?

- Mit hogy?

- A szavazás érvényes volt, Edgár - magyarázza Sódarné, Viktória, a messziről jött.

- Egyidejű, egyszerű többség alapján - teszi hozzá a jegyző.

- Én akkor se szavaztam! - makacskodik Edgár.

- Mert szerinted? Ki lenne jó igazgató? - mosolyog Sódar Edgárra.

Baljós farkas mosoly ez, ki is látszik tőle a két hiányzó foga, úgymint a jobb felső tépő és mellette a metsző - állapítja meg a háttérben Hunyó Szilvia.

Edgár Nagynagyra és György Sámsonra sandít. Sajnálja a két öreget. Velük aztán semmi baja. De ha Véresh (Petrovics) Gyuri bátyám azt kérte, hogy... Hát ennyit csak megtesz az ember az ő jót akaró egykomájának.

- Majd megmondom, ha újra szavazunk róla - kerüli meg tehát ravasz politikus módján a választ. Sódar farkas mosolya vigyorra, onnan ismét vicsorgásra változik. Ha harc, legyen harc. A jegyzőnökhöz fordul:

- Aranka!

- Igen, polgármester úr?

- A jegyzőkönyv kedvéért.

- Parancsoljon!

- Tegye fel hivatalosan a kérdést.

- Azt, hogy...?

- Azt!

- Szavazzunk arra, hogy szavazzunk-e arról, hogy újra szavazzunk?

- Úgy.

- Mi?! Hé! - Nyilas Edgár úgy érzi, most van az, hogy őt csapdába csalják. Segélyt kérően néz Véreshre, aztán Abáth doktorra. Véresh már nem figyel Edgárra, Sódar kínját élvezi. Abáth unottan rajzolgat.

- Világos! - Aranka elemében. Az önkormányzati tagok figyelmét igényli. - Nos! Ki ért egyet azzal, hogy Nyilas Edgár úr javaslatát, miszerint a mészárfai Böllérszék igazgatói posztjára kiírt meghívásos pályázat eredményét megsemmisítsük és új pályázatot írjunk ki, napirendre tűzzük?

- Én! - üvölt Nyilas Edgár önkormányzati képviselő.

- Szavazás egyszerű kézzel. Most!

Nyilas Edgár, mint jó diák, majd átesik az asztalon, annyira jelentkezik.

Véresh (Petrovics) is emeli a kezét, előbb a szájához, hogy elengedjen egy jókora ásítást, aztán unottan a fej fölé. Most minden tekintet Abáth doktoron, aki belefeledkezett a rajzolásba.

- Tibi. Szavazunk - szól rá Véresh Abáthra, aki egy pillanatra értetlenül mered rá, aztán kapcsol, kézfelemeléssel igennel szavaz.

Sódar komoran tűri a színjátékot. Aranka Nagynagy Gizinek a jegyzőkönyv kedvéért:

- Három igen, a többi nem. Megállapítom, hogy a pályázat a Mészárfai Böllérszék igazgatói posztjára érvényes maradt, miután a megsemmisítésére tett indítvány nem került napirendre.

- Tiltakozom! - csapja meg az asztalt újra Nyilas Edgár, aztán Véresh (Petrovics) Györgyre sandít.

- Edgár, ezt ne csinálja! - visz érzelmet Sódarné, Viktória a helyi politikába. Hiába, annak még lehetnek illúziói, aki messziről jött. Sódar a felesége karjára teszi a kezét, aztán a jegyzőnökhöz fordul.

- Aranka?

- Gizi, vedd jegyzőkönyvbe Nyilas úr tiltakozását!

- Írom!

- Mehetünk tovább? - kérdezi Sódar.

- Miután ez a tiltakozás nem halasztó érvényű...

- Tiltakozom! - ordít újra Edgár, de legalább az asztalt már nem csapkodja. Ennek ellenére a Halál, vagyis Tuba Jenő harmadszor is felmordul a sarokban. Amitől az önkormányzati ülésen résztvevők harmadszor is majd frászt kapnak.

Hosszú, kínos, ideges csend után Sódar polgármester a hiányzó két foga közt átszűrt mosolyt erőltet a Halál, avagy Tuba Jenő felé. A Halál újra mozdulatlan. Hunyó Szilvia arca viszont maga a déli verő. Egyre jobb ez az anyag. No persze, ha Kicsiny Péter tényleg felvett mindent, amin a kameráját rajta tartja.

- Tehát! - kezdene bele végre az ülés érdemi részébe a polgármester úr.

- Tiltakozom - tesz még hozzá ennyicske újdonságot Nyilas Edgár halkan, de ezt már ő se veszi komolyan. A többi résztvevő úgy dönt, ezt meg se hallotta. Sódar Hunyó Szilviához beszél.

- A mai ülés levezetője: Csabainé, jegyző. A jegyzőkönyvet Nagynagy Gizella, a titkárság vezetője és a művelődési ház igazgatója vezeti. Így minden oké? - hordozza körbe a tekintetét a polgármester. - Aranka.

- Ismertetem a napirendet - vág bele Aranka. - Első pont. Tuba Jenő úr bemutatása. Második pont: a Mészarfai Böllérszék igazgatói posztjára kandidáló Nagynagy tanár úr és György Sámson kántor úr meghallgatása. A harmadik pont: beszámoló a vágóhíd, vagyis a Böllérszék építési munkálatairól. Negyedik pont: az augusztus 20-i avató ünnepség programja. Meghívandó celebek. A napirendi pontok előadója Sódar polgármester úr. - Rövid csend után a jegyzőnő egy apró sóhaj enged meg magának, mielőtt újra belevágna. - A Mészárfa Önkormányzat üléseinek házsabálya értelmében szavazásra kell bocsátanom, hogy a tisztelt önkormányzat elfogadja-e a napirendet.

- Tiltakozom! - éled fel a tűz Nyilas Edgárban.

- Ezt leszámítva - enged meg magának némi iróniát a jegyzőnő. Gizi egy pillanatra megáll a gyorsírásban, felnéz: ez is a jegyzőkönyvbe kerüljön-e?

Mielőtt Aranka újra szavazásra biztatná a mészárfai hon atyjait, Véresh (Petrovics) György, a (pillanatnyilag) ellenzéki tábor vezére fordul a Nagynagy leányhoz, a Gizihez.

- Azt áruld el, Gizi, hogy engedhetted be a díszterembe a disznókat!

Gizi rémületében már el is felejtette, mit kellett vagy nem kellett volna beleírnia a jegyzőkönyvbe.

- A Józsi terelte be őket! - védekezik a nagy ember színe előtt.

- De te mért hagytad?

Hogyhogy mért hagyta?

- A Józsi a rendőr, nem? - segít rögtön Gizin Sódarné, Viktória.

- Talán maga tudott volna hirtelen jobbat? - áll rögtön a lány mellé a jegyzőnő is.

- Túrták volna szét a főteret? - teszi még hozzá Viktória. Véresh (Petrovics) György súlyos, megvető biggyedéssel fordul el frontba tömörülő hölgyektől, és inkább élesen politikai ellenfelére, zsigeri ellenségére támad.

- És hogy került a mi szép, európai hírű főterünkre két és fél tucat, vagyis harminc disznó?

Hát ez itt a nehéz, rendszerváltó, fülkeforradalmat bármikor teremthő, ólomsúlyú kérdés. Egyenesen Sódar torkának szegezve. Válasz persze nincs. Sódar sötét gyűlölettel mered Véresh (Petrovicsra). No, ha nincs válasz, akkor majd Véresh (Petrovics) György megmondja. Ám nyújtja, amíg nyújthatja az élvezetes helyzetet.

- Mégis ki rendelte őket?

- Honnan tudjam?

- Talán nézzük meg, vajon kinek a becses neve olvasható a megrendelőn, nem? És a szállítólevélen? Vagy azt se nem?

Az úristenit neki! Véresh (Petrovics) nagyon is jól tudja. Hogy a Sódar neve van rajta! Igen, ő a megrendelő. És a szállítató is.

- A férjemé - vallja be az ura helyett Sódarné Viktória.

- Nocsak? - adja a meglepettet Véresh (Petrovics).

- De nem mára és nem ide! - fakad ki Sódar.

- Akkor hová, polgármester úr?

- A Böllérszékhez huszadikára!

- Mikorra, he? - kontrázik a főnök úrnak Nyilas Edgár.

- A háromezer liter vér mellé!

- Mert az minek is?

- Guinnessnek, Nyilas! Mintha nem tudnád!

- De ha a Böllérszék nem lesz kész?

Sódar már üvölt, megfélekezve a kuntarcsai médiáról. Ez üdítő változatosság Nyilas Edgár után. - Naná, hogy nem lesz kész! Mert ma meg elvitték az összes csempét! Mészárfán! Ahol nem lopnak!

- Aha - szólal fel igen röviden és halkán Abáth doktor a hökkent csendben. Hogy aztán rajzolgasson tovább. Valami nőhöz hasonlatos bögyös lényt, akinek disznó feje van, és akinek a háta mögött a halál áll, csuklyában, a vállára vetett kaszával. Hiába. A falusi körorvosok már csak ilyenek. Rajzolgatásban is konzervatívak, ám mindig ihletettek. Csak semmi gurulós bőrrönd. A halál az jön és álljon az ember háta mögött a klasszikus szerelvénnel, vagyis a kaszával.

- Aha? Mi az, hogy aha!? Doki! - mered Sódar a doktorra.

- Ezt is írom? - érdeklődik sűgva Csabainétól Gizi.

- Az aha csak aha - Abáth fel se néz a rajzból.

- Tehát? Hogyhogy a hízők két héttel előbb jöttek? - üti a vasat Véresh.

- Aranka? - fordul Sódar Csabainéhez.

- Az Imrefai Hizlaldából Herceghné érdeklődésünkre közölte, hogy innen, a polgármesteri hivatalból kapták július végén a módosító faxot.

- Igen? - dől hátra a székén Véresh (Petrovics).

- Amiben mi a sertések leszállítását a mai napra átdiszponáltuk.

- És?

- Sódar úr aláírásával... - süti le a szemét a jegyzőnő, és vele együtt Sódarné, Viktória, valamint Nagynagy Gizella. Sódar konokul mered maga elé.

- Hát akkor... hogy is van ez?

- Ez úgy van, hogy én ilyet nem írtam alá.

- Nem?

- Nem!

- Akkor? Helyetted?

- Az kizárt - Sódar ebben biztos. Hogy ebben a hivatalban bárki ilyet tett volna.

- Akkor mégis? - Véresh (Petrovicsot) mintha hájjal kenetnék. Abáth is felnéz a rajzolásból, a fejét csóválja.

- Nos, akárhogy is történt, ki ezért a felelős, szerinted? - kérdezi szinte szánakozva Véresh (Petrovics) György a polgármestert.

- Ha a férjemre céloz... - lassan Sódarné Viktóriának, a messziről jöttek is fogytán ám a türelme. Arról az ő szép férje nem tehet, hogy valami gazember nyilván besompolygott az irodába... Az történhetett?

- Valaki itt okiratot hamisított és elküldte azt a faxot - tárja fel az egyedül lehetséges tényállást a jegyzőnő, Aranka.

- Ezt merészelte volna valaki? - Véresh majd megpukkad kaján felháborodásában. - Az hogy lehet? Nálunk? Mészárfán?!

És Abáth doktor harmadszor is felnéz a Bögyös Malac és a Halál című műalkotásából. - Sajnos muszáj indítványoznom, csak a jegyzőkönyv kedvéért, a felelősség pontos megállapítását - és már firkál is tovább.

Csend. Sódar fáradtan bámulja a körzeti orvost. Végül nagyot sóhajt.

- És még? Valami mára?

Mindenki tudja, most mi jön. Csak a kívülállók nem. A két szerencsétlen öreg, akiket beleugrattak a pályázatba. A kábeltévé stáb. Meg a Halál se.

És Abáth doktor mélységes sajnálattal fog bele a szokott litániába.

- Még az van, hogy indítványozzuk Sódar Dénes polgármester alkalmatlanságának újbóli ki-
mondását.

- És?

- És az önkormányzat feloszlását és új szavazás kiírását.

- És?

- És ennyi. Jól mondom, Gyuri?

- És a disznóknak nem a kultúrházban a helyük - adja meg egyértelműen az ukázt Véresh (Petrovics).

- Maga a disznó! Magának nem lenne itt a helye! - emelkedik visításig Sódarné, a messziről jött Viktória hangja. Véresh (Petrovics) erre megvetően röffent egyet.

- Sódar Dénes mondjon le! - kezdi el újra csapkodni az asztalt Nyilas Edgár önkormányzati képviselő.

- Dehogyan mondok le!

- De mondd le!

- De miért mondd le?

- Há' mert már a disznó az bemehet a művházba?! De nekünk meg nem adtátok bérbe?!

- Erről nem tudok. Aranka?

- Milyen bérbe, Edgár? - sóhajt a jegyző, ő is kezd belefáradni a mai önkormányzati ülésbe. Pedig, ami a napirendet illeti, még el se kezdődött.

Csak égnek itt a szégyentől a kábeltévések előtt. És ha tényleg leadják ezt Kuntarcsán? És a Halál úr véleménye?

- Ingyen jár az nekünk is, olyan bérbe!

- Mióta jár bárkinek is ingyen a művházunk nagyterme, Aranka?

A jegyző Sódarról Nyilas Edgárra pislant, aztán inkább a kamerának nyilatkozik.

- A Mészárfai Önkormányzat ide vonatkozó határozata alapján a művelődési ház nagyterme csak terembérlési díj ellenében bérelhető ki, kivéve az állami ünnepeket.

- Mer' a Hajagos vajda neve napja nektek nem állami ünnep?

- Az még nem állami ünnep, Edgár.

- És fogd már be végre a pofádat! - veszti el a türelmét Ludas úr is, a Harmadik Idült, itt és most önkormányzati képviselő.

- Mi van, Ludas?!

- Az van, hogy kussoljál!

- Te csak mennyé' vissza a presszóba!

- Te menjél vissza a presszóba!

- Azt ott osszad az észet, he! - jelentős napja ez Nyilas Edgárnak, amekkora formában van. Hiába, ha az embert a főnök szép szóval megbiztatja...

Akkor Nyilas Edgártól rettegjen az önkormányzat egész bal oldala! No és aztán milyen jól fog ez mutatni az este a Kuntarcsai Kábel TV híradójában.

Fel is veteti cédére vagy dévédére, az biztos. Vagy cédére és dévédére is!

- Csendet! - vet véget Sódar eme csörtének.

És tényleg csend lesz, noha erre senki nem számít. Még a Halál se, aki aprót moccan, és hosszú, halk sóhajt hallat.

György Sámson böki oldalba Nagynagy Jenőt.

- Nekünk nem kéne felállnunk és diszkréten távoznunk, tanár úr?

- Szerintem is az lenne a leghelyesebb, kántor úr.

De persze ezt meg ők nem merik megcselekedni.

Sódar körbefürkészik. A csend megint hosszúra nyúlik.

Véresh (Petrovics) ásít nagyot. Abáth doktor golyóstolla száguld a Disznófejű Vénusz és a Halál című kompozíción.

- Haladjunk. Gizikém! - fordul Sódar a jegyzőkönyv-vezető művelődési ház igazgató titkárnőhöz.

- Igenis, polgármester úr.

- Mi is az első napirendi pont?

- A...

- Előbb mondjál le! - buzdul fel ismét Nyilas Edgár.

- Vagyis szavaznunk kéne, nem? - Abáth doktor fel se néz, éppen a disznóképű szépség bal keblét satírozva.

- Aranka? - néz Sódar a jegyzőnőre, a szokásos ügymenet.

- Felteszem szavazásra a kérdést?

- Van más választásunk?

- Rendben. Abáth doktor bizalmatlansági indítványról.

- Nem személyes, Dinikém, de tudod, hogy van, ez a demokrácia - szabadkozik Abáth szánakozva.

- Ja.

- Meg sógora magának a Véresh! - mondja ki a mindenki által ismert igazságot a messziről jött Sódárné, Viktória.

- Ja. - Abáth nem vitatkozik. Csabainé szavaztat.

- Kérem, emelje fel a kezét, aki napirendre tűzné Abáth doktor úr bizalmatlansági indítványát! Most!

Az ellenzék jelentkezik. Az három szavazat.

- Látható kisebbség - szögezi le a jegyzőnő a szavazás eredményét. Nem is várt senki ennél többet.

- A bizalmatlansági indítvány tehát nem kerül napirendre. Beírtad, Gizi?

- Mindjárt... kész.

Sódar megvárja, amíg Nagynagy Gizi befejezi a gyorsírást és felnéz.

- Van még mára valami, vagy elkezdhetünk dolgozni? - kérdezi Véresh (Petrovics) Györgyöt. Az sajnálkozva tárja szét a karját. Hát most tényleg ki tehet arról, hogy ilyen a demokrácia? Sódar azért kivár egy kis ideig. Semmi új ötlet? Senki többet harmadszor? Int Gizinek. - Vágjunk bele!

Gizi a jegyzőkönyv alól gépelt szöveget vesz elő, kissé diszlexiásan olvassa.

- Először is tisztelettel és szeretettel köszöntjük Tuba urat, aki volt szíves és elfogadta meghívásunkat. Hogy az elkövetkező szűk két hétben Nagynagy Jenő és György Sámson jelölt urakat az EU-konform böllérkedés művészetébe alapfokon bevezesse. És a jelölt urak egyikét a Mészárfai Böllérszék Önkormányzati Tulajdonú Vágóhídja igazgatói posztjára az önkormányzat felé a vizsga után javasolja. - Gizi felnéz a papírból, végre mély levegőt vesz.

A figyelem Tuba úron, aki bal karját megemelve mintegy üdvözli a testületet. Amúgy még mindig nem szól, alig moccan. Kicsiny Péter kezében a kamera nemcsak az újra jelentkező másnaposság miatt remeg.

Nagynagy tanár úr babonás borzongását felülírja az elképedés.

- Vizsga?! Milyen vizsga?

Egy pillanatig senki nem érti, mi a tanár úr problémája. György Sámson annál inkább. - Nahát, kérem! Erről se volt szó!

- Mink vagyunk mi, gyerekek?

- Hogy még vizsgázzunk is?!

- Szó se lehet róla! Gizi! Ezt te nekem... ezt se nem mondtad!

- Ezt... kisbetűvel mondtam, apu - pirul el Nagynagy leánya.

- Kisbetűvel?

- Amikor aláírtad a meghívásos pályázatot. Felolvastam neked.

- Ezt nem!

A jegyzőnök segít ismét Gizin. - Márpedig a pályázati kiírás melléklete bizony tartalmazza. Alá tetszett írni, Jenő bácsi.

- Lent a lap alján volt, apa, a kisbetű...

Nagynagy észreveszi a lánya kínját, ettől mindjárt lehiggad. - Ja... ha ott van...

- Ebben az esetben én visszalépek - tolja ki maga alól a széket György Sámson. Ettől Nagynagy is felbuzdul újra. - És én se fogok ám nektek bohóckodni!

- Apu!

- Sajnálom, kislányom!

György Sámson elindul kifelé, néhány lépés után visszafordul - Maga is jön, tanár úr?

- Menjünk, kántor úr.

Nagynagy is cihelődni kezd, temetői öltönytadrágját a pocakjára rántva. Sódar tér magához az újabb kellemetlen meglepetésből. - Na, de drága bátyáim! És az élethosszig tartó tanulás?

- Ezt éppen maguknak magyarázzuk? - így Sódarné, a messziről jött Viktória.

- Há' éppen magának, Jenő bácsi? - kérdezi Ludas önkormányzati képviselő és Harmadik Idült, aki éppen Nagynagy tanár úrnál bukott hatodikban matematikából. Igaz, csak félévben, és év végére egy szép, kövér hármasra javított.

Nagynagy és György Sámson kissé röstelkedve torpannak meg.

- Nem arról van szó, hogy lusták lennénk a halálig tanulni - védekezik Nagynagy. Aztán mindjárt csuklik egyet és a sarokban ücsörgő Tuba úrra sandít.

Sódar megpróbál kedélyesebb hangot megütni.

- No és láttak már maguk olyan tanfolyamot, ahol végül nem kell legalább egy ilyen icipicit vizsgázni?

- Milyen picit? - érdeklődik György Sámson.

- Ilyen picit! - mutatja Sódar a bal keze mutató és hüvelykujja közötti, alig látható hézagot.

- Szóval nem fog fájni, Sámson bácsi - mosolyog a kántorra Sódarné, Viktória, aztán a Halálhoz fordul, és őt kérdi - Ugye, Tuba úr? Nem fog fájni?

A Halál hosszú tűnődés után mélyet bólint, aztán megint nem mozdul, a teremben lévők szorongását talán észre se véve.

- Nincs elég bajunk enélkül is? Hogy most meg maguk gyerekeskednek, makacskodnak? - veszi dorgálásra a polgármester.

- Kérlek szépen, apu! - tesz rá még egy lapáttal Nagynagy Gizi.

- Sámson bácsi! - fejezi be a kört Csabainé, Aranka jegyző asszony.

György Sámson összenéz Nagynaggyal. A fejüket csóválják, de csak a helyükre csoszognak, visszahuppannak a székre.

- Köszönöm! Tényleg! - biccent az öregeknek a polgármester. Aztán int Gizinek, folytassa a napirendet.

- Mi van másodszor, Gizi?

- Másodszor a beszámoló a Mészárfai Böllérszék Önkormányzati Tulajdonú Vágóhíd építési munkáinak állásáról, és...

- Arra már tényleg kíváncsiak vagyunk! Igaz, Gyuri? - aktivizálja magát újra Nyilas Edgár.

- Eléggé. Tibi, te? - böki oldalba Véreh (Petrovics) György a sógort. Ám aztán elámul a disznófejű amazon egyre gigantikusabbra satírozott keblein.

- Mi? - zökken ki az alkotásból a körorvos.

- Kíváncsiak vagyunk.

- Igen? Bocs, nem figyeltem. Mire?

- Hogy mocskos Sódar, mondjál le!

- Edgár, ez most nincs.

- Akkor mi van, főnök?

- Ezt később.

- Ja!

- Egy bizalmatlansági indítvány nem elég egy napra? - méltatlankodik a jegyző.

- Napja válogatja, drága Aranka.

- Magának én Csabainé vagyok, Véresh úr.

- És?

- Mit és?

- És Petrovics.

- Csabainé mondjon le! - Nyilas Edgár tényleg óriási formában.

- Edgár, most ez sincs.

- Mért?

- Ennek magyarázhatsz - feledkezik meg egy pillanatra a pártfegyelemről Abáth doktor. Nyilván a halál miatt, akinek a kaszás árnyéka egyre fenyegetőbben vetül a disznófejű szex-bombára. Ám Nyilas Edgár nem olyan ember, aki hagyja magát. Rögtön büntet.

- Ja! Igaz is, Abáth! Te mér is nem gyüttél ki vasárnap? Amikor infarktust kapott a Gázsi?!

- Mert csak be volt rúgva - néz fel a vádlójára a körorvos jéghidegen.

- Honnan tudod, ott se voltál?!

- Majd fogom ebéd előtt a fűnyírást félbehagyni?
- Mert nem fogod?
- Nem hát.
- Mentők vitték el a Gázsit!
- A detoxikálóba.
- Akkor... te is mondjál le!

Aztán Nyilas Edgár megsértődik, amikor látja, hogy az egész terem rajta röhög, beleértve a főnököt, de még talán még a Halált is. Nem, a Halál nem röhög.

- Gizi! Ugorjál az utolsó napirendi pontra! - Abáth hálásan pislant Sódarra.
- Döntés kéne a Szent István napi avatás megasztárjainak és egyéb celeb meghívottainak személyéről és gázsijáról, akik...
- Minket még be se mutattál, Dénes - most Véresh nem hagyja Gizinek befejezni a mondatot.
- Hogy mondd? - bámul Sódar az ellenzék vezetőjére.
- Minket. Tuba úrnak és a Kábel TV nézőinek.
- Ja! Ezer bocsánat! Véresh György úr, Abáth doktor úr és... hol van Izsák? - Sódar polgármester csak most veszi észre, hogy György Sámson fiának a széke üres.
- Elnézést kér, de a fiam a városi levéltárban kutat - próbálja meg kimenteni György Izsák, jobbára független képviselőt az apja.
- Kutat? Mit kutat?
- Hogy hol ásson egy kutat? - enged meg magának egy rossz szóviccet Véresh (Petrovics).
- Azt egyelőre titokban szeretné tartani, kérem - süti le a szemét György Sámson büszkén, ám szerényen, és Véresh (Petrovicsra) sunyít.
- De pont ma hiányzik? Amikor a celebekről szavazunk?
- Sebj. Én engedtem el - fordítja komolyra a szót Véresh.
- Te?
- Én. És?
- Neked fog hiányozni a voksa.
- Nekem nem. Tessék.

Véresh átad egy nejlonba bújtatott papírt Gizinek, Gizi Sódarnak, Sódar bele se pislant a írományba, úgy löki tovább az asztal lapján jegyzőnőnek.

- Mi ez? - veszi át Aranka.
- Olvassák csak! Én addig bekísérem a helyettes képviselő urat.

Véresh feláll, peckesen kísétál a teremből.

- Még szerencse, hogy a vért nem mára hozták - sóhajt Sódarné, Viktória.
 - Az ötezer liter kell a három kilométer hurkába? - kérdezi Ludas Géza.
 - Úgy saccoljuk.
 - És hány zsemlye?
 - Méterenként tíz körül? - sandít Sódar Tubára, vajon egyetért-e. Tuba nem reagál.
- A jegyzőnő közben olvassa a benyújtott iratot. És egyre kevésbé hisz a szemének.

- Felülrótt György Izsák megbízom alulrótatt, hogy az augusztus ötödikei önkormányzati ülésen engem... - Mi ez? Valami vicc? Ez... teljesen jogtalan!

Véresh tér vissza Hektor kutyával, pórázon vezetve. Már kintről harsányan, vidáman: - Mért lenne jogtalan? Ma Hektor szavaz Izsák helyett.

Elképedés, felhördülés Hektor helyettes képviselő látványától.

A felhördülés megrökönyödéssé változik, amikor Kámzsás Tuba úr a székét felborítva hátrál a falig, nagy fekete bőrröndjét pajzsként maga elé gurítva. Üvölt, visít.

- Ne! Neeem! Vigyék! Vigyék azt ki innen!

Hektor Tuba úr félelmétől és visításától dührohamot kapva támad a Halálra, fél térdre rántva a gazdáját. Tuba visít, elterül, már csak nyüszít. Agonizál?

- Nem bírom! Vigyék!

- Hektor! Lábhoz!

Tuba úr szeme fennakad, mint aki szörnyethalt tényleg. Hektor kutya dühödten, hörögve csahol, ugrana a Halál torkának.

„Mondom én, feleim, mondom és mondom, prédikálom a szószékről, és könyörgöm és imádkozom, és reménykedek, és ha csalódnom is kell, mert hogyne kéne, megbocsátok, és másnap kora reggel újra kezdem, és mondom és mondom és prédikálom a szószékről ezeknek és könyörgöm és imádkozom és reménykedek, és...”

(Pörch Arisztid: Asztali beszélgetések)

„A Rákóczi-szabadságharc idején a falut a kuruc felzabálta, a labanc lefoglalta a maradványokat, és lakóit egyéb javaitól is megfosztotta. Ezért gondolnám én azt, kedves Vándor, ki e sorokat olvasod, hogy kuruc, labanc egyre megy. Ám Mészárfa szorgos böllérei megint hamar talpra álltak. Mit nekik országdúlás, amíg a böllérek éles, és akad disznó, ami vagy aki még rőfög. No de ha kicsorbul a késnek az éle, vagy elfogy a jószág, akkor...”

(Pörch Arisztid: Mészárfa rövid története, 4326. old.)

„Véresh (Petrovics) azért mégse egy Gaius Caligula. Még akkor se, ha hiszünk a reinkarnációban, és elfogadjuk a lélekvándorlás lehetőségét, ami egyrészt eretnokség, másrészt bődületes baromság. Mert ugyan mit kezdene a Szentlélek egy olyannal, aki hol a lovát, hol az ebét szavaztatja be a redves világi hatalomba? No és, ha a lélek vándorol, ugyan ki rohadna megérdemelt helyén a Pokolban, és ki hozsannázná a...?”

(Pörch Arisztid: Asztali beszélgetések)

KUNTARCSA, VASÚTÁLLOMÁS, ESTE

(augusztus 5. péntek, 21 óra 12 perc)

A vasútállomás kihalt. Csak a forgalmista jön ki az irodából egyet nyújtózkodni. Nagyot ásít, körülnéz. Némi rosszallással bámulja meg azt a kutyafalkát, ami éppen elüget egy hosszú szerelvény mellett. A falkavezér nagyon hasonlít Hektorra. De hogy az élen kocogó fekete eb Hektor lenne, az képtelenség. Hiszen Kuntarcsa légvonalban tíz, a bekötő úton tizenhét kilo-

méter. Bár ha úgy vesszük, ez nem túl nagy távolság egy csavargó, pláne szerelemtől űzött kannak. Viszont Hektor helyettes képviselő urat nem régen még Böllérszéken látták, az istálló mellett a telerakott króm-nikkel táljánál, amiből is jól megérdemelt lépes-májas vacsoráját falatozta némi pacallal megbolondítva, Evián ásványvizet lefetyelve utána. Szóval ez itt nem lehet Hektor.

Így aztán nem is ő vizeli le azt a vasúti szerelvényt, amin, ponyvával letakarva, katonai szállító járművek, tankok sötét tömegei várakoznak a közelgő NATO hadgyakorlatra, ami a Kuntarcsa környéki buckák közt zajlik majd le, közelebből meg nem határozott, szimulált ellenség ellen, akik állítólag mindenre elszánt terroristák lesznek.

A forgalmista ezekre persze mind nem gondolt, midőn kinyújtózkodta és kiásította magát, azután pedig visszament az irodába, ahol is töpörtyűt, kenyeret és vöröshagymát vett elő és jobb elfoglaltság híján harmadszor is megvacsorázott.

Vacsorája után pedig két órán keresztül tíz percenként az órájára pislogott, egyeztetvén a pontos időt a faliórával, és megállapítván, mint a két szerkezet viszonylag elég pontosan mutatja a vánszorgó időt. No már a 23 óra 42-es személyhez képest.

KÁBEL TV SZERKESZTŐSÉG

(augusztus 5. péntek, 21 óra 14 perc)

A keverőpult monitorján Hunyó Szilvia közelije, amint bulvártévés stílusban sorozza kérdéseit a kamerába.

- Mészárszék polgármestere tehát szerződést kötött a Halállal? Vagy inkább az ördöggel? Akár az ördöggel is, ahogy a szólás mondja? De elkészül-e időre a falu hiper-szuper Böllérszéke? Ami persze nagyrészt európai uniós pályázatok támogatásából épülhet meg a régi általános iskola alapjain. Vagy csúszik a határidő, és ezzel nagy valószínűséggel a falu végképp elesik az EU-s támogatástól? Akkor mi lesz? Beleölt önrész? Elfecsérelt milliók? És az adófizetők pénze? Vége az álmoknak? Mészárfa felvirágzásának annyi? Ki lesz a felelős? Kenyérnapi alkotmányünnep helyett az lesz egyes mészárfai illetők egyetlen öröme, hogy lemond a polgármester? Aki pedig jelzalogot vett már fel a házára is, hogy a Böllérszék projekt megvalósuljon. Vagy... mmm...

- Állj már le!

A vágó kislány megállítja a felvételt, Hunyó kolléga ajka az „em”-met formálva mozdulatlanná dermed. A helyiségben még a főszerkesztő, Hunyó és Kicsiny. Szilvia ajka a nem virtuális térben kicsit megremeg.

- Mi nem stimmel, főnök?

A tarkopasz, lófejű, tyúkmellű főszerkesztő a homloka közepéig felhúzott szemöldökkel érdeklődik.

- Milyen ünnep?

- Augusztus 20.

- És te mit mondtál, az milyen ünnep?

- Szent István-napi?

- De te nem azt mondtad, Szilvia!

- Mert mit is?

- Kenyérnap alkotmányünnepet.

- Ja! Ezt... Sóder úrtól idéztem.

- Nem Sódar?

- Bocsi.

- Aranyom, ezt kívágni! - mordul a vágó kislányhoz a főnök.

Anyádat, köcsög! Én legalább mondok valamit. De te mikor dolgoztál terepen utoljára, hogy rohadnál meg? Ennyi belső monológ után egyetlen kérdés se telik a Kuntarcsai Kábel TV legszebb arcú üdvöskéjétől.

- Ezt a mondatot újravegyük? - ajánlkozik Hunyó helyett Kicsiny.

- Szerinted?

- Oké. A Szent István-napi kenyérünnep jó lesz?

- Szent István.

- Csak?

- Csak. És nem Mészárszék, hanem Mészárfa, Szilvia. Vagy te Mészárszéken jártál ma?

Hunyó kisasszony a nyaka tövéig elpirul. Ez tényleg ciki. De ő legalább tud még olyat, hogy elpirulni! De ez a lófejű tetű? Ez mit tud, mégis?

- És akkor mehet műsorba?

- Holnap még megnézem. A Halál Mészárfán? No igen, az lehet, hogy Mészárszéken... Neked nem a bulvár felé kéne váltanod, Szilvia?

Bár válhatnak - gondolja Szilvia. Kuntarcsán, mi? Bulvár. Az. Mondom, tetű.

Á, jobbat mondok: geci.

PAPLAK, FOGADÓSZOBA

(augusztus 5. péntek, 22 óra 05 perc)

Pörch Arisztid és György Sámson ülnek az asztalnál gyertyafény mellett. Az asztalon misebor, poharak. A tiszteletes úr és az ökonomikus kántor szokásos asztali beszélgetéseinek egyike folyik, ezúttal megfűszerezve Sámson bácsi komoly dilemmájával.

- De alkalmas vagyok én erre, Arisztid? - teszi fel harmadszor is a kérdést a kántor úr. És Pörch, ahogy jó barátához illik, őszintén válaszol.

- Maga természetesen nem alkalmas erre, Sámson.

- Nem?

- Nem.

- Ugye nem?

- Egyáltalán nem.

- Egyáltalán nem?

- Nem - nyugtatgatja Arisztid jólelkűen a barátját. György Sámson hálás ezért neki. Csendben elbólogatnak. Pörch hozzákocintja a poharát Sámsonéhoz, felhajtja a jófajta nedűt. Elégedetten cuppant aztán. A kántor úr csak aprót kortyol. - Úgy is, mint zsidó, ugye?

- És úgy is, mint kántor.

- Meg azután, ha nem is lennék se zsidó, se kántor, akkor is meg kéne azt kérdezni, hogy mint énektanár, mit keresek én egy vágóhídon.

- Pláne - hagyja jóvá Pörch a probléma eme nézőpontját is. Ezen most megint elbólogatnak. Pörch újra tölti a poharakat, mégpedig csordultig. Elvégre a borral spórolni, azt nem lehet. Pláne, ha asztali, vagyis csaknem szakrális a beszélgetés. A spórolásról Pörchnek viszont egy ellenérv jut az eszébe.

- Pénzt.

- Pénzt?

- Pénzt, azt kereshetne. Mármint a vágóhídon.

- Én?

- Ha maga lesz az igazgató...

Ez mondjuk igaz. Pénzt, azt kereshetne. Ha őt neveznék ki. És nem Nagynagyot. Az a pénz, az bizony jól jönne, mert... De hogy? - Féldisznók közt?

- Egyetértek magával, kántor úr. Ez több, mint profánul hangzik. Bár ha ő maga, ugyebár, nem eszik azokból a disznókból... - De ha muszáj...

- De ha muszáj...

- Mert muszáj?

- Bizony az lenne, tiszteletes úr.

Hát nem könnyű. Arisztid töprenkedve keres valami kiutat.

„Add meg a császárnak, ami a császáré...” Igen, ez a mondás majdnem jó is lenne ide. De csak majdnem. Annyira azért mégse stimmel. Vagy ha nagyon akarja, akár bele is nyugodhatna az ember. De akarhatja-e?

- Nos és mikor szeret majd az Úr?

- Vajon mikor, Sámson?

- Ha végül kineveznek, vagy ha nem?

No de szeret az Úr egyáltalán? És mi van, ha igen? És mi van, ha nem?

Pörch atyának meg muszáj erre egyet innia, hogy a kételyeit, ha egy átmeneti percre is, de az egy deci borral lefojtsa. De hát ilyenek ezek az asztali beszélgetések. Kételyekkel és kortyokkal telnek a percek. Pörch tehát koccint, ledönti a borát egy nyeletre, sóhajt.

- Ezt én nem tudhatom, Sámson.

- Mit nem?

- Ez a maga ura, a maga istene.

- Azért valahol a magáé is, plébános úr.

- Na, valahol - egyezik bele Pörch atya nagyvonalúan.

- Csak próbára teszi a hitemet? - töpreng tovább György Sámson.

- Ez is meglehet. - Pörch újra tölt, csurig. Odakoccintja a poharát Sámsonéhoz. Most Sámson is elkortyolgatja a jófajta homoki rizlinget. Savanykás kissé, de huncut az, aki az édeset szereti. Halk kopogtatás után György Izsák dugja be a fejét. - Jó estét! A szent emberek egy kissé meglepődnek Izsák felbukkanásán a paplakban. Ám Izsák máris siet a magyarázattal: - Láttam kint a biciklidet, apa.

NAGYNAGYÉK PORTÁJA, HÁLÓSZOBA, ESTE

(augusztus 5. péntek, 22 óra 25 perc)

Nagynagy ingben, gatyában a padlón fekszik a hasán, a fotelja mellett egy szőnyegen. Ilona a hátán áll, az ura derekát tapicskolja. Gizi lányuk Ilona kezét fogja, hogy az anyja az egyensúlyát megtartsa. A tévében valamelyik valami amerikai cé-kategóriás fim megy. Amiben valami baromi nagy tengeri ízé tengeralattjárókat (is) eszik. Nem semmi teljesítmény tőle, mégse nézik. Kár ezeknek kunsztokat villogtatni.

Hiszen Nagynagy nyögdécselés közben is veszekszik. - Mi?!

- Jaj, apu!

- Hogy én? Vén marha fejjel?

- Nem is vagy még olyan öreg.

- Egy nyikhaj előtt vizsgázzak?

- Reggel még azt hittük, maga a Halál az.

- Egy olyan, aki elájul egy kutyától?

- Hát ha fél tőlük - szól közbe a tapicskolásra koncentráló Ilonka.

- És akkor nem hogy milyen Halál, de milyen böllér az ilyen?!

- Egy olyan, aki fél a kutyáktól - magyarázza az apjának Gizi.

Mondjuk ez így érthető, elfogadható, korrekt. Mért ne lehetne olyan hentes, aki retteg a kutyáktól. És közben a Halálra hasonlít. De egy vámpírra biztos.

Nagynagy átmenetileg hagyja is a témát, élvezi ezt a fájdalmas gyönyört, ezt a tapicskolást, amihez képest a szex csak szájalmas elő- vagy utójáték.

És akkor nem Ilona kotkodácsol fel? - De te akkor se hátrálhatsz meg, Jenő!

- Akkor se? - mi az, hogy akkor se?

- Akkor se!

- Meghátrálni? Ki hátrál meg?

- De jó! Mégis jössz a tanfolyamra? - örvend meg Gizi.

- Azt nem!

- Nem mész?

- Nem!

- De akkor meghátrálsz! - érvel Ilonka két tapicskolás között.

- Nem megyek és kész!

Csend. Anya és lánya összenéznek. Makacs. Büszke. Rátarti. Ostoba!

Hogy lehet egy ilyen alakot meggyőzni? Lehet, hogy egy ilyen zárhoz nincs is kulcsa Ilonkának? Huszonöt évnyi házasság után se?

- Azt a kis időt a tanfolyamon guggolva is kibírod - érvel a férjének, pedig nagyon jól tudja, hogy nem ez a jó mondat.

- Így van, apu! Két hét csak, és...

- Nem bírom ki!

- De. Kibírod.

- Mért ne bírnád ki?

- Te ennél sokkal keményebb vagy, Jenő!

- Így van, apu!

Mi ez a kotkodácsolás?! - Mert nem akarom kibírni! - fordul el oldalt Nagynagy, hogy a felesége lelépjen a hátáról. - És a franc a lumbágómba is!

- Még szívesen járok rajtad, Jenő.

- Nem kell!

Nagynagy tudja, hogy ebből sértődés lesz. Jól tudja. Ilona durcásan lép a papucsába, és vonul ki a konyhába egy pohár vízért.

Nagynagy felül, marad a parkettán ülve, veszi fel az ingét, alulról felfelé nézve méregeti a lányát.

- Gizi, reggel íratsz Abáthtal kenőcsöt - szól rá szinte mogorván a lányra.

- Majd délbén, jó?

- Mért csak délbén? Akkor nem bírja kiváltani János a receptet. - Van, aki megkérheti a busz-sofőrt efféle szívességre.

- Reggel rohannom kell.

- Hova?

- Jönnek vissza a kábeltévések.

- Minek?

- És nyolcra neked is bent kell kéne ám lenned...

- Megmondtam, hogy nem megyek!

- Nem szabad elkésni, mert Tuba rögtön kizár.

- Süketek vagytok ti?

Nagynagy feltápaszkodik a padlóról, behuppan a fotelba. - Különben is! Én soha nem kések. Sose! A sejtjeimben van a becsengetés!

- Csak aztán kicsengettek, Jenő - szól be a konyhából Ilona.

- Ki? Hát ki. Tehetek róla?

- Nem tehetsz, apu.

- Én röstelljem ezért magam?!

- Nem is a te szégyened!

Nagynagy ingerülten hessenti el a lánya vigasztalását. - Az a szégyen, hogy a mi falunkban nincs már iskola!

- Majd lesz megint, apa! - Ám ezt Gizi maga se hiszi.

Nagynagy felveszi a dohányzó asztalról a tévéújságot, fellapozza a kínálatot. Semmi jó. Gizi indul kifelé a szobából. Az apja utána szól:

- Te tudtad, Gizi!

Gizi megtorpan, behúzott vállal fordul vissza. - Mire gondolsz?

- Ne mondd, hogy nem tudtad!

- De mit?

- Ne mesélj! Hogy Sámson is felkérték!

- De hát úgyis te nyersz majd.

- Mért én nyernék?

- Mert mi azt akarjuk.

- Kik azok a „mi”?

- És ha már muszáj pályáztatni, úgy nem elegáns.

- Mi? Mi nem elegáns úgy?

- Csak egyvalakit felkérni.

- Az nem elegáns?

- Mért? Az?

Nem, nem az. Az egész nem az. Bohócnak kellene csak, ez most már teljesen világos. De hát mi más is ő, mint egy vén bohóc. No de a kántor úr?

- De mért pont szegény Sámson?

- Mert... alkalmatlan rá, apu.

Nagynagy elámul erre a válaszra. Aztán annál mérgesebben csapja le a tévéújságot. - És én? Én mi vagyok? Én is alkalmatlan vagyok!

- Hogy jutott ez az eszetekbe, Gizi? - néz be rájuk a konyhából megint Ilona.

- Nekem? Sehogy.

- A Sódarnak hogy jutott az eszébe?

- Sámson bácsi se született mészárfai.

- Na és?

- Ez a konszenzus.

- Mi?

Ilona nem érti. De Nagynagy már felfogta. - Se nem Sódar, se nem Véresh. Azért mi ketten?

- Azért.

- Én még mindig nem értem.

- Nem baj.

- Ja! - Már Ilona is érti. - Ez a kompromisszum?

- A konszenzus, anyu.

- Aha. - Nem is annyira buta gyerek ez a Sódar Dénes. Mondjuk, ezt nem is állította róla senki. Hogy zöldbáró meg mocskos kommunista. Azt igen. Meg hogy egy karrierista, törtető paraszt. Azt is igen. - Hallod? Tényleg Kuntarcsáról szokta csalni a feleségét?

- Dénes? Dehogyan is csálja őt, apu!

- Honnan tudod?

- Viktóriát?! Messziről, Tolnából-Baranyából hozta!

- És? - ebbe azért belegondol Nagynagy. Hát csak nem hozna az ember olyan messziről szép-asszonyt, hogy aztán Kuntarcsáról csálja.

- Sámson bátyánk nem kóser zsidó, Gizi? - ugrik be a dolog Ilonának. Gizi úgy néz az anyjára, mint egy született antiszemitára.

- De most mondta a lány, te! - förmed rá Nagynagy.

- Mit? Hogy kóser? Azt nem hallottam.

- Azt akarták, hogy legyen biztosan alkalmatlan!

- Ja!

- Ja...

- Te nem vagy kóser, Jenő.

- De én se nyerek.

- De te nyersz, apu.

- De nem nyerek, mert nem megyek!

Kész. Ennyi volt. Nincs vita. Nagynagy ismét felveszi az újságot, a sportcsatornához lapoz. Ilona és a lánya összenéznek. Ez képes, és komolyan gondolja? Ilona belegondol. A férje tényleg képes. - Nem lehetsz ennyire tutyimutyi! - fakad ki. Nagynagy csak felnéz az újságból, válaszra se méltatja a gyenge próbálkozást. Ám a felesége nem adja fel, hiába jelzi a lánya, ezt most ne. - Megmondtam! Előre megmondtam! Vagy nem mondtam meg neked a legelején, Jenő? Hogy nem lenne szabad idejönnünk? Mészárfára? Megmondtam, vagy nem mondtam meg?

- Lesz Barca tévé. Ismétlik a tegnapi meccset. Pedig kikaptak.

- Megmondtam, vagy nem mondtam meg?

- Hagyd ezt most, anyu.

- Már 1971-ben megmondtam. Jenő! Hozzád beszélek!

- Te időben szóltál, Ilonka - teszi vissza a tévéújságot a dohányzóasztalra Nagynagy, és veszi kézbe a távirányítót. Szinte rá se néz a kutyüre, úgy varázsolja a szeme elé a sportcsatornát. Csak a Barca! Aki Real Madrid-os, az nem ért a focihoz, vagy csak simán buzi.

Ilona csak úgy folytathatná a szépen építkező veszekedést, ha kikapcsolná a tévét. De annyit nem ér meg. Majd később. Morogva caplat ki újra a konyhába. Ott egy pillanatig tűnődik, mihez kezdjen, aztán úgy dönt, nincs is annál jobb koraesti szórakozás, mint babot fejteni. Ha közben az ura meccset néz a tévében.

Ilona kiönti a kosárból a fejteni valót a konyhaasztalra, az edényt a lába közé veszi. Már csak azért is, hogy legyen ott valami, ha már az ura a Barcelonát nézi a tévében. Régi szép idők! Amikor még fiatalok voltak. Például nem volt tévé. Aztán lett. Hétfőn szünnap. Aztán már hétfőn is volt műsor. De nem volt benne sportcsatorna. Aztán lett...

Gizi ül le a konyhaasztalhoz, az anyjával szembe. A kezébe vesz egy szál fejtőbabot. De csak nem áll neki a lánya segíteni? Á, nem. Gizi csak nézi, forgatja a hüvelyt, mint aki még sose látott ilyet, vagy ha látott is, sose nézte meg úgy, ahogy kellett volna. Ilona fél szemmel lesi a lányát. Gizi végre csak kiböki. - Válik.

- Kicsoda? - Ilona sejti ám. Direkt nem tudja.

- A fia.

- Kinek a fia?

- Hát a Sámson bácsi fia!

Ilona a játék kedvéért hajlandó úgy tenni, mint aki újat hall, és ezen a híren igencsak meglepődik.

- Az Izsák?

- Ő a Sámson bácsi fia!

- Válik az Izsák?! Nahát! - Ilona bekiált még Nagynagynak is a szobába. - Hallod, Jenő! Válik az Izsák!

- És? Mi közöm hozzá? - érkezik vissza a konyhába üvöltve a válasz.

- Te vagy az edzője, nem?

- Az edzője, nem az ügyvédje.

Ilona a lányához fordul. - Látod? Apádat a hülye Barcelonán kívül semmi más nem érdekli.

Ezen elbólogatnak. A bab Ilona kezében fog, Gizi kezében forog.

- Gyerektartás, albérlet, jelzálog, tanári fizetésből...

Ilona megint a lányára sandít.

- Még mindig Izsákról beszélünk?

- Szerinted?

- De ti már jártatok. Aztán szakítottatok.

- Óvodás korunkban. Meg nyolcadikban.

Nagynagy jelenik meg az ajtóban. Fröccsért siet. Pohár a kredencből. Bor a hűtőből, szóda a hűtő mellől.

- Hogy volt szíve annak a nőnek őt elhagyni? - fakad ki Gizi.

- Kit?

- Izsákot a felesége!

- Én azt nem értem, hogy bírt hozzá feleségül menni - viszi be magával a fröccsét a Barcához.

- Mert mi bajod Izsákkal?

- Mi? Pedagógus. Csak az.

- Te mi vagy, apa?

- Az más!
- Az mért más?
- Kérdezd meg anyádat!
- Anyu?

A VADASBAN, ESTE

(augusztus 5. péntek, 22 óra 45 perc)

A tévében Kokasné kereskedelmi reklámblokkokkal módosítja a tudatát, ide-oda kapcsolgatva a csatornák közt. Ez elég intim bódulat neki ahhoz, hogy a kocsmában lévőket múltó kellemtelenségnek tekinthesse. Szellem, árny jó, italt kér, fizet, és máris támolyog odébb. Ennyi.

Amúgy teltház van. Mint ilyenkor mindig nyáron. Úgyhogy nincs igaza a falu krónikásának, Pörch Arisztidnek, hogy a presszónak becézett műintézmény már csak néha hangos. Mészárfa lehet, néptelen, öreg. Ám a Vadasban helyzet van minden este, kérem. Hiába ordít a kiírás meg Kokasné is: ZÁRÓRA 22 ÓRAKOR! Erről senki nem akar tudomást venni. Bár amíg a haszon megvan, a pénz beszél...

Kokasné is csak olyan kutya, aki ugat, de nem harap.

(Pörch Arisztid: Szólások, aforizmák és egyéb aljasságok)

Csak hát Arisztid atya sötétedés után ritkán kukkol a templom tornyából. Inkább, mint tudjuk, az asztali beszélgetéseivel foglalja el magát, élvezvén György Sámson kántor úr kellemes társaságát.

A Vadasban vitatkozók és kókadozók.

A nyerőgépnél Ludas Géza önkormányzati képviselő és Harmadik Idült kísérti a szerencsét. A gép tetején sör. Ludas úr ihletetten dobálja a százasokat a nyílásba.

A nyerőgép melletti asztalnál Nyilas Edgár. Előtte legalább tíz sörösüveg, ugyanennyi stam-pedli. Vörös szemmel mered maga elé. A zenegépből lakodalmas rock üvölt. Csak Edgárnak. „Kislány, vigyázz, a bugyira vigyázz!” Edgár egy kislányra gondolt, aztán bugyijára, meg hogy hol van már az a kislány, és ó jaj, hol az a bugyi. Így hát nekibúsult.

Odakint a kerthelyiségben Véresh (Petrovics) György és vendégei ülnek félrevonultan. Géza mester, Böllérszék építési vállalkozója némi viszolygással figyeli Zúza Bélát és Bendő Pált, ahogy bólogatnak György király szavára.

- Érted végre, Zúza fiam?

- É'tem.

- És te, Bendő gyerek?

- Ha Béla é'ti, én ne?!

- Szóval te is érted.

- De én nem é'tem mégse nem! - vallja meg Zúza Béla.

Véresh sóhajt. - Még mit nem értesz, Béla?

- Há'... azt nem!

- Mit?

- Há' azt nem, hogy! - Zúza nem bírja megfogalmazni, mit nem ért. Mert ha meg bírná, már értené. Mi ebben a nem világos? Géza mester próbál meg segíteni.

- Gyuri bá' majd szól nektek.

- Így van! - bólint Véresh (Petrovics) - Majd én szólok.

- Azt é'tem.

- Akkor mit nem értesz?

- Hé, má'! Én akkor... én mindent értek! - Zúza Bendőre les, reméli, Bendő úgyis érti. És akkor majd Bendő tudja, ha Gyuri bá szól. Majd.

- És mikor tetszik szólni?

- Majd holnap. Amikor a pályán nyírjátok a fűvet.

- Ja! Akkor értem!

- Érted?

- Bendő, te érted!

- Ha te érted, én ne?

- És aztán befogjátok a pofátokat - inti őket Véresh szigorúan.

- Ezt is é'tem.

- Ezt én is é'tem!

Azért erre se Véresh gazda, se Géza mester nem venne be egy evőkanál ciánkálit.

Jobban is teszik, ha óvatosak, mivel Bendő máris romba dönti minden reményüket, amikor ismét felteszi a kérdést. - De mé'?

Véresh lenéz a whiskyjére, onnan átkalandozik a tekintete a pohár sörére, és csak aztán próbál meg szinte nyájasan Bendőre mosolyogni.

- Mit mért, Palika?

- Mér' is csinyájuk?

- Viccből.

- Viccből? - Hát már Zúza is kezdi szégyellni, hogy ennyire tompa agyú az ő egyszem komája. Ezért ő is neki magyarázza: - Me' ez csak vicc, Palika!

- Ja!

- Érted mán?

- A' jó!

- A vicc? Az jó. Ugye, főnyök?

- A vicc, az persze, hogy jó.

- Egy jó vicc, az mindig jó - toldja meg Géza mester. Nos? Merjenek reménykedni? Jöhet az evőkanál ciánkáli?

Látszik ám végre valami a Zúza arcán, hogy nagyon szeretné uralni a káoszt. Aztán még mindig nem áll össze teremtett renddé a világ. - De mé'? - néz Véresh (Petrovics) Főnyökre szinte kétségbeesetten.

- Jézus, segíts! Hozz még sört ezeknek, Géza.

Géza a fejét csóválva áll fel, indul, visszanéz.

- Csak két sört?

- Meg két felest! - rendel hozzá Zúza. Mert ez végre érti.

- Négyet! - toldja meg Bendő. Mert ezt ő még Zúzánál is jobban érti.

- Hozzál nekik nyolcat!

- Nyolcat? - képed el Vállalkozó Géza.

- Isten vagy, főnyök!

Géza bemegy a „presszóba” az új körért. Véresh ráérősen rágyújt, hátradől, méregeti a szomjazó tandemet, akik addig is, amíg érkezik a megoldás, megpróbálják az időt mulatni.

- Mer' a vicc az jó, főnyök - nyitja a csevejt a Zúza.

- Jól mondod.

- És mi szeretjük ám a tanár urat!

- Ja, ja, mink a Jenő bácsit - Bendő szeme elhomályosul, amikor hozzáteszi: - A Sámson kántor bácsit is szeretjük.

- Ugye, Bendő? Őtet is szeretjük!

- Ja, őtet is szeretjük. Pedig megbuktatta Bendőt énekbő'! Amiko' még tanár is vót, meg éneken kórus is.

- Me' te matekbó' hányszor buktá' meg?

- Mer' te hányszor?

- Mer' te hányszor?

- De te mer' te nem buktá' énekbő'.

- Abból nem - emlékezik némi nosztalgiával Zúza és szégyenkezik, hogy énekből nem bukott.

- Énekből én nem.

- De én igen.

- Mer' akkor még tanított minket a kántor bácsi - magyarázza a főnyöknek Zúza.

- Engem is - vallja meg az igazat Véresh (Petrovics) Főnyök.

- Ja! Főnyök! Téged is tanított kornyikázni! Azér' szereted őtet te is!

- Ugye azé' szereted úgy őtet is?

- Azért - bólint Véresh, és erősen kezdi várni, mikor hozza meg végre Géza mester a két sört és a nyolc felest.

- És azért akarod megviccőnyi! - esik le a tantusz Bendőnek.

- Na látjátok, gyerekek, éppen azért.

- Azért!

- Azért.

- Ja!

- Azér' a vicc?

Hú, de nagyon nehéz ezekkel. - Azért.

- Ja! De akkor mér'?

- Mit mért?!

- Mért nem te vicceled meg őket, főnyök?

- Már mondtam. Nekem erre sajnos nincs időm.

- Ja!

- Nincs a főnyöknek szeretni ideje! - vágja hátba Zúza Bendőt.

- Ja!

- Ja. Értitek már?

- Értjük.

- Nem vagyunk mink hülyék.

- És a lényeg az, hogy a pofát végig befogni.

- Én ezt is é'tem.

- Végig és azután is.

- A sárig, ja!

- Értsük, főnyök.

- Azt is szokunk ásni. Sárt. Közmunkásba.

- De füvet többször csapunk. Ugye, Zúza? Azt jobban is szeressük, mint sárt kihányani.

Sódar Opelja hajt el a kerthelyiség mellett. Sódar meglátja az asztalnál Véresht, erősen ráfékez, kiszáll, az ajtót nyitva hagyva trappol be a kerthelyiségbe.

Megáll Véresh (Petrovics) György asztala előtt, fenyegetően föléjük magaslik. - A kurva anyádat! - szól rá a nagygazdára.

Véresh egy pillanatra megretten Sódar testének tömegétől, indulatától, és a látványosan hiányzó két első fogától, úgyis mint tépő és metsző.

- Szia! - köszön neki Bendő. - Kapunk mingyár nyóc pálinkát!

- De hó'nap azér' dó'guzunk! - ígéri meg Zúza.

- Megint lebuktál, te geci! - toldja meg Sódar az iménti megszólítást.

Véresh dermedtsége oldódik, kezeit az asztal lapjára téve veszélyes kis félmosolyt kockáztat. A kocsmában dermedt csend lesz.

Vállalkozó Géza visszalép az ivóba a tálca itallal a kezében.

- Hogy mondja, „polgármester úr”? - jön már meg Véresh hangja is.

- Te szóltál át a hizlaldába!

- Miről csácsogsz?

- Telefonon a nevemben, aztán küldted a faxot!
- Jaj, kispajtás. És ezt ki állítja?
- Nekem te ne kispajtasozz!
- Valaki itt hazudik neked, Dini.

Sódar csak áll Véresh felett ökölbe szorított kézzel. Géza azon tűnődik, oda vigye-e a tálca italt az asztalhoz. Zúza békítene. Nagy nehezen feláll az asztaltól, hogy átölelje a vállánál és szeretettel magához szorítsa ezt az áldott jó gyereket, ezt a Sódar Dénest. - Ne má', Dini! Nyóc pálinka!

Sódar elhárítja a baráti ölelést, ettől Zúza nekiesik a szomszédos asztalnak, felborítva poharat, üveget. Az ott ülők felpattannak, visszalökik Zúzá, aki most Sódarnak esik, a polgármestert ledöntve a lábáról. Általános ordítozás, lökdösődés támad.

Puska dördül.

Kokasné áll az ivó bejáratánál, az ő kezében a füstölő puska. A dermedt csöndben Kokasné vészjóslóan figyelmeztet: - Egész évre kilövési engedélyem van ám rátok, alkeszok.

Sódar tápászkodik, gyűlölködve fenyegeti meg jobb mutatóujjával Véresht, aki csaknem a képébe röhög. A cigarettájáról lepöccinti a hamut. Aztán int Géza mesternek, hozhatja az asztalhoz a nyóc pálinkát.

A TEMETŐBEN, REGGEL

(augusztus 6. szombat, 6 óra 42 perc)

György Sámson és Izsák a feleség és anya sírjánál. A sírkövön a felirat: Weiss Izabella, 1952-2006; alatta: György Sámson 1948- ...

Sámson arcán mélységes szomorúság. Izsákén kissé türelmetlen részvét atyja iránt. Sámson biciklije egy padhoz támasztva.

- Hát ez lesz velünk, Belluskám - sóhajt Sámson nagyot.
- De nem akarom, hogy elvállald, apa!
- A gyerekeidről gondoskodni kell, fiam.
- Majd én. Az én dolgom.
- A tiéd lenne, bólogat Sámson. Hogyan tudnál te gondoskodni? Szerencsétlen kisfiam - gondolja, de mondani nem mondja. Minek őt bántani? Arra ott van a neje. A volt neje. Mert-hogy még házások. Csak formaság. Pénz meg kell, hogy Izsák megint egyenesbe jöjjön.
- Ha Sódarék meghívtak erre a feladatra, akkor ez az Úr akarata.
- De nem azért hívtak, apa!
- Csak hogy a Jenő ne egymagában pályázzon?
- Azért.
- És te ezt eddig nem tudtad?
- Nem voltam jelen, amikor ebben megegyeztek.
- Mert akkor hol voltál?

- Ahol szoktam, nem?
- Petőfi után?
- Ott.
- Véreshnek.
- Mert kinek?
- De mért dolgozol egy ilyennek?
- Mert az is pénz. Rengeteg pénz, a tanári fizetésemhez képest.

Csend. Sámson úgy bámulja Weiss Izabella nevét, alatta az évszámot, mintha valami újat látna. Jaj, Belluskám, Belluskám! Te persze rögtön megmondtad, hogy nem jófajta az a nő, nem lesz jó feleség. De hát szült Izsáknak két gyönyörű gyereket, egy fiút meg egy lányt, ahogy azt kell. Meg aztán mit lehet azt tudni, mi történt Izsák meg közte? Meg mi közük is hozzá? De csak elanyátlanodott az Izsák a felesége nélkül.

- Azért én csak megküzdök érted, fiam.
- Értem ne!
- Meg az unokáimért.
- De nem nyerhetsz!
- Majd az Úr akarata...
- És ha azt is akarná? Még a halat is csak rúd alakban, mélybe hűtve, előre panírozva ismered!
- No és?
- És még így se vagy képes a rántott sajttól megkülönböztetni.
- Majd megtanulom.
- És egy vágóhídon disznót is ölnek, apa!
- Ezt tegnap a tiszteletes úrral megbeszéltük.
- De nem nyersz, nem érted?
- És ha?
- Nem.
- Anyád előtt akkor se vitatkozz!
- De...
- Hozod elő itt korrupt ügyeiteket.
- Bocsánat. - Nézik a sírt. Izsák megigazítja rajta a friss kerti csokrot, amit hajnalban szedett. Aztán az apjához fordul. - Megyünk?
- Elkísérsz?
- Ha akarsz...
- Jól esne - Izsák a biciklihez lép, irányba fordítja. Sámson csatlakozik. Izsák a kormány egyik szarvát, Sámson a másikat fogja meg. Együtt tolják a makrancos hátsójú járművet. A kántor urat előnti a nosztalgia. - Nincs még harminc éve, mi?
- Minek?

- Hogy én kísértelek. Az első napodon. Az iskolába.

- Rémlik...

- Tényleg emlékszel?

Néhány lépést meghitt szeretetben sétálnak. Ám a temető kapuján kikanyarodva Izsák csak nem bír magával. - Bolondot csinálnak mind a kettőtökből.

- Szóval Nagynagyból is?

- Persze!

- Na látod. - Sétálnak tovább, gondban. György Sámson is átgondolja a rá várót. Hát nem lesz könnyű. Aztán megfontolja a tegnapi napot, a fejét csóválja.

- De az hogy jutott az eszetekbe?

- Mi?

- Azt a szegény Hektort a helyedre ültetni?

BÖLLÉRSZÉK ÉPÜLETE, HÁTUL AZ UDVAR

(augusztus 6. szombat, 7 óra 01 perc)

A kiskamasz focilabdát rugdal a gazos, szemetes, építési törmelékkel mérgezett udvaron. Vagy tíz méterről bikázza az épület falára, a visszapattanót megpróbálja kapásból ismét rá-rúgni. Csendes, elszánt, és nagyon koncentrálni.

MÉSZÁRFA FŐTERE, A TEMPLOMTORONYBÓL, MISE UTÁN

(augusztus 6. szombat, 7 óra 18 perc)

Pörch Arisztid mai napi második ellenőrzése a toronyból. Izsákot és Sámsonat látja ballagni, a kerékpárt közrefogva, a temetőtől elfelé. Nagynagyék portája most kihalt. Hektor helyettes önkormányzati képviselő úr csak most tér haza az éjszakai cserkészésből, a megszokott úton. - Késtél - morogja Pörch Arisztid. Hektor felnéz rá, mintha meghallotta volna. Tán csak nem Kuntarcára jár át ez galerizni mégis?! Hektortól kitelik. A szeme se áll jól. Nem csoda, hogy felszegődött helyi érdekű politikusnak...

Family Frost-os kocsis fordul be a főtérré, „hülye, aki ezt veszi” szignált hallat, aztán leparkol a presszó/kocsmához. A sofőr kiszáll, bemegy Kokasnéhoz. Úgy látszik, olyasmire vágyik, amit ő maga nem árul.

A légvédelmi hangszórók recsegnek fel! Pörch Arisztid lekapja a messzelátót a szeme elől, csodálkozva néz a galambokra. Ezek a hangszórók legalább egy éve nem szólaltak meg. A tavalyi búcsún. Akkor mondta be a Nagynagy lány, a Gizi, hogy a tűzijáték a pirotechnikus súlyos elázása miatt átmenetileg elmarad. Most Sódarné, Viktória látja el a kisbíró szerepét. Enyhén hisztérikus hangon hirdet.

Figyelem, figyelem! Ezúton tájékoztatjuk a tisztelt lakosságot, hogy a Mészárfai Önkormányzat Testülete a tegnapi ülésén a településre érvényes ebrendeleetet átmeneti ideig megszigorította. Eszerint: Mészárfán kutyát közterületen még pórázással, szájkosárral ellátva is sétaltatni tilos. Kérjük, amennyiben ez módjában áll, kutyáikat zárt

kertekben se hagyják szabadon, sőt: fészerbe, garázsba, istállóba, vagy a házba zárják be! A határozat indoklását elolvashatják a Polgármesteri Irodában.

Figyelem, figyelem! Hízósertés korlátozott számban további hizlalásra vagy tartásra bérbbe vagy eladó. Érdeklődni lehet a Polgármesteri Irodában.

Figyelem, figyelem! Mészárfán nem lopnak. Azok az ismeretlen elkövetők tehát, akik vélhetőleg augusztus negyedikéről ötödikére virradóra elvittek a Böllérszék építési területéről kétszáz négyzetméter fehér csempét, szíveskedjenek leadni vagy az építkezésnél, vagy a Polgármesteri Irodában.

Figyelem, figyelem! A becsületes megtalálóló...

A hangszóró riadtan kattan egyet.

Pörch Arisztid mogorván hessent le magáról egy galambot. - Végítélet, mondom.

MŰVELŐDÉSI HÁZ, KLUBHELYISÉG

(augusztus 6. szombat, 7 óra 58 perc)

A művelődési ház egyik klubszobája, függönyökkel besötétítve. A falnál fekete iskolatábla, mellette tanári asztal. Vele szemben egy régi iskolapad.

Az osztályteremmé átalakított helyiségben két nebuló toporog: Nagynagy Jenő és György Sámson. Komoran, szorongva hallgatták a messziről hozott Sódarné, Viktória ebrendeleti bejelentését.

- Nahát, kérem - csóválja meg a fejét György Sámson, akinek a fejében még Pörch atya reggeli kirohanásai ülepednek, amit a tiszteletes úr prédikációnak szeret nevezni. Nos, a mai misére aztán volt gyúanyag! A Halál, avagy a Tuba! Az Ítélet kerekas bőröndön belovagló, fekete angyala! Pörch atya némely tokarezegetetésébe még a kántor úr is szinte beleborzongott.

- Még hogy Mészárfán nem lopnak! Hol él ez a Sódarné? - hóbörög fel Nagynagy. - Amikor ezek is csakis lopnak!

- Csak a Sódarok?

- Meg a Véreshék! Nem?

De. Ehhez nem férhet kétség, erről nem lehet vita. Ebben a két öreg nyugodtan megegyezhet. Ez nem előítélet, nem rágalom, nem üres gyanúsítgatás sanda irigységből kifolyólag. Aki Sódar, vagy aki Véresh, az lopik. És miután az egész falu szegről-végről Sódar vagy Véresh...

- Magának él még az a kutyája, Kántor úr? - Sámson meglepi Nagynagy érdeklődése.

- A Jónás?

- Ha az a neve... - Nagynagy rég látta azt az igen érdekes küllemű német juhász-tacskó keverék dögöt...

- Elment úgy másfél éve... - sóhajt György Sámson. Na, akkor azért nem látta.

- De jobb is ott. Az örök kolbászmezőkön? Ugye, kántor úr?

- Jobb.

Ezzel egy kicsit elidőznek. De kínos ez itt! Hogy ők ketten így ellenfelek? Ne már! Pedig de. Most György Sámson próbálkozik:

- De maguknak ugye régen nincsen, tanár úr? - érdeklődik Sámson. Mintha nem tudná. De muszáj társalogni, amíg a Halál bejön az első órájára. - Mármint kutyájuk.

- Nincs, hála istennek.

- No ha nincs, gond sincs vele.

- Amelyik utoljára volt, az ölte a csirkét.

- Az nem jó.

- Hiába tartottam láncon. A csirke az nem tudja, meddig ér a lánc. Ugye.

- Az ebből a szempontból nem okos állat.

- A csirke az nem.

- Semmilyen szempontból nem.

- Igaza van, tanár úr. A csirke ostobácska állat.

- Seggbuta, kántor úr.

Na most, ebben sincs több. Megint csak bólogatni lehet. Meg várni arra a Tubára. Szorongva, zavarban.

Hány óra? Nyolc óra öt perc.

!BECSENGETTEK!

!Hé!

- Magánál is elmúlt már nyolc, kántor úr?

- El bizony, tanár úr.

- Késik?

- Késik.

Csend. Ácsorognak, nézelődnek.

A művelődési ház nagyterméből a sertések rőfögése, sivalkodása szűrődik át.

A hangjuk felerősödik, amikor a tanköteles öregekhez a gyermekeik néznek be.

Gizi mosolyog az apjára. - Mért nem ültek be a padba, apa?

Nagynagy a lányára legyint.

- Minden oké? - érez valami kényszert Izsák is, hogy hülyeséget kérdezzen.

- Aztán iskola után nehogy elcsavarogj, apa! - tódít rá egyet Gizi.

- Hagyjál már! Nézzünk oda! - Nagynagy ingerülten ül be a padba. Felnéz Sámsonra, aki a „tisztára törölt” táblához csoszog. Közel is lép hozzá, nem is figyel a fiára.

- Ha bármi van, kint ülök a presszóban, és...

- Én meg bent vagyok az irodán, és... - teszi hozzá Gizi.

- Ez a tábla - Sámson már egészen közélről fürkészi.

- Mi van vele?

- Ez legutoljára nem az ötödikeseknél volt, Jenő?

- Az?

- Nézze már!

Nagynagy kikászálódik a padból, Sámson mellé ballag.

- Látja?

Izsák és Gizi összenéznek. Nagynagy se látja. - Mit kéne?

- Igen, itt a karcolás: Nagy Töltés Zsolti hülye - a kántor úr mutatja, Nagynagy is egészen közel hajol a tábla lapjához. - Ja! Látom.

- Akkor ez az ötödikesé volt.

- Ez lesz az.

- Már ugye, amíg még volt itt iskola...

Az öregek a gyerekekhez fordulnak. Gizi úgy érzi, már csak hivatalból is meg kell magyaráznia a helyzetet. Ezért Sódar polgármestert idézi Sámsonnak.

- Öt... nem is öt! Három év múlva már gimnáziumunk is lesz, Sámson bácsi!

- Ha te mondod, Gizella...

- Igaz, Izsák?

- Szép lenne...

Csend. Sámson elsétál a táblától, egészen elhúzza a sötétítő függönyt, kinéz az ablakon. Nagynagy úgy dönt, távozásra hergeli magát.

- Magánál most hány óra van, kántor úr?

- Izsák hordja az órát.

- Akkor az előbb honnan tudta?

- Lenéztem a magáéról, tanár úr.

- Ja! Nos, nálam 8 óra 18 perc van, kérem. Nálad, Izsák?

- Még csak negyed kilenc, Jenő bácsi.

- Na, akkor...

- Az első talán mindjárt lyukas óra? - reménykedik Sámson.

- Lyukas?

- Vagy el is marad?

- Szép.

Gizi mozdul. - Mindjárt megnézem Tuba urat... - Az apja megállítja.

- Erre nekem nincs ám időm!

- Apa, nyugodj meg!

- Abáthoz kell mennem, kiíratni a kenőcsöt, ugye.

- De megígértem, hogy délben...

- Az nem várhat délig!

- De miért nem?

Némi családi jellegű duzzogás után Nagynagy a kántornak magyarázza. - Tudja, nekem lumbágóm van.

György Sámsonra rátör az überelhetnék. - Mondja már, nekem meg szombatom.

- Na tessék! Még az is! Erre nem is gondoltatok? Szombat van!

- Papa, a tanulás nem munka! - szabadkozik Izsák.

- Tudom, fiam...

- Gizi! Ti semmire nem vagytok képesek odafigyelni?

- Mi az, hogy vagytok?! Talán én döntök itt bármiben? - emeli fel a hangját Gizi is, aztán rögtön bele is pirulva sandít Izsákra.

Izsák magyarázná a körülményeket. - Nyilván így ér rá Tuba úr.

- És? Ki ez a Tuba úr, hogy körülötte forog minden?

- A legkomolyabb európai szaktekintély, apa.

- Ezt akkor is kikérem magamnak!

Na. A tanár úr engesztelhetetlen felháborodását szítva méri végig a fiatalokat. Gizi persze értetlenkedik.

- Mit?

- Hogyhogy mit?

- Most éppen mit kérsz ki magadnak?

- Sámson barátom nevében is!

- Ajvé.

- De mit?!

- Hogy két ilyen tisztességben megőszült, meglett embert kitesznek egy... egy ilyen... szombatra! Nincs igazam, Sámson?

Sámson bizonytalanul bólint.

- De Jenő mester még nem is őszül - Nagynagy megfürkészi Izsákot, vajon legkedvencebb tízese, a Mészárfai FC Albert Flórija gúnyolódik-e rajta. De Izsák komoly, aggódó képpel áll Gizi mellett. - Édes fiam - sóhajt fel Nagynagy. - Lehet, hogy te civilben hülyébb vagy, mint meccs közben csatárnak?

Erre Izsák csak elmosolyodik. - Az is lehet, Jenő bá'.

- Végül is... - töpreng egyet György Sámson - lassan mehetnénk is? Lehet?

- Lehet hát, tehát én megyek!

- Apa!

Nagynagy lötytyösen tényleg elindul kifelé.

- Hová mész? - kapaszkodik a jobb karjába a lánya.

- Haza.

- Kérlek!

- Nem érek rá, mondom!

- De ráérsz!
- Sok a dolgom!
- Mi dolgod?
- Hátul ki kapál meg, mi? A konyhakert csupa gaz!
- Mindig anya kapál. Ott is!
- Olyan is!
- Akkor mindig olyan is!
- Ejnye, Gizi, eressz!
- Jól van, menjél!

Sámsonék némi részvétellel nézik Gizit, ahogy elengedi az apja karját. Nagynagyban még forr a lötty, amíg az ajtóhoz ér. Nyitja.

És éppen beleütközik Tubába, aki az ajtó mögött áll, ki tudja, mióta. A kapucnija most is mélyen az arcában, mögötte a fekete gurulós bőrönd.

Nagynagy pucájában jéggé fagy a lötty. Tuba felkapja a fejét a kámzsa alatt.

- Pardon... - nyög, vagy inkább nyüszt fel a tanár úr. Aztán, mint aki csak azért van ott, hogy előzékenyen ajtót nyisson a Halálnak, áll félre, és engedi bevonulni az európai szaktekintélyt.

Tuba horkant egyet, aztán rövidet biccent.

Belép a terembe, a táblához húzza a bőröndöt, a tanári asztal mellett szembefordul a bent lévőkkel. Azok döbbenten, aztán jeges félelemmel figyelik őt. Nagynagynak sincs már mersze csak úgy távozni. Moccanni se mer.

Csend.

Tuba váratlan, széles gesztussal a padok felé mutat. Recsegve szólítja meg a két öreget. - Önök foglaljanak helyet!

Az urak merev lábakkal a padokhoz csoszognak, aztán feszengve hajtogatják be magukat az ülés és asztallap közé.

Csend. A tanár urak Tubára, aztán egymásra, végül a gyerekekre néznek.

Tuba újabb széles gesztussal kiutasítja a teremből a kísérőket. - És önök, ugyebár.

Gizi kínjában felvihog.

- Ja! Akkor mi megyünk... is - indul kifelé, belebotlik a saját lábába. Izsák kapja el, kikíséri a lányt, csendesen csukja be az ajtót, ám előtte jelentősen csippent egyet a szemével az apjának és Jenő bá'nak.

Hogy az hogyan történt, hogy a Dénesből az utolsó Sódar lett? UTOLSÓ?! Nos, elmesélem neked, Vándor. A fáma szerint 1963-ban történt. Ezt csak hallomásból tudom, mert akkor pont nem itthon tartózkodtam, hanem iskolámat végeztem a papi szemináriumon. Szóval Véresh (Petrovics) Kastély, a Györgynek az apja az akkor újjáalakult Véres Csillag MGTSZ főkapujára szerelte volt vissza az ötágú vörös csillagot. Azt a létrán állva, csavarhúzóval a kezében azt bírta megjegyezni az alatt álló és a létrát tartó Bendő Károly és Zúza Zoltán mezőgazdasági segédmunkásoknak, hogy azt a csillagot nem felcsavarozni kéne, hanem a sárban megint megtaposni, aztán leszarni és lehugyozni, mint 1956 gyönyörű őszen.

A magam részéről érthetőnek találom Véresh (Petrovics) Kastély indulatát, hiszen ő, mint nagyon mocskos, búzáat, disznót, valutát és bibliát rejtegető kulák éppen csak megszórt a fegyházat, és frissen szabadult a Recski Munkatáborból.

Hát jót röhögtek volt Bendő és Zúza urak. Mi több, oly szellemes megjegyzésnek találták Véresh (Petrovics) Kastély indulatos kitörését, hogy aznap este anekdota lett belőle a Vadasban. Véresh (Petrovics) Kastélyért meg rá két napra, hajnalban jöttek el megint. Állítólag Sódar Géza tanácselnök szólt be a megyének, hogy vigyék be Kastélyt egy súlyosabban jókora felpofozásra.

Na most. Ezért átkozta meg Sódar Gézát a Véresh (Petrovics) Kastély nagyanyja, a Klotild néneje. Hogy sose szülessen a Sódarékhöz többé fiú gyerek. A Bendőt és a Zúzáat pedig úgy, hogy nekik csakis tetőtől talpig zokni felmenőik foganhassanak. De akkor a Sódar Gézának volt már egy fia. Hát az egyéves Dénes. Az Utolsó. Mert több fiú a Sódar klánban tényleg nem született. És azóta valahány Zúza és Bendő csakis hülye, de meg még rá is isznak.

Hogy Klotild néneje boszorkány volt-e? Nyilván. Vagyis nyilván nem. Viszont időben máglyára kellett volna vetnünk, és akkor sok bajtól, nyomorúságtól menekedhettünk volna meg. Ám az elmúlását érezve gyónni kívánt. A Klotild. Magam pedig, némi hezitálás után el is mentem hozzá. Randán haldoklott, az is biztos. Végighallgattam őt. Nos... a többi sajnos az én tikom és az Úr titka marad. Ám annyit elárulhatok, hogy...

(Pörch Arisztid: Mészárfa rövid története, 3465. old.)

A TANTEREM, FOLYTATVA

(augusztus 6. szombat, 8 óra 47 perc)

Tuba úr hosszan kivár, aztán az ablakhoz lebeg. Összehúzza a sötétítő függönyt. Onnan visszasuhan a tanári asztalhoz. Koncentrál. Végül váratlan mozdulattal lekanyarítja magáról a köpenyt, a katedrára dobja. Lassan, nyugodtan leveszi a ufo-napszemüvegét is, azt óvatosan ráteszi a köpenyre. Két vastag gyertyát vesz elő a bőröndből, azokat az asztalra rakja, meggyújtja. Végre szembe néz Nagynagy és György Sámson urakkal. Ők megfélemlítve pislognak rá vissza.

- Na, kérem szépen. - Tuba hangja halk, monoton, szinte gépies. - Két férfi beszélget az asszonyokról. Az én feleségem igen okos, művelt nő. Dicsekszik az egyik. Tud zongorázni, szépen énekel, több nyelven beszél. Az enyém is csúnya, feleli a másik.

A poén után az arca mozdulatlan. Sötét, tág pupillákkal nézi az öregurakat. Nem emberi szemek ezek. Bogaré? Vagy egy földönkívüli idegené? Vagy maradjunk a jó öreg Halálnál mégis? Nagynagy és György Sámson urak moccanni se mernek, nemhogy a rossz viccen, ha másért nem, stréberségből kacarászni.

- Ismerték? Nem? De? Nemde.

Megint hosszúra nyúlik a csend. A Halál ugyanúgy mered rájuk. És az öregek, mint két nyúl vagy két fácán az országút közepén, a reflektorfényben.

Tuba úr arca végül megmozdul, ajkán baljós vigyor sejlik fel.

- És most, hogy ezennel feloldottnak veszem az érthetően feszélyezett hangulatot, kérdelem én önöktől. Két férfi, hogyha találkozik, miről másról is cseveghetne, mint a nőkről? Ön nők? - mutat rá a Halál Sámsonra.

- Én?

- Igen, magát kérdem.

- Én, kérem szépen...

- Hagyja, nem fontos.

- Igenis.

Tuba úr arca ismét lárvaszerű. Unottan fordítja el az öregekről bogárszemeit, néz körül a teremben. Hosszan vizsgálgatja a mennyezet sarkait, mintha pókok nyomát keresné, akik Tuba úrnak, szegről-végről nyilván a rokonai. Miután mind a négy sarkot megvizsgálta, tekintete ismét az idős nebulókon állapodik meg. Váratlanul változás. Az arca, mintha gumiból lenne, örvénylik, a kezeivel hevesen gesztikulál. - Vagy ha nem a nőkről? Inkább a futballról? Családról, megélhetésről, az időjárásról? Hogy a héten mennyit fizet a lottó? Esetleg a szakmáról, vagy akinek olyanja is van, a hivatásról? Netán a pénzromlásról, vagy ha nem másról, akkor... ön mondjon íziben egy apropót! - ordít Nagynagyra, aki halálra váltan, vékonyka hangon kérdez vissza: - Tessék?

- Egy apropót!

- Milyen apropót?

- Miről cseveghet még két férfi?

- Erről íziben egy apropót?

- Ejnye, de nehézfejű maga!

- Hát... izé íziben agy apropó... példaul...

Tuba úr széles karmozdulattal csendre legyinti. Már megint elveszteni látszik minden érdeklődését evilági időzése iránt. Az arca mozdulatlan, a bogárszemek most a helyiség alsó sarkait kutatják, talán alkalmas rések, hasadékok után, ahol is csótány, poloska könnyedén menedéket lelhet, ha el találna szaporodni a fény.

Aztán Tuba úr, ha nehezen is, de visszakényszeríti kedvét és figyelmét a tanórára.

- Ám miért vagyunk mi ide összezárva? Hármacskán?

Na, most... lehet erre jó válasz? Tuba úr nem vár rájuk. - Hogy arról csevegjünk, mi fán terem a böllérség szent hivatása.

Na most, ezt az előzmények alapján ki lehetett volna találni. De ki képes józan következtetésekre a Halál színe előtt? Aki már megint kérdez. - Nos? Mi fán terem?

A Halál kivár, hátha a két öreg diák valamelyikének magától is beugrik valami frappáns válasz. Arra várhat. György Sámson ajka ugyan hangtalan mozog, miközben tekintetével a végtelent kutatja. Nyilván az Úrtól próbál kiutat kunyerálni. Nagynagy az iskolapad firkáit fürkészi. Tuba úr őt választja.

- Nos?! Nagynagy!

- Én?

- Magát nem úgy hívják?

- Engem?

- Tehát mi fán terem?

Nagynagy szeme guvad, nagyot nyel, tekintete a választ keresve körbe rebben. Tényleg, mint egy nagyon súlyos matematika órán. Csak akkor ő állt a katedránál, és az övé volt a kaszás szerepe. Ám a sötét teremben hiába kutatja, sehol nem mutatkozik a válasz. Nem lüktet neonfényben, nem serceg tűzkeréken. Uramisten! Milyen fán terem a böllérség? - Kolbászfán? - nyögi ki végül.

- Parancsol?

- Kenyérfán csak nem teremhet.

Húha! Ez a válasz alighanem túl nyeglére sikeredett. Nagynagy már húzná össze magát, ám a Halál csak bámulja, végül elfordul, és ennyi megjegyzést tesz: Nocsak. Aztán a táblához lép, krétát keres, írni kezd. Sámson kántor megtér az Úrtól. Oldalba böki Nagynagyot. Nagynagy a vállát rándítja.

Tuba mondja is, amit a táblára ír.

- A böllérség nem kolbászfán terem. - Hosszan elnézegeti a saját betűit, miközben a kezét porolja.

György Sámson oldalba böki másodszor is a padtársát és súgja: - Ajvé.

Nagynagy bólint. A kommentár rövid, velős, lényegre törő, nincs és nem lehet hozzáfűzni-való.

Tuba elégedetten cöccent, tetszenek neki a saját horgas, szanaszét dőlő betűi. Úgy fordul vissza a diákjaihoz, hogy világos legyen, semmi kedve velük, a két reménytelen idiótával vesződni. Hangja ismét monoton, gépies. - És most ismertetem azt a tematikát, amin végighaladva önök közül az egyikre, a jelöltre majd viszonylag nyugodt szívvel rábízhatom ezt a falusi mézárszéket. De nehogy azt higgyék, hogy ezzel önök beavatottak lesznek. Önökre még hosszú út vár, ha egyáltalán képesek elindulni rajta, amíg elérnek a titkok kapujáig.

Mert Böllérlovagnak lenni, uraim, maga a szakralitás. Ehhez nemhogy két hét, vagy két év, de két hosszú élet se elég. Az igazi Böllérséghez többször is meg kell születni. Meghalni és aztán, és végül is még eggyel többször újra megszületni. Egyáltalán értik maguk, amit mondok?

György Sámson és Nagynagy Jenő eddig tátott szájjal hallgatták. Aztán Nagynagy tanár úrnak jön meg a bátorsága.

- Ahhoz, hogy le bírjak bökní egy disznót?

A kérdés elhangzott. A csend beállt. Tuba úr lárva arccal, egy Alien hideg rovarszemével mered a pimaszra. Aztán hisztérikus rohamot kap. Visít.

- Disznót? Bökní?! Egy disznót?! Ember! Miről beszél maga?

- De... de... - makog Nagynagy.

- Nem a hentesség miatt vagyunk itt? - jelentkezik, két ujját felmutatva György Sámson.

- Nem!

- Nem?

- Nem böknünk le „disznót”!

- Ha nem, nem. Az nekem csak jó.

Megint beáll a csend. Az Alien most a kántor úrra mered. Ebből Sámson arra következtet, talán magyarázattal tartozik. - Már a hitem miatt is - teszi azt hozzá.

- Mert mi maga? Mohamedán?

- Izraelita.

- Aha. - Tuba úr végre lenyugszik. Hűvösen biccent György Sámsonnak, aztán Nagynagyhoz fordul. - A sertést, Nagynagy, nem bökjük.

- Ja! Tudom, kérem. Előbb árammal kábítjuk? Mert Európa?

- Feláldozzuk.

- Feláldozzuk?

Sámson jelentkezik ismét két ujjal. - Mint áldozati jószágot?

- Igen? - Tuba úr végre némi érdeklődést mutat.

- A régi szép, bibliai időkben?

- Maga a kántor, ugye?

György Sámson kikászálódik a padból, vigyázz állásba vágja magát. - György Sámson öko-menikus kántor és nyugdíjas énektanár.

- Akkor önnek nyilván van sejtése.

- Sejtésem? - György Sámsonnak nincs egy szemernyi sejtése, hogy a Halál mire célozhat, mi lehet György Sámson sejtése. Nagynagy bátorodik szinte a normális hangján megszólalni.

- Neki van. Sámson kolléga úr régóta egy olyan. Sőt, több sejtése is szok neki lenni egyszerre. Úgy értem, egy időben. Szóval...

- Magát én most kérdeztem? - Tuba arra se méltatja, hogy ránézzen.

- Most nem.

- Akkor most kérdezem. Maga mit ért azon, hogy élet?

Tuba úr még mindig György Sámsonat fürkészi, aki ettől növekvő pánikban marad vigyázz állásban. De már Nagynagy is csak nyögni tud.

- Mit értsek?

- No és azon, hogy halál?

Kész. Helyben vagyunk. Erre ment ki az egész. Nagynagy még küzd, mert az életösztön mégis nagy erő.

- Azon én semmit se értek, kérem szépen.

Tuba úr Alien-mód felszisszen Nagynagy bárgyú gyávaságától. Csendben hajlong egy kicsit derékban. Aztán megint felszisszen.

- Nos, jó. A maga kedvért közelítsünk egyszerűen. Rendben?

- Rendben.

- Sámson úr, kérem ön is tűnődjék el velünk együtt!

- Megpróbálok... - György Sámson térdai remegnek.

Tuba úr figyelmeztetően felemeli a jobbját. - Szokrátesz fut - teszi meg kinyilatkoztatását. Csend. Ezt most érteni kéne? Nagyon érteni? Sámsonnak már nem csak a térdai remegnek. - Fut?

- Fut.

- Szokrátesz?

- A focista? - kérdez rá Nagynagy.
 - Kicsoda?
 - A régi brazil csoda, nem?
 - Nem!
 - Akkor milyen Szokrátesz?
 - A még régebbi!
 - Ilyen névvel más focistát nem ismerek.
 - A filozófus? - emeli fel újra a kezét György Sámson, ám rádöbben, hogy még mindig áll, tehát nem kell jelentkezni, mert elvileg felelés alatt van.
 - Úgy van, kántor úr! - kapja a dicséretet György Sámson a Haláltól, és hiába szeretne, nem képes örülni neki.
 - Tehát Szokrátesz fut... - emeli fel ismét a karját Tuba. Ám Nagynagy tanár úrnak is megjön újra a természetes hangja.
 - De minek futna egy filozófus?
- Tuba úr karja marad megemelten. Az alak hosszan meg se moccan. Nagynagy és Sámson összenéznek, most mi történik?
- Talán siet. Vagy üldözik - súgja átható hangon Sámson. - Tuba úr?
- Tuba úr felszisszen, megelevenedik. - Figyeljenek inkább!
- Igenis! - a kántor úr stréberkedik.
 - Szokrátesz fut, Szokrátesz ember. Megvan, uraim?
 - Meg - Sámson buzgón bólogat.
 - És? - veszi ezt egy kicsit zokon Nagynagy.
 - Szokrátesz ember?
- A tanár urak üveges szemmel nézik Tubát. A Halált, aki meg őket fürkészi az úrbogár szemeivel. - Nos?
- Szokrátesz ember - nyög Sámson. Mondjad, stréber, mondjad.
 - Kiváló. A sertés is fut. Fut a sertés? Nagynagy?
 - Fut?
 - Fut!
 - Szóval fusson?
 - Fut!
 - Hát... ha fut az a sertés, akkor... fusson az a disznó - egyezik bele Nagynagy.
 - A sertés is fut, az ember is fut - emeli fel a hangját Tuba, hogy most kell megint nagyon figyelni. Aztán vár, hátha leesik valamelyik öregnek a tantusz. Sámson próbálkozik is.
 - Mert... mért is? Tetszik ezt?
 - Mert a sertés és az ember egyek a futásban. Már ha és amikor futnak.

Újabb hosszú csend. Az Alien vár, hadd forogjanak azok az öreg fogaskerekek az öregecske agyokban. És azok forognak is, szinte hallani, ahogy kenetlenül csikorognak. Nagynagy jelentkezik két feltartott ujjal. - Mert mért is futnak?

- Ha futnak.

- És mert ha futnak?

- És abban egyek? - kérdez Sámson is.

Tuba úr csaknem elégedetten bólint, aztán segítő szándékkal rákérdez, mintha nem is Alien lenne Mészárfán, hanem Platón Athénben. - Vagyis ha a kettő egy dolog?

Megint forognak a megkopott kerekek, Nagynagy jelentkezik.

- Akkor ez most egy olyan vicc, hogy...?

- Ez nem vicc!

- Pedig nagyon annak hangzik...

- Gondolkozzon inkább, Nagynagy!

- Eddig mást se csináltam!

Csend. Végül Sámson már ott tart, hogy ahá! - Megvan!

- Igen, kántor úr?

- Szokrátesz disznó!

- Mi? Ne már! - méltatlankodik Nagynagy.

- Igen! - rikolt Tuba.

- Mondom, hogy ne már!

- Jól van, kántor úr. Maga nem is annyira ostoba.

- Köszönöm, Tuba úr...

- Leülhet!

György Sámson hálásan rogy vissza a helyére. A szíve is kissé megmelegsik. Még az is lehet, hogy a végén megkedveli Halál tanár urat? Felengedvén, úgy dönt, egy kis iróniát megengedhet magának. - Végül is, amit ezek ott kint összefilozofálnak a nagyteremben...

- Parancsol?

- A hízók. Odaát. Vagy nem, Jenő bátyám?

- Hát... így nézve...

- Folytathatnám az órát, uraim?

- Pardon, tessék csak - egyezik bele Nagynagy.

- Remélem, Sódar úr tájékoztatta mindkettőjüket.

- Ajvé!

- Többször! Miről is?

- Arról, mik a minimális feltételeim ahhoz, hogy az időmet magukra áldozzam.

Sámson és Nagynagy összenéznek, nem.

- Erről?

- Nem szólt egy szót sem.

- Sebaj. Most szólok én. Maguk csakis az én báránykáim, mivel én leszek a maguk juhásza. - Sámson és Nagynagy megint összenéznek. Azért ez egy mester hentes ajkából megint baljósan hangzik.

- Beeee szartam máris? - enged meg magának most Nagynagy egy félig-meddig jó viccet.

- Á, nem, maga még nem szart be.

Tuba úr hosszan mered a jéghideg bogárszemeivel Nagynagyra. Dehogy nem, mondaná a tanár úr, máris beszart, és ez félig se jó, félig se vicc. Viszont dehogy is mer ennek a halálos ufónak bármit is felelni.

- Figyelmük nem kószál el. Tekintet rám szegez, pókháló, falrepedés, padfirka felé nem kalandozik. Akkor beszél, ha kérdezem. Óráról nem késik. Aki csak egyetlen foglalkozást is kihagy, az oktatásból magát automatikusan kizárja. Értve vagyok? - sorolja a feltételeket a Halál a már ismerős gépi hangon. Sámson és Nagynagy harmadszor is összenéznek, sóhajtanak.

- Értve vagyok?! - csattan Tuba úr hangja.

- Értve - nyögi a kántor úr.

- Maga is érti, Nagynagy?

- Ja!

Újra hosszú, hideg, fenyegető csend telepszik a teremre. Tuba úr úgy méregeti őket, mint a Nyolcadik utas a csócsa előtt: nem az a probléma, hogy mit tegyen velük, csak az, hogy melyikkel kezdje. Aztán lassan mégis elfordul tőlük, a táblához suhan, ott még egy percig, a fejét lehajtva, mélyen elmerül önmagába.

Amikor onnan ijesztő horkantással felbukkan, a diákokhoz fordul.

- A mai foglalkozás tárgya... - Tuba visszafordul a táblához, kezébe veszi a krétát. Nagynagy az alkalmat kihasználva böki meg Sámson, rettegve suddognak.

- Ez azért szívás, kántor úr.

- Bö torokkal, tanár úr...

- De legalább nem a Halál, csak úgy néz ki?

- És ez biztos?

- Hallom ám. - Tuba nem fordul vissza, inkább ír a táblára. A kréta persze csikorog. És ahogy írja, szótagolva mondja.

**Az ölés művészete. Ott, ahol disznó és ember
egyek Szokrátésszel:
A FUTÁSBAN!**

Tuba most fordul vissza. Több mint baljós mosolyától a tanulók még inkább megszeppennek. Ennyi Tubának most elég.

A bőröndhöz lép, kinyitja. A felső harmada harmonikaszerűen szétterül. A bőrönd első fakkján mindenféle szűrő-vágó eszközök csillognak a gyilkos gyertyafényben.

Tuba úr a bal felső sorra mutat, ahol különböző méretű bökökések klárisa látható. - Uraim? Íme! Eszközök a nyaki ütőér átmetszéséhez.

Nagynagy és György Sámson megbabonázva merednek a késekre.

- A bökők közül válasszanak! Ma még ízlés szerint, megengedem. Tessék.

- Válasszunk kést?

- Hogy melyik legyen a kezünkben?

- Hogy melyik legyen az én kezeimben! - csóválja meg a fejét Tuba.

- De mért? - kérdezi vékony hangon Nagynagy.

- Mit mért?

- Mért legyen kés magánál?

- Ejnye, Nagynagy! Ezek most is nálam vannak.

- Ja!

Ez aztán megnyugtató... Sámson is nagyot nyel. - De meg tetszene mondani, hogy mi köze van ennek Szokráteszhez?! - jelentkezik ismét.

- Nos? - kérdez vissza Tuba és mintha tényleg mosolyogna. - Kántor úr! Tudja azt maga!

- Nem, kérem, nem tudom!

- Hogy ember? - kérdezi Nagynagy.

- Hogy disznó? - próbálkozik Sámson.

Tuba baljós mosolya vérszomjas vigyorra szélesedik, és egy harminc centi hosszú, tűhegyes bököt vesz ki. - De ha megengedik, hogy én válasszak, és ez megfelel önöknek... Kántor úr, önnek ez a tündéri darab?

- De mire, Tuba út?

- Hogy futás.

- Hogy futás?

- Kinek futás? - kérdez rá Nagynagy, pedig tudhatná.

- Maguknak, uraim!

A VADAS KERTHELYISÉGE

(augusztus 6. szombat, 9 óra 22 perc)

Gizi és Izsák ülnek az egyik asztalnál, előttük ásványvíz, kávé. Tőlük néhány asztalnyira Ludas Géza és Nyilas Edgár bámulnak ki a fejükből a főtérre, előttük a szokott üveg gyógy-sör. Kokasné vizes ronggyal törli a viaszkos vászonnal leterített asztalokat.

Gizi és Izsák csevegnének, de nagyon nem megy. A szokásos ügymenet: előbb Izsák pislant Gizire, aztán Gizi Izsákra, de csak egy-egy pillanatra akad össze a tekintetük. Kokasné érti is ám, amit lát. Ezek ketten gyerekkorukban együtt lógtak. Aztán a fiú gimnáziumba került a megyeközpontba. Gizi meg maradt itthon, busszal járt Kuntarcára. Így megy ez. Hajaj, az első kamasz szerelem.!

Izsák meg, erről szól a pletyka, súlyosan válik.

Kokasné még egy nagyot sóhajt. A Vileda kendő megáll a kezében egy pillanatra.

Nyilas Edgár meg nyög egyet. Megpróbál a poharába sört tölteni úgy, hogy ne nagyon remegjen a keze. Ez még sikerül. Ám most jön a nehezebbik fele, a poharat kilötykölés nélkül

felemelni a szájáig. Ludas Géza lapos rosszindulattal figyeli a kudarcra ítélt kísérletet. Most kekeckedj, Edgár, morogja némi felsőbbbséggel, mert ő már túl van az első, a mindennél nehezebb kortyon, poháron.

- Amúgy... jól elvagy? - próbálja újra beindítani a társalgást Izsák.

- Persze. És te? - siet visszakérdezni Gizi.

- Hát... ja.

- Mert hallom, hogy...

- Ja.

- És a srácok majd? Az anyjuknál?

- Ja.

Hát ezt most aligha lehet bővebben kibeszélni. Kokasné a mellettük lévő asztalt törli, egy pillanatra megint megáll, rájuk mosolyog, de rögtön el is fordul, nem akar ő csevegni, isten őrizz.

Edgár közben eljut az első korty sörig, túljut rajta. Lenyelvén a sört, a poharat óvatosan visszakereszti az asztalra. A tekintete üres, befelé figyel. Ha az első korty lent marad, akkor már könnyű a következő. Olyan könnyű, hogy akár kezdődhet is a nap.

Most Ludas Géza tölt a poharába egy agysebész precizitásával. Kéz nem remeg, a mozdulat kigyakorlott, profi, biztonságos. Amikor ezzel megvan, a pohár sör húzóra a gallér mögé. Na! Kihívóan néz Edgárra, ám a képviselőtárs még nem lát, nem hall. Majd. Talán. Még negyedóra.

- És mit is kutatsz a levéltárban, ha nem titok?

- Miért lenne titok?

Gizi felvihog. - Hogy tényleg Mészárfán járt Petőfi?

- Ő hol nem, Gizi?

Gizi belegondol, elkomorodik. - Nekem tökmindegy, de ez mégis ciki.

- Mi?

- Hogy egy Véreshnek dolgozol.

- Ugyan már!

A légvédelmi sziréna hangszórója, vagyis az elektromos kisbíró kattan egyet. Sódarné, Viktória a polgármesteri hivatal átmeneti ebrendeletét ismétli.

Ettől Kokasnénak rögtön elmúlik a nosztalgikus hangulata, a Vileda kendőt a csípőjére szorítva fordul a Nagynagy lányhoz.

- Ezt mégis hogy a jó büdösbe gondoljátok, Gizi? Mért is zárjuk be hetekre a kutyákat?!

- Csak Tuba úr miatt... és nem én hoztam a határozatot.

- Én mondtam, hogy ez baromság - szól bele Ludas Géza önkormányzati képviselő, itt elsősorban Harmadik Idült.

- Há' aztán mégis megszavaztad!

- Mert te mit csináltál, Edgár? - nézzünk oda, még le se telt a negyedóra.

Mielőtt kiszélesedne a vita, György Sámson és Nagynagy tanár urak rohannak ki a művelődési házból, ordítva. Mögöttük Tuba úr, mint sötét ködgomoly, a bökökést villogtatva, rikoltozva. - Az ütőér a telér! Az élet a halál! A halál az élet! Szokrátesz fut!

Tuba úr kijut a napfényre. Ezt észelve felhördül, karját a feje fölé kapva, a kintől hétrét görnyedve, nyögdecselve hátrál vissza a sötétbe.

Nagynagy tanár úr és György Sámson egymást átölelve néznek vissza, biztos távolságból. A kocsmában döbbenten áll mindenki.

MÉSZÁRFAI FOCIPÁLYA, DÉLELŐTT

(augusztus 6. szombat, 9 óra 23 perc)

Zúza Pál és Bendő Béla urak nyírják a gyepet egy kistraktor segítségével. Bendő vezet, Zúza a traktor körül ugrándozik, rugdalja szét a lenyírt fűvet.

A focipálya göröngyös, de a környezete kies. Félkörben a földtöltés a lelátó, rajta szórványosan támlájukat vagy ülőkéjüket veszett padok. A falu felőli kapu mögött kisebb téglapépület az öltöző és büfé. A büfé mérkőzésnapokon és az edzések alatt van nyitva. A partvonal mellett a két kispad, hullámlemezrel fedve. A másik kapu mögött, ahol a horizontot a drótháló és egy kis domb takarja, az eredményjelző tábla:

MÉSZÁRFA - ELLENFÉL

Alatta, talán rosszindulatból, valaki ott felelte a múlt vasárnapi eredményt:

0-6

A tandem a kistraktossal beér az egyik kapu elé. Zúza nagyot kiáltva berohan a kapuba. - Góóóóó!

Bendő a fejét csóválja. Ilyen egy gyerek. Felelős figyelemmel fordul a traktossal, nagy gázt ad, nekivág a következő sávnak.

Zúza átjön a gólvonalon, felnéz a felső kapufára, azután le a gólvonalra.

Elkomolyodik. Mélyen belegondol a közeli teendőkbe. Toporog. Addig-addig, amíg átjut a fehér csíkon, így viszont: - Nem gól - állapítja meg. Ám ha újra átlép, most a háló felé, akkor, ujjong fel, megint góóóóó! Visszalép. - Nem gól. Gól. Nem gól. Gól. Gól, nem gól.

Bendő fordul a kistraktossal, rákormányozza a következő lenyírandó sávra.

A BÖLLÉRSZÉK ÉPÜLETE

(augusztus 6. szombat, 9 óra 26 perc)

Vállalkozó Géza üldögél egy koszlott fotelban a betonkeverő mellett. Két munkása téglákból művészkedett maga alá széket. Az asztal két raklapon még egy raklap, azon a volt iskola szertárából egy világtérkép a terítő. A térkép persze már rég nem érvényes. Az Ázsia részen még ott vöröslik büszkén, birodalmi gögben a Szovjetunió.

„Régi szép idők! Amikor már három forintba került a kenyér! Kötelező volt dolgozni, és Trabant volt a jó érzés, legfeljebb ha Lada! A gyerekek úttörők voltak, és minden nyáron a Balatonra mentek táborozni! Amikor vagy békepap volt az ember, vagy tisztán utálhatta a kommunistákat, és nem kapott sehol szószerket!

De már lehetett pusmogni, hogy ruszki pasli damoj! Hogy sajtószabadságot! Vessen Trianon és legyen keresztény demokrácia!

No de mit gyűlöljünk most? Kit? És mit szeressünk? Kit? Jézus urunkon és Szűz Márián kívül, persze? Ezért mondom én néked, hogy...”

(Pörch Arisztid: Asztali beszélgetések)

A kőművesek a villásreggelihez méltó csendet egy rádióadás kereskedelmi neszeivel édesítik. Az asztalon fehér kenyér, szalonna, felvágott, zöldségek, kannás bor és sörök. Géza már befejezte az étkezést, most fejét hátrahajtva élvezi a napot.

Sódar Dénes érkezik a kábeltévé stábbal, mögötte kisteherautó. Sódar kiszáll az autójából, int Hunyónak és Kicsinynek, csak maradjanak, aztán a kisteherautó sofőrjének, hogy tolasson a bejáráshoz. A kisteherautó platóján az új csempe és padlókö.

Sódar jéghideg gyűlölettel méri végig a pihengető munkásait, ám egyelőre a kisteherautó navigálásával foglalkozik. Csak aztán ballag a megterített raklaphoz. Úgy dönt, visszafogja magát, ordítás helyett bepróbálkozik az iróniával. - „Na, jó étvágyat.”

- Aha - engedi meg neki a jókívánságot az egyik segédmunkás.

- Az volt... - ironizál vissza a másik.

Géza az arcát a naptól a polgármesterre fordítva, nyájasan néz Sódarra.

- Megnyugodtál, Dini?

- Itt az új csempék.

- Király - Gézának esze ágában sincs a fotelből feltápáskodni, hogy megnézze a hozott árut.

- A saját zsebemből vettem ám. Ezt is.

- Nem kellett volna.

- Ebből lett volna a bútor otthon a gyerekszobába.

- Mondom.

A két munkás nyammogva, unottan figyeli a csevegést.

A kisteherautó sofőrje aprót dudál, jelezvén, el kéne kezdeni a platótól lerakodni, mert más dolga is lenne még ma.

- Remélem, ez nem tűnik el, Géza.

- Mészárfán nem lopnak - ásít bele a vállalkozó a polgármester arcába. Ettől már megtolul a fölös vér Sódar agyában.

- Mészárfai ember nem is, Géza. - Ez a kijelentés elég súlyos lenne, ha a vállalkozó és a két embere magára venné. Mivel ők nem mészárfaiak. Ám az a helyzet, hogy annyi nekik Sódar Dénes, mint vak komondornak a vert asszony vagy a döglött bolha.

Hunyó Szilvia úgy dönt, mégiscsak kikászálódik az öreg Opelből. Kicsiny operatőr úr kisvártatva követi. A ma reggeli felállás náluk szinte ugyanaz, mint tegnap. Szilvia kora reggeli sminkje még nem az igazi, Kicsiny Péter másnapossága viszont annál inkább.

A sofőr megint dudál, most hosszabban. Sódar otthagyja a munkásokat, visszasiet a kisteherautóhoz, a platóhoz lép, lenyitja az oldalát, visszanéz, elveszti a maradék türelmét. - Gyertek már ide!

Géza és a két munkás összenéznek, mit akarhat ez.

- Minek?

- Lerakodni, az úristenit!

Hunyó Szilvia int Kicsiny Péternek, a forgatás máris indul. Csakhogy a kamera az Opel csomagtartójában. A munkások elképedve bámulják meg a polgármestert, aztán a főnökre néznek. Géza megint nagyot ásít, feltápászkodik, nyújtózkodik.

Ha a pusztá nézéssel ölni lehetne, ez lenne Géza utolsó kéjes mozdulata. Vagy az utolsó előtti, ha a szívhez kapással egybekötött halálhörgés annak számít. Mármint kéjes mozdulatnak.

Megszólal Sódar mobilja, nem törődik vele. - Szólj már a munkásaidnak!

- Egy pillanat, Dinikém. Egy pillanat. Előbb megnézzük azt a csempét, okés?

Géza a kisteherautóhoz battyog, unottan ránéz a burkolatanyagokra.

Sódar előveszi a kitartóan jelző mobilt, megnézi, beleszól. - Mindjárt bent vagyunk, Gizi.

Hunyó Szilvia közelebb sétál az eseményekhez, közben semleges mosolyt ereszt meg Géza és a munkások felé.

Kicsiny Péter, mintha csak arra várt volna, hogy egy pillanatra magára maradjon, kis üveget kotor elő a zsebéből, kitekeri a nyakát, a pálinkát giga mögé hajítja, az üveget gyorsan zsebbe vágja.

- Lerakodnátok végre?!

- Nyugodj meg, mondom!

Sódar zsebre rakja a mobilt.

Géza hitetlenkedve fikázza a burkoló anyagot. - Ez meg mi?

- Hogyhogy mi?

- Azt kértem, olaszt hozzá!

- Ez olasz.

- Ez bővli, ez nem olasz.

- Mi van? A padlókővel együtt ráment a jövő havi fizetésem is!

- Ez akkor se anyag, Dini.

- Akkor is ez van.

- De ez egy szar.

- Ezt rakod fel.

- Szart?

- Szart!

- Te tudod... - Géza elfordul, mint akinek nincs több dolga, sétál vissza az embereihez. Sódar utána üvölt.

- Most hová mész?

- Hogy hová?

- Nem rakodsz le?

- Én?!
- És ti mit ücsörögtök ott?
- Mi van?
- Hozzánk szólsz, köcsög?
- Anyád köcsög!

Szilvia a fogát szívja. Szemrehányóan néz vissza Kicsiny Péterre, hogy lehet a kamerát a csomagtartóba tenni. Kicsinyben már játékonan dohog a kis feles vodka.

- Nem órábérben vagytok! - ordítzik Sódar.
- Főnök!
- Beszélj ezzel!
- Dinikém, reggelizünk.
- A fuvaridő is az én zsebemre megy, basszátok meg!
- Rendben, Dinikém. Szólhatok, de tudod hogy van, a szakszervezet...
- Milyen szakszervezet?!
- Jó, jó, jó! Csak ne idegeskedj!
- Mi az, hogy ne idegeskedjek?

Közben a kisteherautó sofőrje is kiszáll, somolyogva figyel a meccset.

Aztán inkább Hunyó Szilviát mustrálgatja. Nem is rossz. Csak gőgös a kis rüfke. Elképzei, ahogy leolvad róla ez ridegség és lenézés, amikor mondjuk hátulról beakaszt neki.

- Oké, Józsi, kapkodjátok le! - adja be a derekát Géza. A munkások morogva tápázkodnak. Géza visszaballag Sódar mellé, aztán halkan, bizalmasan szól hozzá, hogy a tévés kiscsaj ne hallja. - Viszont szerintem még ne küld el a kocsit.
 - Mi?
 - A kistehert. Még ne küld el.
 - Mért?
 - Gyere be, Dini, megmutatom - karolja át Géza Sódar vállát.
 - Jézusom! Mert most mi van? - rázza le magáról Géza karját Sódar.
 - Gyere csak, ha nem látod, úgyse hiszed...
- Vállalkozó Géza karonfogva vezeti be Sódart a régi iskolába.

„Az Első Háború alatt a férfiak színe-javát besorozták a gulyáságyúk mellé Galíciába és az olasz frontra. Templomunk harangját elkobozták, beöntötték. A gulyáságyúk mellett hős módjára elesettek emlékszobrot kaptak. A **Szíven Talált Hadtápost** ma is látni a falu főterén, alatta a szobor gránit talpazatába vésett nevekkal, amelynek aranyát/rezét bizony koptatja az idő. Pedig csupa vitéz, csupa hős! Véreshek, Sódarok, Abáthok! A Zúzák, Bendők, Kokasok és Gácsérok! Felsárok és Szűzpecsenyék! Pörköltök, Vadások! Kolbászok, Töltikék, Hurkák! Sertésben, marhában, szárnyasban, de még birkában se tudsz olyan tökehúst vagy feldolgozott, füstöltárut mondani, kedves Vándor, mely családi névként az Első és a Második Nagy Háború elesettjei között ne szerepelne! Mi,

mészárfaiak vérünket áldoztuk mindig Mária Országáért. Bizony nem mi tehetünk arról, hogy nem négy vagy akár több tenger mossa kies hazánkat! Hogy nem lett Moszkva magyar falu! Hogy nem lesz soha japán-magyar határ! Hogy akkor kik a felelősek?

Azt nem az én dolgom megítélni. Hidd el nekem, Vándor, elég nekem az én nyájam is. Hiszen már meséltem, de nem tudom eléggé hangsúlyozni: nekünk, mészárfaiaknak is megvannak a magunk bűnei, de nem kevesen, hanem számosan. Amit nem győzők gyomlálni, ostromozni. Ámde mégis? Hogy kik tehetnek honunk romlásáról? Megmondom én neked Vándor! Hát azok, akik még a Ferencvárost is képesek voltak adminisztratívra száműzni a második osztályba! Azok, akik...”

(Pörch Arisztid: Mészárfa rövid története, 1376. old)

FOCIPÁLYA

(augusztus 6. szombat, 9 óra 36 perc)

A kistraktor most halkan pöfög az egyik kapu alatt. Zúza támaszkodik az egyik kapufélfának. Bendőnek tart tótágast. Bendő még a nyelvét is kidugja igyekezetében. Egy erős csavarhúzóval és egy kis lombfűrészszel ügyködik a felső kapufa és a kapufa csatlakozásánál. Zúza orra folyik ugyan, de a képén vásott vigyor.

- Szerettyük a tanáj' uj'at! - szortyogja.
- Jó vicc lesz - vihog Bendő.
- Mer' mi nagyon szerettyük!
- Mer' nagyon jó vicc!

A BÖLLÉRSZÉK ÉPÜLETE

(augusztus 6. szombat, 9 óra 37 perc)

Most Hunyó Szilvia fürösztli az arcát a napfényben, kicsit távolabb a régi iskolától. Miután tisztázta, hogy az Opel csomagtartója zárva, a kulcs pedig a polgármesternél, tehát Kicsiny nem juthat a kamerához, elvesztette az érdeklődését a bent zajló események iránt. Elvégre, ami a tévében nem látszik, az nincs is. Az operatőr az Opel motorházának támaszkodik, azon tűnődik, megigya-e a másik feles vodkát is. A vész-vésztartalékot a zakója zsebéből.

Sódar üvöltésére rezzennek össze.

A polgármester rohan ki az épületből, tajtékzik. Mögötte Géza vállalkozó „mélységes részvétellel”. A munkások jól értesült mosollyal hagyják félbe a csempe és a padlókö lepakolását.

- Azt a... szájbabaszott jó édes!
- Ez van, Dini.
- De... ki?! De... mi?!
- Hát ez az, Dini!
- Hogy száradna le a keze! - Sódar megtorpan a lépcső alatt. A somolygó munkásokat kezdi méregetni. Aztán a tekintete átsiklik a közeledő Hunyó Szilviára.
- Mi történt, polgármester úr?

Sódar képtelen válaszolni, az öklein a bütykök kifehérednek.

- Szerencse, hogy még időben észrevettük - veregeti meg Géza Sódar vállát.

Kicsiny Péter löki el magát az Opelről. - Megint nem loptak? - érdeklődik vigyorogva. Sódar úgy bámulja az operatőrt, mint aki nem érti a kérdést.

Viszont újra megcsörren a mobilja. Előkapja, beleüvölt. - Elegem volt!

Kicsiny a vállalkozóhoz fordul. - Mitől van így kiakadva?

- Az éjjel megcsaklították az ipari hűtőt és az összes cementet.

- Mindenből elegendem!

- Ahhoz képest, hogy Mészárfán nem lopnak... Mi, Szilvi?

Hunyó Szilviának nincs érkezése a kárörvendezésre. Kezdi komolyan megsajnálni ezt a foghíjas mártírt, ha emlékszünk még rá, jobb felső tépő és metsző hiányzik néki, ezt a kun fajta titánt, a mészárfai Sziszifoszt. Ez nem is lenne olyan rossz a ma esti kis színes hírek alcímének. Bár akad-e vajon a kábeltévénél olyan, akinek sejtése lehetne arról, ki volt Sziszifosz?

- Mit csinált a Tuba?! - üvölt fel ismét Sódar.

- Hoppá. A Halál is beindult? - vigyorog egyre szélesebben Kicsiny Péter.

- Milyen Szokrátesz fut a hova?

Hoppá, hoppá. Előbb Sziszifosz, most meg Szokrátesz? Ma a görög vonatkozás úgy szaglik Mészárfán, mint tegnap pirkadatkor a csirkevér szag?

- Hova? Az ütőérbe?!

Szokrátesz fut az ütőérbe? Hunyó Szilvia elámul, aztán kissé megrázza a fejét.

Ennek nincs semmi értelme.

VÉRESH DÉNES PORTÁJA

(augusztus 6. szombat, 11 óra 15 perc)

György király udvara. Hátral a kertben, karámban a fél tucat gyönyörű paripa. Az istálló előtt jókora betonkeverő forog. Itt serény munka folyik. Hektor kutya (és helyettes önkormányzati képviselő) a zajoktól biztos távolságban, a terepjáró Mercedesz árnyékában liheg.

Véresh György Hunyó Szilviát kalauzolja az istálló felé. Mögöttük Kicsiny a vállára vett kamerával. Amíg beérnek a jó húsz méter hosszú, tíz méter széles, hőszigetelt, piros cserepes épületbe, a háziúr hangja, akár a gordonkái.

- Tudja, drága, az én hozzáállásom már csak az, hogy a lovaimnak legalább olyan komfortjuk legyen, mint jómagamnak.

- Igazán nembeli gondolat - válaszol pikírtan Szilvia, pedig nagyon is hatással van rá a Véresh (Petrovicsok) orcátlan gazdagsága. A háromszintes családi ház, a terepjáró, de még Hektor kutya is. Csak az utcai kerítés többre kerülhetett, mint az ő kuntarcsai garzonja. Vajon mennyire nő ez a Véresh? - tűnődik el Szilvia, aztán hátranéz Kicsinyre, nem állt-e meg a karámnál, hogy a lovakat forgatva netán művészileg fejezze ki magát. Mert szokta. Igaz, csak akkor, ha már korán reggel is részeg. Most még csak az egy a feles van benne, amit az iskolánál (Böllérszéknél) vedelt be „zugban”. És azt hiszi, senki nem vette észre. Így Kicsinyt nem ihlették meg a lovak.

Az istállóban hófehérrel csempéznek. Nyolc fehér csempéfog közre egy lóheréset.

- Mutasd meg a lovad, és megmondom, ki vagy - adja elő Szilviának György gazda a saját készítésű és használatú közmondását.

- És ez a lóherés csempe honnan van? - érdeklődik Szilvia.

- Ezt vettem.

- No és a fehérét köré? - támad keményen a kisvárosi kábeltévé oknyomozással is kacérkodó üdvöskéje. Véresh megnézi a kis muffot. Aztán a kérdését meg nem hallottnak nyilvánítja. A magáét mondja tovább. - Ha az én fürdőszobámban van csempe, akkor az istállómban a lovaimnak is legyen csempe.

Kicsiny Péter engedi meg magának újra azt az amatőr vircsaftot, hogy kiszól a kamera mögül:

- Pezsgőfürdő is lesz nekik?

Véresh (Petrovics) úgy fordul felé, és méri végig, mintha egy gusztustalan kis férget látna. - Hogy mondta, kisfiam?

- A lovaknak.

- Mert magának van otthon?

- Lovam vagy pezsgőfürdöm?

- Nála még pezsgő se, Véresh úr - karol bele Szilvia a nagygazdába, közben egyetlen szemvillanással inti Kicsinyt: kuss legyen.

„A Tizennégyes Háború után a vöröskatonák a falut kizabálták, a szolgabíróat agyonverték. Az első tanácselnök Sódar Balog lett. De hát, mint tudhatod, Vándor, nem sokáig regnálhatta eme tisztséget. Két hónap se telt bele, Véresh (Petrovics) Miklós, a fiumei sorhajó-hadtápos a háborúból hazatérően tarka póniján bevonult Mészárfa főterére. Hozott magával egy szakasznyi obsitost, akik magukat fehérnek nyilvánítván Sódar Balog tanácselnököt előbb eszméletlenül rugdosták, aztán a félholtat a póni farkához kötötték, végighúzták a Kossuth utcán, ott befordultak a temető felé, onnan visszajöttek a Rákóczi utcán a templomunkig, aztán a községháza, ma polgármesteri hivatal és művelődési ház előtt is felakasztották.

Amikor ezzel megvoltak, Véresh (Petrovics) sorhajó-hadtápos tiltakozása ellenére, a fehérek szintén kizabálták a falut minden marhaságból és disznóságból. No, eme események óta van az, hogy Véresh (Petrovics) és Sódar nem lehetnek mások, csakis halálos ellenségek. Sódar, Véresh nem bocsát és nem felejt soha. És eme események óta van az is, hogy mintegy a hagyomány kényszeréből, aki Sódar, az balos, aki Véresh, az jobbos. Holott nyugodtan lehetnének fordítva is. Ezért gondolom én azt néha, vagy nagyon is sokszor, kedves Vándor, mennyivel békésebb, szebb, boldogabb falu lenne a miénk, ha az Úr kegyeskedne elragadni és a Pokol legmélyebb bugyrába taszajtani legalább az egyik, vagy ha már lúd, legyen kövér, mind a két családot!

Ó, Istenem! Se Véresh! Se Sódar!

Csak rőfögés, bőgés, bégetés, kotkodácsolás zengene hozsannát az Úrnak, ha nagy néha mégiscsak lenézne a mi kis falunkra, és megkérdezné tőlem, na mizűjság, kis pásztorom? Én meg...”

(Pörch Arisztid: Mészárfa rövid története 2456. oldal)

A VADASBAN, A PULTNÁL

(augusztus 6. szombat, 12 óra 01 perc)

Hunyó Szilvia kezében a mikrofon. A háttérben a tévében és a templom tornyából is delet harangoznak. Kicsiny Péter forgat. Kokasné nagy hangon nyilatkozik. Bal kezét csípőre rakta. A jobbával a vadászpuskát tartja a csövénél fogva, a fegyver tusa a frissen felmosott kövön. - Én csak annyit láttam, hogy a két öreg rémülten rohan ki, az a vámpír meg egy hegyes késsel utánuk: ütőér, ütőér Szokráteszbe, üvöltötte.

- Tiszta horror. És aztán?

- Aztán megjött magukkal a Dini, berohant a vámpírhoz, aztán kirohant a vámpírtól, megnyugtatta az öregurakat, és hazaküldte őket holnapig.

- És a maga véleménye szerint lesz holnap tanítás?

- Aranyom, Mészárfán mióta nincs iskola!?

- Úgy értem, folytatódik az európai böllér tanfolyam?

- Mért ne? Tényleg vámpír a Tuba?

- Az egy fokkal csak jobb a Halálnál?

- Ja. Mert akkor így értem, hogy mért utálja a kutyákat. Meg a kutyák is őt.

- Meg hogy neki a mi buszunk mért büdös! - kiált át a helyiségen az egyik vendég.

- Szerintem nem vámpír, csak egy kicsit furcsa - vélekedik Hunyó Szilvia.

- Azért ma két fej fokhagymát vacsorálok.

- A legjobb úgy, ha be tetszik áztatni mézes pálinkába! - szól bele egy másik vendég is.

Kicsiny Péter nem győz a kamerával forgolódni. Pedig nem kéne ám mindenkinek belepofázni. Unikum, sör kikérve, kifizetve várja a pulton.

- Az nem csak megfázás ellen jó? - ugat bele egy harmadik.

- Arra vodka kell Erős Pistával!

- Az csak köhögésre jó!

- Anyád jó csak köhögésre!

- Uraim, a fegyver töltve van, nem kéne anyázni... - zárja le a vitát Kokasné, aztán a kamerába fordul. - Kíváncsi még valamire, riporternő asszony?

- Maga szerint Mészárfán lopnak?

- Persze, hogy lopnak! - kiált át az első vendég.

- Dehogynak lopnak!

- Mondom, hogy lopnak! Lop itt mindenki, kérem!

- Csak anyád lop!

- Látod, János, ő egyedül nem lop. A Te anyád viszont lop!

- A te kurva anyád lop! - borítja fel az asztalt a második vendég.

Kokasné kezében a puská eldördül. A beálló csendben Kokasné nyilatkozik a kábeltévé kamerájába.

- A mi falunkban, aranyom, csak almát lopnak. - Ezzel a puskát maga mellé eresztve mutat a pult mögötti falon díszelgő táblára: HITEL ALMA. Az alma persze nem betűkkel áll ott, hanem szép pirosra rajzolva.

VÉRESH (PETROVICS) GYÖRGY PORTÁJA

(augusztus 6. szombat, 11 óra 30 perc)

Hunyó Szilvia fáradhatatlanul ül Véresh (Petrovics) gazda szerény nappalijában.

A tízszer tízes, amerikai konyha stílusát megcélzó helyiségben minden nagyon drága, nagyon márkás, és nagyon egybe rakva. A skót whisky az üveglapú dohányzó asztalon, a kristálypohár Véresh (Petrovics) tömpe ujjú, szőrös kezében. A házigazda kulturáltan kortyolgat, gyömbérsörrel kísérve a nedűt. Kicsiny Péterre is vár egy vizespohárnyi öntet árpalé, ezért szinte tudat alatt előnyösre fotózza György urat.

Véresh gazda felelősen ráncolja a homlokát, miközben Hunyó kisasszony kérdését hallgatja. - És mi a véleménye Mészárfa terveiről?

- Meg aztán mit ér a magyar a lova nélkül?

Hunyó Szilvia megakad, mivel fogalma sincs, mért ez a válasz az érdeklődésére. Némi guvadt töprengés után úgy dönt, neki meg arra nem kell válaszolnia, hogy mit ér a lova magyar nélkül, vagy a magyar lova nélkül. Arra viszont talán kíváncsiak a kuntarcsai kábeltévé nézői, hogy a vele szomszédos falu ellenzékbe szorult nagy embere miként vélekedik a regnáló polgármester tevékenységéről.

- Úgy értem, ez a Böllérszék projekt igazán...

- Igen?

- Fellendítheti majd a falu...

- Á, nem igazán.

- Nem?

- Nem.

- De hát új munkahelyek...

- És azt tudja, hogy mi volt az igazi különbözés Szent István és Koppány között?

- Nem.

- István a borsos tokányra esküdött, Koppány pedig a vaddisznó kolbászra.

- Én úgy tudtam, hogy a kereszténység és...

- Az kit érdekelt?

- Azt mondja?

- Nem én mondom, hanem Pörch atya.

- Ja!

- Ismeri a tiszteletes urat?

- Már volt szerencsénk...

- Remek. Mi is a kérdés?

- És ha beindul a vágóhíd, akkor a bedolgozók...?
- Pörch atya azt is kikutatta, hogy a nyereg alatt puhított mészárfai bélszín volt a Géza fejedelem kedvenc fogása. Hun Attilát viszont a feleségein, a szolgálain és a lován kívül hatvanhat adag borsos tokányunkkal temették el.
- Hatvanhat adag?
- Annyi.
- És ez is biztos?
- Petőfi is írt róla.
- Ezt se tudtam. Hun Attiláról?
- A borsos tokányunkról.
- Nem mondja.
- Merthogy Sándor járt itt.
- Ezt már hallottam az atyától.
- Hogy mi Véreshék mért használjuk, persze csak zárójelben a Petrovics nevet?
- Igen, már erről is tájékoztattak... a faluban.
- De erről többet majd... talán alig pár hét múlva.
- Mert? Akkor mi történik?
- Nos, egyrészt gőzerővel keressük azt a verset, amit a mi Petőfi Sándorunk írt, midőn néhány napig Mészárfán tartózkodott.
- Másrészt?

Véresh (Petrovics) György átgondolja, odanyilatkozzon-e, hogy mi az a másrészt. Ezért a whiskys poharáért nyúl, tűnődve belekortyol. Kicsiny Péter kamerája pedig horizontális irányban kileng, midőn nyel egy nagyot. Nem számít, ezt ki lehet vágni. - Másrészt jó régóta várunk egy engedélyre.

Milyen engedélyre? Hunyó a válasz folytatására vár. Most kérdezzen rá? Mint a riporterképző dedóban? Na jó, rákérdez. - Milyen engedélyre?

- A genetikai vizsgálathoz, kérem.

Újabb hosszú csend. Véresh kiissza a poharából a maradék whiskyt, a tekintete a gyömbérsörre téved, lekísérje-e. Úgy dönt, nem szükséges. Szilvia előtt lassan derengeni kezd, mi-vége a génvizsgálat. - Merthogy... ön... azaz önök, zárójeles Petrovicsok és Petőfi... esetleg? - hát ez nem az szépen megformált kérdés, de legalább drámai erő, az van benne.

Véresh (Petrovics) György sokat sejtetően, szerény kis mosollyal bólint.

- Persze, mi a családban mindig is tudtuk, mi az igazság. Ez a vizsgálat csak azért szükséges, mert már lehetséges. És akkor, ha elvégzik, nincs többé pusmogás, vita. Érti, drága?

Hunyó Szilvia lassan végiggondolja, aztán úgy érzi, érti. Ez a gusztustalan, tokás zsíros paraszt, ez a Véresh gazda azt akarja genetikai vizsgálattal bebizonyítani, hogy az ő szépapja tényleg nem más, mint Petőfi Sándor. De várjunk csak, a nemzet költője nem Segesvár alatt...?

- De hisz nincs is meg a hulla! - vágja ki a rezet szinte diadallal Hunyó Szilvia. Véresh szomorúan bólogat, hiszen mégis egy közeli rokona teteméről van szó.

- Ez bizony tragikus. Ám más tetemek viszont fellelhetők. - Abáth doktor szerint a fia vagy a testvére génjei is perdöntőek lehetnek.

- Ja!

- Nos, mi erre várunk, nem a Böllérszékre, Szilvia. Úgyhogy erre igyunk egyet! Üres a pohara. Sebaj. Tölthet újat, telik.

Közben Kicsiny felfüggeszti a forgatást, a poharához siet. Giga mögé dönti a whiskyt. Véresh feláll, az amerikai konyha pultjához viszi az üveget, telitölti Kicsiny Péter poharát is újra.

- Lekötelez, Véresh úr!

- Ugyan már! - Hunyóhoz fordul. - Van még kérdése, kisasszony?

- És mit szól majd a véres hurkás Guinness-rekordhoz?

- Mit szóljak?

- Három kilométert terveznek Sódarék. Tudta?

- Azt majd meglátjuk. Tényleg nem iszik velünk egy kortyot?

- Munka közben soha.

PAPLAK, FOGADÓ SZOBA

(augusztus 6. szombat, 21 óra 11 perc)

Pörch Arisztid nyilatkozik újra a stábnak.

- Petőfi? Ó, hogyne, járt nálunk. 1847 szeptemberében, Júliájához útutazóban. Sándor három napot töltött Mészárfán. Véresh úr szépapjánál szállt volt meg.

- És akkor írta azt a versét Isten Ostoráról? - a tiszteletes úr némi meghökkenéssel bámulja meg a riporter kisasszonyt. Mi a fene? Még a végén kiderül, hogy nem is annyira ostobácska? Mi több, készült erre a riportra? Pörch Arisztid elismerően bólint, ám a kérdésben lévő információt kiigazítja.

- Inkább a borsos tokányról. Ennek két sora maradt fenn:

Borsos tokány, borsos tokány

Pogány legény ettől mokány.

- Pogány mokány? - csuklik egyet Szilvia, pedig tényleg nem ivott egy kortyot se Véreshnél, se egész nap. - Szóval nem Szent István volt tokány-párti?

- Ezt meg honnan veszi?

- Véresh úr hivatkozott önre.

- Rám?

- Koppány pedig a vaddisznó kolbászra.

- Véresh úr szokásához híven ezt is összezagyválja.

- Mert még mit?

Pörch további információt oszt meg a Kuntarcsai Kábel TV leendő nézőivel.

- Véresh úr abban reménykedik, hogy Petőfi írt egy verset Véresh szépapa leányáról is, ugye...

- Ami elveszett, ugye? És amit oly nagy erővel keresnek?
- Ha egyáltalán megírta.
- Tiszteletes úr kételkedik ebben?
- Nézze, nem voltam ott, ugye...
- De elvileg írhatott Petőfi a Véresh leánynak verset?

- Elvileg bárki írhat bárkinek verset.

Szilvia az ajkába harap. Ez a randa csuhás most minek köztözködik? Ám mielőtt Hunyó kisasszony komolyan megorrolna, Arisztid atya huncut kis félmosollyal sejtet. - Híresen húsos kis menyecske volt a Böske.

- A Véresh Böske?
- Azt mondják - Pörch belekacsint a kamerába -, olyan fara, sunkája, csecse volt neki, hogy.
- Tehát elképzelhető, hogy volt ama vizitnek másfajta gyümölcse is?
- Még a kis tokája is kacérkodva, rózsaszínben fénylett.
- Azt mondják?
- Így emlékeztek.
- Aki még ismerték a Véresh Böskét.
- Fiatal korában. Mert ha megöregszik az ember... tudja, kisasszony...
- Már nem fénylik úgy a tokája?
- Pont, ahogy mondani tetszik.

Hunyó Szilvia bólogat kicsit, összeszedi a hallottakat. Kicsiny Péter büfög egyet közben, de azt majd kivágják.

- Tehát Petőfi egy elkallódott versét keresik.
- Úgy van.
- Meg a génjeit.
- Erről is hallottam - biccent Pörch atya.
- Merthogy Petőfi Sándor és a Böske... úgy?
- Úgy-e? Ezt se állíthatjuk bizonyossággal, kérem, mert ennél az eseménynél se voltunk ott, kérem, de...
- De?
- Szép is lett volna! Ha egy pap tartja nekik közben a gyertyát, ahogy a szólás mondja.
- Mármint a maga elődje?

Nem zörög a haraszt, ha nem baszik a paraszt.

(Pörch Arisztid: Szólások, aforizmák és egyéb aljasságok)

- Hát zabigyerek volt, na! Ez az egy biztos.
- Azt szült a Böske?

- De ezt kamerán kívül mondtam, és nem tőlem hallotta! Rendben?

- Természetesen.

Viszont ez már így is ütős kis bulvár téma!

PETŐFI SZERELMI KALANDJA A MÉSZÁROSOK KÖZÖTT!

Ez azért szalagcím, nem? Petrovics mészáros fia elcsábította a mészárfai Véresh mészáros szűz leányát! A szalagcím alatt ez. Petőfi mészárfai leszármazottai genetikai vizsgálatok kereszttűzében! Nem, a kereszttűz ide nem jó szó. Várjunk csak, mi is való ide? Bár ezt ráér kitalálni. A lényeg, hogy dögös kis anyag lesz ebből is, és akkor ezt meglátja valami nagykutya, és annyira megtetszik neki a munkája, hogy marokra veszi a telefonját, és leszól vagy beszél, hé, ki ez a Hunyó?, és akkor agyó vidék, csá', kábeltévé! Te meg dugd fel a kamerát, Kicsiny Péter! Vagy nyeld le vodkával!

Hunyó Szilvia azon kapja magát, hogy már vagy egy perce néz ki a fejéből, a felvétel forog, Pörch atya meg őrá bámul.

- Jól érzi magát, kisasszony? - kérdezi aggódva.

- Persze. Bocs, csak...

- „Ábrándozás az élet megrontója...” hehe.

- Azt mondja?

- Kitől idéztem?

- Ez is Petőfi?

Pörch Arisztid arcán megfagy a mosoly. Hát nem. A hölgy a mikrofon végén mégse okoska. Csak csinoska... Viszont így ábrándozása közben olyan volt az arca, mint Pörch nagymamáé a lángostészta dagasztása közben. Ó, jaj! Harminc? Vagy negyven éve nem evett olyan finom lángost?

VÉRESH PORTÁJA

(augusztus 6. szombat, 11 óra 47 perc)

Hunyó Szilvia keményen nyomul tovább. Lassanként majd felvehetné ám a Hunyó CNN Szilvia nevet.

Véresh búcsúzóul visszavezette a stábot a csempézendő, kikövezendő istállóhoz. A nyájas vendéglátásnak már vége, Véresh (Petrovicsnak) kezd elege lenni az izgága kábeltévés csajból. Az ilyet még leszopatni se érdemes, mert mindjárt utána vagy száz buta kérdést köpne ki magából... mármint a kinyert anyag helyett.

Mint most ez kérdés, hogy: - Mért annyira büszke arra minden mészárfai, hogy Mészárfán nem lopnak?

- Ejnye, maga erre nem lenne büszke?

- Akkor talán mégse, ha nem lenne igaz.

- Mi nem lenne igaz?

- Hogy nem lopnak.

- Mért? Lopnak?

- Nem?

- Honnan veszi ezt maga?

- Nos, a Böllérszékről a hűtő, a csempe... - mutat körül szinte akarata ellenére Hunyó Szilvia. Ez az istálló gyönyörű lesz. A fehér csempével, a halványsárga padlókővel, a réz etető vályúval és az eresre csiszolt, fényezett tölgyfa beállókával. Mondom, a szintén nagy lószakértő, Gaius Caligula is csettintene, ha látná. Véresh az egyik burkoló munkásra förmed. - Alpár!

Alpár kezében megáll a vakoló kanál, megszeppenve fordul felé - Igen, főnök?

- Középen mindig a lóherés!

- Nem úgy van, főnök?

- Nézzed mán!

Véresh a fal egy pontjára mutat, ahol a középső csempe is sima fehér. - Ja!

- Ja?!

- Ott a Toka Pisti csinálta!

- Mit érdekel? Verd le!

- Igenis, főnök! - Alpár a fejét csóválja, micsoda egy buta barom ez a Toka Pisti. És hogy mekkora mázlija van neki, hogy nem ő cseszte el, hanem a Pisti.

Az ő heréje bánja, nem a ló heréje... És Alpárnak még mosolyogni is kedve támad a szóviccre, amit épp reggelizés közben találtak ki Pistivel.

Véresh elégedetlenül, szuszogva indul az istállóból kifelé. Szilvia mellette, előttük Kicsiny hátrál a kamerával, kockáztatva, hogy bármikor a fenekére eshet. Ám Kicsinyt is elkapta a grabancánál az ihlet. Hiába, a két vizespohárnyi skót whisky... Ő is érzi, ebből az anyagból még kisülhet valami. Például egy kis prémium a nívóért. A nívó pedig a közös költség érdekében, mivel legalább fél évvel el van maradva.

Véresh megáll az istálló bejáratánál, körülnéz az udvarán. A Mercedesz a kapuban vár indulásra készen. Hektor kutya a veranda árnyékában.

Véreshné, Abáth Melinda most már bármelyik pillanatban hazaérhet a kuntarcsai Szupermarketben tett tébolyult látogatásából. Véresh (Petrovics) Györgynek mindegy, mennyit költ, ha addig sincs itthon. Most viszont neki kéne tíz percen belül elhúznia, ha el akarja kerülni a nejével való, mindig kínos napközbeni találkozást. Nem elég az este? Fél órára? Lehetőleg részegen? Na. Mert amióta a gyerekek kirepültek... Az egyik Amerikába, a másik momentán a Váci Büntetésvégrehajtó Intézetbe, őszintébb néven: fegyházba fegyveres rablásért...

- Elnézést. Hol tartottunk?

- Hogy Mészárfán nem lopnak.

- Ez így is van. És van még kérdése?

- Ha nyilatkozna a tegnap esti botrányról.

- Botrányról?

- A Vadas Presszóban.

- Nahát! Erről nem is tudok. Milyen botrány volt?

- Sódar úr önt azzal vádolta, hogy...

- Tegnap este a presszóban?

- Igen, akkor.

- Ott voltam én akkor?

- Úgy hallottuk.

- Mert nemigen járok már én Marikához.

- Kokasnéhoz?

- Úgy hívják.

- De tegnap este ott tetszett tartózkodni.

Véresh úgy tesz, mint aki mélyen utána gondol, de nehezen emlékszik. Olyan nehezen, hogy nem is biztos a dolgában. Végül sóhajt. - Ha kegyed ennyire biztos benne...

- Én nem, de sokan állítják.

Kicsiny Péternek zsibbad karja, válla. Nem kéne végre a lényegre térni, Hunyókám?

- Tehát? Ha ott voltam? Mi történt ott?

- Sódar úr azt állította, hogy ön szállította le a művelődési ház nagytermébe azokat a hízókat.

Véresh őszintén meglepődik, még a szája is tátva marad.

- Ugyan kérem, hogy tehettem volna? És minek?

- Hogy megbuktassa a polgármester urat?

Ez az! Kicsiny elégedett. Keményen, Szilvi cica!

- Azzal, hogy disznókat vitetetek a művházba?

- Meg állítólag sok egyéb módon.

- Én?!

Nyomjad, gyötörd, Szilvia! Ez már úgy se kínál meg többé whiskyvel.

- Örülök, hogy végre valaki más csinálja helyettem!

- Mit?

- A polgármesterkedést - nevet fel Véresh (Petrovics) György. És igen jól játssza, hogy laza csávó. Persze, mélyen, legbelül férfiasan vállalt keserűséggel. Ezért hozzá is teszi: - Makacs nép a mészárfai. Beléfárad az ember a sok önérzetbe.

- Tehát nem akarja Sódar lemondását.

- Lemond ő magától. Rendes gyerek az. Szinte nem is Sódar. Most viszont, ha megbocsát... - Késő. A kapu előtt az asszony Audija fékez le. A kocsí szélvédője egyre élesebb frekvencián, gyilkos mikrohullámoktól rezegni kezd az asszony tekintetétől, ahogy kibámul a férjére és a stábra.

„Arról nem szól a fáma, hogy Mátyás király is járt volna Mészárfán. Pedig ha az Úr úgy intézi, megtehetette volna, hogy egy kora őszi nap mifelénk vadászik vadkanra. Azt akkor, ha vadkannal nem is, de Mészárfa határában találkozhatott volna a kondással, vagy inkább a kondás leányával, és már adná is magát a történet, a mese, a Mátyás király kondásának lánya, amiből adódóan amaz orcátlan Véresh fajzat zárójelben használhatná a (Petrovics) mellé a (Hunyadi) vagy (Corvin) nevet is. Mert és nemde az

orcátlanságnak nincs ott határa, ahol bűn, mint ama vadkan, amire nem vadászott Mátyás király se, dagonyázik. Ezért mondom néked, Vándor, ha mifelénk jársz, és netán megszállsz éjszakára, nagyon nézd meg, kinél hajtod álomra a fejed, mert sose tudhatod, hogy ki teszi utóbb a becses neved zárójelbe, pedig és noha az kezedet és az férfiaságot csakis vizelésre használtad, és erre meg is esküszöl a...”

(Pörch Arisztid: Mészárfa rövid története, lap alján kézzel írt jegyzet, 7974. old)

A VADASBAN

(augusztus 6. szombat, 13 óra 15 perc)

A pultnál Kokasné. A pulthoz közeli asztal mellett Ludas Géza és Nyilas Edgár.

A sarokban az Első Idült. Kicsiny a kamerát jobb kezében tartva igyekszik követni a beszélgetést, a balban egy üveg sör. A kamera most meg se rezzen, Kicsiny a sört oly ördögi ügyességgel kortyolgatja. Nyilas Edgár önkormányzati képviselő, a helyi cigány kisebbség vezetője osztja az észt.

- Én megmondtam, hogy nem való a disznó a diszkóba!

És ebben Nyilas Edgárnak valószínűleg mélyen igaza van. Ám, ha nem is az állítás igazságát, annak megtörténtét Ludas Géza önkormányzati képviselő, a helyi önkéntes alkoholisták aktivistája vitatja. - Te ezt soha nem mondtad, Edgár!

- De mondtam.

- Nem mondtad.

- Akkor most mondom!

- De most meg már ne mondjad!

- De most miért ne mondjam?

- Mert tik vittétek őket be a kultúrba!

- Mink?!

- Tik!

- Én aztán nem!

- De bizony, Edgár, rohadj meg!

- Mi?! Itt ültem akkor is veled a Presszóban!

- Akkor is tik vittétek be!

- A Józsi terelte be mindet, he!

- Mer' a rendőrséget is lefizettétek.

- Akkor meg te rohadj meg, Ludas!

Kokasné itt emeli meg a hangját. - Hé! Ebben a kocsmában csak egyvalaki ordítozhat!

Kicsiny Péter Kokasné arcához ér a kamerával, rázoomol a vérvörösre festett ajkakra. Hang se kéne hozzá, leolvashatjuk: És az én vagyok.

- Jaj, Mári, de erős vagy... - szól vissza Edgár, nem annyira bátran, mint halkan.

„Na viszont a Sódar Dénes. Azt is pletykálják ám a némberek, hogy Dénes nem csak Véresh Klotild néném átka miatt lett utolsó. Hanem mert zabigyerék. Avagy fattyú, ha így jobban értik. Merthogy a Sódar Géza már akkor és eleve is impotens volt, amikor elvitette a Véresh (Petrovics) Kastélyt némi ráadás átnevelésre. No mármint. Ha Géza impotens volt az átoktól függetlenül, vagyis eleve, akkor a felesége, Sódarné, született Béles Mária csakis szűznemzéssel juthatott áldott állapotba, ha az lehetséges volna valaha még egyszer ebben a bűnben fetregő golyóbison emez égi mákos bejgliben, amit profánul csak Tejútnak hívnak. Mint ahogy nem lehetséges. De hogy akkor ki a Dénes vér szerinti apja? Az a vicc járta, talán maga Sztálin elvtárs. Noha a generallissimus Dénes fogantatásakor már jó tíz éve halott volt. Ám ez a körülmény még csak valószínűbbé avatta volt a lehetetlent. Ám ha engem kérdezel, Vándor, én ezt kizártnak tartom. Nem hajaz a mi Dénesünk Sztálinra. De Sódarra se. Ki látott, hallott még olyat a Sódar klánban, hogy valamelyik saját vagyont áldoz a közért? Mire való akkor a párt? Meg a megyei, az országos, a nemzetközi háromcsókos barátok? Sódarunk tehát úgy is utolsó, mint fattyú. De úgy is, mint utolsó bolond, aki...”

(Pörch Arisztid: Mészárfa rövid története 5422. old. lábjegyzet)

KOSSUTH UTCA, A FŐTÉRNÉL

(augusztus 6. szombat, 13 óra 43 perc)

Hunyó Szilvia járókelőket szólít meg. Mögötte Kicsiny Péter a kamerával. Biciklit toló bácsi, a vázra spárgázott kapával, az ajkából cigaretta lóg.

- És önnek mi a véleménye arról, hogy Mészárfán mégiscsak lopnak?

- Az kizárt, he!

- Szóval ön is ezt állítja?

- Rátartinak rátartiak vagyunk, de a másét el nem vesszük.

- Pedig Sódar úr ezt már szinte kimondta.

- Én viszont nem érek rá, he! - A bácsi tovább tolja a biciklit, a buszmegállóban megismert Teri néni kéretlenül csörtet a képbe, nyilatkozik. Mögötte a Mari néni kontrázik neki.

- Dénes beszél össze-vissza.

- És meg kapkod!

- Pedig én világosan és barátilag óvtam.

- A Teri hallgat a Dini.

- Há' mer a második nagynénje vagyok.

- Mondom, hallgat rá.

- Én mondom!

- Te mit mondasz, Teri?

- A Dininek mondom!

- Mit tetszett mondani a polgármester úrnak? - avatkozik közbe Szilvia.

- Éppen azt akarom mondani!

- Akkor mondjad, Teri!

- Mondom: az mind nagyon szép, hogy te ekkora nagyot akarsz, meg hogy eget-földet megmozgatsz a megyei uram bátyáméknál, hogy pénz meg euro, meg projekt, meg istennyila, meg hogy ha már nincs elég gyerek, legyen az iskola épületéből króm-nikkel vágóhíd, meg három kilométer véres hurka... Tényleg, erről a giga hurkáról már nyilatkozott maguknak az a szertelen kölyök?

- Ma este le is megy erről egy színes a kábeltévében.

- Tényleg?

- Majd meg tetszenek nézni?

- Nem jár az nekünk, lányom! Az a Kábel téve - panaszolja fel Mari néni.

- Azt csak a Vadas Presszóba bírják fogni.

- Meg nálatok a Dininél.

- Meg a Véresh palotában.

- Há' meg itt-ott, akinek telik, ugyi...

- Szóval mi a nénik véleménye?

- Miről, leányom?

- Mészárfán lopnak vagy nem lopnak?

- Jaj, dehogyis lopnak! - méltatlankodik Mari néni.

- Elég baj az - sóhajt fel Teri néni.

- Hogy nem lopnak?

- Hogy sajnos lopnak.

- Szóval a Teri néni szerint lopnak?

- Kár ezt szépíteni, Mari.

- Mert a Dénes! - fakad ki Mari néni.

- Mi van vele? - teszi csípőre a kezét Teri néni. - Ráfognád!?

- Dehogy, Terikém! Rendes ember az, csak...

- Csak?!

- Nem szól szám, nem fáj fejem, Teri.

- Csak?

- Csak hát idegesíti ezzel a nagy nyüzsgésével a falut.

Teri néni ebben belegondol, lehiggad. - Há' mondjuk az igaz, ezt is mondtam neki.

A VADASBAN

(augusztus 6. szombat, 15 óra 04 perc)

A Vadashoz címzett presszóban az egy fős személyzet és a törzsvendégek végre egy kis csöndre és nyugalomra áhítoznak a rekkenő hőségben. Erre van is némi esély. Hunyó kisasszony és az operátőre végre hazahúztak Kuntarcsára, megválni az anyagot, vagy mit csinálni vele. A disznók is hallgatnak a kultúrház nagytermében. A polgármesteri hivatalnál sincs semmi mozgás, a templomnak pedig még az árnyéka is vibrál a hőségtől. Pörch Arisztid nyilván sziesztázik. Tuba urat pedig a híres-nevezetes „az ütőér a telér” kirohanása óta senki nem látta.

Talán még Nagynagy tanár úr se, hiszen oly meghitt szeretettel dobálja be a százas érmét kedvenc nyerőgépebe, mintha nem is egy vámpírral/a Halállal lett volna a délelőtti afférja.

De hát a csend természete, hogy nem tarthat sokáig. Az Első Idült kezdi ki Nagynagy tanár urat habogva, dadogva.

- Hhhhatot, mmmi?

Nyersfordításban ez ennyit tesz: hatot, mi? Nagynagy kezében megáll a százas érme, aztán úgy dönt, nem törődik az Első Idülttel, aki nyilván azt óhajtana szemrehányóan felemlgetni, hogy a legutóbb hat nullra kaptak ki a megye kettő rangadóján Bődönpusztától.

„Bődönpuszta a mi falunktól hat, vagy inkább hét és fél kilométerre lévő település, attól függően, hogy cikkcakokban, avagy egyenes vonalban kerékpározunk át a dűnék árnyékában pántlikázó földúton. A tizenkilencedik század elejéig Mészárfa hűbér birtoka, ahol is a zsírszalonna feldolgozása folyt, amelynek első írásos nyoma 1722, amikor is, öt évvel a Rákóczi szabadságharc leverése után egy nagy kád zsírba fojtva találták meg Nesze Alajost, labanc ragadvány néven a Lalit. Hogy ki tette, hogy mért tette, sose derült ki, no persze, sejthetni. Neszének nem volt elég esze, így akkor volt labanc, amikor kurucnak kellett volna mutatkoznia, és aztán majd viszontag. Nos, Nesze teteme fellelése után Bődönpusztán a zsírolvasztást és töpörtyűkészítést rendeletileg betiltották.

A helyiség így elértéktelenedett, házai és a sívó homokon elterülő földjei a kuntarcsai Tarcsay család ragadmányába kerültek bagóért. Bődönpuszta második felemelkedése sose történik meg, ha nem tették volna meg a Kuntarcsa Állami Gazdaság Sertéstelepe központjává. Nos hát, kedves Vándor, ha nálunk jártadban eltöltöttél néhány kellemes órát a Vadas Presszóban, és vágyad támadna átballagni Bődönpusztára, akkor igyál még néhány sört és gondoldj arra, hogy kár a fáradságért, mert amit tudni kell, azt most megtudtad, látni pedig nincs mit, hacsak nem a gyepmesteri telep döggútját, ahová számoatlan hajjingálják befele a...”

(Pörch Arisztid: Mészárfa és környéke 578. old.)

- Mmmm mmmint Mmexikóban!

- Mi van?! Mexikóban? Mi van Mexikóban?

- Hatot, mint Mexikóban!

Nagynagy álmélkodva bámulja meg az Első Idültet. - Hol van az már, Dolfi bátyám?

- Hhhol?

- Kilencszáznyolcvanhatban!

- Ja, ja, a mmmuszkától! He? Mmmint öötvenhatvan!

- Ötven-hatvan?

- Hhhhatot!

- És azóta te hol jártál, Dolfi tata?

- Ééén? - Ezen az Első Idült igencsak elgondolkodik. Nagynagy viszont emlékezik arra a 0-6-ra a szovjettől. Arra is. Ahhoz képest a tatárjárás, a törökdúlás, de még a világosi fegyverletétel is... No, Mohácshoz még mérhető. No de egy szolid hatos a megye kettőben...?

- Tttanár úr! Hhhol jártam én azóta? - kérdezi Nagynagytól az Első Idült. És egyszerre zuhan rá hetvennégy évének minden nyomorúsága és bánata. Amiről vizenyős szemeit a fröccsös pohara pereméig eresztve sírva fakad.

Elfogott és aztán elküldött levél a belügyminiszter úrhoz.

Na, szevasz, Bandikám!

Biztos emlékszel rám, a Gyuri vagyok, aki mostan írok neked, tudod, a Véresh (Petrovics). Az idén kora tavasszal is egymás mellett ballagva löttük a fácánt tokmányba, mi? A mán jó volt, mi, Bandikám? De nem azért zavarlak, hogy írjak, drága bátyám, hanem egy apró szívességre biztatnálak. Neked semmi ezeknek odaszólni, akár telefonon, ne szórakozzanak mán, érted. Szóval erről a (Petrovics) névről lenne szó, Bandikám, amiről már többször meséltem.

Merthogy a család úgy döntött, vagyis hát mér' kerteljek, én úgy akarom, hogy egyszer és mindenkorra tiszta vizet öntsek az igazság poharába. Ezért fordultam hát össze-vissza mindenféle hivatalhoz, akik persze meg küldözgettek tovább mindenkihez, minden irányba, de persze nem intéztek, aztán meg nem engedélyeztek nekünk semmit. Szóval egy genetikus vizsgálatról lenne szó, mert azt én itt kitudtam a sógoromtól, az Abáth doktortól, akire tán szintén emlékszel, hogy már meg lehet csinálni. Szóval lehet a mi Petőfi István bátyánktól, vagy a Sándorunk Zoltán fiától. Kéne egy csipetnyi anyag, ami nem sok, talán valamelyik tisztelt ösünknek a csontvázából, fogából, hajából, ami nem kegyelet, és akkor egyszer és mindenkorra bebizonyíttatnánk, hogy Sándor a Véreshék szépapja, a Bözsi szépanyánk ágán, ugye érted. No most ehhez muszáj lenne némi kihantolás, és azt nem akarják ezek engedni. Pedig írtam már nekik vagy száz levelet, megmondtam, hogy a pénz nem számít. Na ezért zaklatlak, drága öregem. Hogy ha másért nem, hát legyen már ezekben annyi nemzeti érzület, hogy nem gördítik, hanem elgördítik a kiderülés elől az akadályokat.

Maradok híved és már kukoricán hizlaljuk ám direkt neked a vadkanokat, hehe! Gyuri

(Fénymásolat, Pörch Arisztid tulajdonában, széljegyzettel: „feldolgozandó Mészárfa történetéhez”. Postás Irénnek egy parázna gondolatért tíz Miatyánk elengedve)

A FOCIPÁLYÁNÁL

(augusztus 6. szombat, 17 óra 34 perc)

Nagynagy mester átmozgató edzést tart a holnapi meccs előtt a mészárfai aranylábúaknak. A szájában golyós síp, felfújt képpel fújja a ritmust, amire a sportembereknek tízméteres „vágta-kat” kéne teljesíteniük. A tucatnyi vasember tizenhét évestől hatvanig, a pocakostól a fél-lábúig, lihegve és elszántan próbál meg... sunnyogni. Ám Nagynagy kíméletlen. Minden „elég már, ne már, hol a labda” megjegyzésre még élesebbet fúj bele a sípjába, és mutatja: VÁGTA. Buta kis viccel élve: a fiúk erőnlétét a kor, a súly és a sör régen elrágta. És elrágva nincs vágta.

Rágva vágta, vágta rágva. Mindegy vagy nem mindegy?

(Pörch Arisztid: szólások, aforizmák, egyéb aljasságok)

A mészárfai vérvörös mez még György Izsáknak és Nyilas Edgárnak áll a legjobban. A Buszsofőr János viszont egyrészt a maga jogán és aztán mindenki más helyett is izzad.

Az edzés egy percre így is leáll, amikor három harci helikopter zúg el a falu és a focipálya felett dübörögve, alacsonyan, harci alakzatban. Mindenki száját tátva nézi meg őket. No igen, lassan kezdetét veszi a kuntarcsai NATO Hadgyakorlat.

Állítólag egy közelebbről még nem azonosított nemzetiségű terrorista csoport negyven éve leselejtezett, a Kiskunszentgyötreimeit Roncstelepről lopott, de még működőképes T-34-es tankokkal támad majd Bődönpuszta felől a kuntarcsai ÁFÉSZ telephelyét elfoglalandó. Ha ez sikerül nekik, onnan a víztorony egy ugrás, amit majd alpinista technikával másznak meg. Mármost a terroristák. Akik a rozsdáig tankokkal jutottak el odáig. Ha ez sikerül nekik, a világ amerikai típusú globális demokráciáinak annyi. Mert a terroristák majd a víztoronyból diktálják a feltételeket. Elképzelni se meri egyelőre senki, mik lesznek azok. Nos, nem kicsi a tét. Világbéke, vagy békétlen világ.

Viszont a holnapi meccs tétje se piskóta. A Bődönpusztától elszenvedett 0-6-ot feledtetni. Noha ez a szégyen nyilván és tényleg nem ér fel Moháccsal. Bár alig marad el attól. Viszont a holnapi győzelemmel kell bebiztosítani a megye kettőben maradási. Nagynagy ezért ismét a sípjába fúj, elindul ama kapu felé, amit a fűnyíró tandem délelőtt megreparált.

Nagynagy sokéves szokásához híven beáll a kapuba. A súlyosan ziháló csapat a tizenhatoson belül gyülekezik. Szemükben a labdaéhség kopog. Nagynagy, ismét csak sok éves szokásához híven, megrángatja és szemrevételezi a hálót, végül szembefordul a fiúkkal. - Na, gyerekek. Megmondom én, mi a baj velünk.

- Túl vagyunk edzve, mester - csapja le az izzadságot a homlokáról a Buszsofőr János.

- Á, Jancsi, ezt azért így nem gondolnám.

- Há' mindig szar a taktika - kötözködik máris Nyilas Edgár. Ezt a nevetséges vádat a mester csuklóból elhárítja.

- Az én taktikám licencileg mindig jó, Edgár.

- Csak nem bírjuk megcsinálni, Jenő bá'? - keresi a hibát Izsák.

Nagynagy hálásan pislant rá, aztán máris szigorú ismét. - De mért nem?

- Mert szarok vagyunk?

- Mert nem hisztek magatokban!

- Mi?

- Ti.

A Donga Láb becenévre hallgató balszélső sértődik meg rögtön. - Én nem hiszek? Én?! Mért nem hiszek? Dehogyan nem hiszek!

- Há' meggebedünk a pályán, Jenő bá'!

- Azt mégiscsak kapunk egy hatost.

- De mért kapunk egy hatost?! Egy Bődönpusztától?

- Amiért négyet a Kuntaracktól?

- Akik akkor láttak először focilabdát, amikor mi már rég Országos MGTSZ kupagyőztesek voltunk? - hergeli fel magát máris Nagynagy.

Donga Láb mintha direkt csinálná, olajat önt a tűzre. - De most kiesünk a megye kettőből is, mester.

- Már ha lenne innen nagyon hová kiesni... - morogja magának Izsák.

- Mindig van honnan kiesni! - dörren kedvenc csatárára Jenő bá'.

- Ez is igaz, mester.

- De mért esünk ki? Mért?!

- Mért?

- Mert hogy futunk ki a pályára? Eleve remegő lábbal!

- Mert túl vagyunk edzve, mondom!

- Mert nem hisztek! És ahelyett, hogy elhinnénk végre, aki a Mészárfa FC vérvörös mezét viseli, az már majdnem olyan, mintha a Liverpoolba lenne leigazolva!

- Ja! Há' mán a Manchester momentán csak jobb lenne - így Edgár.

- Mit majdnem, ha olyan?! - röhög Donga Láb.

- Isten óvjon, Anglia! - sóhajt fel Izsák.

- Ki alázta meg a Ferencvárost 1962-ben? - teszi fel a költői kérdést Nagynagy.

- Mi? - csodálkozik el a biciklista kamasz, az egyszemélyes serdülő csapat, aki így együtt edzhet a nagyokkal.

- Komoly edzőmeccsen, kiskomám!

- Mint egy Herkules, úgy ikszeltünk velük!

- Herkules? - az meg ki, de persze senki nem meri megkérdezni. Nem hogy Nagynagyot, de még Izsákot se. Idő sincs rá, mert Jenő bá' csap le.

- És komolyan mondom nektek, vagytok ti olyan jók, mint a...

- Real Madrid? - kérdezi inkább ezt.

- Liverpool, kölyök! Kell a fasznak a latin foci!

- Ez az, Pityu! Így kell hozzáállni!

- Erőfoci, német precizitás! - vágja hátba a kamaszt a Pityu, ki erre a percre el is felejtí negyvenkilónyi súlyfeleslegét.

- Ezért holnap mit fogunk az imrepusztai botlábú sáskákkal csinálni? - emeli fel jobb mutatóujját és a hangját Nagynagy.

- Gólzsák szája ki, kapu roló le! - üvölti a helyes választ a csapat.

- Gól nincs, csak ha mi szaggatjuk szét ezt a francos hálót! - Nagynagy ezzel keményen belerúg a kapufélfába. Először egy apró reccsenés. Ám ez nem hallatszik az általános rivalgásban. Aztán mintha megmozdulna a kapufa? Bizony mozdul, dől és forog kifelé! Amitől a felső kapufa is aprót reccsen, moccan, zuhanni kezd, és, ó jaj, egyenesen a mester nyakába! Nagynagy nyögve elhanyatlik, a csapat döbbenten elhallgat.

„Ó, az a legendás döntetlen! Amely arany betűkkel íródott be a Mészárfa FC, azaz annak jogelődje, a Vörös Csillag MGT SZ TORNA EGYLET (VCsTE) krónikájába!

Nos, ez meg úgy történt, kedves Vándor, hogy a Ferencváros a megyében játszott Magyar Kupa mérkőzést. A lehetőségen felbuzdulva az éppen akkor újjáalakult tévész elnöke, Sódar Géza, tudja, ő az, aki a Klotild néném átka nélkül is eleve volt impotens, meghívta a Fradit egy kis torosra, sörökre, borokra, ha már úgyis a közelben járnak. És láss csodát, az invitálást örömmel elfogadták! Na, lett is készülődés Mészárfán! Mintha legalábbis a megyei tanácselnök lányának lakodalmát szervezhették volna! Olyat még nem evett, nem ivott, nem táncolt, nem dalolt a Fradika! És nem is fog! Mert hajnalig ám, ahogy kell. Azt akkor csak tanakodtak, hogy hálálhatnák meg a Sódar (Impotens) Géza szíveslátását.

Hát így egyeztek meg másnapra egy edzőmeccsben, meg a döntetlenben. Bár, hogy tényleg megegyeztek volna, nem tudhatom, mert mint említettem volt már, én azokat az éveket szemináriumban töltöttem, és nem is tértem haza segédpapi kinevezésemig. Azt akkor abból a csapatból már nem él senki, hogy vallatóra foghatná a kíváncsi utókor.

A Véreshek szerint persze kiegyeztek, tehát bunda volt. De hát ezt neked, Vándor, ha idáig jutottál Mészárfa rövid története olvasásában, nem is kell mondanom. Hogy ahol egy Sódar kezd, ott egy Véresh vet véget, aztán megfordítva. Pedig ki mint vet, úgy arat, vagy ha a másik vetését betárcsázod, azzal magadnak ásol olyas gödröt, amibe beleesel, bár az effajta szólásokat egy másik kötetbe gyűjtöm, amit ajánlok megtisztelő figyelmedbe. Kedves Vándor, ha már...”

(Pörch Arisztid: Mészárfa rövid története 2345. old.)

Mert? Az tán jobb volt, amikor az olasz hegyivadászok és az osztrák páncélgránátosok támadtak Kalocsa felől? Midőn Foktőnél átkeltek volt a Dunán? Sőhajtozhatunk erre, hogy ó, azok a régi szép ‘970-es évek? És amikor támadtak a csehszlovákok? Az a 4-1? És amikor mi támadtunk a csehszlovákokra? Az a ‘68? Az tán nem volt Mohács? Miről vartogsz te, ha azt mondod, az szép élet volt, bezzeg most? Bazmeg! Akkor is szar volt, most is szar! Az isten bocsássa meg indulatosságomat, testvérem! Armageddon kell a mi bűnöktől lealjasodott orcánkra, még hányszor pófázzam ezt tenéked?”

(Pörch Arisztid: Asztali beszélgetések)

NAGYNAGYÉKNÁL, ESTE

(augusztus 6. szombat, 21 óra 17 perc)

Nagynagy ágyban, párnák közt szenved. Az ágy szélén Abáth doktor ül, a tanár úr vérnyomását méri. Közben a beteg hasára tett zárójelentést tanulmányozza. Nagynagy homlokán borogatás. A nyakára rakott merevítő a tanár úr fejét mozdulatlanságra kárhoztatja.

Az ajtóban Ilona ácsorog, kísért szemmel lesi az urát és a háziorvost. A konyhában Izsák, Gizi és Sódar Dénes várják a vizit végét. Nagynagy nyög fel, mint aki kómából ébred, aztán úgy sóhajt, mint aki sejti, hogy percei vannak hátra. Ezért hálásnak kell lennie, hogy még utoljára kitisztult a tudata, tehát sietve búcsúzni készül.

- Egy gondolat bánt engemet.
- Igen? - néz Abáth a zárójelentésről a megkínzott arcra.
- Még nem is írtam végrendeletet.
- Most ne gyötörd magad ezzel, Jenő! - zokog fel Ilona.

Abáth figyelme visszafordul a zárójelentésre, amit a Kuntarcsai Teréz Anya Szemmel Versz Kórház traumatológus főorvosa írt alá. Csigolyarepedés. Ennyi.

- Ágyban, párnák közt halni meg? - érdeklődik tehát somolyogva.

- Ó, istenem! Doktor úr!

Abáth doktor ellenőrzi Nagynagy vérnyomását. Ez az érték egy enyhe fejcsóválást kiérdemel. Aztán befejezi a zárójelentés tanulmányozását.

- Nagyon kiloccsant az agyam, doki?

- Az agya az nem, Jenő bá' - biccent Abáth.

- Csak?

- Kissé megrepedt a csigolya.

- Szóval lebénulok.

- Ja! - veregeti meg Abáth Nagynagy kezét, aztán feltekéri a vérnyomásmérő gumicsövét.

Ilona megint felzokog. - Tényleg lebénul a Jenő, doktor úr?

- Á, már nem, ha eddig nem. Jó kemény, nyakas legény a maga ura. Igaz, Jenő?

- Csak kurvára lüktet.

- Na! Az jó, ha ilyenkor lüktet.

- Ha lüktet? Az mért jó?

- Mert érzi, hogy él, Jenőkém.

- Ja!

- Hála isten! - hüppög Ilona.

- Szóval... nem halok meg? - Nagynagy hangjába mintha némi csalódottság vegyülne.

- Ma még nem. Már szerintem.

- Akkor ki se engedtek volna a kórházból, apu! - kiált be apjának Gizi a konyhából.

- Na és, ha halni engedtek ki? Van olyan is! Igaz, doki?

Abáth egy kicsit megunja az önsajnálatot. - Na, Jenő bátyám, a halás, az azért még odébb van az, mondom. - A zárójelentést összehajtogatja, aztán, jobb híján, visszateszi a beteg hasára. Ilona siet elvenni onnan. - Majd írok fel egy jobbfajta nyakmerevítőt.

- Nem kell!

- Jenő! - panaszklik fel Ilona a hüppögésből, a zárójelentéssel a kezében.

- Hanem azért, bátyám, a maga vérnyomása... - csóválja meg ismét a fejét a doki.

- Kit érdekel az most?

- A koleszterint ne mérjük meg a héten? Jöjjön be rendelésre!

- Én ma majdnem meghaltam, doki!

- Jenő! - Ilona a hüppögése fenyegetőre gyorsul.

- Tartja a tanár úr a diétát? - fordul Abáth Ilonához, pedig kérdés nélkül is tudja a választ.

- Nyolc tojásból eszi a rántottát! - árulkodik az asszony.

- De csak reggelire! - védekezik Nagynagy.

- Hozzá a vastag kolbászt, a szalonnát, a töpörtyűt!

- Na és? - ül fel Nagynagy, de ezt rögtön meg is bánja, mert beleszédül. Visszahanyatlik a párnákra, elhaló hangon védekezik. - De nyammogok hozzá elég zöldséget.

Abáth szörnyülködve cacog, Ilona meg nem képes az árulkodást abbahagyni.

- Agyonsózva!

- Mi? Azt se tudom, hol tartja ez a nő a sót! - keresi Nagynagy a doktor úr tekintetét. Ám amikor megkapja, sok örömet nem leli benne. Abáth szeme a szigortól csillog.

- Zsibbad a karod, Jenő!

- Mert ráfekszek!

- Ez most akkor is 185/110, Jenőkém.

- Mennyi?

- Nagyon magas, tudja maga azt.

- Jézusmária! - Ilona ismét a zokogás határán.

- Biztos az agyrázkódás miatt!

- Zsír meg só, hatvan fölött nem való. Fogadja meg végre a versikémet.

Te inkább rajzolgassál, ne versikézzél! - vágna vissza a doktornak Nagynagy. De úgy dönt, most jobb, ha hallgat.

- De már ötven fölött se! - most már Sódar polgármester is belekontrázik a konyhából. Egyáltalán, minek ücsörög ez itt?

- Vagy inkább sose! - toldja meg Gizi.

- Az nem elég, ha napi három... vagy két tojásra redukálja a rántottát a mester? - Izsák be is néz Abáthra.

- Kettő egy héten.

- Annyit meg minek? - nyög fel a mesteredző.

- Holnaptól kétszersültet kapsz üres teával, Jenő! - szirénázik fel Ilona, mielőtt a körorvos válaszolhatna.

- Mi van?! - erre Nagynagynak megint muszáj felülnie, hiába fájdul meg tőle a feje, és hozzá hiába szédül.

- A kétszersültben is sok a só! - a szakértő a konyhából Gizi.

Megint Sódar vakog - Gyümölcskúra, Jenő bátyám! Viktória végigcsinálta.

Valaki küldje már haza a polgármester urat! Kit érdekel, mivel nyúzza magát az a messziről jött asszony?

- Hadd egyek már! Úgyis megnyomorodtam! Doki! - fogja könyörgőre Nagynagy.

- Hat hét múlva eldobhatja a nyakmerekítőt.

- Na és ez a nyaktörés nem lesz áttételes a lumbágómra?

- A kövérsége jobban.

Nagynagy újra visszahanyatlik a párnákra. Hálátlan, érzéketlen banda. Ezek az ő barátai? Ez az ő családja? Egy gondolat bántja? Hogy még nem is végrendelkezett?

Ezeknek? Bár halna meg most rögtön! Ezt érdemelnék ezek. De meghalni is? Ezeknek? Még azt se érdemlik! Gyümölcskúrás kétszersült, mi? A jó kis törköly meg ott várja őt a tyúkól mögött? És képtelen hozzájutni? Szirénázó mentővel kell bejutnia Kuntarczára?

Abáth elteszi a vérnyomásmérőt. Búcsúzni kezd. Ilonának és a családnak szakszerűen magyaráz.

- Hát kérem, a nyaknál egy kicsit tényleg megrepedtünk. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy az a kapufa nem a fején kólintotta.

- Mert mért kell neked mindent megrugdalnod, Jenő? - erre a kérdésre Nagynagy még a szemét se nyitja ki.

- A kapufát, azt muszáj, Ilona néni! - védi a mestert Izsák.

- Mért muszáj?

- Mért? - és Nagynagy harmadszor is felül, tompa lüktetéssel, szédüléssel dacolva.

- Tizenöt éve rugdalom! És a hálót szaggatom! Minden meccs előtti napon! Azért! Mert ha egyszer is elmarad... áááá!

- Megszaggatni, megrugdalni: mert gólzsák ki, roló le! - magyarázza a mindenki által jól ismert Izsák.

Ilona ajka ismét hüppögésre áll. - A babonád visz a sírba?!

- Te viszel a sírba! - az ember nem lehet annyira rosszul, hogy egy ekkora ziccert kihagyjon. Nagynagy elégedettebben hanyatlik vissza a párnákra, mint az este folyamán bármikor. Ilona szípgöggel kíséri a doktor urat a kertkapuig.

Nagy csend áll be. A beteg mintha elszenderedett volna, a konyhában ülők komor hangulatban néznek maguk elé. Ilona tér vissza a házba. Végigméri a hallgatókat, aztán benéz az urára.

Úgy látszik, tényleg beleszunyókált az agyarázkódós, nyakrepedéses fájdalomba. Nahát, ez a nap is! Amikor hallja az ember Kuntarcsa felől a nénót! Na, vajon kiért jön a mentő? Merre fordul a hang, hol áll meg, kinél hallgat el? Mert arra mi van? A focipálya? A focipálya?! Ma nem edzés van?

Azt akkor jön az Izsák gyerek? Hogy a Jenő bá'ra ráesett a kapu? És viszik a sürgősségre a Teréz Anya Szemmel Verszbe? Hát így? Hát ennyi ez?

És ha nem is most, nem is ma, de majd ennyi lesz? Ilona csak nézi az urát, és hallgatja a konyhában, a háta mögött a szortyogást.

- Izsák! Itt vagy még? - szólal meg Nagynagy csukott szemmel, elhalóan, ám a nagy csendben jól halhatóan. Izsák pattan, siet a beteg ágya mellé, lenéz a mester elkínzott arcára, borogatóba csavart fejére, merevítő nyakára, hunyt szemére, amely most az ő kedvéért ismét múltó eszméletre rebben.

- Itt vagyok, Jenő bá'!

- Holnap nekem el ne mozdulj középről! - rebegi suttogva Nagynagy.

- Igenis!

- És ne hagyd Edgárt önzőzni!

- Az lesz!

- Inkább rúgd fel te! Ha saját játékoszt ölsz le, azt ritkábban fújja le a bíró.

- Szétrúgom, Jenő bá'!
- Mit mond? - lép közelebb Ilona.
- A Dongalábú Árpinak mondd meg, hogy ő viszont a tizenhatosnál már nem rúghat fel senkit!
- Rendben.
- Mit mond neked, Izsák?
- A felpályán takarítson! És a négy-négy-kettőről álljatok vissza egy-öt-négyre, ha látod, hogy a botsáskák...
- Igen?
- Á, hát muszáj lesz kimennem!
- Hat hétig egy moccanás se, mester! Tetszett hallani.
- Mit akarsz te, Jenő?
- De kell a taktika meccs közben is!
- Hívjam vissza Abáth dokit? Írjon fel neked dilibogyót?
- Csak a holnapi meccset beszéljük meg, Ilonka néni.
- Dehogymész te holnap sehová!
- Nem szólsz bele.
- Apu! Kikapnak a fiúk nélküled is. - De hogy még Gizi is? Egy ilyet? A konyhából? Hát ez olyan megjegyzés volt, ami miatt az ember meg is ölhetné például az asszonyt. Nincs az a bíróság, ami fel ne mentené. De hogy az édes lánya? Azt az ember csak nem öli meg. Vagy mégis?
- És miután Nagynagy egészségi állapota csak a nem öli meg változatot teszi lehetővé, Nagynagy Gizi pimasz beszólását válasz nélkül hagyja.
- Sódar néz rá a konyhából a nagybetegre Ilona mellett.
- Majd én eljövök magáért kocsival, Jenő bátyám.
- Nagynagy kinyitja a szemét, Sódarra néz. - Holnap a meccsre?
- Dehogymész te holnap a meccsre! Megmondtam!
- Meg reggel a tanfolyamra. Majd én vigyázok Jenő bára, Ilonka.
- Ja! - ha az ember lányának a férjére maga a polgármester úr vigyáz...
- Oda én nem megyek!
- Hová nem?
- A Tubához!
- Majd... reggel ezt is megbeszéljük.
- De a meccsre kivihetsz.
- Szó sincs róla! - köti Nagynagyné az ebet a karóhoz.
- Ha jobban lesz, hadd jöjjön, Ilonka néni! - kérleli Izsák.
- A tanfolyam után megérdemli majd, anyu! - áll az apja mellé Gizi.
- És azt a jobb fajta nyakmervítőt is meghozom magának - ígéri Sódar.
- Bemennél apu miatt Tarcsára? - ezen még Gizi is elcsodálkozik.
- Majd az asszony. Holnap ő hozza a tévéstábot. Én a cementet őrzöm.

Elfogott levél a belügyminiszterhez

Tisztelt Miniszter Úr!

Azzal a kéréssel fordulok önhöz, hogy kisebbik fiam, Véresh (Petrovics) Krisztián, anyja neve Abáth Melinda, nyomozati ügyét felülvizsgáltatni szíveskedjék. Indoklásom: mint azt szóban, vagyis mobil telefonon közöltem a tisztelt személyeddel, az én kisebbik, avagy a hülye fiam folyó hó hatodikán, a videó felvétel tanúsága szerint kilenc óra harminckettőkor bement a kuntarcsai Takarékpénztár fiókjába, hogy ott egy fegyvernek is alig látszó tárggyal Kovács Józsefné ügyintézőt előbb a fiókban lévő pénz átadására és aztán a helyiség kövezetére hasmánt fekvésre kényszerítse, vele együtt Kontz Árpád biztonsági őrt és még három ügyfelet. Félreértés volt! Miniszter úr! Bandikám! Maga, azaz te, ismersz engem, meg jártál is nálunk, talán emlékszel. A mi családunk nem olyan!

Krisztián fiam nem pénzt akart elvinni, hanem éppen hogy betenni! És azért nyúlt a pultnál a nejlonszatyrába. Ám hogy hogyan került abba a szatyorba az a kis női gázpisztoly? Fogalmunk nincs! Csak sejtésünk. Mondjak mást az ügyről, mint azt, hogy önkormányzati választás előtt állt Mészárfa? És a Vadas Presszóban, Kokas Máriánál mért egzítol adatok szerint mi, azaz én, toronymagasan vezettem Sódar előtt? Nyilván nem bírom bizonyítani, hogy ellenfelem, vagy egy megbízottja buktatta be a fiamat. Arra viszont megkérnélek, kérdezd már meg az ügyész urat, megkérdezte-e magától, ugyan mért kéne egy Véresh (Petrovicsnak) bankot rabolnia, pláne egy női gázpisztollyal, amikor egy Véresh (Petrovics) megveheti magának az egész bankot? Na jó, miután az a buta személyzet, érthetetlen okból, bankrablónak nézte a fiamat és átadta neki azt a röhejes másfél milliót, az a mamlasz elfogadta, ezt elismerjük. De jó szándékból, Bandikám! Mi Véreshek tudjuk, ha adnak neked valamit, fogadd el, köszönt meg, ne sértsd meg az ajándékozót azzal, hogy elhárítod csak azért, mert neked tízszer több van, mint neki. Mondjuk mindenből.

Ui. Petőfi Zoltán vagy István kihantolásának ügyében pedig még mindig semmi előre-lépés, Bandikám! No, igen, azok a gének várhatnak, de én nem szeretnék a végtelenségig, ha lehet, érted, ugye, mert hátha azzal haza tudnám csalogatni Amerikából a nagyobbik gyereket, a Véresh (Petrovics) György juniort, az ő anyja neve is Abáth Melinda, aki egy igazán okos gyerek, szemben a hülye kisebbikkel, és ő igazán megérdemelné, hogy ne zárójelben viselje a Petrovics, vagy akár a Petőfi nevet, hiszen ő is egy igazi Petőfi.

(Piszkozat fénymásolata Pörch Arisztid gondozásában, az A/4-es kézzel írt papír alján megjegyzés: rohadj meg, Véresh Gyuri! Majd feldolgozandó. Postás Irénkének további tíz Miatyánkot elengedni, ám bűnös vágyaiért azért csak megfedni! Vajon egy ilyen csúnyácska asszony mért nem éri be az urával?)

BÖLLÉRSZÉK, ÉJSZAKA

(augusztus 6. szombat, 23 óra 15 perc)

Sódar Dénes fékez le az Opeljával a régi iskola mellett. Kiszáll, a csomagtartóból kemping-ágyat, hálósákokat és egy elemlámpát vesz elő. Azt felkattintja, becsoszog a leendő Böllérszékbe. Az elemlámpa imbolyogva mutatja az utat. Bent körülnéz. A burkolásra váró vágóhíd sötét és csendes. A régi aulában félig kicsomagolt gépek, berendezések.

Sódar kinyitja a kempingágyat a cementes zsákok és az újra megvásárolt csempék, járólapok dobozai mellett. Leheveredik a kempingágyra. Leoltja az elemlámpát.

Felgyújtja az elemlámpát, a kempingágy helyett inkább a cementes zsákokon ágyaz meg magának. Újra sötét.

GYÖRGY SÁMSONÉKNÁL, ÉJSZAKA

(augusztus 6. szombat, 23 óra 27 perc)

A konyhában, az asztalnál, gyertyafényben Sámson a szokott esti imáját végzi. A Tórát olvassa magának dünnyögve, motyogva, ám nem egészen elmélyülten.

A tisztaszobában Izsák bambulja a tévét. Valami horror megy. Az apja kedvéért a készüléket teljesen lehalkította. A filmben éppen egy vámpír ébredszik rá az éjféltre. Bíborban lüktető koporsójában mocorog. A vámpír valahogy és kiváltképpen hasonlít Tubára. Ez nem nagyon tűnik fel Izsáknak, pláne, hogy halkan megcsörren a mobilja.

Izsák megnézi a hívót, elmosolyodik.

Sámson kissé ingerülten morran. Izsák feltápáskodik a fotelból, elnézésért int az apjának, kimegy az udvarra, ott létesít kapcsolatot a telefonálóval.

Lassan elsétál a kapuig, ott toporog, közben sutyorog a készülékbe. - Á, dehogy! Nézek valami ócskaságot. Te? Hanem mit? Ja. Borzasztó. Még szerencse. Holnap? Meccs után? Persze. Mondd csak meg apádnak, nyerünk! Ja, álmodjon legalább szépeket...

Sámson jön ki az udvarba, kicsit szemrehányóan. - Kivel beszélsz ilyen későn, fiam?

Izsák az apját nyugtatva legyint, majd hátat fordít az öregnek. Sámson veszi a testbeszédet, morogva húzódik a Tórához vissza. - Ilyenkor késő este, illik ez?

NAGYNAGYÉKNÁL, ÉJSZAKA

(augusztus 6. szombat, 23 óra 42 perc)

Gizi fekszik az ágyában. A mobilba duruzsol. A másik kezével „kacéran” egy hajtincsével játszik. Itt Ilona az, aki gyermekére förmed. - Gizi!?

A duruzsolás lehalkul, aztán zár kattán, Gizi magára csukja a „gyerekszobát”.

Ilonát álmatlanság gyötri. Elnézegeti az urát, nagyot sóhajt. Van neki egy természete, de attól még szereti ezt az embert, na. Nagynagy, mintha csak erre a kimondhatatlan vallomásra várt volna, a hátára fordul, és szinte rögvést nekikezd a koncertnek. Olyan egészségesen horkol, oly öblösen, a legvégét egy kis tremolóval megreszelve, mint akire nem is esett rá a kapufa a délutáni edzésen. Ilona az ura fűrészelésétől megnyugszik. Máskor persze a guta üti, ha nem ő szenderedik el Nagynagy előtt, mert ebben a zenebonában aztán már képtelenség. Ám most boldog kis mosollyal hallgatja. Csak azért nem bújik a férfihez, vagy fogja meg a kezét, mert ennyi évi házasság után mégiscsak perverzitás lenne. Azt viszont megteheti, hogy még hajnalban kioson hátra, és feltölti pálinkával a tyúktól mögé rejtett üveget. Hogy sose gondolkodik el a vén mamlasz, mért van félig tele az a flaska mindig?

Mért mindig azon szörtyög magában, hogyhogy félig üres?

TEPLOMTORONY, MÉSZÁRFA FŐTERE, KORÁN REGGEL

(augusztus 7. vasárnap, 5 óra 02 perc)

Pörch Arisztid kerek egy órával a szokott idő előtt az őrhelyén. A harangtoronyban a galambok között. A messzelátón keresztül lustán pásztázza a falut. Sehol nem fixál hosszabban, éppen csak ellenőrzi, minden a helyén van-e. Mozgás ma hajnalban is alig. Már várja, és nem is kell csalódnia benne: Hektor kutya tűnik fel szokásos csavargásából jövet a Kossuth utca végén. Lehet, hogy ez tényleg Kuntarcsára jár át udvarolni meg galerizni? Szaglász, jelöl, vihog. Pörch az önkormányzati képviselő helyettes úr mozgását kíséri hosszabban. Most valahogy a vissza-visszatérő hallucinációjával sem törődik, miszerint valami zúgva, csörömpölve, fenyegetően közeleg. Hektor viszont felkapja az oda nem illő zajra a fejét.

A főtérrre egy tank fordul be!

Egy T34-es? Egy T34-es!

Pörch Arisztid derékban kihajlik a harangtorony korlátján. Ettől csaknem kizuhan a mélybe, aztán kevés híján elejti a messzelátóját. Nem hisz a szemének.

Visszajöttek volna az oroszok? Hát mégis?

A tank a főtér és a Kossuth utca sarkán egy percre megáll, aztán nagy gázt adva nekilódul, elcsikorog a templomig, lefékez a kutya előtt. Hektor sóbálvánnyá meredve bámulja a bűzhödő, fenyegető izét.

A T34-es motorja felpörög, aztán alapjáraton pöfög tovább. Hektor végre moccanni mer, dühödten ugatja meg a monstremot.

Pörch még mindig csak bámul a toronyból lefelé. A galambjai óvatos fenntartással figyelik az atyát. Ugrik vagy nem ugrik? Ordít vagy nem ordít? Vagy most mi következik? De ami most jön, arra még ők se számítanak.

A lövegtorony ajtaja felnyílik. Egy tatár fizimiskájú katona mászik ki belőle derékig. Lenéz a kutyára, aztán körül. Sehol senki. Hacsak a Vadas Presszó teraszán megint beájult Bendő és Zúza urakat nem vesszük, ám ők mostani állapotukban még a megszokottnál is kevésbé kommunikációképesek.

És Pörch Arisztid végre képes megmoccanni, amit egy panaszos, hökkent, már szinte fájdalmas nyögéssel köt össze. - Hé!

A tatár páncélos tanácstalanul nézelődik. Aztán befelé mond valamit a tank sofőrjének. A T34-es motorja felpörög, a tank szinte álló helyében száznyolcvan fokban megfordul, a lövege most a Vadas Presszót fenyegeti.

Pörch Arisztid meg azon kapja magát, hogy a messzelátót a bal kezével a mellkasához szorítva, a jobb kezével kapaszkodva rohanvást siet lefelé, néhol kettésével véve a torony lépcsőfokait. Megöriültél? Mi ez a sietség? - kérdezi közben magától. Bújni kéne, nem rohanni. Neki mégis sietni kell. Kérdezni.

Kényszeresen.

A tank már indulna tovább, amikor nyílik a templom kapuja, Pörch Arisztid csörtet ki rajta. A katona meglátja, sztoj! - kiált a sofőrnek, aztán nyájasan int a papnak. Pörch Arisztid, a messzelátót még mindig a melléhez szorítva, akárha biblia lenne, siet le a lépcsőn, és néz fel a ferde szemű tovarisra.

- Groznij? - kérdezi a hadfitól. A páncélos parancsnoka nagyot bámul, aztán megrázza a fejét, biztos rosszul hallotta a kérdést. Inkább ő maga is érdeklődik.

- Otyec! Mi nyedaleko at Krasznoje morja?
- Mi van?
- Krasznoje morja!
- Vörös? Tenger? Azt keresed? Itt?
- Eto nye Jegyipot?
- Jegyipot? Egyiptom? Mészárfa!
- Da! Da?
- Vörös-tenger? Te jóisten! Az... arra van? - mutatja az irányt az atya a Temető utca felé.
- Da?
- Nein!
- Sto?
- Mészárfa!

A tatár páncélos tanácstalanul nézi az atyecot. Aztán leszól a sofőrnek. - Ti ponyemáj, sto eta cselovék govarit?

A sofőr válaszát nem lehet kivenni. Aztán a tatár káromkodását se, miközben a lövegtoronyt csapkodja. Aztán rájön, hogy kissé kulturálatlanul viselkedik, ezért a káromkodást félbehagyva tiszteleg Pörchnek. - Szpasziva.

- Nincs mit.

A tatár egyet csap a lövegtoronyra, a tank felbődül, megugrik, keletnek fordul, vagyis vissza a Kossuth utcába.

- Szabadság, tovaris! - int utána Pörch Arisztid. Hektor pedig acsarogva, üvöltve üzi ki Mészárfáról az ellenséget. No és ébreszti fel a fél falut. Aztán persze senki, se neki, se a tiszteletes úrnak nem hiszi el, hogy némi szovjet haderő még mindig Mészárfánál keresi a Szezi-csatornát.

„Mészárfa második virágkora? Az a '70-es évek közepére tehető. Rőfögött itt a disznó, bőgött a szarvasmarha, bégetett bárány, a hátsó udvarok térdig jártak kotkodácsban, gágogásban, hápogásban! A zöldséges kertekben? Ami csak kell és megterem! Még nézni is tereh, kérem, ahogy a költő mondja! Nem ismernél rá, Vándor! Dübörgött a háztáji! A füstölt áru! A gyógynövény! A kis parasztházak is mind fürdőszobával bővültek meg egy emelettel nőttek legalább! Aki itten dolgozott, az mind megvette a Trabantot, Skodát, Wartburgot, de volt ám, kérem, aki a Ladát is! A Véreshek persze már akkor is Mercédesszel jártak, no de ki törődött velük?

Sódar Alajos volt akkoriban a téesz- meg tanácselnök, az (Impotens) Géza unokaöccse. Mert a Géza bölcsen lemondott az Alajos javára. Mert az Alajos, az aztán kijárt a meggyénél mindent!

No persze az élet akkor is nehéz volt. Az ateizmus mocskában fetrenget majd mindenki. De legalább zabálni volt mit. És ezt én mesélem így neked, Vándor, aki nem voltam se békepap, se másfajta kollaboráns ganaj lélek. De ha egyszer kirántott hús illatban úszott a falu minden vasárnap délben!

Azt akkor vége lett a jó világnak. Mármint annak a világnak, hogy mégse volt olyan szar. Mert a Sódar Alajos rosszat szólt vagy tett, hogy mi volt a bűne, még számomra se derült ki, pletykálgodni meg nem akarok. A lényeg az, hogy Sódar elvtárs rossz elvtárs lett.

És akkor derült égből villám csapott a községbe! A megye utasítására ugyanis a Véres Csillag MGTSZ húsfeldolgozó melléküzemágát megszüntették, és a mészárfai ezeröt-száz évnyi szaktudást a közeli város, Kuntarcsa húskombinátjába olvasztották. A falu színe-java pedig, kénytelen-kelletlen, vándorolt a munkahelye után Kuntarcsára. Ezzel kezdődött el Mészárfa lassú hanyatlása.

Negyven év alatt ide jutott, ahogy most látod, Vándor.

Jaj, Mészárfa, Mészárfa! Te a Nagy Világnak legszaftosabb kolbásza, legízesebb hurkája!

De nagyon sajnállak, de nagyon utállak, hogy...”

(Pörch Arisztid: Mészárfa rövid története, 4762. old)

BÖLLÉRSZÉK, VAGYIS A VOLT ISKOLA AULÁJA, REGGEL

(augusztus 7. vasárnap, 5 óra 34 perc)

Sódar rémálmából menekül a cudar valóságba. Zihálva ül fel. Az arcát a tenyerébe rejtve hajlong. Mi? Hogy valami sötét, nyirkos helyiségben raboskodik? És vallatás után lehet, mert minden tagja fáj, a háta, az arca hasogat, mint akit alaposan megverték? És akkor a vére íze ez? De ki fogta el? Ki vetette börtönbe? És mi a bűne? És mért vihognak cincogva ezek az embernyi méretű patkányok, akik a sötétben körülveszik, szaglásszák, megragadják, forgatják, eldobják?

Mit akar üzeni ez az álom? De álom ez?

Sódar lassan teljesen felébred. A szemét szorosan zárva tartja. Csend. Valahol csepeg egy csap a beton padlóra. Ennyi. Hát mondjuk kár volt a cementes zsákokra ágyazni a kemping-ágy helyett.

Úgyhogy most át is költözik, hátha tud még egy jó órácskát pihenni. Aztán Viktória meg-hozza Kuntarcsáról a tévéstábot. Aztán délelőtt Tuba úr meg a két öreg.

Délután a focimeccs, az alsóházi rangadó. Jaj, csak közbe ne jöjjön megint valami!

De ez a rémálom! Ki fejti ezt meg? Nem nehéz.

A Véresh! Nyilván! Meg az ő bérelt patkányai! Akik félnek tőle. Az egész falu fél Véresh Györgytől. Csak ő nem. A Sódar.

Na jó. Még ülni is kényelmetlen. Sódar tenné le a bal lábát a padlóra. Rájön, nincs honnan letenni, mert nem a cementes zsákokon, hanem a kövön ül.

Rémálmában legurult volna? Aha? Nyilván ebből jött az, hogy megragadják, forgatják, el-dobják a...

Sódar még mindig hunyt szemmel maga köré tapogat. Sódar nagyobb körben tapogat maga körül. Közben zárt pillái sötétjéből asszociálva eldönti, nem várhat tovább, még a Böllérszék avatása előtt rendbehozatja a közvilágítást. Bár ahhoz még ki kéne fizetnie a falu villany-számláját, azt az alig milliós köztartozást, amit...

Sódar számára egyre gyanúsabb, hogy... Már nem meri kinyitni a szemét! Lassan feltápász-kodik. Aztán csoszogva megindul egy irányba, óvatosan, nehogy elbotolva hasra essen. De... tudja ám. Tudja már. Hogy nincs? Hogy nincs! Nincs mibe elbotolni! Úgy szisszen fel, mintha kígyó marta volna.

Megáll. Hát muszáj körülnézni. Résnyire nyitja a szemét.

Felüvölt.

A cementes zsákok eltűntek! Alóla! Mind! Meg az új csempe! Meg a padlókő! Meg minden, ami a teremben, az épületben mozdítható volt, a félig-meddig kicsomagolt gépekkel együtt. Sódar üvöltése nem emberi.

A környék kutyái hajnali vérfarkast sejtve behúzott farokkal menekülnek az óljaikba. Az előbb a röpke szovjet megszállás, mintegy retro jelleggel, most meg ez? Már akik eleve nem az istállóban vagy a tiszta szobába bezárva ébredtek, a mészárfai ebrendelet átmeneti módosítását élvezendő. A törvényt követő gazdák kedvencei ott kezdenek el rémülten nyüszíteni, aztán a vérfarkassal együtt vonyítani.

MÉSZÁRFA, FOCIPÁLYA, KORÁN REGGEL

(augusztus 7. vasárnap, 6 óra 15 perc)

A kiskamasz a töltés-lelátón az egyik padon ül, bámulja a játékeret. A biciklijé a földre döntve. Böszön szotyolázik. Az anorákját fázósan húzza össze magán, a játéktér gyepét már megüli a nyári harmat. Előtte diszkrét kis halom szotyolahéjból köpködve. A drukkolást nem lehet elég korán elkezdni. Pláne, ha sorsdöntő a meccs két ősi rivális között. Na most mégis: mi egy Újpest-Fradí, Reál-Barca a Mészárszék-Imrepuszta derbihez képest? Szánalmas média-cirkusz.

MŰVELŐDÉSI HÁZ, TANTEREM

(augusztus 7. vasárnap, 8 óra 10 perc)

A második óra. Nagynagy tanár úr nyakmeregítőben. Mellette György Sámson, tetőtől talpig őszinte részvételben.

A tanári asztalnál Tuba úr mereng a gyertya lángjába. A kinti verőfényt nem engedi át az elsötétítő függöny. Odakint a nagyteremben a sertések viszonylag csendesesen röfögnek. Tuba úr moccan, a diákokra „mosolyog”. Jobb kézzel megtámaszkodik a tanári asztal mellé tett fémállványban. Az állvány végén kampó rövid láncon. A hajókoffernyi fekete bőrönd a falhoz tolva.

- Jó reggelt, kedves barátaim!

Sámson és Nagynagy összenéznek, Nagynagy ettől a mozdulattól fájdalmasan felnyög. Na, mi van? Semmi ütőér a telér? Szokrátesz a sertés, aki fut?

Ó, istenem, csak ne kéne annyira ez az állás, dehogy is ülnének ők itt!

Tuba még kedélyesen biccent is egyet, aztán régi, bevett trükkjéhez folyamodik, hogy a tanóra eleji feszültséget ügyesen feloldja. - És azt ismerik, hogy „doktor úr, csináljon már valamit a feleségemmel, mert ötven macskát tart a lakásban, és már elviselhetetlen a bűz”? - Tuba már ismeri, ugye, a poént, ezért a hangját fent, az arcát máris hahotának tartja. Sámson ismét Nagynagyra néz, akinek csak a szeme moccan felé. Sámson úgy érzi, neki illik a kérdésre felelnie.

- Nem nagyon - vallja be.

- Nem nagyon? Úgy érti, csak egy kicsit?

- Nem.

- Mit nem, kántor úr?

- Nem ismerjük ezt a viccet.

- Nem?

- Egy kicsit se.

- Biztos?

Na tessék, még el se kezdték, máris kezdenek újra félrecsúszni a dolgok.

- Miért nem nyitnak ablakot? - förmed rájuk Tuba.

- Nyissunk ablakot? De...

- Nem maguk!

- Szóljunk ki, mondjuk Gizinek, hogy...?

- Dehogyan szóljanak ki! - Tuba kevéske türelme máris fogytán. Sámson és Nagynagy megint nem értenek semmit! Két vén szaros! - Ezt a doktor kérdezi, nem én! - förmed Sámsonra.

- Pardon.

- Milyen doktor? - nyög fel Nagynagy. - A doktor a viccben?

- Ott. Maguk két öreg hülye. Mert maguk hülyék. Érzik, mennyire hülyék maguk? Most én kérdeztem! Nem a viccben a doktor.

- Ajvé.

- Érezzük.

Csend. Tuba feladta. Ismét a gyertya lángját bámulja, mint aki a tanulóiról meg is feledkezett.

- És miért nem? - töri meg a csendet bátran Nagynagy.

- Mit mért nem? - kérdez vissza Tuba, ám tekintetét nem fordítja el a gyertya lángjától.

- Mért nem nyit ablakot a férj, a viccben, hogyha bűz van?

- A száz kanári miatt.

Aha. Ötven macska és száz kanári, amiben a bűz a poén. Vagy a száz? És akkor most röhögni kéne, különben nagy baj lesz? Ám úgy tűnik, a böllérség Paganinije ezt nem igényli. Vagy mégis? Tuba úr elszakítja a figyelmét a gyertyáról, és fürkészve várja a tanuló urak reakcióját. Ők mosolyt erőltetnek. Ezt nyugtázván Tuba úr visongva felvihog, ám a következő pillanatban komorabb, mint valaha.

- Szegény anyám kedvenc vicce. Egy vicc, ami vicc.

„(Egy vicc, ami vicc.)”

(Ez sajnos nem került be Pörch Arisztid Szólások, aforizmák és egyéb aljasságok gyűjteményébe)

- Kedvelte a cicákat a mama? - érdeklődik Sámson.

- Még él.

- Pardon.

- És mindenkit utál.

- A tisztelt mama? Szóval a cicákat is?
 - A macskákat, engem és még önmagát is beleértve.
 - Ajvé.
 - No de sicc a mamával. - Tuba úr figyelme visszatér a gyertya lángjához. Nagynagy fájdalmasan moccanja a fejét padtársához, súgja neki:
 - Máriám! Ugye most nem az jön, hogy „a macska fut”?
- Tuba úr a síri csendben persze meghallja.
- Parancsol?
 - Azt tetszett mondani, sicc?
 - Azt.
 - De a macskából nem lesz disznó, ugye?
 - Mért lenne a macskából disznó?
 - Hát éppen ez az! Hogy Szokrátesz se!
 - Ne?
 - Ne!
 - Vagy legyen?

Az osztály, vagyis György Sámson és Nagynagy tanár kórusban nyögnek fel:

NEEEE!

- Mert ha van kedvük, eljátszhatunk a gondolattal... - mosolyodik el halványan Tuba. - A macska fut? Fusson az a macska, kántor úr?
 - Isten őrizz!
 - Tehát a macska nem dolog?
 - Dolog lenne?
 - Csak ne fusson! - könyörög Nagynagy. - Tetszik tudni, a balesetemmel... - Hát ezzel a nyakmerevítővel, meg a még mindig tompán lüktető fájdalommal nem lenne képes menekülni.
- Tuba úr bólogatva tűnődik.
- Nos hát. Hogy az ütőér a telér, azt már eléggé tisztáztuk, ugye?
 - Nagyon is, tanár úr! - bólogat Sámson Nagynagy helyett is. - Túl eléggé!
 - De értik is?
 - Nagyon értjük! Ugye, Jenő?
 - Jaj, nagyon!
 - Rendben. Hiszek maguknak. Majd a vizsgánál úgyis kiderül.
- Csend. Nagynagy és Sámson öreg diákok a végbélnyílásuk környékén diszkrét befelé fordulással vizsgálatot tartanak. A vizsga szó hallatára megállapítják: a zabszem ott van, ahol annak lennie kell.
- De hol is tartottam? - kérdezi Tuba, és már megint a kántor úr stréberkedik.
 - A tisztelt mamánál, aki mindenkit utál, de sicc.

- Úgy van!

Ismét hosszú csend áll be. Csak sertések diszkrét rőfögése szűrődik át a csukott ajtón keresztül egy pillanatra. Tuba úr figyelme visszatért a gyertyalánghoz.

Sámson úr bátran úgy dönt, megpróbál lódítani a tanóra múlásán.

- Hangulatos lehet... maguknál... otthon... - Nagynagytól kap egy könyököst ezért cserébe. Tuba úr hökkenten néz a kántorra.

- Hogy mondja?

- A kedves mamával, ugye a Tuba lakásban...

- Ja! Szerencsére ritkán vagyok otthon. De ezt is hagyjuk. Hallottam, és sajnálattal látom, Nagynagy úr, milyen ostoba kis baleset érte.

Nagynagy úr bólintana, de aztán inkább int, hogy valóban. És hogy nagyon kedves, hogy Tuba tanár úr ezt egyáltalán észrevette. Sámson most az ő kontójára stréberkedik.

- Hála az Úrnak, hogy Jenő úr itt ülhet most mellettem.

- Az Úrnak?

- A Teremtőnek.

- Ja, vagy úgy. No és? Nem is gyanakszik, Nagynagy úr?

- Gyanakszom? Mire?

- Hogy esetleg elfűrészték maga alatt azt a kaput?

- Mi? Mit? Ki? Ugyan már!

- Merénylet a tanár úr ellen?

- Ellenem? Minek?

A pusztá felvetés előbb meghökkentő, aztán csak nevetséges.

- Talán azért, hogy ne tudjam beavatni.

Beavatni? Mibe? Tuba úr kérdés nélkül is mondja a választ. - A böllérkedés misztériumába. És Tuba úr szeme megint abba az Alien-szerű rovarfeketébe sötétül, amitől a zabszem híg fossá válik.

- Nos? Ez meg se fordult abban a buksi fejében? - ciripeli szinte kedvesen Tuba-Alien a kérdést. Nagynagy dicséretére legyen mondván, hogy ebbe, ha guvadtan is, de képes belegondolni, aztán a fejét rázná, de ettől megint felszisszen.

- Ez... baromság, Tuba úr. Ki tenne ilyet?

- Esetleg maga, kántor úr?

- Én?!

- Hogy maga kapja meg tőlem az igazgatói kinevezést?

- ÉN?! Fel se érem a kaput!

- Esetleg felbérelt valakit?

- Nahát! Tudja...

- Ezt Sámson barátom nevében is kikérem magamnak! - feledkezik meg a rettegéséről és a fájdalmaiból Nagynagy. Tuba úr ezen láthatóan meghökken.

Az Alien-feketeség kikúszik a szeméből. Végül a vállát rándítva szólal meg, most a mennyezetet bámulva: - Ugye tudják, hogy a végén csak egy maradhat?

Nagynagy és Sámson megint összenéznek. Akkor ez itt most mi? Hegylakó tanfolyam? Vagy csak egy gyorstalpaló a falusi vágóhíd vezetői posztjáért? A csend ismét percnnyire nyúlik, aztán tovább. Tuba tág pupillával fürkészi a sötétet, a gyertya fénye a mennyezetig el se ér.

Sámson sugdos. - Jenő! Ugye maga nem hiszi?

- Dehogy!

- Erre még gondolni is...

- Vagy harminc év után, egy tantestületben, kántor úr!

- Ugye? Még hogy én! Magának ártani!

- Baromság, mondom.

Tuba szólal meg, a plafon sötétjét fürkészsze. - Bár nincs még annak egy éve, hogy Kenyában szabályosan kettévágták egy igen ígéretes növendékemet.

Nagynagy nyel egy nagyot. - Ketté? Kenyában?

- Ott.

- Nahát, ott is tetszett tanítani? - csapja össze a tenyerét Sámson.

- Nem tetszett! Mert mielőtt bemutatam volna neki az egyik végső Mestermetszést, amihez képest a szabadkőművesek összes titka, az alkimisták aranykészítési művészete szánalmas smafu...!

- Smafu?

Tuba úr felpattan, szinte kirúgja maga alól a széket. A szemében pedig ott sötétlik a rovarfekete. Indulatában csak sziszegni képes. Nagynagy és György Sámson moccanni se mernek. Tuba kisziszegi magát, aztán halkán közli: - A helyi sámán egy pribékje tette.

- Kenyában? - nyög fel Nagynagy.

- Ketté? - érdeklődik Sámson. - Konyhakéssel?

- Láncfűrészszel.

- Ó, ja...

Hosszú, baljós csend újra. Most csak a gyertya lángja serceg. És mintha hideg is lenne? Igen? Ezzel az erővel akár egy kriptában is várakozhatnának, valahol a Fogarasi-havasokban, vagy egy repülő csészealjban, ami a Hold sötét oldala felett lebeg. Ám a vészhelyzet megint múltóban.

- Egy rossz emlék. Hagyjuk! - fordul el Tuba úr. Szinte hétköznapi hangon folytatja. - Ha baleset történt magával, Nagynagy, akkor baleset történt. Az bárkivel előfordulhat, hogy a fejére zuhan egy kapufa. Így van, Nagynagy?

- Így.

- Nekem különben az eszembe se jut goromba szándékot sejtetni ott, ahol az nincsen. Különben hogy aludtak?

- Én jól... csak a nyakam...

- Meg ez a telihold, ez engem, kérem.. - panaszkodna Sámson, ám Tuba közbevág. Most professzoros közvetlenséggel ad elő.

- Sódar úr tájékoztatott, hogy a tegnapi, lételméleti irányultságú logikai bevezetőmtől kissé megijedtek. Elnézést, uraim. Sajnos az ölés fogalma tárgyalásánál, úgyis mint szubjektum és predikátum, valahogy túl szenvedélyes leszek. Mert vegyük ugyebár ezt az világosan érthető kijelentő mondatot: az ember élőlény.

- Ajvé, ez megint kezdi.

- És hozzá a kopulát.

- Muszáj? - kérdezi Nagynagy.

Tuba érvelve oktat.

- Kopula nélkül nincs gondolat, gondolat nélkül pedig nincs szándék, szándék nélkül tett, vagyis áldozat. Nézzük Nagynagy tanár úr buta kis balesetét? Csak úgy minden ok nélkül össze tud dőlni egy focikapu?

- Magától nyilván nem dől össze.

- Jenő, ha akarja, én megesküszöm magának, hogy...

- Sámson bátyám, ezt már tisztáztuk.

- De az kinek lehet az érdeke, hogy...

- Figyelnének, uraim? Az ember van élőlény. A létige a van. És ekkor. Váratlanul. Ahogy ennek történnie kell. Ha a létige van, akkor lennie kell.

Csend.

És Nagynagy váratlanul megvilágosul. Csoda, avagy ahá-élmény! Felüvölt, hogy még Sámson koponyája is berezonál tőle.

AZ IMREPUSZTIAK!

Híjnye, a jó istenit! Hát persze! Hogy a taktikát ne bírja ellenük elmondani!

AZOK AKARTAK ENGEM LEORGYILKOLNI!

Hogy meccs közben ne legyen képes a csapatát irányítani! Azok a mocskok!

Akiknek semmi nem számít, csak a győzelem! Hát ők, mit ők: azok!

- Hogy ők? - csóválja a fejét Sámson.

- Hát kik?

- Á, azért én ezt se hiszem...

- Hát kik? Igaza van Tuba úrnak, a végén csak egy maradhat! Mármint a kieső helyen!

Tuba úr gyorsan visszavenné a kezdeményezést, amit Nagynagy zseniális belátása elsodort tőle.

- És akkor? - kérdezi agresszíven.

- Hogy...?

- Mit akar tenni?

- És akkor... ezért felrugdaljuk őket! - dühöng Nagynagy.

- És akkor szárazon és pusztán logikailag vegyük ezt az egyszerű szillogizmust: Az ember élőlény, az élőlény öl. Mi következik ebből?

Tuba György Sámsonra mutat.

- Mi? Bocsánat, nem... meg tetszene ismételni a kérdést?
 - Az ember öl, uraim. És miután a BÖLLÉR az ölés gesztusával a szent áldozatot meghozta, mihez kezd utána, uraim? Nagynagy?
 - Mondom! Szétrugdálja az Imrepusztá FC-t!
 - Nem!
 - De!
 - Kántor úr?
 - Ölés után?
 - Ölés után.
 - Megmosakszik? - áll elő egy szerényebb, ám világos tervvel Sámson.
- Tuba csalódottan veszi újra tudomásul, hogy tényleg két vén hülyével hozta össze a balsorsa. Fáradtan legyint hát. Kár ezekkel...
- Nekilát és a tetemet feldolgozza. Nem?
 - Mit? - értetlenkedik Nagynagy.
 - A tetemet, maga marha!
 - Ja!
 - Persze...
 - Ez lenne második foglalkozásunk témája.
 - De mindjárt kicsengetnek!
 - Nem csengetnek.
 - De...
 - A feldolgozástan. Figyelnének rám végre?

„A Második Háború alatt? Nos, a férfiak színe-java ismét elesett vagy eltűnt. Zömük a Don-kanyarnál pörkölt-puliszkával főzés közben, úgy is, mint a Második Magyar Had-sereg elit osztaga. Emlékeztetőül, csak úgy, mint az Elsőben Isonzónál.

A templom új harangját beöntötték. A községet „felszabadító” kirgiz szovjetek a falut kizabálták, maradékot nem hagytak. Úgy értem, férfiból és kamaszból is alig, mert őket meghívták egy kis málenkij robotra. Erről viszont nem készült szobor, se márványtábla. Így aztán a Szíven Lőtt Hadtápos emlékművénel kaptak helyet 1994-ben, az akkor még ifjú, és igen buzgó Véresh (Petrovics) György harcos közbenjárására, amely idő egybe-esett a huszadik század második földosztásával, amit az akkor még csakis kisgazda Véresh (Petrovics) György vezényelt le a falu lakosságának megelégedésére, kivéve persze a Sódarokat, akik szerint ez a sívó homok, a Véres Csillag MGTSZ hetedhét határa úgy sose volt felosztva annak előtte, hogy a parasztok önként a közösbe adták volna, főképpen a '960-as évek elején. Hát volt itt, Vándor, képzelheted, az egyszerű becsületsértéstől az anyázáson át a bicskázásig minden a „Rendszerváltás” első két évében, csak akasztás nem. Pedig akkor már majdnem mindegy is volt, hogy hány hektár ide, mennyi aranykorona oda, ha megvénült a falu, és úgysincs, aki megműveli. Kivéve a Véresh (Petrovicsokat), akik az újra szétosztott homok javát, na jó, hívjuk a dolgot földeknek, bagóért fel nem vásárolták, hiába volt a Sódarok tiltakozása, áskálódása. Mert, Vándor, tudod jól te is, hogy a kapitalizmus az egy ilyen.

Akinek van pénze, ember. Akinek nincs pénze, az a maga balsorsának Mohácsa. De legalábbis nem ember. Ez sajnos így igaz, ahogy mondom. Te elgondolkodtál-e már azon, Vándor, ki most olvasod eme sorokat, Krisztus urunk vajon ezért váltotta meg a bűneinket a kereszten? Bizony mondom néked, Krisztus szemében az is ember, akinek nincsen pénze, se háza, se vagyona, se disznaja, se egyebe. Avagy el tudnád-e képzelni a Názáretit, amint éppen száll ki a luxus terepjárójából? Azt utána a központi zárra pittyeg? Azt utána megkérdené a híveit, hogyan megyen máma a közmunka, ti büdös kis bukók? Azt utána...”

(Pörch Arisztid: Mészárfa rövid története, második kötet, 215. old.)

POLGÁRMESTERI HIVATAL, TANÁCSTEREM

(augusztus 7. vasárnap, 9 óra 01 perc)

Sódar Dénes az asztalfőn. Mellette két oldalt Nagynagy Gizi és a jegyzőnö. A képviselők szokott székükön. György Izsákot ismét Hektor kutya helyettesíti, mivel Izsák ma délelőtt is, külön hétvégére szóló engedéllyel, az elveszettnek tudott Petőfi-vers után kutat a Megyei Levéltárban. Remény arra, hogy talál is valamit, egyenlő a nullával, ámde és viszont Véresh (Petrovics) a semmiért is busás és adómentes honoráriumot fizet. No és, ha kell, akármikor kinyitattja a levéltárat. (Is). Hektor tehát felelős pofát vág, lihegve ül a székén. Véresh a biztonság kedvéért pórázon tartja. Abáth doktor úgy döntött, művészi szempontból merész lépésre szánja el magát: bepróbálkozik a hárommellű nővel, akinek kutyafeje van. Na most a hölgy háta mögött egy vámpír sompolyog, és így csak közvetve vetül rá a Halál árnyéka. Mármint a háromkeblű nőnek.

Hunyó Szilvia már szinte hazajár Mészárszékre forгатni. Most ismét a háttérben megfigyel, Kicsiny Péter a kameránál azon borong, hogy talán már elnyerte Kokasné bizalmát ahhoz, hogy hitelre írasson nála a Vadasban. Merthogy egyetlen vasa se maradt a következő fizetésig. Ami négy hét múlva esedékes...

Sódar Dénessel szemben Józsi rendőr izzad és jelent, mivel ő a körzeti megbízott.

Nagynagy Gizella jegyzőkönyve szerint:

JÓZSI RENDŐR Sajnálom, Dinikém, de semmi nyom.

SÓDAR Mi az, hogy semmi nyom?!

JÓZSI RENDŐR A szomszédok nem hallottak, nem láttak semmit, szemtanú meg, ugye, az te lennél, polgármester úr, de... te...

SÓDAR De hát kilopták a seggem alól a cementet is, Józsi!

JÓZSI RENDŐR No igen, de...

VIKTÓRIA Nyugodj meg, drágám...

SÓDAR Már hogy nyugodnék meg?!

VÉRESH Azért az, hogy kilopták, az így egy kicsit erős kifejezés, Dénes.

SÓDAR Mert a seggem nem erős?!

Hektor a hangos beszédétől megmorogja Sódart, aztán ugatni kezd.

Véresh megrángatja a póráznál, kussoltatja. Hektor nem érti, mért pont ő nem ugathat. De Véreshről ő is tart, ezért büntudatos képpel néz fel a gazdára és elhallgat. Csabainé szól Gizire:

- Gizi! A segg erős. Ezt ne írd be a jegyzőkönyvbe!

- Már beírtam.

- Akkor húzd ki!

Gizi nekilát kisatírozni a polgármester úr inkriminált szavait. A jegyzőnő addig kihasználja az alkalmat, hogy ismét tiltakozzon. - És újra kikérem magamnak, hogy ezzel a döggel bohócot csinálnak egész önkormányzati testületből! Az ország-világ színe előtt!

A tekintetek Hunyó kisasszonyra fordulnak, aki csak int, tessék, tessék, mintha itt se lennénk. Nyilas Elek önkormányzati képviselő és Harmadik Idült is szót emel.

- Így van! Véresh! Vidd ki!

- Neki is joga van itt ugatni! Hektor! Most mondjad!

Hektor nem érti, mi van, tehát csak nyüsszent egyet.

- Hektor, kuss! - visít Sódarné, Viktória, a messziről hozott asszony.

Hektor ettől persze üvöltve csaholni kezd.

- Véresh úr, ha nem távolítja el azt a dögöt, akkor én megyek ki! - fenyegetőzik a jegyzőnő.

- Hölgyem, a viszontlátásra.

- Gizi! Írd, a jegyzőkönyv kedvéért. Jegyzői minőségben hivatalosan újra tiltakozom, hogy Mészárfán a Véresh Dénes kutyája önkormányzati képviselő lehet!

- Igenis!

- Csak helyettes.

Nagynagy Gizella jegyzőkönyve szerint:

VÉRESH Nos, csak helyettes.

ABÁTH Hektor teljes joggal ugathat és szavazhat, amíg György Izsák úr halaszthatatlan ügye intézése miatt távol marad.

LUDAS Mert már megint hol is van?

VÉRESH Semmi közöd hozzá.

NYILAS Há' náhogy mán ez a bálhás szavázzon!

LUDAS Most igazad van, Edgár.

VÉRESH Mit mondasz, Edgár?

NYILAS Há' szavázzon, ná, szavázzon!

SÓDAR Csendet!

VÉRESH Hektor ül.

Hektor Véresh parancsára elhallgat. A beálló csendben Hunyó Szilvia halk vihogása hallatszik. A bent ülők testületileg nézik meg maguknak.

Nagynagy Gizi utoléri magát a gyorsírásban. - Hektor ül.

- Bocsika - törli le magáról tenyérrel a vihogást Szilvia.

- Ezt is írtam? - érdeklődik Gizi.

- A bocsikát ne írd.

Rövid csend, amiben csak Hektor liheg. A jegyzőné utána gondol, hol is tartottak, aztán Sódárnak adja meg a szót.

- Dénes, parancsolj.

- Tehát semmi nyom.

- Semmi - tárja szét a kezét a körzeti megbízott.

Sódar az égre emeli a tekintetét, megszívja a rést a fogai közt (talán még emlékszünk, a jobb felső tépő és metsző). Ám mielőtt megszólalna, kintről harsánynak szánt kiáltások szűrődnek be, hozzá az ideiglenes ebrendelet ellenére utcára terelt kutyák csaholnak.

SÓDAR TAKARODJ!
SÓDAR TAKARODJ!
MONDJÁL LE!
MONDJÁL LE!
ZÖLDBÁRÓ!
MONDJÁL LE!
TAKARODJ!

Sódar elámul, vele a testület bal oldala. A kutyák csaholása felerősödik. Hektornak nem kell egyéb, pórázát Véresh gazda markából kitépve ront az ablaknak, őrzöngve ugat kifelé.

Sódar még mindig nem hisz a fülének. Aztán egy kicsit mégis. Maga is az ablakhoz megy, Hektortól tisztes távolságba kibámul.

Tucatnyi mérszárfai lakos tüntet odakint, a skandalással megegyező szövegű táblákat lóbálva. Velük megannyi méltatlankodó kutya, akik lassan hosszú, végtelenített anyázásba kezdenek Hektorral.

- Ez... meg mi? - nyög fel végre a polgármester úr.

- A nép hangja? - somolyog Véresh (Petrovics). Aztán oldalba böki Abáth doktort, akinek ettől megcsúszik a golyóstolla, ami így csúnya sebet ejt a kutyafejű, hárommellű nő középső keblén, a háttérben sunnyogó vámpír legnagyobb örömére.

Sódné, Viktória csatlakozik az ablaknál az urához. - Ezek meg mit akarnak ezek?! - értetlenkedik a messziről jött asszony is.

- Nem tetszik hallani?

- Sódar mondj le, Sódar takarodj! - fordít Nyilas Edgár.

A testület testületileg feláll, mindenki az ablakoknál gyülekezik. Csak Véresh marad a helyén, elégtelen nézegeti a hárommellű nőt, a középső keblén a csúnya sebbel.

Szilvia aktivizálja magát, int Kicsinynek, a stáb már megy is ki a kutyás tüntetőkhez. Hektornak egyéb se kell, mint a nyitott ajtó. Majd fellöki az operatőrt, amint ezerrel elhúzik mellette, hogy lerendezze az utcán csaholókat.

Ludas önkormányzati képviselő és Harmadik Idült kicsapja az egyik ablakot, kiordít a tüntetőkre. - Hé! Há' már ne hogy már, hogy már basszátok meg!

A tüntetők kreatívan alkalmazkodnak a helyzet megváltozásához.

LUDAS, TE IS TAKARODJ!
MONDJÁL LE!

- Meg a kurva anyátok! - ordít vissza Ludas önkormányzati képviselő és Harmadik Idült, szintén kreatívan alkalmazkodva a megváltozott helyzethez.

- Véresh! Ezek a maga emberei! - vádol Sódarné, a sasszemű asszony.

- Az enyémekek ugyan nem.

Egy üres sörösüveg csattan az ablak alatt, Ludas ijedten csapja be az ablakot.

Hektor ér ki a térre, rögtön nekitámad a hozzá legközelebb randalírozó kankutyának. Az nem hagyja magát, de Hektorral szemben nem lenne semmi esélye, ha a többi tüntető eb nem rohanna a segítségére. Vérszomjas kavarodás támad. A skandálók a táblákat kénytelenek a kutyák szétkergetésére használni, mivel Hektor testületi szétcincálása helyett a mindenki mindenki ellen taktika érvényesül inkább. Hunyó Szilvia torpan meg, Kicsiny Péter igazi operatőr kurázsival közeli forgatja a bunyót, ami az esti hírműsorban a Nagy Mészárfai Kutyaháború tudósítás címet viselheti. Ha jó lesz a felvétel, talán kérhet a főszerkesztőtől egy kis előleget.

- Én is megismerem őket! Ez mind a te embered! - vádolja most már Sódar is a nagygazdát.

- Gyertek, hátul még kijutunk - méri fel reálsan a közhangulatot Ludas Géza, Harmadik Idült.

- A rendőrségnek? Nem kéne intézkedni? - veti fel Csabainé. Tényleg! Hiszen itt a rendőrség. Minden tekintet Józsi körzeti megbízottra szegeződik. Józsi nagyot nyel, még jobban izzad. - Nekem?

- Nem maga a rendőr?

- De mit kéne tennem, Aranka?

- Hogyhogy mit? Oszlasson!

- Oszlassak?!

- Oszlasson! - utasítja egyenesen Sódarné, Viktória.

Józsi a fejét csóválja. Lehet, hogy Tolnában-Baranyában ez a módi. No de itt...

- Kérem, joguk van tüntetni - szólal meg Abáth doktor.

- Joguk van? - Sódar polgármester egyszerre kérdezi a jegyzőnőt és Józsit. Ők egyszerre is válaszolnak. A jegyzőkönyv kedvért:

JEGYZŐNŐ Nem!

JÓZSI Igen!

Aztán meddő vita bontakozik ki.

JEGYZŐNŐ Akkor ezt rosszul tudja, József. Nincs joguk.

JÓZSI De van, sajnos.

JEGYZŐNŐ Kértek engedélyt?

JÓZSI Spontán van.

JEGYZŐNŐ Olyan, hogy spontán, nincs.

JÓZSI Olyan van, hogy gyülekezhet bárki.

JEGYZŐNŐ De nem tüntethet!

Gizi kétségbeesve szólal meg, hiszen sose volt se az a született, se az a képzett gyorsíró. - Tessenek egy kicsit lassabban összeveszni!

Kint a téren az általános csaholás és eb vérfürdő általános szűküléssé csendesül.

A kutyák, mint vert sereg harcosai, külön-külön menekülnek. Ki-ki a saját portája felé. Egy, csak egy legény van széles az vidéken, aki vérezve, de büszkén, kihívó tekintettel ül a polgármesteri hivatal bejárata előtt. Hektor az, ugyan ki lenne más.

A tüntetők összeszedik magukat és az ebek hátán széttört táblákat. És valahogy a semmiből, mintegy a lég sugallatára megszületik az új skandálnivaló:

SÓDAR DÉNES ROHADJ MEG!

SÓDAR DÉNES ROHADJ MEG!

Kicsiny Péter most ezt forgatja, Hunyó Szilvia a háttérben áll, és fontolgatja a feltehetőnek vélt kérdéseit. Bent a teremben ki-ki a maga hangulatának megfelelően hallgatja a „tömeget”, aztán megint Sódarné, Viktória fakad ki.

- Józsi, csináljon már valamit!

- Jó, de mit?

- Menjen ki!

- Én?!

- És kérdezze meg, mit akarnak?

- Innen nem elég világos? - vigyorog Véresh (Petrovics) György. Sódar nem először tűnődik el azon, mennyivel szebb lenne politikai ellenfele átvágott torokkal. Böllérekést a gigájába! Akkor vigyorogj! Ütőér a telér! Igaza van Tuba úrnak! Kár volt tegnap, még ha szörmentén is, de összeszidni a hentes Paganinit.

Odakint Hunyó Szilvia lassú léptekkel elindul a tüntetők felé. Int Kicsiny Péternek, kövesse a kamerával.

Abáth doktor, visszaülve a helyére, úgy dönt, hogy a kutyafejű, hárommellű nő középső keblét besatírozza, mintha nem is volna ott. Nos, fogjuk fel apró plasztikai műtétnek. Így a kutyafejű hölgy kétmellű lesz, két jókora, már-már Pornográf Vénusz nagyságú tőggel, de akkorákkal ám, amiktől még a háttérben éhező vámpír is megszeppen.

Közben a jegyzőnő átgondolta a helyzetet. Int Nagynagy Gizinek, hogy írja.

A jegyzőkönyv kedvéért:

JEGYZŐNŐ József! Hivatalosan is megkérdem magától. Hajlandó végre az odakint ordítózókat feloszlatni?

JÓZSI RENDŐR Jogukban áll tömegben gyülekezni.

JEGYZŐNŐ De ez nem tömeg, hanem csőcselék!

JÓZSI RENDŐR Nekem aztán ezt nem kell tudni megkülönböztetni, csókolom.

JEGYZŐNŐ Akkor megkülönböztetés nélkül oszlassa fel őket!

JÓZSI RENDŐR Én?

JEGYZŐNŐ És indítson mindegyik ellen szabálysértési eljárást... az ebrendelet megszegése miatt!

JÓZSI RENDŐR Na! Azt még megtehetném, de... momentán nem látok a környéken egy dögöt se. A Véresh úr Hektorán kívül, ugye... De ő, mint helyettes önkormányzati képviselő... momentán Mészárfán némi mentelmi joggal bír, ugye...

JEGYZŐNŐ Nem bír!

JÓZSI RENDŐR Hát... ha nem bír...

SÓDAR Hagyd csak, Józsi. Tőlem tüntessenek.

Sódar otthagyja az ablakot, egy percre keserűen bámul maga elé, aztán.

„Mint államférfi, akit. Mint Deák Ferencet, amikor. Mint Kossuth Lajost, amidőn! Mint egy Rákóczi, amiért! Mint II. Lajost, ahol!? Vagy mint Zrínyi Miklóst, amivel?”

(Pörch Arisztid: Asztali beszélgetések)

SÓDAR Nem látnánk végre munkához? Gizi! Mi a napirend mára?

Amíg Gizi beírja Sódar hozzászólását a jegyzőkönyvbe, addig a napirenden tűnődik, a polgármester úr mit is tervezett megbeszélni. Túl azon, hogy Mészárfán nem lopnak, viszont hová tűnt az éjszaka alóla a cement, meg minden más, ami mozdítható. De hogy lehet ennyire mélyen aludni? No persze, ha egy krimiben lennénk, vagy adná isten, egy jó véres horror-filmben... Akkor Sódart az éjszaka színtelen, szagtalan gázzal altatták el a... Kik? Kik is? Megvan! Azok a terroristák, akik a közeljövőben a kuntarcsai Víztoronyt készülnek elfoglalni, hogy kútmérgezéssel fenyegetőzve zsarolják a... kit is? Kiket is? Az Európai Uniót! Ez az! Brüsszel mondjon le! Ez így jól hangzik. És Sódar alól azért kellett a cement, mert ezzel akarják magukat a víztoronyba bebetonozni, vagyis befalazni. Végre minden világos! Vagy testrablók voltak? Ufók? És Sódar már nem is a Sódar, hanem egy agyamosott báb? Gizi óvatosan Sódarra sandít, aki pont őt bámulja. Jézusom! Ez őt kérdegeti? A Sódar-bábu? Akinek Tuba úr kiszívta a véré? A lelkét? A lelkét-véré, és Sódarban már egy nagy csótány lakik? Mint a Sötét zsarukban?

- Gizi! Hol jársz? Mi a napirend?

- Ma is a megnyitó ünnepség részletei - válaszol Gizi helyett a jegyzőnő.

- Már ha lesz olyan... - kételkedik őszintén aggodván Véresh (Petrovics).

- Lesz, ne reménykedj! - vicсорít rá Sódar. Gizi ettől megnyugszik. Ez az ő főnöke, a Dini. Más így nem tudja a Véresh gazdát utálni.

Józsi rendőr még mindig a tüntetőket bámulja.

- Most tényleg menjek ki?

- Nem ez lenne a dolga? - kérdezi tőle Sódarné, Viktória.

- Gyuri bátyám, nem szólna inkább maga nekik? - fordul Józsi rendőr Véresh (Petrovics)hoz könyörögve. Neki persze az eszében sincs.

- Nem én vagyok a polgármester - tárja szét a kezét.

- Dini? Szerinted odakommandózzak?

- Ahogy szakmailag gondolod - tér ki az egyenes válasz elől Sódar.

- Hát jó... Majd... - Józsi rendőr a szerelését igazgatva, kevésbé határozottan kimegy a teremből.

Kint megint folyamatosan skandál a „nép”, most már direkt a kamerának, Hektor hiába ugat.

SÓDAR TAKARODJ!
MONDJÁL LE!
ZÖLDBÁRÓ!
MOCSKOS VÖRÖS!

Hunyó Szilvia hagyja Kicsiny Pétert dolgozni, jól érzi, még nincs itt az ideje az intim kérdéseknek.

Sódar nagy nehezen nyugalmat erőltet, aztán mégis kifakad. - Leég a bőr a képemről!

- Drágám, ez nem a te...

- Írjam?

- Írjad, Gizi!

A jegyzőkönyv kedvéért:

LUDAS Mert közénk kéne vízagyúzni!

SÓDAR Géza, nem a Kossuth téren vagy.

LUDAS Akkor könnygázt a pofájukba!

SÓDAR Az avató ünnepség programját kéne ma megbeszelnünk.

NYILAS Há’ má’ nehogy má’! Nánkunk meg nám adtátok oda a Gazsi névnapjára a színháztermet?!

JEGYZŐNŐ Edgár, hogy jön ez ide?

NYILAS Úgy, hogy nem adtátok ide!

JEGYZŐNŐ De hogy jön ez ide?

NYILAS Pedig még fizáltunk vóna is érte, he! Más nem is fizet, és ingyér megkapja? He? Sódar! Mondjál már le!

SÓDAR Eridj ki, ezt ott mondjad!

NYILAS Én?

ABÁTH Uraim! Uraim!

SÓDAR Igazad van, doki. Gizi! Hol tartottunk?

- A napirendnél?

- Ott.

- Hogy Hektor nem helyettesítheti Izsákot - lapoz hátra a jegyzőkönyvben Gizi.

- És hogy Mészárfán nem lopnak - teszi hozzá Véresh (Petrovics).

Közben Józsi rendőr kiér a hivatal lépcsőjére. Ott megtorpan. Kis ideig irigykedve figyeli Hektort, mely kiválóan végzi a dolgát. Talán az ő ugatása elég is lesz. Legalább az ebtől nem mernek a hivatalba betörni. Azt előbb-utóbb úgyis megunják az ordítózást, és hazamennek. Persze attól függ, órabérben fizeti-e őket a Véresh. Merthogy ez a nagygazda akciója, az Józsi rendőr szerint is tuti biztos. Nincs mit tenni, ugye, ilyen a politika. Egy rendőr meg ne politizáljon, mivel nem is szabad neki.

Hektor bezzeg politizálhat. Viszont ha ezek ott a táblákkal a Véresh emberei, akkor Hektor... talán nem is ellenük, hanem velük ugat?

Józsi nagyot sóhajt, megkerüli Hektort, levánszorog a három lépcsőn a néphez.

Zűrzavaros dolgok ezek. Régi szép idők, amikor elég volt egy gumibot az észhez.

„De bizony mondom néked, az a szólás se igaz mindig, hogy kutyából nem lesz szalonna.”

(Pörch Arisztid: Szólások, aforizmák és egyéb aljasságok)

A POLGÁRMESTERI HIVATAL ÉS A KOCSMA KÖZÖTT

(augusztus 7. vasárnap, 9 óra 53 perc)

A történéseket Kicsiny Péter szubjektív kameráján át „látjuk”. Hunyó Szilvia üldözi a tüntetőket, mivel senki nem kíván a Kuntarcsai Kábel TV számára nyilatkozni. Ki ne élvezné jobban, ha viszonylag arctalanul ordíthat? Nem az a jobbik?

Aztán Kicsiny Péter megbotlik egy kettétört táblában, a térdére esik, sziszegve a jóisten segedelmét kéri ama barom elpusztítására, aki a táblát eldobta.

Amíg ezt letárgyalja az Öreggel, a forgatás szünetel.

Néhány kora délelőtti idült a Vadas Presszó kerthelyiségében ül és vidorkásan bámészkodik. Kokasné a presszó bejáratában őrködik, a kezében a vadászpuska.

Józsi rendőr sunnyog Hunyó Szilvia mellé, Hektor acsarkodása nem szűnik egy pillanatra se. Hunyó az ebet próbálja átkiabálni. Kicsiny Péter fájós térdét kímélendő fél lábon állva veszi az interjút most egyszerre vagy öt alannal.

- De mért mondjon le Sódar Dénes, kedves uram?

- Mer' csak!

- Mer' az egy rohadtul rohadt!

- Mer' az egy szemét kommunista báró liberális szemét téesz-elnök szemét rohadt!

- És lopik!

- Mer' amíg a Gyuri bá' volt, jobb volt!

- A „Véresh Gyuri”? - fordítja Hunyó a mikrofont egy szinte értelmesnek látszó archoz. Döntése tévedésnek bizonyul. Az „értelmes” arc nyálát fröcsögve ordít a mikrofonba, a szeme vérben forog. - Nem is ez a bunkó köcsög népnúzó globális panel rohadt!

- Ez a kommunista zsidó cigány rohadt liberális szemét rohadt zsidóbérenc bankár!

- Ez a bankárfos!

- De Véresh úr miért volt jobb? - teszi fel halált megvető bátorsággal Hunyó Szilvia újra a kérdést. A maréknyi tüntető kutatni kezdi magában a választ.

Az egyik, ha nehéz munkával is, de megtalálja. - Mert jobb volt!

A másik viszont gyanút fog. - Mert te kivel is vagy, kisanyám?

- Én senkivel.

- Mert ha a Sódarral vagy...

- Ez a Kuntarcsai Kábel TV, uram, tehát...

- Szóval te is egy rohadt ribanc kommunista média zsidó ribanc vagy?

- Segítség!

Józsi rendőr végre beavatkozik, magához képest szigorúan szól. - Nono, Ferenc, nono! Nem médiázunk, he!

- Nekem te ne „nonózzál”!

- Józsi!

- Húzzál ám te is haza anyádba!

- Te ne avatkozzál közbe, Józsi!

- Rendőrség, csináljon már valamit! - hátrál Hunyó és Kicsiny a „tömegtől”.

- Nono! Nono! Tessék csak a kisasszonynak a hátam mögé lépni!

Hunyó Szilvia a rendőr mögött keres biztonságot. A nép dühe így Kicsiny Péter felé fordul, aki a fizetési előleg reményében bátran forgat tovább.

- Te akkor meg ne kamerázz akkor, köcsög!

- Nono, nono! - bővíti nem túl jelentős mértékben a szóhasználatát Józsi. Ám ez nem elég. Kicsiny a fenekére huppan.

- Oszolni! - visít fel Józsi rendőr. Kokasné a hatóság munkáját segítvén a levegőbe lő. Ettől szokásuk szerint megszeppen mindenki. A tüntetők lehiggadnak.

Csend áll be a főtéren. Még Hektor is elhallgat, a fejét félrefordítva néz, most akkor mi van? Ki lő le végre kit? Józsi lepődik meg a legjobban, hogy ez ennyire könnyű volt. Megpróbál még egy olyat, hogy súlyosan végigméri az ácsorgókat. Aztán hálásan odaint Kokasnénak.

- Bazmeg, ha kipurcant a kamerám...! - Kicsiny Péter méltatlankodása az első hang. A második Józsié, akiről máris kiderül, hogy nemcsak kőkemény zsaru, de kiváló pszichológus is, mert imígyen szól a néphez: - No. Ha Marika újratöltött, akkor...

Gyertek, inkább igyunk inkább valamit!

És ha ebből nem lesz szállóige Mészárfán, akkor a kutyából se készült soha szalonna.

A tüntetők a kocsmá felé kezdenek szállingózni.

- De te fizetsz, Józsi? - kérdezi az egyik tüntető.

- Az első kört én, csak gyertek már! Ország-világ előtt hoztok a falura szégyent.

- Mi?

- Hát ki?

- A Sódar!

- A Vörös Sódar!

- Rohadj meg!

És a szólás szabadsága kezdene ismét elharapózni, ám Kokasné kissé megemeli a puskája csövét a Vadas bejáratánál. Jelezve, hogy újratöltött. Éppen csak pisilős magasságba, és szól:

- Hé! Táblát, zászlót, nagy hangot itt kint lerakni!

- Mi van, Mari?

- Te kivel vagy? Mert ha Sódarral...

- A két gyerekemmel, bunkókám.

„Tapogasd meg, elég kövér-e már a kutyád! Persze, ha a kutyád kövér, akkor nyilván te magad se szűkölködsz. Tehát miért vágnád le? És miért készítenél a zsíros részéből szalonnát? Ha viszont szűkölködsz, mert az Úr megelégtelte hitvány, alávaló sóvárgásodat az anyagi javak után, ahelyett, hogy a lelkeddel törődnél, imával híva magadhoz az ígét, akkor soványka leend a kutyád is, tehát ha ellenkező okból is, de mért vágnád le?

Vagy ha beteg, azért sovány. Vagy ha öreg. Vagy beteg és öreg.

Viszont ha zsenge és kövér, te pedig lelketlen és falánk, akkor a szerencsétlen eb szalonnáját azonképpen kell szerintem abálni, aztán még sózni és füstölni, mintha csak sertés lenne. Vagy nem? Mondom, hogy már persze csak szerintem. Ámde midőn kóstolod, akadjon meg az első falat a torkodon, és megfulladván zuhanj alá a Pokolba, ahol is piros valagú kanördögök a te gigádat elmetszve véreztessenek ki, aztán a lábadnál fogva felkampózzanak, zsigereljenek, nyúzzanak, hájadat lefejtsek, abálják, füstöljék, és midőn készen lennél, kezdjék az egészet előlről! Nos, így bánts a kutyádat te is! És nekem most ne ugassad, hogy nincs is kutyád! Kutyája mindenkinek van! Maximum nem tud róla. Szerintem. Különösen megzabálás céljából. Viszont ha...”

(Pörch Arisztid: Asztali beszélgetések, már nagyon berúgva)

MŰVELŐDÉSI HÁZ, TANTEREM

(augusztus 7. vasárnap, 10 óra 32 perc)

Tuba úr felkapja a fejét a távoli puskalövésre. Aztán nem törődik vele.

Inkább folytatja, amit elkezdett. Úgy nyitja fel a hajó koffernyi bőröndöt, mint egy bűvész a varázsszekrényét a manézson. A bőrönd első fakkját, ahol a csillogó kések, bárdok, fűrészek arzenálját találjuk, megnyugtató mosollyal tovább hajtja. Nagynagy tanár úr és Sámson kántor urak az akkreditált böllér tanfolyam jelentős szakaszát szenvedik.

A bőrönd sötét, baljós belsejéből Tuba úr egy embrionális pózba hajtogatott női próbababát vesz elő.

Nagynagy tanár úr és Sámson kántor felnyögnek.

Tuba szerény, mégis elégtelen mosollyal mutatja meg a diákjainak a horrorba merevült műanyag testet. Aztán a babát szakavatott mozdulattal nyársalja fel az erre a célra odakészített, állványáról lelógó hegyes kampóra.

Nagynagy tanár úr és Sámson kántor ismét felnyögnek.

Tuba a gordonka hangján szól hozzájuk. - Nos... nagyrabecsült... tanonc urak... engedjék meg, hogy bemutassam önöknek... özvegy Tuba Ervinnét, született Kispatakhy Rózát.

Nagynagy és Sámson urak több mint döbbenet bámulják özvegy Tuba Ervinné, szül. Kispatakhy Róza kampóra való felnyársalását. A bábu halk reccsenéssel, tompa puffanással, ám egyetlen halk sikoly nélkül viseli el a brutalitást.

Nehezen, lassan magukhoz térnek a soktól. Lassan észlelni kezdik, hogy özvegy Tuba Ervinné, született Kispatakhy Róza testére szaggatott vonallal a vágási instrukciók, vélhetőleg alkoholos filccel, már előre felvázoltattak.

György Sámson végre sóhajához jut. - Ajvé...

- Hát én... - toldja meg Sámson mondandóját Nagynagy.

- Tuba úr, na de... ez...!

- Azt hiszem, most tényleg beszartam - vallja meg leginkább önmagának Jenő mester.

- Csitt! - inti le őket Tuba úr. A fejét oldalt hajtva hallgatózik. Már megint nagy, súlyos csend telepedik meg a teremben. Ezt özvegy Tuba Ervinnének, született Kispatakhy Rózának sincs érkezése megzavarni.

Mi több, a nagyteremben még a disznók is kussolnak.

- Maguk nem hallják? - kérdezi végül Tuba.

- Mit?

- A szárnyak csattogását!

A tanulók lelkiismeretesen hallgatóznak.

- Jenő, maga? - kérdezi Nagynagyot Sámson.

- Nekem még mindig agyrázkódásom van.

- Átkozott, pokolbéli dögök! - Tuba már vicsorog. Nagynagy és Sámson rettegve figyelik. Aztán a tekintetük körbe rebben, pokolbéli dögöket keresve, végül megállapodik az ajtónál, amerre viszont futni kéne. Hiszen üttöér a telér, tudják. És ha Szokrátesz, a disznó futhat...

- Csakugyan nem hallják?!

- De mit?

- Milyen szárnyak?

- Légy!

- Légy? - Úgy mint lenni, vagy nem lenni? És akkor légy? Mert a levésnek szárnya van? Vagy Tuba úrnak úgy tetszik érteni, ahogy Sámson kántor gondolja, hogy...

- A legyek szárnya? Az csattog a tanár úrnak?

- Persze, hogy a legyek szárnya! Mért minek van még szárnya, kántor úr?

- Ami csattog? Nos, talán vannak páran. Fecske? Kakas? Veréb? De legyek szárnya nem zümmög inkább?

- Maga vitatkozik?

- Bocsánat.

- Maga zümmögést hall, kántor. Noha csak az idő észlelésén múlik. Tehát ami magának zümm-zümm, az nekem csat-csat. Világos?

- Igenis.

- Hát én nem hallok itt egy legyet se! Se csattogni, se zümmögni - fakad ki Nagynagy, mert mért kell őt egyfolytában beszaratni.

- Nem?

- Nem hát!

- Én sem - igazolja Sámson úr Nagynagyot, noha erre senki nem kérte.

Tuba a fejét rázva meggyőzi magát, hogy csak hallucinált. - Hát jó. De jegyezzék meg! A legyeket utálok! A légy a böllér ellensége. Azt csak értik, hogy miért?

A tanulók mernének saccolni. Már ha mernének. Tuba Nagynagyra mutat.

- Miért?

- Mert beköpi a húst?

- Úgy van! És még? Maga, kántor!

György Sámson kétségbeesetten keresi a választ, aztán meglelni véli. - Mert még szemtelenek?

- Úgy van! És még?

Tuba senkire se mutat, ami nagy hiba, mert a válaszok rögvest elfogynak. Ezért ő maga sorolja tovább. - És rondák! És hangosak! És sokan vannak! És ahogy dörzsölik a mellső két lábukat. Vagy a hátsó kettőt! És ahogy néznek! Undorító!

Pont úgy, ahogy te, feleselné Nagynagy. De ki merne beszólni Tubának? Komplet örült ez a halál vámpír Alien.

- Sámson!

- Igenis, tanár úr!

- Segítsen, hol tartottam!

- Hogy magának csattog a legyek szárnya.

- Annak előtte!

- A... az özvegy Tuba... a próbababánál?

- Igen, ott. Örülök, hogy maga legalább figyel.

- Muszáj vagyok, kérem.

- Így igaz: muszáj.

- Igenis.

- Maga is érdeklődik még, Nagynagy?

- Már mi... mire tetszik gondolni?

- Erre az igazgatói posztra.

- Sajnos én is muszáj vagyok, kérem.

- Helyes.

Ez egyáltalán nem helyes. Viszont ez van. - Mert tudják, csak egy maradhat.

Mint a Hegylakó, tudjuk.

- Aki bukik, elbukik.

Van még ebből a fenyegető dumából? Szerencsére nincsen. Tuba a kampóra csapott, brutálisan kivégzettnek látszó tárgyhoz fordul, aztán vissza a tanulókra.

Megint Nagynagyot pécézi ki. - Nos, mi a véleménye róla?

- Már most miről?

- Özveggy Tuba Ervinné testéről.

Nagynagy nagyot nyel. - Mármint a testéről?

- Azt kérdeztem, nem?

Nagynagy guvadtan nézi özveggy Tuba Ervinné, született Kispatakhy Róza kampóra tűzött tetemét, a bőrén a szagztatott vonalakkal, és rá kell ébrednie, hogy nincs a dologról még úgy egy igazán kialakított, mondhatni bölcséletben megmártott véleménye. Ezért kénytelen kitérni a válasz elől. - Hát... izé. A korához képest...

Tuba mély megvetéssel fordul el tőle, Sámsonra mutat. És Sámson, a stréber, bezzeg tudja a jó választ.

- Szép.

És tényleg ez a jó válasz! Mert Tuba elégedetten bólint. - No, igen. Maga is szépnek látja, Nagynagy?

- Szépnek szép, mondom, a korához képest, de...

- Igen?

- A világért se akarom Tuba urat még ennél is jobban felidegesíteni, de ha ez a próbababa özveggy Tubáné, született izé Róza, akkor...

- Igen?!

- Akkor a kedves anyuka...?

- No igen. Társamat jóban-rosszban, aki egyben szemléltető eszközöm is, szegény jó édes- anyámról neveztem el. Mármint Őt. Vagyis ezt. Értik?

Az agg nebulók buzgón bólogatnak. Pedig dehogy értik, és nem is akarják érteni.

- Nemde bár gyengéd gesztus ez tőlem?

Még buzgóbb bólogatás. Aztán persze Sámson kántor jelentkezik megint úgy, hogy majd kiesik a padból. Tuba felszólítja.

- Nos, kántor úr?

- Ugyebár a mamának is tetszett?

- Micsoda?

- Ez a gyengéd gesztus.

- Üljön le!

- Igenis.

- Nem, anyámnak ez se tetszett.

Puff neki. Sámson leforrázva hajtja le a fejét, Nagynagyban támad egy kevéske káröröm, ami Tuba úr következő megszólalásától nyomtalanul fel is szívódik.

- Ő természetesen ezt is utálja. No de ha én abból indulok ki, hogy az anyám mit nem utál... Hiszen erről már meséltem önöknek. Vagy nem? Nagynagy!

- Még nem... túl sokat...

- Nézzünk oda! - Tuba mintha a hátuk mögé mutatna. Sámson ijedten, Nagynagy sziszegve fordul hátra. Nincs ott semmi, senki. Tuba felvihog.

- A végére még barátok leszünk?

Na, mondjuk ezen van is mit vihogni, mint képtelenségen. És minek a végére?

- Hát... persze! - a kántor úr a stréberkedést nem képes abbahagyni.

A meghitt pillanatot az egész társaság kiélvezi, amit Nagynagy ront el okvetetlenkedve. - De...

- Igen?

- Ez a bábu... önegysága nem fiatalka egy kicsit?

- Fiatalka? Mihez? Az előbb azt mondta, a korához képest jól néz ki. Vagy már nem úgy gondolja?

- De!

- Akkor? Mihez fiatalka?

- A... szóval a kedves mama özvegységéhez?

- Mihez?!

- Pardon.

A levegő újra megfagy. Tuba úr szemébe visszaköltözik a földönkívüli rovar. Odaát a nagyteremben a disznók megérik ezt, rémült sivalkodásba kezdenek.

György Sámsonról újra csak egy elhaló „ajvé” telik. Nagynagy belepirul, aztán belesápad a saját pimaszságába.

- Nagynagy? - sziszeg rá Alien Tuba. - Ön egyre inkább elbizonytalanít engem.

- Ó, hát én csak... - nyekeg Nagynagy.

- Anyám, özveg Tubáné, született Kispatakhy Róza igencsak fiatalosnak mondott hetvenes asszony, ám ehhez képest a társam, aki járja velem ezt a dögunalmasan kerek glóbuszt, és amely szemléltetési eszközöm is egyben, szóval Ő most például ez, még nem is annyira Tubáné, mint amennyire Kispatakhy Róza. Úgy értem, lánykorában anyám igen vonzó hölgy volt, ebből adódóan nem is utált még mindent annyira, beleértve magát és persze engem. Mármint az anyám.

Csend. Ennyi szó egyszerre! Ennyire kimerítő magyarázat! Bonyolultnak hangzó nyelvtani szerkezetben. Ez sok. Az öreg diákok megpróbálják értelmezni a mondottakat. Amikor Tuba úr úgy látja, legalább eminens diákja, a kántor a végére jutott, őt megkérdezi: - Világos volt a mondandóm, Sámson?

- Engem... meggyőzött, Tuba úr. Ennek a babának bizonyára az édesanyjának kell lennie boldogult ifjú korában.

- Az emlékének - egészíti ki a kántor következtetését Tuba.

- Azt akartam mondani.

- Úgy van. Nagynagy, maga is érti?

- Nem nagyon...
- Mit nem ért, maga nyakát szegett, kövér marha?
- Hogy...
- Mit hogy?
- Hogy mért tetszett akkor arra a kampóra feltűzni? Őt. Vagyis azt.
- Özvegy Tubánét?
- És Széppataky Rózát.
- Kis.
- Kis?
- Nem szép, hanem kis. Kispataky.
- Pardon. És mért vagyok én marha?
- Mert maga egy marha.
- Bocsánat, de ezt én se nagyon értem... - jelentkezik Sámson szerényen.
- Mit? Hogy Nagynagy úr egy marha? - Tuba úr a kántorral szemben szinte nyájas, már amennyire egy úrbogár vámpír az lehet.
- Ejnye, Sámson úr. Emlékezzék az első órákra!
- Arra inkább nem szeretnék!
- Ugyan mért nem?
- De ha nagyon... Muszáj?
- Próbálja!

Az úrbogár türelmesen várja, forogjanak már ki a kántor úr agyában azok a kerekék. Hogy is volt az első órán, amikor... Ám a megoldás Nagynagytól érkezik. Ezen nemcsak ő maga, hanem Tuba úr és Sámson is meglepődik.

- Megvan!
- Nos?
- Így felkampózva nem tud elfutni!

Néhány másodpercnyi mozdulatlan csend után Tuba bólint, a diákokból megkönnyebbült sóhaj szakad ki. Korai öröm.

- És abból mi következik, ha nem tud elfutni...?

Mi? Hát mi? Hát mi az úristen következne abból, hogy... Nagynagynak ismét megvan!

- Akit már felkampóznak? Az már nem lehet Szokrátesz? - Ez az! Tuti, hogy ez a jó válasz! Vagy nem? De. Nem?
- Attól még lehet valaki Szokrátesz, hogy fel van kampózva - hűti le Tuba a várakozást.

Szóval kár volt reménykedni. Még maga özvegy Tubáné, született Kispataky Róza meg az emléke is Szokrátesz. És az ókori bölcs, és nem a brazil focista.

- Viszont... - emeli fel Tuba a jobbik mutatóujját - Viszont tényleg nem tud már elfutni. Pláne ha...?

Mi pláne ha? Mire jó ez kérdezősködés?

- Kántor úr! Briliáns elmével állapítsuk meg.

- Meg? Mit?

- Mért nem lehet az ember torkát egyszerűen elvágni, mint egy disznónak? Nagynagy, maga tudja?

- Mért nem lehet?

Kinek kell ez az idegek nyúzása? Kinek kell ez az egész? Akar a fészkes fene vágóhíd igazgató lenni, ha ezért cserébe ezt kell itt elszenvedni! Hatvanplusz évesen! De a rosseb ette volna meg Sódar Dénest is meg a nyomorúságot!

És özvegy Tubáné, született Kis- vagy Széppataky Rozika is meggondolhatta volna, hogy kihez megy hozzá és kinek szül gyermeket boldogult hajadon korában! És ha már megszülte, jöhet ide az első fürdővízzel kapcsolatos jókívánság is. Már ha Tuba urat egyáltalán anya szülte. És nem valami perverz Alien kamu ez a próbabábu. Is!

(Emlékeztetőül, a kedvedért, ha gyengébbnek érzed magad, Vándor)

„Sódar Dénes. Foglalkozására nézve „zöld báró”. A Véres Csillag MGTSZ utolsó agrónomus Tsz-elnöke, mellette, alatta és közben az utolsó tanácselnöke. Tudod, Vándor, ő az, aki arról híres, hogy mindig mindenben az utolsó. Csillagharcos. Úttörő. Alak. Gané. Két fogát, ha még emlékszünk, a jobb felső tépőt és mellette a metszőt kocsmai verekedésben vesztette el. Midőn utolsó szó gyanánt őt Véresh (Petrovics) György egyik kopasszá kigyúrt pribékje orcán illette. Történt pedig ez, Vándor, a rendszerváltás sok bizakodással megélt évében. Gondolhatod, hogy az - eltakarodsz ám a falunkból te utolsó kommunista ávós szemét - felszólítást Sódar nem hagyhatta annyiban. Két fogának hiányát azóta is büszkén viseli. Azt nem állítom, Vándor, hogy ez lenne Mészárfa egyik látványossága, és ha már erre jársz, Sódar foghiányát feltétlen tekintsd meg. Mindamellet a Vadas Presszóban, ha már úgyis ott ücsörögsz, hiszen hol másutt köthetnél ki, kérjél ki egy szódát, vagy egy kisfröccsöt, és idd is meg! Közben tekints ki az ablakon! Látod majd a gyönyörű templomomat, előtte a Szíven Lőtt Hadtápos szobrát. És gondolj egy percig arra: cudar az élet. És nincs vigasz, csak ama hitben, hogy egyszer még lejön közénk Jézus Krisztus, és akkor megszívja mind, aki a bűnben fetrengett, mint az sertés a saját mocskában.

Ámen.

No.

Most erről az jut az eszembe, amit ezért le is írok néked:

Sódar (Utolsó) Dénes a választási programjában tutira megígérte, hogy felvirágoztatja a falut. És amit egy Sódar megígér, az úgy is lesz. Mint ahogy az megyei forrásokból is tudható, a baloldali mocskos liberális karvalyokhoz igen közel álló Sódar komoly lobbizással vetett össze múltat, jelent és jövőndőt. Ami a múltat illeti: mi más lehetne Mészárfa kitörési pontja, mint a böllérkedés, a hagyományos mészárfai ínycségekre épülő falusi turizmus, avagy a nyakló nélküli zabálás archaikus időkre visszanyúló hagyománya, amire ráépül majd például a Mészárfai Kolbászfesztivál, a Pacalfőző Verseny és a Luca-napi Csülkös Toros: háromszor minimum tíznapos, országos és határon túl ívelő rock-fesztiválok, mindannyiszor hurkatöltő Guinness-rekord kísérletekkel.

Ezekhez persze fergeteges médiatámogatás, reklám és egyéb más promóció szükséges.
Az új kor szlogenje:

Mészárfa
BÖLLÉRSZÉKE
avagy
AZ EURÓPAI HENTESFALU
és mint olyan, természetesen hungarikum.

Ám ezek a tervek csak álmok maradnak addig, amíg a községnek nincs egy EU-komform vágóhídja, és húsfeldolgozó üzeme. Olyan krómtól csillogó, egy merő hűtött higiénia. Az üzemben legalább hús jól fizető munkahely! Gyertek haza, fiatalok!

Nahát, így gondolkodott Sódar (Utolsó) Dénes egészen addig, amíg adott év Szent István-napi ünnepén...

(Pörch Arisztid: Mészárfa rövid története, vázlat, a parókia dolgozószobája íróasztalának fiókjából. Oldal alján megjegyzés: majd meglátjuk, ezzel mi lesz, később feldolgozandó)

POLGÁRMESTERI HIVATAL, TANÁCSTEREM

(augusztus 7. vasárnap, 13 óra 01 perc)

A tüntetők odakint már letelepedtek a kocsmában, a Kuntarcasai Kábel TV stábjával együtt. Sódar komoly önfegyelmet erőltetve, folytatni kívánja a testületi ülést.

Igyekszik nem törődni Véresh sátáni mosolyával, Abáth doktor grafikus tehetségével, és még azzal sem, hogy Hektor kutya időközben visszatért a főtérről, és most ismét a Véresh (Petrovics) melletti széken ül, a sebeit nyaldossa és elégedetten liheg.

- Tehát - kezdi Sódar. - E sajátos intermezzo után... A mai... rendkívüli testületi ülés témái. Mondjad, Gizi!

Gizi sietősen lapoz vissza a gyorsíró tömbben. - Az első. A művelői ház nagytermében elszállásolt hízósertések elhelyezése.

- Javaslat? - néz körül Sódar, aztán megállapodik a tekintete Véreshen.

A nagygazda ezen kissé elcsodálkozik.

- Tőlem várod a megoldást? - kérdi.

- Az Ödön-majorod egy éve üresen áll, nem?

- És?

- Oda vihetnénk őket.

- Annak semmi akadálya.

- Remek.

- Bérleti díj ellenében átengedem nektek.

- Micsoda? Nekünk?

- Nektek.

- Maga nem mészárfai, Véresh? - érdeklődik Sódárné, Viktória, a messziről hozott asszony.

- Én igen. És maga? - visszakérdezése persze pimasz célzás.

Elvégre, aki Kuntárcsán is túlról származik, az már csakis komoly fenntartásokkal nevezhető embernek látszó lénynek. Ráadásul Véresh kitudta, hogy Sódarné a röhejes Zsemle Viktória leánykori névre hallgat. Persze, a nevére senki nem tehet. Maximum a gúnynevéről. Ám akkor is.

Sódar (Utolsó) Dénes jéghideg hangon zárja rövidre a témát. - Azon, hogy ki igazi mészárfai és ki nem az, ma se vagyok hajlandó vitatkozni.

Csabainé, a jegyzőné mélységes megvetéssel kérdezi a nagygazdát: - No és mennyi „bérleti díjat” számítana, tisztelt Véresh úr?!

- Jelképes összeget - böki oldalba Véresh Abáthot, figyeljen már egy percre, a hárommellű nő közepső keblét ráér kisatírozni utána is.

- Mennyire jelképes?

- Maga mennyire gondol?

- Napi egy forint?

- Há' mán olyan pénz nincs is, he! - morog a jegyzőnére Nyilas Edgár önkormányzati képviselő, a cigány kisebbség elnöke.

- Én se lopom itt a pénzt, hölgyem - csóválja meg a fejét Véresh.

- Dehogy nem! - csapja le a magas labdát Ludas Elek, Harmadik Idült.

- Mészárfán nem lopnak! - Sódar ehhez ragaszkodik.

- Mennyit akar? - kérdezi Sódarné, Viktória.

- A kvártély mellé koszt is kéne a malacoknak, gondolom.

- Világos - bólint Sódar.

- Meg állatorvosi felügyelet.

- Nagyon jól tudod, hogy nincs már a falunkban állatorvos.

- Vállalod, Tibor?

Abáth belegondol, bólint. Véresh ezt nyugtázza, aztán ő megteszi az ajánlatot.

- Nos koszt, kvártély, orvosi felügyelet, kiszolgáló személyzet... legyen százötven?

- Százötven mi?! - kérdezi a jegyzőné.

- Ezer.

- Alig több mint tíz napra!? - Sódarné, Viktória már megint a visítás határán.

- Naponta.

- Micsoda? - a jegyzőné már visít. Ehhez képest Sódar szinte nyugodt.

- Ne bolondozz, Gyuri!

- Kell a segítség, vagy nem?

- Há' tényleg? - vigyorog már Nyilas Edgár is.

- Há' milyen mészárfai legény vagy te!? - méltatlankodik a Harmadik Idült.

- Én jó.

- Magam úgy vélem, ez egy korrekt, józan ajánlat - jelenti ki Abáth doki, aztán sóhajtva tolja el magától a rajzot. Így, hogy a hölgy hárommellűnek indult, a háta mögött egy vámpírral, ám egyfajta evolúciós nyomás epigenetikusan, lsd. meglökött könyék, a kétkeblűség felé kényszerítette, ez a rajz nem lett jó.

Hektor a növekvő feszültségtől morogni kezd, Véresh ránt egyet rajta a pórázzal.

- De ha soknak találjátok, vigyétek máshová - vonja meg a vállát a nagygazda.

Visszük is! De hová? Már régen senkinek nincs akkora ólja. Hacsak... Nyilas Edgár gondol egy nagyot: - Há' nálunk csak ellesznek napi tízért is?

Véresh úgy mordul erre, mint akit bögöly csípett. Abáth is megbámulja Edgárt, mit jelentsen ez, hiszen az ő emberük.

- Azt mondd, tízért? - Sódar kapna az ajánlaton. Ja, ha ez így megy, akkor Ludas se hagyja magát.

- Én vállalom napi ötért, he!

- Ötért?

- Ne?

- Há' hogyan táplálsz, lakatsz ötért ennyi disznót?

- Ja! - ebbe Ludas nem gondolt bele. - Akkor nem - visszakozik gyorsan. Véresh közben elrendezte magában Nyilas Edgár apró árulását.

- Tessék, lakjanak akkor Edgár úrnál - engedélyezi.

- De addig ti hol is alusztok, Edgár? - kötekedik Ludas. Mert ha neki nem jó, másnak mért legyen jó?

- Elalszok én bárhol! A kocsmába napi tízér?!

- Te el. De az asszony meg az öt gyerek? - kötekedik tovább Ludas.

- Lemennek a Balatonba addig!

- Ja! Azt jönnek vissza a disznószarba, Edgár?

- Maradjál már, Ludas, te mit ugatol bele ebbe is?

- Sajnos igaza van Ludas úrnak - szól halkán Abáth doktor. - Nálad se fér el annyi sertés, Edgár.

- Nézzed mán, a doki! Te nem velem vágy?

Abáth a fejét csóválja. - Mint a KÖJÁL járási megbízottja, Nyilas Edgár ajánlatát nem javaslom.

- Há' akkor legyen neked is híg fosásod!

- Edgár, Edgár, a te modorod...

- Azt kapjál infarktust, azt haljál rá a fűnyíródra!

Abáth csak rálegyint Nyilas Edgár átkára. Érti ő, hogy miért dühös. Ki ne lenne az, ha elesik az évtized nagy üzletétől.

- Tehát mi legyen? - veszi vissza a szót Sódar. - El kell fogadnunk Véresh úr ajánlatát?

- Le tudok menni százhuszig. Napi - adja Véresh a nagyvonalú hazafit.

- Tehát?

JEGYZŐNŐ Csak a jegyzőkönyv kedvéért szólok, hogy erre a célra újabb hitelt kéne felvennünk.

GIZI Írjam a kapjál infarktust is?

SÓDAR Ne írad. Hektor, kuss!

GIZI Ezt írjam?

VÉRESH Hektor ül.

GIZI És ezt?

SÓDAR Mindent, Gizi!

Hektor megnyugszik. Sódar megtörten nagyot sóhajt. - Majd én.

Csend. Egy pillanatig senki nem érti, hogy a polgármester úr ezt mire mondta.

Aztán a felesége megsejti. - Majd mit te?

- Majd én kifizetem Véresh úrnak a bérleti díjat.

- Rendben - egyezik bele a nagygazda máris. Sódarné nem annyira.

- Megőrültél?! Miből fizeted ki?

- Megoldom.

- Hogy?

- Zsebből.

- Milyen zsebből? Lyukas a zsebünk! Egy vasunk sincs már!

- Ne itt, Viki!

- De...

- Kérlek!

Sódarné, Viktória az ajkát beharapja. Sódar halántékán az ér lüktet.

A jegyzőnő, Gizi és Ludas féltő szánalommal, Véresh és bandája kandi vidámsággal figyelték a csaknem kirobbant veszekedést. Hektornak viszont van lelke, ő szomorúan néz fel a polgármester úrra, onnan a nejére. Mindent ért. Ugatni ilyenkor a kutyának sincs szíve.

A beálló csendben Nyilas Edgár számolja ki valahogy az ujjain a fizetendő összeget és teszi fel aztán a költői kérdést:

- Tízszer százharminc az nem egymillió három?

- De annyi, Edgár - válaszol neki Csabainé, Aranka.

- Há' az jó sok pénz.

- Ja. Az jó sok.

- Van teneked még annyi? - kérdezi Edgár most meg direkt Sódart.

- Kölcsönt kérek rá.

Sódarné, Viktória felnyög, de szólni nem mer. Véresh annál inkább.

- De már így is jelzálog van a házadon, Sódar.

- És? Közöd?

- Ki adna neked kölcsön?

- Te.

- Én?! - Véresh ezen annyira meglepődik, mintha azt közölték volna vele, hogy a mai nappal, belügyminiszteri rendeletre, csak és kizárólag ő használhatja csakis egyedül és csakis a holtáig a Petőfi nevet. Hitetlenkedve rázza meg a fejét. - Dehogyan adok én neked kölcsön!

- Akkor... nem érdekel!

Na, ez a helyes hozzáállás. Végre, hogy Sódart nem érdekli. De mi nem érdekli?

- Mert kifizetem!

És akkor ez a nem helyes hozzáállás.

- Sőt!

Sőt? Sőt!? Mi jöhet még? És Viktóriának először jut az eszébe, talán kár volt Sódarhoz feleségül mennie, és az oly messzi Tolnából-Baranyából Mészárfáig követnie őt. Aki amúgy. Nagyszerű férfiú. A hiányzó két fogával (a jobb felső tépő és metsző). Amelynek hiányát oly büszkén viseli. Sódart, az Utolsót. Ő, aki leánynevén nem más, mint született Zsemle Viktória.

- Saját pénzen megveszem megint a cementet, a csempét, a padlókövet, a gépeket, az ipari hűtőt, de még a Mészárfai Szent Szűz arany bokaláncát is! Mert Mészárfa nagy, de lesz még nagyobb is! Hiába áskálódtok ellenem, Véresh! Nem adom fel! És nem fogtok tönkretenni!

Az önkormányzat tagjai Véresh (Petrovics) válaszára várnak. Ehelyett a Kuntarcsai Kábel TV stábjába nyitja rájuk az ajtót, miután a Vadasban végzetek a tüntetőkkel.

- Ó, bocsika! - méri fel a helyzetet Hunyó Viktória, hogy pont feszkóra érkeztek. De persze az esze ágában sincs kihátrálni, inkább int Kicsiny Péternek, tüzelésre készülj, beljebb.

Sódar visszafordul Véreshhez, hiányzó fogait a nagygazdára vicsorítva.

- Öt! Nem, három éven belül lesz itt új iskola! Két iskola! Főiskola! Főpostánk lesz és bank hátán bankok! Még ha belegebednek ebbe a sikerbe egyesek, akkor is! Nem hiszed, Véresh?

A hökkent csendben Hektor felszököl. Ludas önkormányzati képviselő és Harmadik Idült toldja meg a polgármester úr ígéreteit.

- És repülőtér is lesz ám, Gyuri! Vadiúj focipálya! Stadion! Jól mondom, Dini? A Barcelonával avatjuk!

- A Bayern Münchennel, de jól mondod, Ludas.

- No és a Tiszával mi lesz? - szólal meg végre Véresh.

- A Tiszával?

- Azt mért nem vezeted ide?

- Ha megteszem, az elég lesz neked, hogy befogd a pofádat?

- Az elég.

- Akkor még a Dunát is!

- Az már sok - véli Abáth doktor, aki már csak szakmájánál fogva is híve a realitásnak.

MŰVELŐDÉSI HÁZ, TANTEREM

(augusztus 7. vasárnap, 13 óra 42 perc)

Letelt az „ebédszünet”. Tuba szerény, mégis elégtelen mosollyal kezdi a következő órát. Kemény iramot diktál. Kevés az idő, ez az alig két hét. És a végén úgyis csak egy maradhat.

A legfontosabb szemléltető eszközt, özvegy Tubáné, született Kispatakhy Rózát már a szünetbe előkészítette. Mármost elrendezte a tagjait a kampón lógva.

A szénsötét teremben a gyertyák fénye alulról világítja meg önmagát. És Tuba urat, amint az agg nebulókhoz fordul.

- Tehát akkor. - Tuba a tanári asztalról pálcát ragad fel, azzal mutat a bábnak a talpától felfelé.
- Csülök, lábszár, comb, dagadó, lapocka, karaj, szűzérme, felső csülök, mellső lábszár, melle húsa, fejhús.

Tuba a tanulókra néz, kissé csodálkozik. - Ezt így tudják, vagy mért nem jegyzetelnek?

Nagynagy és György Sámson urak kapkodva látnak neki. Nagyagnak nem könnyű az írás, mert felülről kell leírnia a nyakmerekítő miatt.

- Özvegy Tubánét leskiccelik hozzá? - érdeklődik Tuba tanár úr. - Nekem mindegy - folytatja
- de rajzolva talán könnyebb. Maga hogy van ezzel, kántor úr?

- Ahogy tetszik akarni. Skicceljem?

- Mondom, hogy nekem mindegy!

- Akkor... rajzolnám...

- Remek! Megismétlem a részeket?

- Megtenné?

- Nagynagy? Maga talán már tudja is. Nemde? Sorolja helyettem!

- Csülök. Alsó. Vagyis hátsó?

- Úgy van!

- Lábszár. Comb?

- Remek. A nyaka hogy van?

- Köszönöm. Dagadó.

- Dagad a nyaka?

- Ó, nem! Én özvegy Tubáné...

- Ja, hogy az ő dagadója! Ez igen! Hogy van tovább?

- Karaj. Felső csülök? Vagyis a kacsó...

- A szűzermét kifelejtette.

- A francba!

- Semmi gond, Nagynagy, a végén csak egy maradhat.

- Tudom.

- Na hát akkor melle húsa, fejhús. És meg is van. Kántor úr?

- Leírtam.

- Nahát! - Tuba úr mosolyogva teszi vissza az asztalra a pálcát.

Biztatóan csippent a szemével, aztán felnyitja a hatalmas fekete bőröndöt. eltűnik benne. Sámson súgja Nagynagynak:

- Megint rosszat sejtek.

Nagynagy egyetértően bólint. Tuba a bőrönd mélyéről kezd csevegés Sámsonnal.

- És beszélt Arisztiddel, kántor úr?

- Kivel, kérem szépen?

- A pap barátjával.

- Ó... hát mi minden este, azaz majdnem minden este, kérem...

- Tudom. Azért érdeklődöm, beszélt-e vele.

- Ó... miről is?

- Az ördögűzésről?

- Az...?

Nagynagy megint csak szisszen. Sámson rettegve bámulja Tuba alsó felét.

- Nos? Mit mondott önnek?

- Ahhoz a püspök úr engedélye kéne.

- Hogy kiűzzenek engem a falujukból?

- Kérem, Tuba úr, ez... ezt csak mint egy lehetőség...

Tuba úr feje bukkan elő a bőröndből. Most tényleg jó a kedve.

- Spongyát rá, kántor úr. Más is megpróbálta.

- Igen? - nyög fel György Sámson.

- És bizony még mindig itt vagyok. Kukucs!

A bőrönd takarása miatt a diákok oldaláról most úgy látszik, mintha egy levágott fej jópofászkodna velük.

- Eddig tehát minden világos?

- Mint a Nap - csusszan ki Jenő mester száján. A „Nap” említésétől Tuba úr összerezzzen, ám erőt vesz magán.

- A Nap? Nagynagy. Hát jó, legyen magának a Nap.

- Felőlem lehet a Hold is.

- Ugyan, legyen a Nap! Amíg csak szó esik róla, alig zavar. - Tuba úr levágott feje eltűnik a bőrönd mögött. Testét vesztett hangja érdeklődik: - Nos? Látják? Rózánk rózsaszín bőrén a szaggatott vonalakat? Látják?

Sámson úgy dönt, hogy a barátja helyett is felel a kérdésre. - Látjuk.

Csend.

A helyiség legsötétebb sarkában valami moccan.

Egy, a sötétnél is sötétebb alak bontakozik ki, mintha a falból lépne elő.

Erre a jelenésre Nagynagytól csak egy nyögés telik. Sámsonnak még annyi se.

Tuba úr az! De hogy került oda? Amikor az előbb még a bőröndjében...

És mit keresett a falban? Vagy honnan jött elő? Nem, nincs idő ezeken a rejtélyeken szörnyülködni. Tuba úr visszasétál a katedrához, mint az a tanár, aki megunta, hogy a tábla mellett a széken ücsörög, és kevés mozgásra vágyott. A bőröndhöz lép, visszahajtja az első fakkot, és a diákok felé forgatja. A gyertyafényben megcsillannak a konyhakések és egyéb vágó eszközök.

- Kérem, fáradjanak ki, és ezúttal darabolási céllal válasszanak egy-egy kést maguknak!

Sámsonék persze nem bírnak a rémülettől megmozdulni. Tuba még mindig nyájas mosollyal nézi őket, várja, hogy megmozduljanak.

- Nos?

Sámson nagyot nyel.

- Darabolási, azt mondja?

- Darabolási, kántor úr. Jöjjön!

- Menjek?

- Maga is, Nagynagy úr, nem érünk rá egész nap!

- De én miért menjek?

- Mégis mit gondol?

- Mért gondolkodjak?

Tubától teljesen váratlan az a türelem, ahogy megmagyarázza. - Mert gondolat nélkül nincs indíték, indíték nélkül nincs tett, tett nélkül nem lehet áldozat, áldozat nélkül nincs tetem, tetem híján nem lehet darabolni.

- De én nem szeretnék ilyenekre gondolni!

- És azt is feledné, hogy beiratkozott erre a tanfolyamra?

- Dehogyan iratkoztam! Beírtak!

- Különbség?

Sámson úr jelentkezik. - Jelentem, én is!

- Mit maga is?

- Engem is csak beírtak!

- És akkor? Maga is feledné, kántor úr, hogy miért ül itt?

- Tudnám én ezt feledni?

- Felállni, kicsoszogni, kést választani, egy-kettő!

Nagynagy a legszívesebben zokogva bújna a pad alá, ahol embrionális pózba kucorodna össze. György Sámson érez magában annyi erőt, hogy Nagynagynak is adjon. Megszorítja barátja karját. Reszkető lábakkal kászálódnak a padokból, csoszognak a Halál színe elé. Tuba úr jókedve lassan elszivárgott. Most már növekvő ingerültséggel figyeli ezt a két szerencsétlent, ahogy lehajtott fejjel, a végzetbe belenyugodva szontyorognak. Leginkább ez a kövér, nyakaszegett, aki most remegve kérdi:- Úgy... konkrétan most mit fogunk csinálni, Tuba úr?

- Mint mondtam volt, ölünk, aztán darabolunk.

- Mármint ezt a bábut? - rebegi György Sámson.

- Hogy özvegy Tubánét? Ó, őt azért nem. Tudják, milyen nehéz egy ugyanilyet beszerezni? Egy igazi, békebeli Kispatakhy Rózát? Limitált volt a széria, kántor úr.

- Ajvé.

- Akkor kit ölünk, darabolunk, tanár úr? - kérdezi Nagynagy.

- Tudják, hogy a végére csak egy maradhat.

- Úgy tetszik érteni, hogy én a Jenő bátyámat...?

- Vagy én a kántor urat?

- Mégpedig szemtől szemben, mint férfi a férfival. Tessék, a fegyverek.

- De én nem! - hátrál el György Sámson.

Tuba két machetét ránt ki a bőröndből, az egyiket Nagynagy kezébe nyomja.

- Rajta, Nagynagy! Bosszulja meg azt a felső kapufát!

- De azt se én, könyörgöm! - hátrál tovább a Sámson bácsi.

- Rajta, uraim! Küzdelem az első halálig!

A FALU FŐTERE, A VADAS KERTHELYISÉGE

(augusztus 7. vasárnap, 14 óra 15 perc)

A Vadas törzsvendégei a sörük mellett pihegnek. Némi érdeklődést kelt, amikor megjelennek az első hízők a Polgármesteri Hivatal és Művelődési Ház bejáratánál, aztán a főtéren gyülekeznek. Végül némi elkerülhetetlen zűrzavar és tülekedés után elindulnak Bendő Pál és Zúza Béla alkalmi csordások által egzecíroztatva. A menetet Józsi rendőr zárja gyalogosan, a közlekedési rendőr kiképzését végre kamatoztatva.

Kicsiny Péter ihletett önszorgalommal és különös figyelemmel egy fekete-fehér kan disznót követ mindenhová rendkívül vásott, már-már gonosznak tűnő külleme miatt.

Irány tehát Ödönpusztá. Gyalog sincs annyira messze, csak végig a Kossuth utcán, onnan jobbra le a földúton, onnan talán ha három kilométer. Régi szép időkben a kanászok egy kis déli dagonyázás miatt is ballagtak ennyit.

A kerthelyiségben az önkormányzati testület bal oldala, úgymint Sódar polgármester, a neje, a jegyző, Gizi és Ludas, testületileg összetolt két asztalnál ülnek, és szemlélik az elröfögő, visító, kurjongató menetet. Előttük sör, kávé, üdítő.

A kerthelyiség másik végében Véresh emberei iszogatnak egymást közt pusmogva, a mélyen megbántott Sódar Dénesre sunyítva.

A művelődési ház bejáratánál Nagynagy és Sámson jelennek meg szinte rohanva, a sertéseket kerülgetve, vissza-visszanézve, nem üldözi-e őket Tuba? Nagynagy kezében ott van a machete, de nem a kántor urat üldözi vele.

Gizi veszi őket észre, rosszat sejtve szólal meg: - Kijöttek apáék is.

Sódar tekintetét elszakítja a disznóktól, akik egymillió háromezerben fájnak neki, megnézi a két öregdiákot. Bágyadtan legyint. Ott is baj van. Megint. Az öregek is észreveszik Sódart, átsietnek a téren, Nagynagy már messziről, dühösen ordít felé: - Dénes! Az eszednél vagy?

- Én?

- Apu! Dobd el azt a kardot!

Nagynagy egy pillanatig nem is érti a lányát, aztán lenéz a kezére, meglátja a machetét, nyögve a földre dobja.

- Most mi történt, Sámson bácsi? - kérdezi a jegyzőnő.

- Ez a Tuba komplett örült!

- Mert? - Sódar fáradt, nagyon fáradt. Ránéz Sódarné, Viktóriára, a felesége kisírt szemére, és ahogy kerüli az ura tekintetét, ettől még fáradtabb.

Már nem is érdekli Sámson bácsi válasza, se Nagynagy tanár úr rikácsolása.

- Nem elég az nekem, hogy az imrefalvi mocskok?

- Hogy kik? - Sódar ennél már nem lehet fáradtabb.

- Dénes, fiam, már ne is haragudj, de én visszavonom a jelentkezésemet.

- Én is!

- De hát mi történt megint, apu? Szokrátesz még mindig fut?

- Nem, Szokrátesz már nem fut - válaszol Sámson Nagynagy helyett.

- Akkor mi a gond, az isten szerelmére?

- Hogy csak egy maradhat!

- És özvegy Tubáné, Kispatakhy Róza nehezen pótolható, limitált széria.

- Limitált?

- Vagy Kenyában vagyunk?!

Ettől, hogy Kenyában, végképp elakad mindenki szava. Hogy jön ide Kenya?

Mért kérdezte ezt Nagynagy tanár úr? Talán még mindig a kapufélfa okozta agyrázkódás az oka? Gizi szól szelíden a beteghez, hátha megnyugszik tőle.

- Mészárfán vagy, apu.

Ez hívószó a tüntetőknek, máris nekiállnak üvöltözni:

Mészárfa!

Hó-hó! Hó-hó, mocskos Sódar!

MONDJÁL LE!

- Mi a kurva életbe?! - dobja le magáról a fáradtságot, mint vak komondor az eső vizét, Sódar. Már áll is fel egy félig telt sörösüveggel a kezében és indulna neki Véresh embereinek. Ám a jegyzőnő elkapja az ingénél, visszahúzza, Ludas pedig visszanyomja a székére.

Helyette tárt karokkal, idült vigyorral ő lépked a tüntetőkhez és skandálja:

Mészárfa! Mészárfa!

Hóhó, hóhó, imrefalvi gyilkosok!

Mészárfa, Mészárfa!

Aztán addig skandálja, amíg Véresh emberei is röhögve átveszik:

Imrefai mocskok!

Mészárfa! Mészárfa!

Imrefai mocskok, imrefai mocskok!

Ho-ho, ho-ho!

Mészárfa, Mészárfa!

KUNTARCSA, ÁFÉSZ TELEP

(augusztus 7. vasárnap, 16 óra 01 perc)

Sódar Opelja parkol az Áfész építőanyag és szerelvény raktára előtt, nyitott csomagtartóval. A polgármester úr pakolja teli izzadva, fújtatva a raktárban található összes kutyalánccal. Úgy kétszáz méternyi lehet, húsz-harminc méteres darabokban. A raktár kapujában Sódar régi haverja ácsorog, még az általános iskolából. Amikor még volt, ugye, Mészárfán iskola és lehetett rettegni Nagynagy tanár úr matek óráin, vagy röhögni György Sámson ének-zene oktatásán. Régi szép idők. Töltike Jóska már csak ezért se tagadhat meg az ő Dénes komájától egy kis szívességet. Hát már hogyan adná oda a saját felelőségére a készleten lévő kutyaláncot. Kell, amire kell Dénesnek. Nem is kérdezősködik.

Inkább az Áfész telep szomszédságában álló víztornyot mustrálgatja. Mert az mondjuk az eszébe se villan, hogy segítsen cipekedni. Sódar el se várja tőle. Bedobja a kocsiba a következő adag láncot, fordul vissza a raktárba. Egy pillanatra megáll Töltike koma mellett, csípőre tett kézzel követi a raktáros tekintetét: mit bámul annyira?

- Há' csak nem fér a fejembe, he.

- Mi nem, Jóska?

- Mér' pont a mi víztornyunk kell nekik?

- Már hogy az Alkaidának?

- Há' mit ártottunk mink?

- Tudod, hogy csak hadgyakorlat.

- Ja.

- Játszási.

- De attól még baromság.

- Ja.

Sódar bemegy a következő tekercs láncért. Töltike Jóska meg így csak nem szabadul a víztorony látványától. Pedig húsz éve látja minden nap. Amióta benősült Kuntarcára, azt itt kapott munkát az ÁFÉSZ-ban. Sódar zihál kifelé, a tíz kilónyi láncot a csomagtartóba dobja. Fordul, megint megáll a koma mellett. - Hallod? Jó erős tiplid is van?

- Hány kell?

- Talán tucatnyi. De azt kifizetem.

- Ne már, Dinikém! Majd ráfogjuk azt is az arabokra.

- Már hogy az Alkaida vitte el a tiplit is?

- Ne?

- Meg a kutyaláncot?

- Ja.

- De azt majd visszahozom neked.

- Nem kell.

- Akkor majd kifizetem.

- Majd megdumáljuk, Dinikém.

- Haver vagy!
- Ja. De azt mondják, a Tamil Tigrisek jönnek - tér vissza Töltike a víztornyhoz.
- Kik?!
- Itt akarnak újjá alakulni.
- A víztornyban?
- Há?
- Ne! A Tamil Tigrisek? Nem is az Alkaida?

Most már Sódar is nagyon megnézi magának a víztornyot. Semmi különös nem látszik rajta. Egyszerű alumínium glóbusz, mint a többi. Tényleg mért pont ezt sasolták ki maguknak a náatóék? Még ha játszásból, akkor is, ki érti ezt? Miféle jó kis korrupció sunnyoghat e mögött? És mért nem Mészárfa kell inkább nekik?

MÉSZÁRFA, FOCIPÁLYA, KORA ESTE

(augusztus 7. vasárnap, 18 óra 32 perc)

A Nagy Meccs után. Megnyert osztályozó a bentmaradásért! Teljes a béke, nagy a vidámság. Az öltöző épülete előtt igazi piknik. Véresh György egy hatalmas kondér mellett áll, sajátkezüleg kevergeti a gulyást legalább százhatvan személyre. Hosszú lakodalmas asztalok, padok. Az asztalokon mindenféle italok.

Az eredményjelző táblán a diadalmas felirat:

MÉSZÁRFA - ELLENFÉL
6 : 3

A táblán nem eléggé átgondoltan, ám vérszomjasan, az ellenfél feliratnál a „fél” áthúzva, alatta festékszóróval: SÉG! Mint Londonban ám! Nem is akárhol! Amikor még lealáztuk az angol imperializmust! (Is!)

A drukkerék, különös tekintettel Véresh jobb közepére, avagy a mészárfai ultrákra, mintha abba se hagyták volna azt a skandalást, amit a Vadas Presszóban elkezdtek. A viszonylag józanabbak Nagynagy tanár urat és az aranylábú gyerekeket éltetik, Nagynagyot és Gólzsák Izsákot ölelgetik.

Mert:

Nagynagy Gólzsák az Izsák!
Gólzsák Izsák, Gólzsák Izsák!

Nagynagy a nyakát féltve, fájdalmasan sziszegve, de diadalmas örömmel fogadja a gratulációkat. - Na, na, gyerekek, még összetörtök!

- Gólzsák Izsák! Gólzsák Izsák!
- Mesterhármas! Mesterhármas!
- Tanár úr, tanár úr!
- Véres ördögök, véres ördögök!

Gizi is odalép az ünnepeltekhez, két pusztit ad az apjának, aztán öleli meg Izsákot. Izsák pedig egy kissé hosszabban tartja a leányt a karjában, mint azt illene. De ma ezt is szabad. Ma

mindent szabad. Mert egy ekkora győzelemtől a lélek is szabad, fent szárnyal a bégető báránnyel között. Mi ehhez képest London? Na jó, valami. De csak éppen valamicske. Az a 6:3. No de ez? Diadal! Bosszú! A biológiai és kulturális felsőbbrendűség végső bizonyítéka az Imrefán makkon és pocsolyavizen tengődő gyűlevész fölött. Bentmaradás a Megye Kettőben!

Íme, a győztes csapat, kimásolva Pörch Arisztid atya Mészárfa rövid története című alapműve utolsó lapjairól.

„HURKA

ÓLÁB SOFŐR ORJA CSÉCSY

BIRKA I. VELŐ PACALL

BIRKA II.

GYÖRGY TOKA

Mint az összeállításból láthatod, kedves Vándor, Nagynagy mester erre a sorsdöntő mérkőzésre az egy-négy-négy-kettő hadrendet álmodta meg. A csapat két ékkel, támadó szellemben a legelső perctől kezdve egy taglózó mészáros brutalitásával rontott az Imrefa FC-nek.

Birka II. valahányszor fellépett az ékek mögé, Óláb pedig sokszor feltűnt a jobbszélső posztján. Az Orja-Csécsy retesz mellett pedig ki tudna vagy merne elmenni? Mármost a megyében? De akár az NB I-ben is! De akár a Premier Ligában? Vagy a Serie A-ban!

A tizedik percben már három nulla volt ide, az ultráink örjöngtek, mi pedig innentől, mint macska az egérrel.

Nagynagy a szünetben a kifulladás és sárga lapot kapott Toka helyére Nyilas Edgárt, és az innentől inkább a pörköltnél segédkező PACALL helyére pedig Ludast cserélte be, amitől hamar 3:3 lett az eredményjelző táblán...

Ám ekkor jöttek el György Izsák nagy percei! Mesterhármas! Komolyan mondom, lelkesedésemben még a szokásos esti asztali beszélgetésem alatt is egyet kellett értenem némely szurkolóval, akik szerint Izsáknak nemhogy a Ferencvárosban, de inkább tényleg a Barcelonában lenne a helye. Noha nyilván igaza volt Izsák atyjának is, az én kántor uramnak, hogy ez még lelkesedésből is talán túlzás.

Ám alig fújta le a bírő a meccset és kullogtak fel a rozsdamarta Ikarusz buszokra a vesztes imrefalvi csapat tagjai, amikor az ultráink, isten bocsássa meg nekem, hogy ezt most leírom, de hát a történeti hűség követelményei miatt, ugye, muszáj lesz:

- Imrefai cigányok, basszátok az anyátok -

tűrhetetlen, megalázó és értelmetlen skandalással dühítették a veszteseket, és emiatt rövid, de heves lökdösődés tört ki, aminek csak a rozsdamarta Ikarusz busz elporzása vetett véget. Ezután hamar visszatért a meghitt, ünnepi hangulat, amit Véresh (Petrovics) György pörköltje háromféle húsból, a tizenöt rekesz sör, a háromszáz liter Mészárfai Karcos Rizling, és az annak a noájából párolt törköly...

(Pörch Arisztid: Mészárfa rövid története. Utolsó előtti, még számozatlan oldal)

Sódar Dénes kerül sorra a bográcsnál, amiben Véresh (Petrovics) háromféle húsból készítette, mit készítette, ihletetten alkotta meg a pörköltöt pékné módra, a győzelmi lakomára, vagy a torra. Lapocka, comb és füstölt csülök. Nem túl sűrűre, elég, ha a kanál megáll benne, csak

lassan dől el és még lassabban süllyed a lassan bugyogó, pokolian jó illatú cupák között. Merthogy köröm is van ám ebben a pörköltben, de az persze nem számít húsnak.

- Csak szép nap lett ez. Igaz, Dini? - kérdezi Véresh Sódart, mint akik egy csapatban játszottak.

- Szépnek szép, de lesz még szebb...

- Nekem mondd? - ezzel tele meri Sódar műanyag tányérját, aztán még egy kanál hússal meg is púpozza.

Dolfi bácsi, Mészárfa Első Idültje György Sámsonnal szemben ül az egyik hosszú asztal végében. Sámson is mosolyog, de azért csóválja a fejét, ahogy a fiát ünneplik. Az Első Idült Sámsonra emeli nagyfröccsét. Pörkölt nincs előtte. Dolfi bácsi rég túltette már magát olyan világi hívságokon, mint az étkezés, pláne, amíg még lötyög a csapra vert boros hordóban, ami szintén a Véresh (Petrovics) ajándéka. Győzelemre vagy torra. Hát hiszen majdnem mindegy is, hogy sírva vigad a magyar, vagy vigadva sír, nem? Az viszont nem mindegy, ahogy megszégyenültek az orgyilkos imrefalvi rohadékok.

- Kkkkántor úr! - dadog az Első Idült, a szeme könnyes.

- Egészségére, Dolfi bácsi!

- Hhhatot, mmmint Lllondonban!

MŰVELŐDÉSI HÁZ, NAGYTEREM

(augusztus 7. vasárnap, 19 óra 41 perc)

A disznóktól mentesített nagyteremben súlyos a félhomály. Tuba úr a kis színpadon ül az ágya szélén. Egy fűrészlapon bőgő vonóval monoton muzsikát teremt magának. Abbahagyja, mert egy vicc jut az eszébe. Borongós hangulatban suttogva meséli el magának.

- Na és azt ismerem, hogy mibe örült bele a pápua törzsfőnök?

Na, mibe? Tuba úr kicsit tűnődik, meddig érdemes húzni a csendet, hogy minél jobban üljön a poén. Vállat von, tök mindegy, nem? Inkább megkeresi a fűrészlapon az

„Á”

hangot, hosszú, lassú húzásokkal fixálja, aztán a fűrészlap hajlítgatásával precízen, fél hangokkal eltér tőle. Végül úgy érzi, a hangolás újra rendben is van.

Talán most és esetleg mit is játsszon? Amíg a repertoárjából válogat, az eszébe jut, hogy addig húzta a csendet, amíg megfélekedezett róla, és be se fejezte a viccet.

Szórakozottságán somolyogva most megteszi: - Nos, vásárolt egy új bumerángot magának, de sehogy se tudott megszabadulni a régitől.

Tuba belegondol a vicc tanulságába, felsóhajt. Aztán kipróbál a repertoárból egy másik baljós, monoton dallamot. Simán elmenne egy ideg és elmeölő horrorfilm zenéjéhez, a történet darabolós tetőpontja előtt, azt elővezetendő.

És közben. Meg utána.

Na, ezt a muzsikát ismétli el magának unhatatlan szorgalommal. Ráér, nem?

Tuba urat nem érdekli a foci. Aztán nem sír, de nem is vigad.

MÉSZÁRFA, FÖTÉR

(augusztus 7. vasárnap, 20 óra 13 perc)

A Fötér az évszakhoz és a napszakhoz képest kihalt. Ilyenkor a Vadas már igen nagyon hangos. Az úri nép még nem tért meg a meccsről.

A kiskamasz tűnik fel, keményen hajtja a biciklit, motorversenyt játszik. Brummog, vált, felpörget, brummog, vált, motorfék, vált, felpörget.

Rendőrkanyar. A hátsó kerék kicsúszik, a srác majdnem eltaknyol. De nem úgy van az. Az élet úgy szép, ha veszélyes. Brummog, felpörget, vált, kihúzatja, vált, felpörget, elzúz a Böllérszék felé.

A KOCSMA ELŐTT, A SÖTÉTBEN, ESTE

(augusztus 7. vasárnap, 22 óra 01 perc)

Zúza Pál próbálja sötétben egy bujkáló gazfickó alakjában a testével takarni Bendő Bélát.

A főtéren a Vadas előtt most aztán jó pár autó és még több bicikli parkol. A kerthelyiségben és az ivóban folytatódik a győzelmi ünnep.

Bendő György Sámson bátyánk biciklijénél matat. A kontraféket a biztosító csavarjától szabadítja. Zúza kicsit türelmetlen, mert menne végre vissza a Vadasba, ahol tombol a vígság és a csapból is folyik a potya pia.

- Csinyálsz má'?

Bendő is ideges, mert Zúza ideges, és mert ő is rohanna vissza a Vadasba. Imrefalvi cigányok, mi?!

- Dógozok, nem látod?

- Nem látok, mer' nem arra nézek! Nem látod?

- Nem látom, mer dógozok!

- Siessé'!

- Mingyáá kész!

Azért még nincs kész, mert nehéz ám sötétben, részegen egy kopott villáskulccsal letekerni egy igaz, hogy csupa rozsdá, de legalább sáros anyát. Csak lecsúszik a szerszám, csak felsebzi Zúza kezét, amitől komoly kételye támad, le kell-e egyáltalán ezt az anyát csavarni. - De jó vicc ez, Béci?

- Már mi?

- Hogy nem bír majd fékezni.

- A Gyuri bá' aszongya, jó.

- Jó?

- Aszongya.

- Akkor jó vicc.

- Mert mink szerettyük a kántor bácsit - mondja ki a tutit Zúza.

- Mink a Jenő tanár urat is szerettyük - toldja meg a tutit Bendő, aztán Zúzára förmed. - De most ne ide nézzé', hanem nézzé'!

- Mit nézzek?

- Hogyha jönnek!

- De nem jönnek.

- De nézzé!

- Te siessé!

- Nem indul meg ez a francos csavar, he!

A VADASBAN

(augusztus 7. vasárnap, 22 óra 15 perc)

A vidám hangzavar alig csendesedik attól, hogy Hunyó Szilvia képes riportja megy a tévében. Az egyik szélső asztalnál Sámson, Izsák és Gizi.

Nagynagy tanár úr a játékgépnél épp szokott öt darab százását játssza meg. Gizi szeme csillog, akár a karbunkulus, és nem ám csak a piros Martinitól, amit a gólzsák Izsák egyre csak kihoz neki.

- Ugye büszke a fiára, Sámson bácsi?

György Sámson persze, hogy büszke, de persze, hogy nem mutatja.

- Ne cikizz már, Gizi...

- Izsák ma a falu celebje!

- Büszke vagyok, persze.

- De büszkébb is lehetnél. Igaz, apa?

- Mért? - hökken meg Gizi.

Sámson csak ránéz a fiára, aztán Gizire, aztán inkább a pohár szódájával szemez tovább. Izsák meg úgy dönt, több piros Martinit ma este már nem hoz a szíve új-régi választottjának. Gizi megérteni vél valamit. - Ja! Azért? - néz előbb Izsákra, aztán az apjára. Mi az, hogy ja? Meg azért? Vajon mit érthet ezalatt Gizi. Izsák a biztonság kedvéért rábólint.

- Azért.

Gizi megforgatja a buksijában a választ. Végül némi szigort erőltetve emeli Izsákra a jobb mutatóját. - Hát akkor, Izsák, ... intézd úgy!

- Azon vagyok.

Sámson tekintete elszakad a szódájától. Megint ránéz a fiára, aztán Gizire, sóhajt.

Izsák szerelmesen mosolyog Gizire. Hogy ők ketten most milyen jót beszélgettek.

Kicsiny Péter felvétele pereg a tüntetésről.

Ez újabb ok az ünneplésre annak, aki benne volt a tévében.

- Né' mán'!

- Ja, most mondod a köcsögnek, hogy köcsög!

- Te, Laci, te tisztára te vagy ott, Laci!

- Erre igyunk!

- Mészárfa! Mészárfa!

- Mondjon le! Mondjon le!

- Kuss legyen! - Kokasné, kezében a tévé távirányítójával máris rendet teremt. Dalolni lehet, tüntetni nem.

Nagynagy hagyja ott a játékgépet, ballag merev nyakkal, megáll az asztaluk mellett. - Hozok még egy kört? - néz Izsákra.

- Azt hiszem, elég lesz.

- Nekem még egy Martinit, apu!

- Te már nem kapsz. Sámson? Még egy szóda?

- Nekem is sok lesz, Jenőké.

- De kiment a buborék.

- Úgy is jó.

- Nem nyert a gépen, mester? - kérdezi udvariasan Izsák.

- Látod.

- Ma se jött be a szisztéma, apu?

- Á, merev nyakkal nem lehet. Na, Izsák? Még egy sör?

- Nem, elég már.

- Akkor nekem... egy kóla! - Gizi kicsit durcás, mért nem hagyja az apja egy kicsit se lazulni.

- Azt hozom. - Nagynagy a pulthoz sétál, a drukkerok rögtön körülveszik, ünneplik. - Tanár úr, tanár úr!

- Mészárfa! Mészárfa!

- Hat három! Hat három!

Nagynagy tanár úr szerényen fogadja az ünneplést, alig titkolt hálával pedig azt, hogy még mindig nem hagyják a cehet fizetni.

György Sámson osztatlan figyelme ismét a szódáján.

Gizi és Izsák megmosolyogják a focimágus népszerűségét, aztán Gizi Izsákra pislant. Egy percig megzsibogtatja az agyát, hogyan kéne Izsákot a Vadasból kicsalni, aztán a legegyszerűbb taktikát választja.

- Neked nem csípi a szemedet a cigifüst?

Izsák meglepetten néz körül, aztán Gizire. A helyiségben nem is szabad dohányozni. Aztán elérte a dolgot. - Ülünk ki? - indítványozza somolyogva. Ez hülye? A kerthelyiségben viszont majd mindenki ezerrel fújja a füstöt.

- Sétáljunk inkább! - egyszerűsít még egyet Gizi.

- Ja! De! Apa? Kimegyünk sétálni.

- Menjetek, persze...

Gizi máris tápászkodik, Izsák úgy érzi, magyarázkodnia illik. - Csak egy negyedórát, aztán... itt leszel még?

- Majd otthon találkozunk.

A fiatalok a drukkereket kerülgetve kimennek. Izsáknak jár még jó pár hátba vágás, biztatás. De hát: aki celeb, az tűrjön. Gizi a kerthelyiség bejáratánál várja meg az aranylábú középiskolai tanárt.

Sámson kissé bánatosan néz utánuk. El se vált még a gyerek. De talán jobb is így. Izsáknak könnyebb. Szép lány ez a kis Gizi. Gyereknek is szép volt. Aztán, ha goj, hát bánja a fene.

Nagynagy leragadt a pultnál, egy feles vodkát kell a maga és a Mészárfa FC egészségére benyakalnia. A tévéből Hunyó Szilvia hangja, ahogy Kicsiny Péter kamerája a hízők menetét kíséri, különös tekintettel a fekete-fehér tarka kanra. Mögöttük, velük Zúza, Bendő és Józsi rendőr.

HUNYÓ Sajátos menet ez Mészárfa történetében. A korán jött sertések átmenetileg az Ödön-majorba kerülnek, hogy aztán Közép-Európa legmodernebb vágóhídján, az avató ünnepség részeként az ő segítségükkel a mészárfaiak megdöntsék a véreshurka-töltés világrekordját...

- Mészárfa! Mészárfa! - rivalg, aki nemzeti ultra.

HUNYÓ Így aztán végképp érthetetlen az egy kívülálló számára, hogy ma délelőtt vajon miért tüntettek Sódar Dénes polgármester ellen, aki a falu rohamos fejlődésének motorja, és...

- Mi van?

- Köcsög!

- Ribanc!

- Te szólsz be?

- Vörös Sódar mondjon le!

- Mondjon le!

- Vesszen Sódar!

- Zöld báró! Zöld báró!

Kokasné üvölti túl a kemény magot. - Hé! Megmondtam! Politika nincs, vagy rögtön bezárok!

Aki ultra, ijedten elhallgat. Hunyó aggódik még egy sort a tévében.

HUNYÓ De vajon megnyílik-e a Böllérszék? Ezt kérdezem magamtól, és persze másoktól, egyre jobban aggódva? Vagy Sódar polgármester egész vagyona elúszik az önrészbe, az európai uniós támogatás híján a régi általános iskola épülete ugyanaz a mementó lesz, mint néhol egy gödör? Vagy, ahogy a költő mondja: régi dicsőségünk késő homálya?

Hunyó kisasszony jelentős csendben guvad a kamerába, vonásain a civil aggódás nemes mementója. Utána egy pillanatnyi sötét.

A tévében új hír következik, alatta képek a hadgyakorlatról.

BEMONDÓ Más. Csütörtöktől vasárnap estig folytatódik térségünkben az a hadgyakorlat, amiben a NATO harci helikopterek és terrorelhárító egységek összehangolt támadását modellálják egy feltételezett terrorista csoport ellen. Híradónk információi szerint elsősorban logisztikai szempontok kapnak nagy hangsúlyt az egységek mozgatásában. Vagyis, mi a teendő akkor, ha a kuntarcsai Víztoronyot teszem azt, az Alkaida veszi be rohammal? Az a városi legenda, hogy a Tamil Tigrisek újjáalakulását tervezik modellálni, légből kapott kacsa. Szóval nem tigris. Haha.

Más.

Új képek. Heti vásár látszik, a kamera előtt egy idősebb hölgy nyilatkozik, de a hangját lekeverték, fölötte a bemondó beszél.

A kunhetényi heti vásár kofáinak autonóm szakszervezete nevében özv. Gácsér Ferencné benyújtotta hivatalos tiltakozását a... a hetényi jegyzőnek a standok emelkedő bérleti díját illetően. Gácsér Ferencné kijelentette, idézem: „Fizessen ennyit nektek az a jó...”

Kokasnénak elege lett a kábeltévé helyi híreiből, a készüléket átkapcsolja egy zenei csatornára. Ebbe a mézárfa kemény mag egy percig bele is nyugszik, amíg az egyiknek az eszébe nem jut, hogy vasárnaponként este tokmányban adják a profi boxot. - Sport egyet! - üvölt fel, és a többiek ezt hamar átveszik.

A VADAS ELŐTT, A SÖTÉT BEN

(augusztus 7. vasárnap, 22 óra 22 perc)

Gizi karol bele odakint Izsákba.

SPORT EGYET!

SPORT EGYET!

Egy kicsit hallgatják a két skandalás közti csendet. Aztán elindulnak valamerre, nem is nézik, vajon merre, szóval pontos céllal céltalanul.

Elandalognak Zúza és Bendő mellett, akik éppen most bukkannak fel Sámson biciklije mellől. A szerelmes párocska hím tagjában Izsákot megismervén, egy kicsit megszeppennek, aztán annál harsányabbak.

- Szia, Izsák! - üvölt Bendő. - Mészárfa! Hóhó, hóóóó!

- Csók'lom, Gizike! - köszön gálánsan Zúza.

- Szevasztok.

- Dógoztunk, Gizike!

- Jól van, Béci, „dógozzá” csak.

- De má' megyünk vissza inni!

- Úgy is jó.

Izsák és Gizi lassú, puha léptekkel belevesznek a sötétbe. Bendő és Zúza bárgyún néznek utánuk. Aztán Bendőt figyelmeztetik a fájós ujjai, hogy el kéne azt a csavart a jó édes

anyjával együtt hajítani, ha már ennyit kínlódott vele. Mindezt miért? Egy buta viccért. Bár ha utána egy jót lehet majd nevetni... Mert szeretjük mi a kántor bácsit. De aztán meg az jut az eszébe, hogy a Gyuri bá' kéri a csavart, nem lehet eldobni. Mire kell ez neki? Há' nehogy má' ne legyen otthon egy rozsdás csavarja? Bár lehet, hogy ettől olyan gazdagok a gazdagok: nem dobálják el a csavartot.

A BÖLLÉRSZÉK ÉPÜLETE, KÉSŐ ESTE

(augusztus 7. vasárnap, 22 óra 45 perc)

Sódar Dénes láncolja magához az egész iskolát. Hat hosszú kutyalánc összelakatozva az épület fala körül. Nyolc húszméteres a helyiségek falaihoz és a mennyezethez fúrva-ütve. Ehhez kellett az ÁFÉSZ-tipli. Sódar derekán heveder, a láncvégeket ide csatlakoztatja. Első látásra nem lehet megkülönböztetni, hogy Sódar egy gigapók, egy leláncolt zombi, vagy csak egy szárazra vetett polip.

Amikor végez, elégedetten ül le a régi iskola aulájának közepén egy kupac raklapra. Az elemlámpa sugarát a mennyezetre irányítja.

Sódarné, Viktória jelenik meg az ajtóban. Az asszony közel áll a hisztériához, de még tartja magát. Ételhordóban vacsorát hoz az urának.

Sódar a láncsörgésben nem hallja meg a felesége közeledését, ezért majd szívszélhűdést kap, amikor az asszony hirtelen megjelenik előtte. - Dini!

- Az istenit, Viki!

- Hoztam neked vacsorát.

- Nem kell.

- Mért nem kell?

- Ettem a meccs után pörköltöt.

- Hol van az már?

- Spórolunk.

- Már mindegy.

- Sose mindegy! - emeli fel Sódar a hangját.

- Jó. Akkor sose - egyezik bele Viktória. Viszont ha sose, akkor megkérdezi az urától. - Kértél számlát?

- Mire?

- A láncra! - mutat Sódarné az urára és körbe, és közben majd sírva fakad. Mert sose mindegy.

- Kértem.

- Hol van?

- A kesztyűtartóban?

- Ott néztem.

- Akkor nem ott van.

- És... mennyi volt?

- Ingyen volt!
- Hogyhogy?
- A Töltike majd az Alkaidára fogja. A tiplikkel együtt!
- Ez... nem helyes, Dini.
- És?
- A becsület...
- Az tényleg ott van a kesztyűtartóban.
- Keserű vagy.
- Úgy érzed?

Viktória elfordul az urától. Leginkább elrohanna. De nem teheti. Körülnéz. Sose gondolta volna. Azt se, hogy ennyi kutyalánc létezik a világon. Még messzi Tolnában-Baranyában sincs ennyi. Pedig ott gazdagság van. De itt? Mennyi gyerekbútor tesz ki ennyi kutyaláncot? Jaj, csak ne lenne ennyire szép ember ez a Sódar! A két hiányzó fogával! A jobb felső tépő és mellette a metsző. Ami külön vonzereje az ő urának. Viszont sovány. A végén még bele-rokkan ebbe a Böllérszékbe. Már rég nem az a dalia, amikor mint Utolsót, megismerte őt Tolnában-Baranyában jártában. Hát kell ez? A polgármesterség? A nyomulás? A Böllérszék?

- De egyél, mert sovány vagy! - fakad ki végül.
- Nem baj.
- De lecsó, Dini! Az illatát se érzed? Kolbásszal, tojással, erősen!
- Jól van, tedd le!

Viktória leteszi az ételhordót Sódar mellé. Sódar megcsörrenti a láncait, de nem nyúl az ételért. Az asszony a lecsó mellé rak egy vekni illatos fehér kenyeret.

Sódar megbámulja, nyel egy nagyot, de aztán nem nyúl ehhez se.

- És most akkor...? - kérdezi Sódarné az urát.
- És akkor most mi?

Sódarné, Viktória fel se meri tenni végig a kérdést, inkább ő is nyel egyet. Sódar félreérti. - Majd megeszem később.

- Kihűl.
- Nem baj.
- De nem is az, Dini.
- Hanem mi?

- Mától... itt fogsz aludni? - Mert ez itt a nehéz kérdés. Mert eddig csakis egy ágyban aludtak. Amióta az ura elhozta őt messzi Tolnából-Baranyából. Akkora nagy szerelem az övék. És akkor most az ő ura mától itt alszik?

- Tudsz jobbat?
- A cementet is elvitték alólad.
- Azért kell a lánc, Viki!

Hát igen. Ez így logikus. De talán van megoldás arra is, hogy... - Aludjak itt veled én is?

- Te ne!
 - De szívesen. Mert ahol a te ágyad...
 - Felfázol.
 - Én nem!
 - És ha jönnek a rablók?
 - Mészárfán nem lopnak! - és erre éppen Sódarné, Viktóriának kell emlékeztetni? Hát nem kell. Csak ez a keserűség, ez ne szorítaná az ember torkát.
- Nézik a lecsót, bámulják a kenyeret. A hagymás alapot jó húsos-füstölt szalonnát pirítva indította, ahogy azt kell. Ezt nem is említette az urának. Talán meg kéne, hátha ez hozza meg az étvágyát. Ám ehelyett kifakad: - Kár volt belevágni az egészbe!
- Kár - ismeri be Sódar.
 - Mindenünket elveszítjük?
 - El. Lehet.
 - Hol fogunk lakni, ha elárverezik a házat?
 - Majd... a kocsiban.
 - Abban?!
 - Abban.
- Az öreg Opelban? Az hogy lehetne lakályos? Egy pillanatra elképzei magát Sódarné, ahogy lakó egy parkban. Mondjuk Kuntarcsán, a víztorony mögött?
- Ott hál az Opelban, az első ülés hátra döntve, mint szerelmük hajnalán, amikor még fiatalok voltak és újabb volt és csillogott a még alig tíz éves Opel is... Hajaj, háromszor is hátradőlt az az ülés, amíg hazaértek messzi Tolnából-Baranyából Mészárfára...
- Azért én nagyon büszke vagyok rád, Dini!
- Sódar ezen meghatódik. - Én is büszke vagyok rád, Viki!
- Te rám mért?
 - Mert kibírod velem.
 - Hogyne bírnám? - Na látják, az ilyen asszony teszi naggyá a férfit. Sódar keble újra szerelemtől dagad, a szeme megüvegesedik, és már-már moccanni érzi magában a vágyat, ami az utóbbi hetek, hónapok feszültségei miatt... Ám Sódarné, Viktória újra megszólal, és a pillanat varázsának oda. - Az egész falu rajtunk röhög!
- Sódar ettől rögtön felhorgad, kivicsorítván két foga hiányát, mint tudjuk, a jobb felső tépőt és mellette a metszőt. - Majd meglátjuk, ki nevet a végén! - üvölt fel.
- A nyakunkon a végrehajtók, inkább a házunkhoz láncolhatnád magad.
 - Tudhatnád, hogy egy Sódar nem adja fel soha!
 - Tudom, drágám.
 - Harc az utolsóig!
 - De te vagy az utolsó, drágám.
 - Akkor... mi Sódarok szépen halunk ki.
 - De nem érdemelnek meg ezek, Dénes!
 - Nem hát.

- Akkor... nem jössz haza?
- Még meg se ettem a lecsót.
- Utána? Megvárlak!
- Ne várjál! Itt alszok.

Viktória sóhajt, csókot nyom Sódar homlokára, csoszog kifelé, az ajtóban még visszafordul. - Reggelizni jössz?

- Te csak hozd megint a tévéseket!

Viktória kimegy. Sódar maga elé mered, aztán nyúl a lecsóért. Leveszi az ételhordó fedelét. Isteni az illata! És még langyos. Sódar tör a cipóból, beletunkolja a sercli végét a szaftba. Hát le van szarva a szar is. Csak azért is szép az élet! Nagyot harap a szaftos kenyérbe. Élvezi a szájában eláradó ízt. A zsíros-csípős-füstölt-sósat. Ó, édesanyám!

Viktória veszi újra a bátorságot. Másodszor is váratlanul jelenik meg, másodszor is ráíjeszt az urára, aki majd félrenyeli a mennyei falatot.

- Akkor se jól van ez így, Dini.
- Mi?
- Gyere, menjünk innen! Messzire! Haza! Tolnába-Baranyába!
- Hogy mennék már?! - nyeli le végre Sódar a falatot.
- Lemondunk, pakolunk.
- Nem mondok le!
- Véresh úgyis megbuktat.
- A májamat szaggassák inkább, Viktória!

„Szaggatott máj. Végy egy lázadó titánt, lopass vele tüzet. Ne Mészárfán, mert ott nem lopnak. Ha eddig megvagy, láncold ki a lúzert egy sziklához!

A máját minden reggel kimetszheted jó éles konyhakéssel, mivel másnapra visszánő. Ezt a májat nagyobb, úgy tíz dekás darabokra kockázzad, aztán a darabokat, mint csipetke tésztát hagymás zsírba beleszaggatod. Ha átsült, fűszerei a majoránna, a fekete bors és csipetnyi kakukkfű. Ha kész, a só.

Főtt krumplival és nyáron kovászos uborkával ízletes, laktató étel.

Titán híján a disznó is megteszi. Száraz fehér bort főzés közben, étkezéskor és utána először csak fél-fél liternyit ajánlok. Aztán az asztali beszélgetéshez jöhet a Mészárfai Karcos Rizling, amitől az ember elméje...”

(Pörch Arisztid: Receptek asztali beszélgetések közben)

MÉSZÁRFA, A BÖLLÉRSZÉK UTCÁJA, KÉSŐ ESTE

(augusztus 7. vasárnap, 23 óra 10 perc)

Gizi és Izsák sétálnak el a régi iskola mellett kéz a kézben. Megbámulják Sódar Dénes Opeljét, egy pillanatra megtorpannak az épület bejáratánál. Odabent egy elemlámpa halvány fénye imbolyog. Csak nem a tolvajok? Ja nem, hiszen itt parkol a polgármester, és... Sódarné, Viktória alakja jelenik meg a bejárat lépcsőknél.

Az asszony kissé roskadtan bandukol át az udvaron, el a raklapok és a betonkeverő mellett, ki az iskola kapuján. Összerezzen, amikor a fiatalok ráköszönnek a sötétből. A csókolom, szia Viki-re csak egy halvány mosoly és jó estét a válasz. Beül az Opelba, lassan elhajt. Giziék hosszan néznek utána.

Aztán Izsáknak feltűnik, hogy az iskola aulájában még mindig halvány fény dereng. - Valaki van még bent? - kérdezi leginkább magától.

- Ja, a Dini - Gizi, mint a titkárság vezetője és művház igazgató, jól informált.

- A Dénes? Ő az éjjeli őr?

- Szerzett hozzá háromszáz méter kutyaláncot. - Ezen azért Izsák elcsodálkozik.

- Úgy érted, hozzá kutyát is? - pláne most, amikor Tuba úr miatt oly igen szigorú az átmeneti ebrendelet?

- Nem azt, csak a láncot.

Ezen Izsák még jobban elcsodálkozik. De nem firtatja tovább a témát. Sódar (Utolsó) Dénest már amúgy se lehet mindig érteni, mit miért tesz. Pláne a Böllérszék projekt miatt végképp megbolondult. Meg aztán kit érdekel most Sódar Dénes, Böllérszék, kutyalánc? Amikor itt egy felettébb érdemes dolog történik, ez a kis séta, és a Gizi. Aki most elengedi a kezét, de csak hogy ballagva hozzá simuljon, a derekát átkarolva. Izsák beleborzong. De rég nem andalgott így. Tíz éve? Több? A jobb keze Gizi vállán, aztán a felső karját simogatva, aztán megint a vállán, aztán a nyakát birizgálva, a haja tövét a tarkójánál, a pihéket...

Na, most már jöhet az a csók, ha...

- Figyelj, Izsák, te mit is petőfizel annak a mocsoknak? - kérdezi szinte szemrehányóan Gizi, és csakugyan elengedi a férfi derekát, egy kissé elhúzódik tőle. Mi van? Ez csak nem kizáró oka a csóknak?

- Ja, csak kutatgatok - engedi el akkor Gizi vállát, és most akkor csak úgy ballagnak szorosan egymás mellett. De mi ez a hirtelen támadt ridegség Giziben?

- De mit, ha nem titok?

- Megpróbálom rekonstruálni azt a „Böksi” verset.

- És ezért fizet neked?

- Mért kérded?

- Mennyit?

- Szép munka.

Észre se veszik, és már vagy egy méternyire távolodtak egymástól. Ne már! Hogy egy ilyen hamvas bimbó régi-új szerelmet is megfagyaszthat a rút politika?!

A VADAS PRESSZÓ, KÉSŐ ESTE

(augusztus 7. vasárnap, 23 óra 20 perc)

Az ivóban már csak az idültek kókadoznak. Rajtuk kívül Nagynagy és Sámson. Kokasné dög-fáradtan standol. Nagynagy a végére érzelmesre itta magát, Sámson kissé feszélyezetten viseli ezt. Nagynagy nedves szemekkel bámulja a régi kollégát, az igaz barátot. - Te! Sámson!

- Ajvé.

- Ugye nem baj, ha most az egyszer tegezlek?
- Csak nyugodtan, tanár úr.
- Mert több, mint harminc évet húztunk le együtt, mi?
- Mi?
- Ebben az átok faluban. Annyit - számol utána Nagynagy.
- Hát... ha annyit...
- Te! Tudod te, milyen jó énektanár voltál te?
- Na... - szerénykedik Sámson.
- Nagyon jó!
- Hát... köszönöm... - a kántor úrnak egyre kínosabb ez.
- Te! Mért is vagy te itt?
- Itt a Vadasban?
- Tudod, hogy te egy Kodály vagy?

György Sámson most csodálkozik el nagyon, hogy lehetett a Jenő mesternek ennyire berúgni.

- Marika! Hallod? Ő egy Kodály!

Kokasné átnéz a pult mögül rájuk. - Jó - egyezik bele. Nagynagy egyre lelkesebben ordít. Erre már a kókadozó idültek is odafigyelnek.

- De még milyen jó! Kodály! Te! Sámson! Igyál már meg velem csak egyetlen kortyot! De ne szódát igyál! Mit kérsz? Hozzál már ki nekünk két whiskyt! Marika!

- Standolok!
- De kérünk még!
- Még én is kérek! - csatlakozik a mozgalomhoz egy idült.
- Whiskyt az én Sámson koma barátomnak, Marika!
- De tényleg nem kérek.
- Igazad van.! Marika! Kóser szilvát! Nem whiskyt!
- Nekem egy deci vodkát! Kétszer!
- Na jó. De aztán tényleg zárok!
- De szilvát se kérek, Jenő!
- De kérsz!
- Marika! Én is kóser szilvát inkább! Háromszor egy decit!
- Eridj már, és miből fizeted ki?
- Meghívom a Pityut is, Marika! Magát is!
- Akkor háromszor háromszor! - rikkant az Idült.
- Maga is jobban tenné, hazamenne... - morog Marika, de ezért tölt a poharakba, az idültnek is az egy decit a kóser szilvából. Sámson szinte már kétségbeesve szabadkozik. - Kérem! Jenő úr! Hisz tudja! Megígértem a mértéket Belluskámnak.

- Egy feles még bőven mérték.

- De nekem a szóda a mérték, kérem!

Nagynagy végre észreveszi Sámson kínját. Rögtön megsajnálja. - Jó, jó, jó! Akkor ne igyál. Ha megígérted Bellának.

- Köszönöm!

- Csak egy kortyot?

- Ne!

- Csak koccintsál velem!

- És aztán nem iszok bele. Azt lehet?

- Lehet.

- Csak koccintunk.

- Csak. Te! Hallod? Miért nem lettünk mi soha jó igazi barátok?

- De hiszen azok vagyunk, tanár úr.

- Azok?

- Azok.

- Itt az ital, Jenő bácsi! Vigyem, vagy jön érte?

- Megyek, drága! - Nagynagy feltápáskodik az asztal mellől, aztán, mint matrózok hosszú tengeri út után a szárazföldön, széles nagy léptekkel a pulthoz indul.

Nyakmervítője mintha foszforeszkálna, úgy izzik. A pálinkák ott szuntyorognak a pulton az alumínium tálcán. Két feles, meg egy decis pohár. Bár ebből akkor az egyik feles... dehogy lesz felesleges. Lesz, ugye, aki aztat is megissza...

Ám Nagynagy tanár úr még nem ér a pulthoz, amikor mint valami halovány alak, belibben a helyiségbe Ilona. Halkan szólal meg, ahogy az egy jól nevelt kísértetnek illik. - Jenő! - ám ez a hang mégis... Amennyi ebben a szemrehányás. Aggódás. Fájdalom. Nagynagy ezt most nem hajlandó respektálni. Jókedv van! Győztünk! És most koccint mindjárt az ő legjobb barátjával.

- Na! Ilona! Gyere, ülj oda le! - mutat az asztaluk felé, ahogy György Sámson lógatja a fejét, a szódáját bámulva. Ilona látja, addig nem lehet beszélni az urával, amíg az új kört ki nem hozza. Az asztalhoz libeg, de nem ül le, csak megfogja a szék támláját. György Sámson szomorúan felnéz rá, aztán tekintetét tovább emeli a mennyezeten át az égre. Jelezve ezzel Nagynagynénak, mi a helyzet.

Ilona érti.

Nagynagy hozza a tálcát. A deci szilvát lerakja az idült elé, a hálálkodását egy legyintéssel elintézi. Szerencsésen visszajut az asztalukig.

- Há' mért nem ülsz le? - mordul Ilonára.

- Mert inkább állok, Jenő.

- Állsz? Mért állsz? Ülj le!

- Állok.

- Akkor álljál! Kérsz valamit? Marika! Mit kérsz?

- Késő van már, Jenő.
- Olyan ital szerintem nincs. Marika! Van olyan cefréd, hogy „Késő van már, Jenő?”
- Igyák meg, mert zárok! Olyan ital van csak. - Éjfél felé Kokasné is alig érti ám a viccet.
- Na és, ha későn van?! Te! Ilcsi! Tudod, hogy Sámson nekem a legjobb barátom?
- Tudom, Jenő.
- Tudod?
- Tudom.
- Honnan tudod?
- Most mondtad.
- Ja! És akkor most figyeljél! Nem érdekel! Hallod?
- Mi nem érdekel?
- Samikám! Most megmondom én neked, hogy engem mi nem érdekel!

Erre már György Sámsonnak is illik valamit reagálnia, ezért rákérdez. - Mi nem érdekli magát, Jenő úr?

Kokasné viszont végképp megunta Nagynagy részeg üvöltözését. - Lassan tényleg haza kéne ám az asszonnyal ballagni, tanár úr!

- Te ebbe ne szólj bele, Mari!
- De tényleg késő van már, Jenő!
- Te örülj inkább, hogy hetedikben nem húztalak meg!

Kokasné ezt valahogy mégis humorosnak találja. Mosolyogva int Nagynagynak. Dolfi bá', Első Idült ébred fel egy pillanatra az asztalra borultságból.

- Hhhhat hhhárom!
- Maga menjen már haza!

Az Első Idült szót fogadna Kokasnének. Feltápáskodik, elindul kifelé. Ám meglátja a másik asztalánál az egy deci pálinkát. Ettől sóbálvánnyá változik, a pohárra guvad.

Sámson is tápáskodik, menni készül. Nagynagy megállítja. - Várjál már, nekem is pisálnom kell!

- De haza mennék.
- Hová sietsz?
- Ejnye, Jenő, hagyd békén a kántor urat!
- Mert? Hová sietsz?
- Minket vár hajnalban a mise!

- Ja! Akkor... menjetek csak. - Törődik is ezek után Nagynagy velük. Neki még van itt két kóser szilva felese. Aminek a fele se tréfa. Ezen a szóviccen persze muszáj röhögni, annyira jó. - A felesnek fele se, két felesnek se felese... három felesnek se felese a fele se a... - Nagynagy mutatóujja billeg, ahogy teli torokból dalolja. Sámson ámulatlan néz rá, Ilona rá se néz. Kokasné ellenőrzi, hogy a puskája a helyén van-e.

„A templom tornya nem víztorony, he!”

*(Pörch Arisztid: Szólások, aforizmák és egyéb aljasságok)
Az utolsó, bejegyzetlen bejegyzés.*

MÉSZÁRFA, SÁMSONÉK FELÉ AZ ÚTON, ÉJSZAKA

(augusztus 7. vasárnap, 23 óra 32 perc)

Sámson kerekezik hazafelé. A bicikli fara lustán csapkod ide-oda. Sámson arcán halvány kis mosoly jelenik meg. Megtekeri a pedált, csak úgy „száguld”.

Mert nem volt olyan messzi, hogy a fia lett a Messi, a mészárfai Messi...

Ki gondolta volna, hogy ez lett valóba, hujju! Hetykén csapkod a bicikli fara, még a nyolcas is dalolva nyiszog, ahogy a hátsó kerék külsője a villához ér.

Mintha a bicikli is Jenő bátyánk fele se a felesé nótáját dalolná!

Hej, ha lehetne még húszéves! A feleségnek fele se... Beállhatna a fia mögé a támadó közép-pályás posztra! Akkor aztán mondhatná a Nagynagy, hogy Kodály, mi? Feleségnek felesé, jaj, Belluskám, ne gyere be...!

SÁMSON HÁZA, KONYHA

(augusztus 7. vasárnap, 23 óra 40 perc)

Izsák kezében egy papírlap, abból szaval. Gizi az asztalnál ül, egyelőre még felnéz Izsákra, a kacagását visszafojtja.

Hej, mészárfai Véresh Böske
Ide jössz te, be'h kacér vagy
Huncutka pirospozsga beste
Hiszel-e hitvány szavamnak?

Gizi nem bírja tovább, felvihog, nem hisz a fülének. - Ezt te írtad?

- Nem én. Hanem én. A Sanyi helyett. Várjál! - Izsák belecsap, mint duhaj a lecsóba, a második versszakba.

Mért kéredzkedsz fel szekeremre
Hej, te Böske, jössz te bajnak
Hová szökjek véled hirtelenbe
Niobéja csülöknek, fasírtnak?

Izsák leereszti a papírt, lázasan néz Gizire. - Folytassam?

- Van még?

Ha viszketel rá, hát gyere
Hej, te Böske, vagy te bajnak
Ne riszáljon a fene
Sebtében csak megvakarlak.
Hiszel-e a szerelembe?

Gizi könnyezik a röhögéstől. Izsák nem tudja eldönteni, hogy ez jó vagy rossz jel. Mármost ami a rég aktuális csókot illeti.

- Hát... valami ilyesmi... lesz... - szabadkozik, még bele is pirul. Gizi meg csak röhög. Izsák lassan lefagy. - Szóval nem tetszett.

- Niobéja csülöknek, fasírtnak?

- Mért?

- De ki az a Niobé?

Hát ez az. Gizinek ezt mért kéne tudni? A felesége, vagyis a (majdnem) volt felesége, a gyermekei anyja persze tudja. És? Sokra megy vele. A gyerekek nála, a lakás kulcsa nála, a kocsi kulcsa is nála, az új pasija vele. Merthogy ő egy tutyimutyi. Egy tesze-tosza. Egy szerencsétlen lúzer. Viszont ehhez képest egy becsstelen briganti.

- Mert ha nem tetszik, írhatok másikat - mosolyog egyre növekvő zavarban Gizire.

- A mi Sanyink nevében?

- Akár. Vagy neked a magam nevében.

- Te írnál csak a Véreshnek.

Csend. Gizi már nem röhög. Csak végigméri Izsákot. Úgy. Hát... ennek ennyi.

- Ciki?

- Ha neked van az a pénz...

Jaj, az a csók, az újra az első, a rég feledett kamaszkoruk után, már megint fényévekre távolodott.

- És majd azt mondd Véreshnek, hogy a vers igazi?

- Csak hogy így hangolódtam Petőfire, meg ugye a szájhagyományra, és... Véresh Gyuri ragaszkodik, hogy virítsak végre valamit a születésnapjára, és... ha meglesz az engedély a génvizsgálatra... - bizony Izsák azon kapja magát, hogy szánalmasan magyarázkodik. Gizi megvetően fürkészi Izsákot. - És erre kapsz tőle „öszöndíjat”?

- No nem egészen, de... erre... még... - Izsák már makog.

- Hát, öregem, és én még azt hittem, te egy komoly ember vagy.

- Mért? Nem az vagyok?

- De. Az vagy.

SÁMSON HÁZA ELŐTT, ÉJSZAKA

(augusztus 8. hétfő, 0 óra 01 perc)

Sámson a háza elé érve kamaszos virtussal virítana be magának egy csikorgó „padlóféket”. Ám a kontra nem működik. Sámson rémült kis jajsztót hallat, aztán hatalmasat esve, csörömpölve köt ki az árokban.

BÖLLÉRSZÉK, EGY SZÉP ÁLOM

(az örök tavaszban, szellőzködő délelőtt)

A Böllérszék épülete elkészült. Vadonatújan csillog-villog. A bejárat fellobogózva, felvirágozva. Katonazenekar fújja harsányan, vidáman, pattogósan a Radetzky-indulót. Ám magát a zenekart nem látni. Mint ahogyan más sem. Noha az ünneplő tömeg zsibongása tisztán hallatszik az induló hangfüggönye mögül.

Egy, azaz egy legény széles az vidéken mégiscsak látja magát? Szerte az rózsaszín fényben lüktető környéken? Csak nem Sódar Dénes várakozik kiöltözve, a bejárat előtt mosolyogva, bár kissé szorongva? De hát mitől szorong?

A Böllérszék gyönyörű. Impozáns! Meg nem mondaná senki, hogy a régi általános iskola romjaiból virágzott ki. Szébb, mint a makettje! És láss egy másik, alig kisebb csodát! Sódar Dénes mosolya azért oly furcsa, mert visszantott mind a két kivert foga! A jobb felső tépő és mindjárt mellette a metsző. És ahol két brutálisan kipofozott fog visszantóhet, ott minden más is lehetséges.

Íme!

A Rákóczi utcába, rendőr motorosok kíséretében befordul egy elnöki fekete LIMUZIN. A Radetzky-induló crescendóban. Nem látható iskolás lányok és fiúk luftballonokat eregetnek és virágszirmot szórnak a limuzin elé.

Ami lefékez a Böllérszék előtt. A rendőr motorosok körbeveszik a járművet, amiből komor arcú testőrök pattannak ki. Olyan bő zakós fülhallgatósak, mint a „cé” kategóriás amerikai filmekben. A gorillák meggyőződtek a főnök biztonságáról. Az egyik kinyitja neki a limuzin ajtaját.

Sódar járul a nagy emberhez. A limuzint jobban megnézve hirtelen olyan luxus Csajkának látszik, amit manapság már csak múzeumokban tartanak, mementó gyanánt.

És így aztán Sódar számára nem is annyira meglepő, hogy a Csajka mélyéből maga Sztálin elvtárs kászálódik elő.

Sódar több mint megilletődve tátog, úgy érzi, ennyi bőven elég, hogy köszöntse a vezért. Sztálin elvtárs jóakaratóan biccent neki, aztán nyájasan néz körül, visszakézből integet a még mindig nem látszó, ám igen harsány ünneplő tömegnek.

Sódar végre szavakat formál a tátogásból: - Tisztelem, Vezér elvtárs!

Sztálin végigméri Sódart - Szervusz, fiam! - aztán kissé összehúzott szemmel, már-már kritikusán megsemmisíti a Böllérszék épületét. Sódaron rettegés zsibbad át. A következő fél perc dönt életről, halálról, dicsőségről, bukásról.

Aztán a harmadik csoda! Sztálin elvtárs újra biccent, most már direkt arra, hogy tetszik neki, amit láthat. Mi több, ismét elmosolyodik!

- No, édes Sódar fiam, látom, szépen kiglancoltad ezt az öreg akolt - mondja, persze oroszul, de Sódar így is érti, mert álomban ez nem probléma.

- Igenis! - rikkant.

- És akkor ez vágóhíd lesz, nemde? - érdeklődik Sztálin elvtárs.

- Már az, Sztálin elvtárs! De tesszen befáradni! - áll félre Sódar, a piros szőnyeg szélére, és mutatja az utat. Sztálin elvtárs harmadszor is biccent, tesz néhány lépést a bejárat felé. Sódar mögé, mellé sorol be, derékban kissé meghajolva, ahogy illik, az ajak szegletére fagyott mosoly, a szem enyhén guvad, a tenyér izzad.

Sztálin megtorpan, gyanú felhőzi nemes homlokát. - És az iskola, Sódar?

Jézusom! Az iskola! Azzal mi is van? Mi is lesz? Ja, igen, kész a válasz: - A Böllérszék nyereségéből, Sztálin elvtárs! Új iskola, mellé gimnázium, és aztán egyetem!

- No. - Sztálin tovább lép, ám megint torpan. - De itt nem lett közben kapitalizmus, Sódar? Nálatok, Vengrijában?

- De az lett! Sztálin elvtárs! - szégyenkezik igen mélyen Sztálin szűznemzett magzata.

- És te is burzsuj lettél, fiam?

- Én nem!

Sztálin nagyon nézi Sódart. Azokkal a sárga szemeivel. Akár a röntgen. Sódar visítva tekeregne, mintha elevenen sütnék lassú tűzön, de tartja magát, sápad, remeg. Érti már. Ehhez képest, ahogy a vezér nézni bír, a tarkón lövés a megváltás volt maga. És jó a negyedik csoda! A vezér elfordítja a tekintetét. - Na azért... és most már minden kétely nélkül besétál a króm-nikkel-üveg- csempe palotába, ebbe komputer vezérelte komputer épületbe.

Egy perc szünet.

Sódar a láncait csörgetve a jobb oldaláról a bal oldalára fordul.

Talán egy óra múlva már pirkad.

A lecsós lábos alján néhány hangya küzd a felfalt cipó egy darabkájával, amely zsíros tunkolásnak indult, ám elfeledett túlélőként végezte. Az Utolsó Tunk.

Teremtője Sódar (Utolsó) Dénes. Az apátlan, anyátlan punk. Tunk a Punk: ő apunk.

Aki most nyammogva visszaalszik, és az éjszaka tán utolsó, szám szerint ötödik csodája révén az agyvelője úgy lögybölődik, hogy visszatalál az előző álmába.

Az egy perc szünet letelt.

Sztálin áll a Böllérszék vezérlőjében, ami akár az Enterprise parancsnoki hídjá is lehetne. Kijelző kütyük villognak, sokcolos monitorok mutatják a gyártási terület minden szegletét. A vezér mindent értőn figyeli a monitorok képeit. Sódar alázatos háttal áll mögötte.

- Tehát ide érkezik meg a transzport - állapítja meg a vezér, az egyik monitorra mutatva. Sódar nagyot nyel, lelkesen bólint, habogva válaszol.

- Hátral az udvarba.

- És amott jönnek ki. Mármint a készáru.

- Mégpedig dalolva, Sztálin elvtárs, ahogy megígértem.

- Helyes, helyes. Dalolni fontos.

- Igenis! Dalolni mindig nagyon fontos.

- Nekem legyen vidám ukrán, orosz, tatár, zsidó, örmény, német, disznó. A menet akkor is daloljon, ha a halálba megy! Sőt! Leginkább akkor. Maga ért engem, Sódar fiam?

- Igenis.

- És hol is készül az a Világ Nagy Hurka?

- Az, jelentem, a focipályán.
- Hol?
- Azelőtt „Szovjet-magyar barátság” lőtér volt a neve.
- Nocsak.
- Tessék jönni, mutatom!

A helyszín szünet nélkül megváltozik.

A focipálya közepén, mint valami gigászi nagy légballon, vége nem látható hosszú, vagy ötven méter széles hurka lebeg rézsút a földtől az égig. A földi vége a hurkavég csomójával kipányvázva, a hurka platóján, a járást megkönnyítendő, végtelenbe hullámozó kötélkorlát.

Sztálin és Sódar a hurkán sétálnak az ég felé. Mögöttük, előttük, biztos ami biztos, a vezér testőrei. Sztálin ajkán hetyke kis vigyor, ettől Sódar is felszabadultabban érzi magát.

- Jól esik a séta, Joszif Viszárjonovics?
- Véres a véres hurka útja, drága fiam. Íme, a csillagok közé!
- Ez is... de nagyon igaz, elnök elvtárs!
- Meg szép is, nemde?
- Úgy van, elnök elvtárs!

Sétálnak tovább a hurkán, alig-alig kapaszkodva a kötélbe. Ez most az ifjú Sztálin, még tán éppen csak a Nagy Honvédő Háború utáni, nem az öreg, az éppen csak balzsamozás előtti rozoga. Most megáll, a langy szellőt élvezve pislant le. A focipálya, a templom, a Böllérszék, a falu ilyen magasról már Lilliputnak látszik.

Kies. Azt meg kell adni. A homokos táj, a buckák, távolban Kuntarcsa, a tarcsai katolikus templom, amellet a víztorony...

Sztálin elvtárs szinte szeretettel fordul Sódarhoz.

- Aztán a te utad innen merre visz, fiam?
- Öt! Nem, három év múlva Mészárfa önálló lesz, megyeszékhely lesz!
- És még?
- És látványstrand! És wellness! És lovas túra!
- No és még?
- Minden házba széles sávú internetet!
- És az ellenségeid?
- Mit törődök én velük?!
- Törődjek én velük?
- Megtenné ezt nekem, atyuska?

Sztálin szembefordul Sódarral, szomorkás félmosolya múlik, az arca megkeményedik, a szeme besárgul.

- Mert téged a druzsba köt gúzsba, mi?

- Mit tehetnék?
- Ne hagyd, gyerek!

BÖLLÉRSZÉK, KORA HAJNAL

(augusztus 8. hétfő, 5 óra 15 perc)

Sódar a raklapokon fekve, a fejét egy csomóba kupacolt láncvégen nyugtatva tűnődik a vezér javaslatán. Ám nincs rá elég ideje, mert Sódarné, Viktória keltegeti őt a vállát rázogatva.

Pedig Sódar még kérdezné a főtitkár elvtársat, hogy tegyen úgy, hogy ne hagyja. Az ember végül is mihez nyúlhat egy ilyen ergya demokráciában, ahol a Véresheknek áll a zászló?

Viktória már nem bír a hisztériával, pofozza az urát. - Dénes! Ébredj! Dénes!

Ennek már a fele se tréfa, felpattan a polgármester úr szeme, aztán hördül.

- Mi?
- Ne aludjál!
- Mert mi?
- Ébredj!
- De szép nagyot álmodtam, Viki!
- Térj magadhoz!
- Nagyot, nagyot, de lesz még nagyobb!
- Baj van! Nem érted?
- Mi? - Dénes rémulten ül fel, körülnéz, megrángatja a láncokat, kissé megnyugszik, az épület még megvan. Naná, hogy meg, hiszen Mészárfán nem lopnak. Másodszor is megcsörgeti a láncait, az is mind megvan. - Na. Mért óbégatsz?
- Több baj is van.
- Mondd az elsőt!
- Sámson bácsi az éjjel belehajtott biciklivel az árokba!
- Bele?
- Bele!
- Nem is iszik!
- Akkor is bele.
- És? Eltört valamije?
- Bevitték Kuntarcára a sürgősségre.
- Az istenit! - Dénes feltápáskodik, indulna, a láncok megakasztják. A zsebében tapogat, hová tette a lakatkulcsokat. - Megyek be. Mije tört?
- Csak a válla ficamodott.
- Az nem olyan nagy baj.
- Nem is tartották bent.

- Hála isten. Akkor mért ijesztgetsz?
- Más baj is van.
- Sódar félbehagyja a kulcskeresést. - Micsoda?
- Valakik az éjjel... az Ödön-majorból... elhajtották a disznókat!

ÖDÖN-MAJOR, REGGEL

(augusztus 8. hétfő, 7 óra 32 perc)

Lepusztult hely már az Ödön-major. Valaha, az elátkozott kommunista időkben a Véres Csillag MGT SZ minta sertéshizlaldája volt. Kapacitás egyszerre kétezer hízóra, komoly infrastruktúrával, terménytárolókkal, saját vízgőzbusszal, állatorvossal, ágazatvezetővel és vagy harminc munkással.

Mára ördögszekér-járta, kísértet-lakta nyomorúság. Senki se lakja a hosszú cselédházat, vagy a régi tanyát. Csak a Véresh (Petrovics) egyik emberi őrzi itt a semmit. Már ha itthon van. És nem részeg. És nem alszik. De hát innen úgyse lehet semmit elvinni. Nem beszélve arról, amit nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy Mészárfán nem lopnak. Pláne innen nem. Mit? Az ólak deszkafalai rég kiszálkásodtak, az ólajtók kidöntve. Szemét, kosz, lütyős szutyok.

Repedt autógumik kisebb piramisokban.

Józsi rendőr mellé segítségül Kuntarcáról helyszínelők érkeztek. Most éppen szalaggal távolságot mérnek egy traktorhoz illő keréknyom és az egyik leszakadt ólajtó között. Az udvarban Józsi rendőr magyaráz valamit a láthatóan síkideg Sódarnak.

Már Hunyóék is a helyszínen. És még mondja valaki, hogy a kuntarcsai kábeltévések nem a CNN színvonalán nyomulnak. Kicsiny Péter szubjektív kamerája a Zúza-Bendő tandemet fókuszálja, akik a tanya kapujában nyilatkoznak oda a minden eddiginél kialvatlanabb Hunyó kisasszonynak. Ezen már a kora hajnali, a reggeli, de még a délelőtti smink se segíthet. Tehát valaki vagy egész éjjel dugta, vagy egész éjjel nem dugta. Ám itt, Ödön-majoron most nem ez az igazán fontos kérdés. Hanem momentán az, mit látott Zúza és Bendő. Most, hogy kivételesen nem a Vadas kerthelyiségében aludtak, hanem alkalmi munkaként itt kint.

- Dógoztunk! - nyilatkozik Zúza a kamerába.

- Aluttunk! - nyomja mögé a sajátját Bendő.

- Mer' mink szerettyük a kántor bácsit! - toldja meg a mondandóját Zúza, és Bendő ezzel bólogatva egyetért. Hunyó szeme megrebben, ez hogy jön a sertések eltűnéséhez? De már ismeri annyira a Zúza-Bendő tandemet, hogy tudja, velük kapcsolatba nem kell, sőt, nem is szabad mindent érteni. Úgyhogy inkább rákérdez Bendőre: - És éjszaka semmit se láttak?

- Mi?

- Maguk.

- Hol?

- Itt az Ödön-majorban, Bendő úr.

- Ja!

Zúza válaszol Bendő helyett: - Az nekünk nem vó't mondvá, hogy éjje' nekünk ke' a disznók-ra vigyázni!

- Ja! He! - egészsíti Zúza mondandóját Bendő.
 - Csak az vót mondva, hogy segítsünk.
 - Mit?
 - Hát mit?
 - Hogy dógozzunk, he!
 - De aztán itt aludtak?
 - Mi?
 - Maguk.
 - Ja.
 - De nem itt vó'tunk, mer' ott aluttunk! - mutat Zúza a hosszú cselédház legvége felé.
 - Hol? - fordul irányba Hunyó kisasszony és Kicsiny Péter meg a kamera.
 - Nem 'tom - áll meg tétován Zúza mutatójúja. Inkább Bendőhöz fordul. - Hallod? Mink' hol is aluttunk?
 - Mer' a Józsi hol talá't meg?
 - Tényleg, a Józsi hol talá't meg? Józsi! - üvölt át a rendőrnek Zúza. - Hol találtál meg?
- Józsi rendőr odanéz a két idiótára, rájuk legyint, magyaráz valamit Sódarnak tovább. Hunyó Szilvia nem azért lett Mészárfa révén a kuntarcsai CNN, hogy hamar feladja. Ismét rákérdez Zúzára. - Szóval Józsi őrmester talált magukra?
- Ja!
 - Á, nem ő!
 - Nem ő?
 - Várjál má', hogy is vót'?! - Bendő most vállalja, hogy a kora reggel nem is annyira szép Hunyó Szilvia és a kuntarcsai kábeltévét nézők kedvért nagyon utánagondol. Lassan megy neki. Annyira lassan, hogy Hunyó meg is unja.
- Mivel a polgármester úr lódul meg nagyon indulatosan a telephelyről kifelé.
- Mögötte Józsi. Hunyó int Kicsinynek, kerüljenek Sódar elé. Nem sikerülne, ha Zúza rá nem szólna. - Dini! Dinikém! Hallod?
- Sódar szeme vérekes, az arca hullasápadt, de megpróbál udvarias maradni. - Mit akarsz, Zúza?
- Te se tudod, hol aludtam?
 - És te, hogy hová tűntek a disznók?
 - Á, aztat én nem tudom.
 - E'vitték őket? - érdeklődik hökkenten Bendő.
- Sódar rálegyint Zúzára, menne tovább. Hunyó kisasszony állítja meg.
- Polgármester úr!
 - Tessék.
 - Tudna valamit nyilatkozni?
 - Sajnálom.

- De...

- Kérdezzék az őrmester urat!

- Igen, de...

- Kérem! Szilvia! Most ne! - Sódar otthagyja őket, ül be az öreg Opelba. Hunyó tényleg meg-sajnálja az év lúzerjét, ezért hagyja futni. Józsi rendőrhöz fordul, vele Kicsiny és a kamera. - Őrmester úr! Kiderült már valami?

Józsi rendőr felfűjja magát, érzi, eljött az ő pillanata. Olyat mondhat, amit még Hollywoodban is csak kevesen, és közülük is csak az erre kifejezetten klónoztak, Íme:

A nyomozás jelenlegi szakaszában nem áll módomban nyilatkozni.

Mi? Azért? Ilyet mondhatni, bele a nyilvánosság nyálas képibe? A kandi kíváncsiságuk közepébe bele? Ez azért nem semmi. Rendőrtisztek ezrei. Mit ezrei? Százezrei álmodoznak erről. Hogy elmondhassák ezt a mondatot. Ám Hunyó (CNN) Szilvia most se hagyja magát. - Az éjszaka elloptak egy csomó disznót. Ezt csak tudja.

- Persze, hogy tudom... - Józsi lépked elfele, de ezt is úgy ám, ahogy a filmekben a klónoztak.

- És semmi nyom?

- Tessék! Ott egy traktor keréknyoma - mutatja Józsi somolyogva.

- Szóval egy traktorra rakták őket? - csap le a riporternő.

- Á, azt nem hinném.

- Hát akkor...

- Inkább pótkocsijára, nem? - ki hitte volna Józsiról, hogy mely frappáns és szellemes is bír lenni egyszerre, pláne oly kényes helyzetben, mint most ez.

- És maga szerint ki és hová vitette őket?

Hoppá? Kérdésben a válasz? Józsi csapdát sejt, mi több látja, és nem lép bele.

- Már mondtam, hölgyem, a nyomozás jelenlegi szakaszában...

És akkor ez a retardált Zúza nem hagyja Józsinak másodszor is elmondani, mert a vállára csap és az arcába hajolva kérdezi:

- Józsi! Akkor mink' hol is aludtunk máma?

Anyádba.

VÉRESH GYÖRGY PORTÁJA

(augusztus 8. hétfő, 9 óra 08 perc)

Hunyó Szilvia és Kicsiny Péter a kovácsoltvas kapu előtt várakoznak. Hektor üvölt rájuk a kerítés túloldalán, jelezvén, ha őrző-védő munka van, akkor nincs barátság. A terepjáró Mercedes ajtaja nyitva, Hektor őrzőgése alatt a lakodalmas rock egyik klasszikusa nyomul a rádiós magnóból: „Turul, Turul, csak hátulról / illetve a, illetve a babámat”.

Hátul a kertben, a lovak karámjából, egy részt leválasztottak, mert ott most vagy két tucatnyi hízó rőfög.

Véresh György jön ki a házból kaput nyitni, már utcára öltözve. Egy pillanatra megtorpan, amikor meglátja, hogy a vendégek megintcsak a kábeltévések. És úgy állnak ott, mint akik be is jönnének. Átgondolja a dolgot, aztán magabiztosan, barátságosan lépked feléjük tovább. A szorgalmas élmunkás Hektorra förmed:

- Hektor kuss! - Hektor még befejezi a megkezdett mondatot, aztán a fejét félrehajtva néz fel a főnökre. Véresh (Petrovics) megveregeti a nyakát. - Hupi a kocsiba! - mutat a Mercedesz anyósülésére. A helyettes önkormányzati képviselő menten leadja az őrző-védő szolgálatot, otthagyja a kerítést, vihogva, lihegve ugrik be a kocsiba.

Véresh (Petrovics) Hunyó kisasszonyra mosolyog. - Indulóban vagyok, de parancsoljanak.

- Köszönjük.

Véresh rápittyent a kapura, az lassan kinyílik. - Ma mi járatban?

- Hallotta már, hogy ellopták a disznókat?

- Micsoda?! Honnan?

- Az Ödön-majorból.

- Nem mondja! - Véresh (Petrovics) meglepetést tett, aztán némi felháborodást színlel: - Nahát, ilyet! De hogy? - viszont fele se olyan jó színész, mint gondolja. Közben ballagnak beljebb, az udvar közepén megállnak. A földhivatali bejegyzésben lakóépületként bejegyzett háromszintes vityilló faragott oszlopos tornácán Véreshné, Abáth Melinda méregeti gyűlölködve a tévéstábot, hajcsatban, pongyolában.

- Hallod, tündérke? Megfűjták a hízókat - újságolja neki a férje a nap kuntarcsai CNN hírért.

- És ezek itt mit akarnak?

Véresh (Petrovics) széttárja a karját, honnan tudja. Hunyó Szilvia segít neki. - Az Ödön-major az ön tulajdonában van, ugye?

- A fiaméban, de mindegy.

- Azé, aki Amerikában van?

- A másiké. De mért érdekli ez magukat?

- Küldd már őket a francba! - vicsorít Véreshné, tündérke a stábra, a férjére és általában a világra.

- Ezt bízd rám! - Fordul, egy elnézést kérő mosoly Hunyónak, aztán szigorúan a feleségére mordul: - Te menjél öltözködni!

Véreshné feleselni nem mer. A combjára csap inkább mérgében, aztán bevágja a vityilló bejáratát.

- Asszonyok - csóválja meg a fejét Véresh (Petrovics), és megint sikerül Hunyó kisasszonyra mosolyognia. - Szóval? Mért érdekes az, hogy kié az Ödön-major, drága?

- Nem is tudom... - adja a tanácsalant Hunyó kisasszony. - Mivel, ha azt vesszük alapul, hogy Mészárfán nem lopnak...

- Igen?

- Akkor hogy lehet az, hogy manapság minden, ami a Böllérszék Projektnek nevezett vágóhíddal kapcsolatos...

- Igen?! - Véresh (Petrovics) György arcáról, hangjából a nyájasság úgy tűnik el, mint ama disznók az Ödön-majorból. Ahol is Zúza és Bendő urak emlékezetéből az egész éjszaka is eltűnt. Bár azt még senki nem állította, hogy Mészárfán álmot is (nem) lopnak.

Kicsiny közben a kamerával ráfókuszál a disznókra. Aztán nem hisz a szemének. Az egyik hízóban megismerni véli a fehér-fekete tarka kant. Mit megismerni véli? Felismeri! Azonosítja! Mint régi, meghitt ismerőst, akár köszönhetné is. Ehelyett oldalba böködi Hunyó kisasszonyt, aki így elfelejti, mire akart provokatívan rákérdezni.

- Te! Szilvi!

- Mi van?

- Gyere már!

- Hova? - Hunyó kisasszony nem érti, miből kéne Véresh (Petrovics) Györgyöt kihagyni, aki egyre ellenségesebben figyeli őket. Nem hagyja magát félrevonni. Ezért Kicsiny átható hangon súgja és mutatja: - Az a disznó az nem az?

- Mi?

- Az a fekete-fehér randa!

- Melyik?

- Az!

Hunyó megnézi magának a kan disznót. Tényleg nem szép. De a többi se. Bár különbséget tenni köztük azért lehetne. Annak biztos könnyedén menne, aki eteti őket. Vagy a disznó etológia a szakterülete. De így, aki egy száz kilós, lütyötől koszos és bűzlő sertést látott, az mindet látta. És tényleg: hogy lehet ezeket levágva, sütvé, főzve, füstölve megenni? Különös tekintettel a belőlük készülendő, három kilométer hosszú véres hurkára. Plusz hozzá, ugye, az ötezer liter vér. Ebből beugrik Hunyó kisasszonynak, mit is akart az imént kérdezni. De ez a fekete-fehér kan most fontosabb. Ez nyom! Mi több! Ez maga a lebukás, Véresh úr! Feltéve, ha az operátöre agya, amit előző este fanta-vodka varázslatban áztatott, még jól működik.

- Biztos megismered?

- Még filmem is van róla. Tegnap le is ment adásban!

- Hoppá.

- A telepről is, meg ahogy ballag a transzporttal.

- Hoppá, hoppá!

- Miről pusmognak maguk? - Véresh (Petrovics) most már kifejezetten ingerült és ellenséges velük.

- Véresh úr! - fordul Szilvia hozzá, közben int Kicsinynek, forgasson. - Azok a disznók ott a lovak mellett azok nem disznók azok?

- Azok a disznók?

- Azok.

- De, kisasszony, azok a disznók ott disznók - Véresh már-már újra mosolyog, Hunyó pedig a sminkje alatt belepirul, hogy lehetett ennyire hülyét kérdezni.

De még egyszer talán megéri nekifutni. - Akarom kérdezni, azok ott nem a lopott disznók? - Na! Ez az! Ez a Pulitzer-díjas jó kérdés az oknyomozó kategóriában.

- Hol? - néz körül Véresh (Petrovics).

- Ott! - mutatja meg Szilvia a nyilvánvalót.
- Azok ott? - és Véresh (Petrovics) már megint vigyorog.
- A kollégám megismeri az egyiket.
- Melyiket?
- Azt a fekete-tarka randát! Igaz, Peti?
- Tuti ő az!
- Az?
- Az!

A fekete-fehér randa persze megérzi, hogy róla van szó. Elvégre disznó és nem hülye. Társas lény társas aggyal. És noha még nincs két éves, hatvan évre elegendő keserű tapasztalattal bír ám. Már ami ezeket ott, a furcsa izékből lötyögő szőrtelen majmokat illeti. Ezért rosszat sejt. Még soha egyetlen sorstársa se járt jól a megkülönböztetett figyelemmel. Abból csak baj lehet. Felvisít, aztán megpróbál észrevétlenül beleolvadni a tömegbe. Nem sikerül, mert ezek egyfolytában rá mutogatnak.

- Arra a kanra gondol? - kérdezi Véresh az operatőrt.
- Rohadjak meg, ha nem filmeztem le tegnap!
- De melyiket, fiam?
- Azt, ott, azt a marha nagyot, amelyik tolakszik.
- Ja, azt?
- Azt!
- Maga forgatott tegnap a Hetési Vásárban is?
- Én? Nem.
- Mi tegnap is csak itt járkáltunk, Véresh úr... - emlékezteti a nagygazdát Szilvia.
- Akkor ez érdekes.
- Mért?
- Mert én az egész kondát ott vetettem.
- Az egészet?
- Tegnap.
- Ne már! Akkor... de hát az a fekete-tarka...
- Most mutassam meg az adásvételi szerződést és a szállító levelet?

A fenébe. Akkor most... mi van? Hunyó CNN-szimata alapján szinte biztos abban, hogy Véresh hazudik. De abban is teljesen biztos, hogy van neki igazoló paszportja. Abban pedig teljesen bizonytalan, hogy a fanta-vodka varázslat hogyan hatott Kicsiny Péter memóriájára. Tényleg, ki hinne neki, ahogy most makog:

- De... dehát... tuti ő az... mondom!

Véresh atyailag veregeti meg az operatőr vállát. Nem is haragszik. - Te, te, sötét kis városi gyerek, te!

Erre Kicsiny Péter már csak csuklik egyet. Nagyot koppant, tehát elhallgat. Véresh (Petrovics) György viszont váratlanul jól szórakozik.

- Tehát minek köszönhetem a látogatást, miben segíthetek? - fordul vissza Szilviához.

- Én.. mi csak... őőőő... a Petőfi izé miatt jöttünk, hogy... - makog a kábeltévék gyöngye is.

- Nagyszerű!

Mi nagyszerű? Hogy Petőfi izé?

- Viszont... tényleg sietnem kell.

- Akkor talán máskor... - ismeri el Hunyó a vereséget. Véresh egy pillanatra megszánja a pattogatott sminkű bombázót. Aztán újra megenged magának egy kellemesen füledt erotikájú képet, amint az ajkán elkenődött vérvörös rúzzsal csócsálja Hunyó kisasszony a péniszét. Ezen több, mint egy másodpercig elmereng, amitől minden neheztelését feledve újra a régi előzékenységgel kérdezi a stábot: - De mért nem tartanak velem? Gondolom, ma is forgatnak az ülésen.

Ja, igen, ma reggel még csak oda készültek, ám azóta ez az ödön-pusztai skandalum... - Igen, de...

- Majd mesélek a Petőfi-kutatásainkról útközben.

- Ó, hát az...

- Izsák talán megtalálta a Böske szépanyámhoz írott verset!

- Csakugyan? - hoppá, ha ez igaz, akkor... élénkül fel a súlyos pofára esés után újra Szilvia.

- Várjanak, kiállok - pittyeg Véresh most a Mercédesznek. Aztán meglátja, hogy a kocsi ajtaja már nyitva van, és hogy Hektor helyettes önkormányzati képviselő az anyós ülésen liheg.

- Vagy szálljanak be hátra! Hektor, kussolsz!

Hektornak sehogyan se szimpatikus az operatőr, morog. Kicsiny Péternek se Hektor, ám ő nem morog, hanem kifogást keres. Talál is egyet.

- Van még időm, sétálok egyet.

Naná. Több, mint egy óra. A Vadas lassan kinyit. Potya pia meg úgyse lesz bent a hivatalban, Sódar amilyen hangulatban... Vagy talán éppen azért?

Amíg Kicsiny ezen töpreng, kísétál a kapun, balra fordul a Petőfi utcán. A Mercédesz a kifelé csaholó Hektorral elhúz mellette. Aztán veszi észre, hogy Hunyó kisasszony egy kicsit lemaradva, mögötte ballag.

(Elfogott és fénymásolt levél a volt miniszternek)

„Bandikám!

Már megkövetlek, édes öregem, hogy az otthonodba küldöm ezt a levelet. Írhatnék persze emailt is. De ezt a címedet is a vadásztársaságunk elnökétől tudtam ki.

A Nógrád Pista, biztos emlékszel rá, nála kellett regisztrálnod, amikor megtiszteltél bennünket azzal, hogy belépsz hozzánk fölövésznek. Szóval a Pista ódzkodva árulta el, de mondtam neki, bazmeg, Pityu. Ne rinyáljál, mit képzelsz, nem fogok visszaélni vele.

Na szóval felháborodtam ám, amikor bemondták a tévében, hogy menesztett az a gazember gengszter mocsok, az egyetlen rendes, egyenes, nem hazudós, nem harácsolós

korrupt tolvaj embert a kormányból. Ha ez vígasztal, az biztos, hogy ezekre többé nem szavazok.

Viszont ha van kedved, tudod, az én kapum mindig nyitva áll előtted és a kedves feleséged előtt. Hogy velem mi van? Hát ketyeg, ami mehet. Lassan kitelik itt, a mi falunkban a mi Sódarunknak a becsülete, azt akkor megint rend lesz, ezt garantálom. Sajnos, mint tudod, a fiam 12! évet kapott első fokon! Na, Bandikám, ugye te is érzed, hogy ez igazságtalan.

Egy buta gyerekcsíny miatt? Bandi bátyám! A barátságunk nevében, alázattal kérlek, ha maradt még valamennyi befolyásod, és már hogyne maradt volna, akkor hassál már oda vagy az ügyész úrra, vagy a bíróra, hogy másodfokon ne legyen már ez az elfogultság, amire az ügyvédem mindvégig joggal hivatkozott. Borzasztó belegondolni is!

Hogy az a szegény gyerek minimum nyolc évet a kemény bűnözők és buzik között... Megintcsak rossz hír, hogy Petőfi István szépnagybátyánk kihantolását se engedélyezték. Pontosabban nem engedik őket, vagyis azok! Mért nem? Te ezt érted? Hát nem lenne az jobb a kis hazánknak, mit kis hazánknak, az egész világnak, ha bizonyosan tudnánk, hogy drága Sándorunk, zseniális költő fejedelmünk génjei nem vesztek el örökre Segesvár alatt, avagy, ki tudja, talán Barguzinban, mint kazánkovács? De! Ugye?

Viszont arra már nem is merlek kérni, talán tudd már meg, ki vagy kik és mért tesznek nekünk hosszú évek óta keresztbe! Nyilván korrupt szemétládák. Én meg azokkal szót tudok érteni, ha muszáj... Hiszen ismersz.

Más. A minap eladtam a Szellőt. Tenyészménnek. De átmenetileg kell is majd a hely a karámban, mert...”

(A lap szélén Pörch Arisztid megjegyzése: feldolgozni. Postás Irénkének a paráznság bűnét megbocsátani. Ám komolyan szót váltani vele! Vagy ha erre nem hajlandó, akkor... A lap alja megégett.)

MÉSZÁRFA, TEMPLOMTORONY

(augusztus 8. hétfő, 10 óra 01 perc)

Pörch Arisztid megint a szokott helyén a galambok közt tanyázik. Noha már késő délelőtt van, nem korán reggel. A miséket is csaknem lekészte, aztán meg elsiette. Ma valahogy semmi apokaliptikus látomás nem jutott az eszébe, az öregasszonyok konokul elkövetett bűneit megbosszulandó. Rohant vissza az őrhelyére. Beindultak a dolgok! A Hadgyakorlat!

Közben néha a falut is megfürkészi. Ám a buckák közt, Mészárfától jó pár kilométernyire kicsi tankok és apró katonák mozognak, a hernyótalpak jókora port kavarnak maguk mögött. Ekkora hajcihő néhány tamil tigris miatt! Adófizetők pénzéből! Bohóckodás az egész, mi? Régi szép időkben, ha komoly a dolog, szó nélkül a terroristákra robbantották volna azt a víztornyot. Mármint az ideiglenesen itt állomásozó szovjet. Annak előtte meg bement volna értük két csendőr, azt a szerb határig pofozta volna őket. És annak előtte meg nem is volt Kuntarcán víztorony. Mármint Kuntarcán se. Tehát nem lehetett volna elfoglalni, ugye.

Ilona jelenik meg az utolsó lépcsőfordulóban, mögötte két idősebb asszony. Ilona félősen szól a tiszteletesnek: - Atyám!

Pörch Arisztid megdermed, mint kamasz ifjú, akit matyizáson kaptak. Ezért aztán, miután összeszedte magát, messzelátóját leengedve ingerülten fordul Ilonához:

- Miért zavarasz, leányom?
- Nem tetszik lejönni a temetésre?
- Mire?
- Tetszik tudni, a Májas néni.
- A Klotild! - próbál segíteni az egyik vénasszony.
- Jaj, istenem! - óbégat fel, ahogy illik, a másik.
- Ja! Ma... az ma lesz... hát már annyi idő van?
- Már nagyon várják a tiszteletes urat - bólogat Nagynagy Ilona.
- Meg a Májas néni.
- A Klotild! - már mind a két öregasszony zokog, és Ilona se áll messze tőle.
- Megyek már.
- Csak mert... Sámson se bír annyit orgonálni...
- Meg órája is lesz a vámpírnál, a kultúrban, tetszik tudni.
- Megyek, mondom!

Pörch egy pillanatig csak úgy szabad szemmel kinéz a NATO hadgyakorlatra, aztán sóhajtva fordul. Letereli maga előtt Ilonát meg a két vén dögöt.

Ezzel a Májasnéval mindig csak baj van! Izgága, kotnyeles, pletykás egy szipirtyó volt, hogy az isten ne nyugosztalja. Nem csoda, hogy vagy húsz éve inkább a Pokolba menekült előre az ura. A Májas Jenő. Amennyire Pörch emlékszik, az jó gyerek volt. Szép, pirospozsgás, kövér ember, aki hétköznapiokon is csak úgy nézett ki, mint akit mindjárt a guta üt meg. Na, azt akkor úgy is lett. Az ő sírjánál lehetett valamit beszélni. De mit mondjon a Májasnéról? Hogy jó Klotild volt? Majd kilencven évig? Már a halálát se várta a fia, a lánya, az unokái és a dédunokák? Vagy... - Ilona!

- Tessék parancsolni! - néz hátra, fel rá Nagynagyné a galambszaros gerendák között.
- Hány gyereke is volt?
- Májas néninek? - ezt Nagynagyné hirtelen maga se tudja.
- Hét volt neki! - állítja az egyik öregasszony.
- Nem hat? - kérdi a másik.
- Hét az, csak egy meghót.
- Jaj, istenem, egy tényleg!

Ezen megint van mit óbégatni. Hét volt, egy meghót. Azt akkor mi lett a maradék hattal? - Vagy tudod mit? Temesd el te őt, lányom! - állítja meg Pörch Arisztid Ilonát és vele a menetet.

- Én? - képed el Nagynagyné. Meg a két vén dög.
- Jobban ismerted.
- De én?
- Az Ilonka?
- A Klotildot?
- Jaj, istenem!

- Azt nekem szabad?
- Ha én bízlak meg, lányom, akkor szabad. Csak a szószékre ne menj fel!
- Hát... nem is tudom. De mit mondjak?
- Mit? Hogy mit? A fenevad pecsétje a lucernásban porzik!
- Mit?
- Most menj! - helyett Pörch Arisztid megy, vagyis fordul vissza, igyekszik az őrhelyére. Az öregasszonyok sopánkodását tán már nem is hallja.
- Ilonka? A Klotildot?
- A fenevad hol porzik?
- Jaj, istenem!

A VADAS PRESSZÓBAN

(augusztus 8. hétfő, 10 óra 22 perc)

Hétfőn délelőtt? Az ivóban? Kokasnén kívül csak az idülteknek illene.

De ma bent tartózkodnak még: Ludas, Nyilas képviselő urak. Meg Nagynagy tanár úr. Ma az edző fenomen is eléggé másnapos. Ám annál böszültebben dobálja be a százazs érméket a játékgépbe. Ludas áll meg mellette, egy üveg sörrel a kezében.

- És ma hogy szuperál a szisztéma, tanár úr?
 - Integrálódik a nullához.
 - De majd beüt egyszer?
 - Mint a ménkű.
 - Mert ez a tiszta matematika, tanár úr?
 - Ez.
 - És a nyakmerekítő nem zavarja?
 - Te zavarasz, Ludas!
 - Ja! Bocsánat - Ludas az üveg sörét lóbálva odébb ballag, nem sértődött meg. Megvetően végigméri az asztaloknál kómáló idülteket, aztán eljut a pultig, ahol Kokasnéra mosolyog. Az némi, nagyon halvány érdeklődést magára erőltetve kérdezi Ludast: - Mi újság, ma is üléseztek?
 - Muszáj, Marikám. Ma végre fixáljuk az ünnepséget.
 - Milyen ünnepséget? Kész lesz a Böllérszék mégis?
 - Az nem. De attól még ünnepség lesz.
 - Aha...
 - Há' augusztus 20, Marikám, meg a búcsú, ne? Az még attól, ne?
 - Ja.
 - Tanár úr! Egy Hubertuszra? - kiált át Ludas Nagynagynak.
- Nagynagy merev nyakkal odafordul, mérlegel, aztán int: - Kösz, nem.

- Azért én egy vodkát még kérek! - rendel Ludas csak magának. Kokasné kitölti neki egy stampedlibe. Ludas a pultról elvesz egy poharat, a maradék sörét majd abból issza.

- Nesze - löki elé Kokasné a vodkát. Ludas biccent, aztán urasan a gallér mögé hajítja. Vár kicsit, amíg biztos mélységet fog a nedű, aztán úgy dönt, a kedvesség viszonzva szép, ezért csevegést kezdeményez Kokasnéval. - És mit szólna, hogy a disznók meg felszívódtak?

- Mit szóljak?

- Csakis a Véresh lopatta el, nem?

- Fogalmam sincs.

- Tanár úr! - kiált át Ludas újra Nagynagynak. - Maga szerint hová lettek a disznók?

- Aki fut, az el is tűnhet... - hagyja abba a játékot egy pillanatra Nagynagy. Ezen Ludas, de még Kokasné is elgondolkodik. Na ja, ők nem járnak okulni Tubához.

Nyilas Edgár egy távolabbi asztalnál ülve kávézik, társaságában az Első Idült mellette egy nagyfröccsöt. Most Nyilas Edgár önkormányzati képviselő, a cigány kisebbségi önkormányzat elnöke dönt úgy, hogy megzavarja a játékban Nagynagyot. - Há' mán' akkor mégis folytatod a tanulást a Halálnál, Jenő?

- Ismered az asszonyt - Nagynagy oda se néz Nyilasra, mert pörögnek a gépben az ábrák.

- Jáj, jáj - Nyilas Edgár ismeri az asszonyt. És még ha tudnák, hogy éppen most Májasné temeti... A játékgépben az ábrák lepörögnek, majdnem három citrom, de aztán inkább semmi. Nagynagy a tuti szisztémával bírók professzionális nyugalomával veszi ezt tudomásul, további öt darab százás érmét hajít a gépbe az alumínium tálcára készített toronyból. Vagy inkább toronyka az már csak.

Az Első Idült bukkan fel a homályból, miután sikerült beleinnia a nagyfröccsébe. Egy kicsit elcsodálkozik, mikor ült Nyilas Edgár az asztalához. Meg hogy mikor jött be Ludas a kocsmába. Végül, hogy hová tűnt az a rengeteg érme Nagynagy tálcájáról az alatt a két perc alatt, míg bóbiskolt kissé. Vagy nem kissé? Hány óra? Mindegy. Üres szemmel bámulja Nagynagyot, aztán szikra pattan benne, vásottan, mondhatni huncutul elmosolyodik. - T... ta... tanár bácsi!

Nagynagy még nem kezdte el a játékot, ezért van ideje ránézni az Első Idültre. Ez meg mit vigyorog?

- Hhhhét egy! - rikkant az idült. Nagynagy csak nézi. Nyilas Edgár viszont nem azért a falu vezető politikusa, hogy ne akarna utánajárni a dolgoknak. - Mi hét egy, Dolfi bácsi?

- Mmmészárfa - Rrrreál Mmmadrid!

- Mészárfa - Reál Madrid?

Húha. Erre már Ludas is kíváncsi. - Ezt álmodtad? - Első Idült akkorákat bólogat, majd beesik az asztal alá. Röhhög közbe? Vagy bögg? Maga se tudja.

- Hhhét egy! Nnnnekünk! Dddöntő! Vvvvilágkupa!

- Az nem jó, te! - okoskodik Ludas.

- Mmmért nem?

- Azon csak egy európai csapat indulhat.

- Mmmért?

- Mert attól Világkupa!

- Neee!

- Szuperkupa nem jó?

- Fizess egy nagyfröccsöt! - vágja ki a frankót az idült, ezt dadogás nélkül. Ludas felröhög, int Kokasnénak, jöhet a nagyfröccs. Kokasné elkészíti a kannás borból. Ludas kiviszi az idültnek. Az asztalához érve Nyilas Edgárra vicsorog. - Szóval? Hol vannak a disznók, Edgár?

- Honnan tudnám, Ludas?

Ebben maradnak. Kokasné bekapcsolja a tévét, adást keres, kiköt egy igaz, hogy laza, de legalább idétlen, szinte kopasz celebrinánál, azonosítja a csatorna logóját, valami könnyűzenei, jó lesz ilyenkor reggel, mehet. A kopasz hölgy hangját leszámítva csend van a Vadasban. Aztán felcseng a tévében felhadovált reggae, ami jót tesz mindenkinek.

Nagynagy dobálja be a gépbe az utolsó halálos torony maradékát. Játékot kezdeményez, az ábrák pörögnek, pörögnek... Nagynagy a szisztémában biztosak jeges nyugalmával veszi tudomásul, ez még mindig nem az. Csak ne lenne másnapos. És ne hasogatna a fején kívül a nyaka is. És ne rángana a bal szeme. A hangjából alig hallatszik ki egy kicsi ingerültség, amikor a pulthoz ballag Kokasnéhoz.

Marika Nagynagyra mosolyog. - Reál Madrid? Nem a Barcelona?

- Szép álom.

- Tanár úr! Mégis egy Hubertusz? - ajánlkozik Ludas. Nagynagy még mindig nem kívánja. Hanem elővesz a farzsebéből egy ötezerest. - Még ezért százast! - teszi le a pultra. Kokasné ránéz a bankóra, aztán Nagynagyra - Nem lesz sok mára, tanár úr?

- A Halállal lesz órám, nem?

- Szóval mégse vámpír?

- Nem tudom. Ludas! Ti hívtátok!

- Én nem.

- Dehogyan nem! A Sódar embere vagy, tehát te is hívtad! - Nyilas rögtön felhorgad.

- Akkor én is hívtam! Mi bajod vele?

- Ez a Tuba olyan, mint ti, az!

- Hé! Most se fogtok ám itt ordítózni! - próbálja Kokasné még idejében a vitát elfojtani. Sikerül is, Nyilas Edgár csak mormolni meri a poént: alkalmatlan. Ám Ludas erre már nem meri rátenni tromfot ama jól bevált kérdés formájában: Mi van?! Pedig egy ilyen mi van után akár már pofozkodni is lehetne.

- Hhhhét null! Mmmadridban! - szólal fel az Első Idült, a nagyfröccsöt meghálálendő. De nem törődnek vele. Ő se magával. Megissza az új nagyfröccse felét, amíg még hideg, utána visszakómál az öntudatlan biztonságba. Mert a kannás bor csak hidegen jó. Melegen túlságosan kitüremkedik a bukéja, az élesztővel erjesztett cukrozott rovarirtó.

„Bizony mondom neked, öreg barátom, a Pokolban kell legyen kocsma! Jó sok kocsma az alkoholistáknak. Mert abban csak egyet kell értenünk, hogy az iszákosok előtt zárva marad a Mennyek Országá. Nemde. Ámde azok a kocsmák, ivók, lebujok, bögrecsárdák, talponállók, éjjel-nappal nyitva tartó kisközegek előtti szemetes térségek nem azért találhatók meg számosan a Pokolnak minden szegletében, hogy azok, akik a családjuk, a gyerekeik, az asszonyok, az asszonyaik, a szüleik és azoknak a szülei boldogságát,

egzisztenciáját, és önön egészségüket feláldozzák, majd elkárhozásuk után is folyton csak pityókosak lehessenek! Bár azok lesznek. De hogyan, öreg barátom! Berúgván okádnak ott, aztán okádvá berúgnak, miközben a belük lukad, a májukat darabokban vérükkel együtt fossák ki, a bal szemük helyét cserél a jobb szemükkel, aztán nincs nyugalom, és viszontag, és mindezt kannás bort vedelve kell megcselekedniük, mígnem felzengenek az Utolsó Ítélet harsonái. És akkor elővánszorognak majd ezek a cefre-szagú, táskás szemű élő holtak, és...”

(Pörch Arisztid: Asztali beszélgetések)

Sámson jelenik meg a Vadas bejáratánál. A válla gézpólyában, a jobb karja felkötve, az arca jobb oldalán ronda zúzódás. Sámson nagyon komor. Kokasné a kántor urat meglátva halkán sikkant. - Jézusom, Sámson bácsi!

- Ha csak ő nem... - Sámson Nagynagyhoz fordul. - Tanár úr, válthatnánk pár szót?

Nagynagy félbehagyja az ötven darab százforintos érme öt halálos toronyba rendezését. - Persze. Mesélte a Gizi. Egy kávé, szóda?

- Csak ülünk le egy percre!

- Marikám, főzzél már egy jó esős duplát a kántor úrnak!

- De nem kérek!

- Szépen vagytok, mi? Két vén nyomorék - csóválja a fejét Nyilas Edgár.

- Csak beszélni szeretnék magával... - húzná félre Sámson Nagynagyot.

- Menjünk ki? Marikám, elteszed addig? - Kokasné a pult alá rakja Nagynagy százasait. Sámson nem vár Nagynagyra, kisántikál a kerthelyiségbe, ott ül le egy asztalhoz. Bal kezével elővesz a zsebéből egy koszos borítékot, rátesz egy csavart. Nagynagy tanár úr éri utol, lenéz a borítékra és a csavarra: mit jelentsen ez?

- Ezt a... levelet dobta be nekem valaki hajnalban. Ezzel az anyacsavarral.

- Igen?

- Ismeri a levél tartalmát - a kántor úr ezt kijelenti, nem kérdezi.

- Én? - képed el Nagynagy.

- Maga.

- Én.

- „De szeressük ám, kántor bá’.” - idéz Sámson a levélből.

- Ki?

- „A tanár bá’. Ő vót, aszt monták, meg mongyuk. De őtet is szeressük.”

- Mutassa!

György Sámson hagyja, hogy Nagynagy lesöpörje a csavart a borítékról, aztán kivegye belőle a levelet. Ezek nem is betűk, hanem ákombákomok!

- És... csak érdeklődnék, tisztelt tanár úr, hogy mit értek ezen?

- Azon, hogy én voltam-e?

- Nem maga volt?

- Mikor tettem volna, kántor úr?
- Nem az a kérdés, tanár úr. Hanem, hogy miért.
- Na, elmegy maga a francba!
- Inkább, mint mentővel a kuntarcsai sürgősségi osztályra...
- Mert én szombaton nem ott jártam?

Sámson és Nagynagy csak merednek egymásra. Hosszan. Szörnyű ez a gyanakvás. Vagy már inkább bizonyosság?

POLGÁRMESTERI HIVATAL, TANÁCSTEREM

(augusztus 8. hétfő, 11 óra 01 perc)

A testület létszáma teljes, ám Izsákot még mindig Hektor kutya helyettesíti. Sódar Dénes hangulata több mint nyomott, Sódarné és a jegyző úgy néznek a mézárfa ellenzékre, mint egy lütyőbe mártott nemezzalagra. Az ellenzék kedélyére a visszafogott vidorság jellemző, beleértve Hektor kutyát is. Hunyó Szilvia a szokása szerint ilyenkor a háttérben, Kicsiny Péter ma állványról forgat.

Sódar szeme alatt nagy, fekete karikák. Nemcsak a hangja, de a keze is remeg, midőn megnyitja az ülést.

- Nos, hölgyeim és uraim, mielőtt rátérnénk a mai rendkívüli ülésünk előzetesen megállapított napirendjére...

- Sajnos be kell látnunk, hogy a Böllérszék avatási ünnepségére már semmi nem lesz kész időre - szakítják máris félbe ellenzéki részről. Abáth doktor a renitens. Pedig a jegyzetomb és a golyóstoll ott van a keze ügyében, hogy máris rajzolni kezdjen. A jegyző torolja meg Abáth orcátlanságát.

- A jegyzőkönyv kedvéért szólok: Abáth doktor nem kapott szót.

- Kérem - hajlik meg a székén ülve a doktor.

- Ezt már írom? - érdeklődik Nagynagy Gizi. Csabainé legyint. Sódarné, Viktória viszont nem bírja tovább, Véresh (Petrovics) Györgyre támad.

- Mocsok egy alak maga, Véresh György.

- Ejnye - vonja össze a szemöldökét a nagygazda.

- Maga meg a sunyi kis hóhérja! Magáról beszélek, Abáth!

- Parancsol? - Abáth, de az egész testület elámul. Viktória azért úrinőnek számított eddig. Elvégre messzi Tolnából-Baranyából került ide. Ám több se kell az eléggé bevodkázott Ludas önkormányzati képviselő, Harmadik Idültnek. Nem különösebben tiszta körmű jobb kezének mutatoujjával máris vádol:

- Nagy gecik vagytok ám mind a ketten.

- Mi van?! - horgad fel Véresh és Abáth urak helyett Nyilas Edgár.

Ez elég Ludasnak, hogy tovább szélesítse a vádat. - Mind a hárman! Veled együtt, Edgár! És tudod, mit, Véresh? Neked még a kutyád is egy szemétláda!

Hektor ezt nem tűrheti. Megvicsorogja Ludas képviselő urat.

- Ezt is írjam?

- Ezt se írd, Gizi! Hektor, kuss! - üvölt immár Sódar. Hunyó Szilvia utoljára a nagyapját látta ilyen állapotban, midőn az öreg híret vette, hogy minden különösebb indoklás nélkül feloszlatták a Munkásőrséget.

Némi meghökkenésre Hektor még a morgást is abbahagyja. Lehet, hogy ő is megszánta a polgármester urat, megérezvén szegény közeli halálát? Avagy a halál közelségét? Elvégre Tuba úrnak innen két teremmel odébb nemsokára órája lesz.

Sódar Hektor helyettes önkormányzati képviselő elhallgattatásának részsikerét felhasználva magához veszi a szót.

- Napirend előtt egy határozat megszavazására teszek javaslatot.

- Kimondhatjuk végre, hogy az önkormányzat jelenlegi vezetése a Böllérszék projekt levezénylésére is teljesen alkalmatlan? - már megint az Abáth. Mi van ma?!

- Te vagy alkalmatlan, doki! - csap az asztalra Ludas.

- Meg az anyád! - címezi ezt a megjegyzést Ludasnak Nyilas.

- Ezt a temetőben mondd, Abáth! Azoknak, akiket te kezeltél a föld alá! - hergeli tovább magát Ludas.

- Nézzünk oda! - ezt Sódarné, Viktória sikoltja.

Hova? Egy pillanatig senki nem érti, hová kéne nézni, ezért csend van.

Aztán Abáth doktor csóválja meg a fejét. - Nem ismerek magára, Viktória!

- Majd most erről az oldalamról is megismer.

- De így nem szeretném.

- Pedig meg fog.

Gizi tátott szájjal kapkodja a tekintetét, a jegyzőkönyv kedvéért rég nem írt le egy betűt se. A jegyzőnö fordul „nyájasan” a körorvoshoz.

- Szerintem, doktor úr, maga csak rajzolgasson.

- Azt mondja?

- Tudja, ahogy szokta... és ne törődjön semmivel!

- Nos, ahogy gondolja. - Abáth somolyogva, eminens diák módján a kezébe veszi a golyóstollát, és maga elé húzza a jegyzettömböt.

Véresh (Petrovics) György súlyosítja rá a tekintetét a testületre.

- Na, kérem szépen. Indulatoskodni felesleges. Abáth doktornak sajnos igaza van. A mi Böllérszékünket nem tudjuk augusztus 20-án felavatni. Ez tény.

- Mert maga megakadályozta! - vádol Sódarné, Viktória.

- Ugyan, kérem.

- Maga mocsok! - Viktória megint visít. Hektor ezt a hangot nem bírja, üvöltve, hörögve tépné a pórázát.

- Hektor, kuss!

- Polgármester úr, kérem, utasítsa rendre a feleségét!

- Viktória.

- Nem vinné ki azt a kutyát, kérem?

- Mert különben? - fordul Véresh a jegyzőnőhöz, aztán nagyot ránt Hektor pórázán, amitől az eb morogva elhallgat.

Kicsiny hitetlenkedve néz Hunyóra. Szilvia hangtalan formálja a szavakat: - Csináld, Peti! - ha Sódar ebbe még ebben a hónapban belehal, ez az anyag versenyben lehet az idei vidéki kistévék nagydíjára.

A testület kapcsol, hogy nincsenek egyedül, ettől mind lehiggadnak.

Véresh nagyvonalúan legyint. - Na jó. Halljuk azt a határozatot.

- Aranka, legyen szíves! - szólítja fel Sódar a jegyzőnőt magázva, csak a jegyzőkönyv kedvéért.

Csabainé egy gépelt lapot vesz elő, abból olvassa.

JEGYZŐNŐ A Mészárfai Önkormányzat képviselői testülete a mai nappal visszavonásig kimondja, hogy bátran farkasszemmel néz a Mészárfán érthetetlen és a mészárfai lakosok lelkétől teljesen idegen jelenséggel, amely mint sanda vírus támad meg embert, családot, nagycsaládot, utcát, és végül az egész községet, aláásván és ledöntvén a település több mint nyolcszáz éves történetét és szokásait.

A testület tagjai szájukat tátva hallgatják a szóözönt. Sódar magában zuhanva bámul maga elé, csak Viktória szípgó a kiadós hiszti után.

- Hogy mi van? - töri meg a csendet Nyilas Edgár.

- A határozat kimondja: MÉSZÁRFÁN MÉGISCSAK LOPNAK- ismerteti Csabainé a rövidített, érthető változatot.

Még nagyobb lesz csend. Hektor felszűkül. Hunyó CNN Szilvia már egészen bizonyos a nagydíjban, valamit abban, hogy a jövő évet már valamelyik országos kereskedelmi csatorna sztár híradósaként kezdi.

A templomban az óra negyedek kongat. És az idő nem áll meg? A Föld még forog?

Véresh (Petrovics) György feje céklavörös, a homlokán egy ér láthatóan, vészesen lüktet. És ami az igazán rendkívüli: Abáth doktor még mindig nem fogott hozzá a rajzoláshoz! Pedig korán reggel, a Toyotájában özv. Felshár Árpádnétól zötykölődve inspiráló téma képzett meg előtte: egy tehén gatyában. Vagy szűk szoknyában. Szomorú, esdeklő szemmel. Az ajka buján duzzadt, a szája szegletéből egy szál szegfű lóg ki. Vagy inkább legyen rózsza?

- Ez... lenne... a... határozat? - szűri ki a szót magából Véresh (Petrovics).

- Ez - szögezi le makacsul Sódar.

- Ezt mi nyilván nem szavazzuk meg.

- És mért nem?

- Mert ez nem igaz!

Csend. Most a két nagy emberé a szó. Nincs helye üvöltözésnek.

Kicsiny Péter szája kiszárad. Pedig az ülés előtt direkt bedobott két kis üveg felest kétszer, hogy ez semmiképpen ne forduljon elő.

Hunyó Szilvia ajkát beharapva figyel. Sós ízt érez?

- De. Sajnos igaz - Sódar szavai tompán kongnak.

- Nem lopnak, nem igaz.

- De. Igaz.

- Nem. Nem igaz.

Nyilas Edgár képviselő, a cigány önkormányzat elnöke nem bírja tovább az elviselhetetlen feszültséget. - És ezt úgy a magam, mint minden mészárfai lakos nevében kikérem magamnak! - hóbörgi, már megint az asztalt csapkodva.

- Kéred ám a tolvaj kurva ötért szopó anyádat! - több se kell Ludasnak.

- A te anyádat!

Sódar emeli fel a karját és a hangját:- Márpedig, hölgyeim, és uraim, ez van.

- Nem ez van! - ordít most már vörös fejű Véresh is. Hektor vele együtt.

- És te vagy a legnagyobb tolvaj, Gyuri! - üvölti túl Hektort is Ludas.

Ettől a vádaskodástól ismét megfagy a levegő. Csend.

Hektor Ludas torkát fürkészi, a füleit hátra sunyva morogja.

A póráz vészesen megfeszül Véresh kezében. A nagygazda teátrális nagyot sóhajt.

- Ej, ej, Ludas fiam.

- Jól hallottad! - mondja még Ludas, de jóval halkabban. A végén már meg is csuklik a hangja.

- Mészárfán már pedig nem lopnak. Ezt írnád, Gizi! - fordul Véresh (Petrovics) a Nagynagy lányhoz.

- Írjam? - kérdezi Gizi Sódart.

- A jegyzőkönyv kedvéért írnád. Aztán szavazást kérek, hogy a határozati javaslatot vegyük fel a napirendbe.

- Dehogyan vesszük - zárja ki a lehetőséget Véresh.

- Szégyen! - kontrázza meg Nyilas.

Abáth már néhány bizonytalan vonallal felvázolta a tehén tömegét és helyét a kompozícióban.

- Egyszerű kézfelemeléssel? - tanácsolja a procedúrát a jegyzőnő.

- Majd fogom én egy ilyen hazaáruló baromságért a kezemet emelgetni? - hóbörög Nyilas. - Inkább mondjál le!

Csabainé ravaszatosan teszi fel a kérdést. - A jegyzőkönyv kedvéért felszólítom tehát a képviselőket, ne emelje fel a kezét az, aki felvinné a határozati javaslatot a napirendre!

- Hektor, pacsit! - lát át Véresh (Petrovics) a jegyzőnő furmányos ravaszágán.

Véresh, aztán oldalba böki Abáthot is, amitől szegény gatyás tehén oldalába máris egy nyíl-vesszőnek, sőt, inkább egy dárdának látszó vonal áll bele.

Hektor felemeli a mellső lábát. Hozzá hasonlóan az ellenzék egyöntetűen igennel, azaz nemmel szavaz. Hunyó Szilvia cincogva felröhög, most a jegyzőnő lesz hisztérikus.

- Akkor most én azt indítványozom, hogy erről a testületi ülésről a sajtót zárjuk ki!

- Lássák csak! - hárítja el ezt Sódar.

- Ez nem a mi szégyenünk! - teszi hozzá Sódarné, Viktória.
- Nos, akkor... a jegyzőkönyv kedvéért... a „Mészárfán mégis lopnak” című határozat megtárgyalása az ellenzék és Hektor helyettes független képviselő nem/igen szavazatával nem kerül napirendre.
- Helyes - nyugszik meg Véresh.
- Bravó! - ünnepel Nyilas Edgár.
- Mi van még mára? - fordul Véresh Gizihez.
- Hogy milyen zenekart hívjunk meg.
- Hova?
- Hát az avató ünnepségre.

MŰVELŐDÉSI HÁZ, TANTEREM

(augusztus 8. hétfő, 11 óra 34 perc)

Tuba úr ma is súlyosan késik az óráról! Ám nem jelenvaló jelenléte a baljós félhomályban így is hangsúlyos. Özv. Tubáné, született Kispatakhy Róza még mindig ott lóg a kampón, magára egy próbababa kacér kis félmosolyát maszkírozva. A bőrönd is nyitva, a gyertyafényben megcsillannak a konyhakések, bárdok, csontfűrészek. A láncfűrész a katedra előtt borong, diszkrét, éppen csak leheletnyi műszerolaj illatot lebegtet maga körül.

Nagynagy és Sámson urak a padban ülnek egymás mellett. De a lehető legtávolabb. Nagynagy majd szétrobban a méltánytalanságtól, Sámson végtelenül szomorú. Nagynagy nem bírja tovább a csendet.

- De hát, kántor úr, na tudja...!
- Mondom, tanár úr, ezt csak maga tudja.
- Hogy én?! A kántor úr kontrafékjét?! Én?! Amikor olyan szépen ünnepeltünk tegnap? Maga ezt képes feltételezni rólam? Nahát, tudja!
- Maga tudja, tanár úr, maga tudja.
- Hülye maga?
- Igen, kérem, én hülye vagyok.

Csend. Kint, a nagyteremben mintha valaki egy fűrészlapon hegedülne. Újra csak Nagynagy robban.

- Sami! Te tényleg hülye vagy, tudod?
- Tudom, tanár úr. És azt is tudom, hogy maga is tudja.
- De én megetetem veled azt a rohadt csavart! Ha azzal vádolsz, hogy én voltam!
- Ha ez az Úr akarata, akkor meg fogom enni azt a csavart, kérem.
- De nem én voltam! Nem hiszi?

György Sámson nem válaszol, amitől Nagynagy még idegesebb lesz. - És mi az, hogy az Úr akarata?! Nem én voltam! Világos?

- Ha nem maga volt, azt is maga tudja.

- És nem is bíztam meg senkit!
- Ezt is csak maga tudja. Meg a levél írója.
- Viszont ha te kinézel egy ilyet belőlem, akkor tudod te, mire gondolok?
- Még mindig tegeződünk?
- Tegeződünk.
- Kérem...
- És én meg mit nézzek ki belőled?
- Nem tudom. Mit nézzen ki?
- Hogy akkor meg... te fűrészelted el a kaput!

Hoppá. Ezen György Sámson legalább annyira meglepődik, mint Nagynagy a kontrafék csavarján és a levélen. Lopva rásunyít Nagynagyra, aki persze derékban felé fordulva őt fürkészi a nyakmerekvítője mögül. Ez persze képtelenség.

Mikor fűrészelte volna? És miért? Bár az indíték mondjuk pro és kontra adott. Megmondta a Tuba is, a végén csak egy maradhat. Hát igen. György Sámson ugyanúgy megpróbálhatta eltenni Nagynagyot, ahogy az őt.

A kántor úr felsóhajt. - Ha kinézi belőlem a tanár úr...

- Ki hát!
- Így is jó.
- Ha te is kinézed belőlem.
- Viszont arra tisztelettel megkérném a tanár urat, hogy a továbbiakban megint ne tegezzen.
- De. Tegezlek. Amíg hülye vagy, tegezlek.
- Kérem - akkor ebből egy élethosszig tartó pertu lesz. Így vagy úgy. Tán nem is kell sokat várni...

Az ajtóban Tuba úr áll, ki tudja, mióta. A kámzsa, a csuklya rajta. Az egyik kezében a fűrész, a másikban a bőgő vonó. Az agg nebulók megdermednek, amikor észreveszik. Tuba csak erre mozdul. A katedrához libeg, mintha a kámzsa alatt a lába megint nem érne a padlóhoz. Az asztalra teszi a fűrészt, a vonót. Aztán szembefordul a diákokkal. Lassú mozdulatokkal veszi le a kámzsát, az asztalra dobja, rá a napszemüveget. Tuba ábrázata még magához képest is sápadtnak, kínoktól elgyötörteknek tűnik. Sámson szedi össze magát. Fájós tagjait kihajtogatja a padból és: - Tuba úrnak jelentem, az osztály létszáma kettő, hiányzik... nem hiányzik, bár...

Tuba leinti a kántor urat, aztán jön az Alien-bogárszemű tekintet. György Sámson halkan nyögdécselve ül vissza a helyére. Nagynagy megpróbál dacosan az úr-halál-bogárral farkasszemet nézni, ám be kell látnia, hogy ehhez ő kevés, nem megy.

Tuba úr szokásához híven élesen felszisszen. - Ma valahogy rossz az aurájuk.

- Nem mondja - morogja Nagynagy.
- Hogy mondja?
- Jól mondja!
- Mit? Mit mondok jól?

- Hogy rossz az ízénk, azt!
- No és mért rossz? - Tuba úr hosszan vár valami válaszra. Nem kap. Az öregek egymásra pislantanak, aztán inkább a padot nézik. Tuba úr hosszan sziszeg, aztán a kántor urat kérdezi: - Sámson úr? Szintén „baleset”?
- Az.
- Nocsak. Mi történt?
- Azt csak Nagynagy tanár úr tudja.
- Ez hülye, azt történt.
- Miért hülye?
- Azt meg a kántor úr tudhatja.
- Nocsak.
- Nagynagy úr meg gyilkos!
- Hülye!
- Gyilkos!
- Elég. - Tuba meg se emeli a hangját, mégis mindketten rögtön elhallgatnak. Csend. Tuba úr bogárszeme lassan emberivé tisztul. Még el is mosolyodik, midőn kérdi: - Merénylet hátán merénylet? Mondhatnánk, merénylet-lavina indult meg önök között? Jól érzem, Nagynagy?
- Nem!
- Ugye-ugye, hogy? Egy maradhat? De nem kéne ezt férfihoz méltóan, becsületes párbajban elintézniük?
- Nem ugye - makacskodik Nagynagy.
- Ha nem, nem - Tuba elfordul, a táblához megy, felnéz a peremére, onnan lassan ereszti le a tekintetét, mintha sorról sorra olvasná a fekete semmit.
- Ez már megint mit jelentsen? Ellenségeskedésük ellenére az öreguraknak muszáj egymáshoz közelebb húzódnuk. Vagy két perc baljós, borzongató csend után a kántor úr veszi a bátorságot. - Ma is viccel kezdünk, Tuba úr?
- Viccel? - kérdez vissza Tuba, ám a táblán a fekete semmi fürkészését nem hagyja abba. - Kezdjünk viccel ma is?
- Ha Tuba úrnak úgy tetszik akarni...
- Rendben van, kántor úr! Kezdjünk ma is viccel! - Tuba úr most fordul vissza a diákjaihoz. - És örülök, hogy mind a ketten jelen vannak. Már úgy ahogy épségben. Maguk is örülnek? Nagynagy?
- Örülök.
- György Sámson? Majd megörülnek, úgy örülnek?
- Ő... kérem... hogyne.
- Ez vicc volt. Szóvicc. Örülnek, örülnek. Értik.
- Értik. És akkor most? Mi van?
- Sámson úr, mondana nekünk egy viccet? - Tuba úr szinte nyájas most.
- Én? - képed el a kántor.

- No, a kedvünkért.

- Ja... hát... de nem tudok.

- Egyet se?

- Most nem jut az eszembe.

- És önnek, Nagynagy tanár úr?

Nagynagy gondolta, hogy ebből ez lesz. Tehát már töri a fejét, neki hátha beugrik egy vicc. A régiek közül. Vagy valami újat? De mit? Megvan!

- Két trotli pedagógus vándorol a sivatagban.

- Nagyon jó! És?

- Találkoznak.

- Juj! És?

Nagynagy hosszan gondolkodik, kivár, aztán sóhajt. - Ennyi.

- Ennyi?

- Ennyi.

- Ez volt a vicc? Vagy csak a poén nem jut az eszébe?

- Ez.

- Ez? Mi ez?

- Ez volt a vicc. Nincs poén. Ez benne a poén.

Tuba úr csak bámulja Nagynagyot, aki most szinte vakmerő bátorsággal, makacsul állja a halál vámpír tekintetét. Aztán Tuba úr felszisszen, a fejét csóválva vihogni kezd - Ez... ez... két pedagógus... nahát ilyen... nincs poén a sivatagban...

Tuba visszafordul a táblához, ismét felbámul a pereméig, aztán ugyanazzal a tüzetes alapos-sággal olvassa sorról sorra a semmit. Nagynagy és György Sámson összenéznek. Csend. Ami megint percekre tágul. Sámsonnak újra muszáj összeszednie a bátorságát. Tuba úr hátának jelentkezik. - Tuba úr!

- Igen?

- Kérem szépen, én ma félkettőkor én ambuláns vagyok a Teréz Anya Szemmel...

- Igen?

- A tarcsai kórházban, tetszik tudni, a ficamom miatt, és...

- Engem is visszavárnak, azt mégse pityogok! - szól közbe Nagynagy.

- Én se pityogok, kérem, csak...

- Csak? - kérdez rá Tuba, noha még a táblának fordulva, de ez a „csak” csattan, akár egy ostor.

- Csak el szeretnék kéredzkedni, ha lehet, mert...

- Kéredzkedni? Lehet.

- Köszönöm.

- Csak azzal már ki is iratkozott a tanfolyamról - fordul Tuba a táblától Sámsonhoz. - Tehát? Megy vagy marad?

- Maradnék.

- Rendben. Azt hiszem, a mai foglalkozásunk első része igencsak tanulságos lesz önöknek, mi több, önökre nézve. Ám mindenekelőtt néhány gondolat a böllér etikáról.

Vagy mégis mennék a Szemmel Verszbe? - kérdezi ezt meg György Sámson kántor úr önön magától.

MÉSZÁRFA, TEMPLOMTORONY

(augusztus 8. hétfő, 11 óra 47 perc)

Pörch Arisztid nem képes leszakadni a távolban dübörgő hadgyakorlatról. Jól hallható dörrenések. A NATO tankok logisztikai okokból precízen lövik a látszólag semmit. Az Alkaida terroristát játszó már bevették magukat a kuntarcsai Víztoronyba, és úgy tűnik, tükrök villogtatásával kommunikálnak a buckák közt megbúvó... kikkel is? Erről nem esett szó a lakossági tájékoztatóban. Mindenesetre a tükrös jelzés nagyon is trükkös! Kinek jutna az eszébe a mobil-korszakban, mi? Amit persze már mindenki lehallgat. Azért ezek mindig kitalálnak valamit, mi? Vissza a füstjelekhez, uraim, ha móresre akarjuk tanítani ezt a bűnben fetrengő, globális világot! Pörch Arisztid egy pillanatra leereszti a messzelátót a mellkasáig, és mormogva figyelmezteti magát, hogy az iménti gondolatot ne feledje leírni az „asztali beszélgetések” sorozat füzetébe. Addig mormog, amíg úgy érzi, nem felejtí. Szorgosan, már-már kényszeresen kapcsolódik vissza a hadgyakorlatba. A galambok meg Pörchöt nézik gyanakodva. Ez most már végképp felköltözött hozzájuk?

Lent a téren, a templomhoz közel egy padon a kiskamasz ül, elmélyülten majszol egy jégkrémet.

Messzebb, a temető egy szegletében Nagynagyné, Ilona búcsúzik Májasné, Klotildtól az isten és Pörch Arisztid nevében.

POLGÁRMESTERI HIVATAL, TANÁCSTEREM

(augusztus 8. hétfő, 11 óra 52 perc)

Sódar polgármester immár tájékozódik. - De ha Mészárfán nem lopnak, akkor hová tűnt a csempe? Hová a cement, a padlókö, a hét millióért vett hűtő, a kampós gépsor, de még a két kiló aprószeg is?!

- És a disznók, és a disznók? - sikkangat Sódarné, Viktória, a messziről jött asszony.

- Azokat a disznókat mi a... - szólalna meg kéretlenül Hunyó kisasszony, ám Véresh (Petrovics) György a szavába vágva elhallgatatja.

- Ki lop itt mit?! Senki nem lop itt semmit!

- De... - Hunyó nem hagyná magát és az igazságot.

- Nincs de, Hunyó kisasszony! - és Hunyó CNN Szilvia a sminkje mögött bíborba pirul, aztán máris mély önutálatlall konstatálja, hogy bizony nem mer harmadszor is megszólalni. Abáth doktor viszont felnéz a szűk gatyás tehénről. A hangja halk, ám a szava vádló. - Te viszont, Sódar Dénes, nagyon is beprivatizáltad a régi iskolánkat.

- Aminek a helyén ott járt Petőfi! - tromfol Véresh.

- Úgy van! - ebből már Edgár se maradhat ki.
- Hogy felépítsed magadnak a te Böllérszékedet.
- Úgy van, úgy van! - csapkodja az asztalt Nyilas Edgár. A jegyző is kénytelen közbeszólni.
- Sódar úr nem privatizálta az iskolát, kérem. Hanem megvette! És mindjárt aznap Mészárfának adományozta.
- Azt is a saját pénzünkből! - óbégat Sódarné.
- Ki kérte? - érdeklődik Véresh.
- A vagyonunk ment rá! A házunk! Böllérszékekre!
- És ezt ki kérte? - Véresh már mosolyog, vele persze Nyilas Edgár.

Abáth visszatér a tehénhez, azon tűnődve, hogyan kéne ábrázolnia a két hátsó lábán a körömcipőt.

- Nekem ebből elegendem volt - nyilatkozik Sódar. Ettől nagy csend támad.

Komolyan mondja-e. Nyilas Edgár úgy dönt, kiugrasztja azt a nyulat a bokorból, elsüt egy viccet: - Há' kimész te is Kanadába csehszlováknak?

- Oda menjél te, Edgár - mosolyodik szinte barátságosan Edgárra a polgármester.

- Megyek is!

- Viszont vagy csehnek, vagy szlováknak, Nyilas úr - tájékoztatja a jegyző az önkormányzati képviselőt.

- Mi van? És viszem a családot!

- Hála isten! - sóhajt Ludas. Ezen még Nyilas Edgár is mosolyog. A feszültség oldódni látszik. Nagynagy Gizi térne vissza a napirendre, nyilván csak a jegyzőkönyv kedvéért. - Szóval melyik zenekart hívjuk meg?

Ezt a kérdést egy ideig senki nem érti. Gizi magyarázza. - A Böllérszék-avató augusztus 20-ra! - még mindig semmi. Gizi tovább segít: - Szó volt Piroska Jenő Szalonzenekaráról.

Ja! Ez már rémlik mindenkinek.

Pörch toronyórája és a Jóisten delet harangoz.

- Mert a katonazenekarral mi is van? - kérdezi Sódar.

- Tudod, az nem biztos, a hadgyakorlat miatt.

No, persze. Még ez a hadgyakorlat is. De mért is a kuntarcsai Víztorony kell az Alkaidának? Mért nem a mészárfai alumínium glóbusz? Ami bizonyítottan a környék legmagasabb pontja? Hiába építetek egy húszemeletes bérházat a kuntarcsaiak is a kilencszáznyolcvanas években kivagyiságból. Nos, miért a kuntarcsai glóbuszra esett a választás? Miért is? Miért oda dől a pénz, ahol már amúgy is van?

Abáth doktor hagyja félbe újra a rajzolást. Úgy tűnik, ma ilyen hektikus napja van. Egyenesen belefordul Kicsiny Péter kamerájába, hogy az érthetőség kedvéért a kuntarcsai kábeltévé nézőknek magyarázza:

- Itt rég nem arról van szó, hogy hová tűnt honnan ez vagy az. Hanem arról, hogy Mészárfa nem tűri a te bolsevik tempód.

- Mi van? - hördül fel Sódar. Hektor megmorogja.

- Hallod - mutat rá Véresh a kutyájára, aki nem csupán helyettes önkormányzati képviselő itt, hanem a nép hangja (és haragja). Sódar ettől még inkább maga alá zuhan. Nagynagy Gizihez fordul, hogy írja a jegyzőkönyvbe:

- Rendben. Ha Mészárfa engem nem akar, akkor én nem állok a népakarat útjába. Gizi! Indítványozom az ellenem irányuló bizalmatlansági indítványomat.

- Ne már, főnök!

- Akkor én is lemondok! - nyilatkozik Sódarné, Viktória.

- Ezt ki gondolná? - morogja Abáth.

- Kanadába menedékjog... - bólogat Nyilas Edgár.

- Jegyzőnő? Maga marad? - érdeklődik Véresh (Petrovics). Csabainé csak hidegen végigméri a nagygazdát.

- Tehát szavazni akarnak? - érdeklődik a testülettől.

- De nekem bankkölcsönöm van! - döbben rá valós helyzetére Ludas önkormányzati képviselő és Harmadik Idült.

Ismét Abáth doktor kér szót, és ez azért tényleg rendkívüli. Szegény gatyás tehén meg ott ugrál egy lábon, körömcipőben.

- Mielőtt Sódar úr alkalmatlanságáról szavaznánk, javaslom, vegyük előre napirend közötti indítványomat!

Mi? Mit takar ez? Ilyen hosszú mondatot mégiscsak udvariatlanság elővezetni.

A jegyzőnő, hiába, szakmai ártalom, érteni véli, mit akar Abáth, és elutasítja.

- Napirend közötti indítvány nincs.

- Mért nincs?

- Mert csak napirendre vett indítvány van, meg napirendre nem vett indítvány van - magyaráz a jegyzőnő, mint hülye gyereknek. Abáth nem zavartatja magát. Véresh pedig nyugodtan dől hátra. Sínen vannak. Abáth tovább akadékoskodik.

- Nem baj. Indítványozom a Böllérszék-tanfolyam azonnali felfüggesztését. Tuba úr menesztését és szegény bátyók hazaküldését. Az igazgatói pályázat újbóli kiírását. Más oktatóval és más jelöltekkel.

- Csak ennyi? - csóválja a fejét Csabainé.

- Ilyen nincs! - szögezi le Sódarné, Viktória.

- Ezt nem lehet apáékkal megcsinálni! - így Nagynagy Gizi.

- Mért ne lehetne? - fordul Abáth a Nagynagy lányhoz sajnálkozva. Hiszen nem akar ő rosszat. Se Nagynagy bátyámnak, se a kántor úrnak. De egy dolog az emberség, más a politika. Csend. Minden tekintet Sódaron, aki rezzenéstelen arccal néz maga elé. Végül a jegyzőnő fakad ki és elegyedik szóba Abáthtal.

- De hát az újra fél év csúszás legalább!

- Most már ráérünk, nem?

- És addig?

- Nevezzünk ki egy ügyvezető igazgatót?

- Kit?

- Nos... Hektort... természetesen - és ebben az a vicc, hogy Abáth doktor nem viccel, mindenesetre halálos komolysággal javasolja.

Megrökönyödött csend. Hunyó Szilvia felvihog. Hektor büszkén liheg a székén. Sódar végre moccan. Kissé üvegesen csillog a szeme, ahogy körülnéz, megfürkészik minden egyes arcot, az ellenzéki ábrázatokat is beleértve. Aztán tekintete megállapodik Hektoron. Felröhög. - Rendben.

Rendben? Mi van rendben?

- Pártolom.

De mit pártol?

- Gizi, írd! Abáth doktor összes javaslata részéről elfogadva. Hektor kinevezve. A tanfolyamot befejeztük.

Hát kész. Vége. Véresh (Petrovics) még kissé csalódott is, amilyen könnyen ment. Abáth doktor enyhe lelkifurdalást érez, ahogy lenéz a gatyás tehénre. Ezek szerint nemsokára vége az ülésnek, így nem lesz ideje a másik körömcipőre. Várhat a tehén egy hétig? Mert máskor persze nincs egy perc ideje hülyeségeket rajzolgatni. Gizi tesz pontot a jegyzőkönyv utolsó mondatára, aztán ingerülten néz Sódarra.

- És? Ki mondja meg apáéknak? Mert én nem!

- Abáth! A te ötleted volt!

MŰVELŐDÉSI HÁZ, TANTEREM

(augusztus 8. hétfő, 12 óra 15 perc)

Tuba úr két, több mint fegyvernek látszó konyhakést tart a kezeiben, amivel a két, több mint elesettnek látszó növendékét hipnotizálja.

- A fundamentális egzisztenciálék, amelyek a jelenvalóság létét, a világban-benne-lét feltárultságát konstituálják, a diszpozíció és a megértés, barátaim - suttogja Tuba, a két kést egymáshoz villogtatva a gyertyafényben. - Értik? Sámson?

- Sajnos... erről... egy szó nincs a Talmudban, Tuba úr.

- Akkor rosszul olvassa a Talmudot, kántor úr. Más szavakkal, de benne van. Gondoljon bele!

Tuba úgy dönt, hogy egy kis időt több mint ígéretes diákjának.

Somolyogva villogtatja a késeit, az asztal szélének dőlve.

Ám Nagynagyban is felbőffen egy enyhe kis tudásszomj, így lazán, két rettegэшullám között.

- De ezt mért is tetszik nekünk mondani?

Tuba úr Nagynagyra pislant a kések élei fölött, aztán kegyesen válaszol nem annyira ígéretes másik diákjának, noha dehogy is reménykedne abban, hogy ez a nyakmerekvítés valaha megértheti. - Mert a létezésünk az időben nem más, mint szó és hangulat.

- Ja! - Nagynagy szeme mégis csillan.

- Érti?

- Ja! - Nem, nem érti. Tuba mégis tovább magyaráz: - A megértés magába foglalja megértett lehetőségét.

Nagynagy szemében az értelem utolsó szikrája kihuny. Nem is merészel megint „Ja”-t kiáltani. Tuba úr ezt megvető mosollyal nyugtázza. Még vár egy kicsit, aztán néz Sámson kántor úrra, tűnődésében meddig jutott.

Csalódnia kell a kántorban is. - Ezt én akkor se értem - sóhajt fel Sámson.

Tuba úr vele sóhajt. Hát akkor ezt hagyjuk. A hipnotizáló késeket leteszi az asztalra, hátat fordít a diákjainak, visszalép a táblához, annak egy cseppet se makulátlan feketeségét fürkészní újra.

- Ez lenne a böllér etika? - kérdezi Nagynagy Sámsonat súgva. A kántor úr a vállát rándítja, ettől felszisszen, és az eszébe jut, hogy gyűlölné Nagynagyot, ha nem félne Tubától ennyire.

Tuba úr persze meghallja Nagynagy kérdését, nekik háttal maradva válaszol:

- Ezek még csak gondolatok voltak, Nagynagy.

Kopogtatnak. Abáth doktor dugja be a fejét. Az agg nebulók mint mentőangyalra néznek rá, ám Tuba vicсорogva perdül felé.

- Tuba úr, zavarhatnám egy pillanatra?

- Óra van! - utasítja rendre Tuba Abáthot.

- De... csak egy pillanatra.

Tuba úr nagyot szisszen. A szeme visszaváltozik úr-halál-bogárrá, amittől Abáth doki igencsak megretten, kihátrál a teremből. Tuba Abáth után. Kintől némi vitatkozás hangjai. Aztán Abáth doktor sikolya? Rohanó léptek? Távolabbról még egy, még áthatóbb sikoly?

És a terem ajtaja iszonyú erővel becsapódik?

Jézus! Segít?

Nagynagy és György Sámson moccanni se mernek. Aztán lassan, centiről centire közeledve egymáshoz, összebújnak a padban.

Aztán sikkantani se mernek, amikor a hátuk mögül Tuba úr szólal meg. Halkan, szinte nyájasan, és mindenképpen sajnálkozva.

- Elnézést, uraim. Folytatnám. - Megkerüli a padot, a katedrához lebeg, ott szembefordul. - Nos, egy Tuba Ervin fél munkát nem végez. Ugye megértik?

Nagynagy a nyakmerevítőtől nem képes biccenteni, György Sámson pedig a rémülettől nyögni. Pedig Tuba tanár úr nyájas velük.

- Tehát? Gyorsítunk kicsit? - érdeklődik. Választ persze nem vár. Biccent, a mosoly leolvad az arcáról, a szemébe visszatér az úr-bogár.

Felveszi a hipnotizőr késeket a tanári asztalról, leteszi a növendékek elé. Az agg nebulók a késekre néznek. Aztán Tubára. Aztán egymásra. Aztán megint Tubára. De Tuba úr ismét ott hagyja őket, a hajókoffer nagyságú bőröndhöz ballag, a kampósállványhoz gurítja, özv. Tubáné alá igazítja. Közben halk hangon oktat.

- A szó és a hangulat, uraim. És ha a szavakon már túl vagyunk? Végül is régen túl vagyunk. Nemde? Legalábbis túl kéne jutnunk rajta. Vagy nem így gondolják?

Nagynagy és György Sámson sehogy se gondolják. De Tuba úr most se vár tőlük választ. Gyengéden leakasztja a kampóról özvegy Tubánét, született Kispatakhy Rózát, aztán piciny

kis huncut mosollyal a tanári székre ülteti le. Elnézegeti, milyen jól is áll özvegy Tubáné, Kispataky Rózának a katedra. Aztán összerezzen, mint akit kellemes ábrándozásból zavar-
nak fel. Komoran fordul a diákjaihoz.

- Ezért megkérem önöket, a csekély... és immár fájdalmasan megkurtított... tiszteletdíjam ellen-
tétélezéseként... a tőlem elvárható, legnagyobb tisztelettel, hogy ragadják fel a böllérkéseiket!
- A diákok nem moccannak. Tuba rájuk üvölt. - Vegyék már fel!

Az öregek megmarkolják a késeket, aztán csak bámulják, most mihez kezdjenek velük. Tuba
lehiggad, újra kellemesnek szánt modorban szól hozzájuk. Csak azok az ür-bogár szemei ne
néznének, csak ne a falból szivárgott volna az imént elő! És mi lehet Abáth dokival?

- Köszönöm. Tehát. - Tuba úr körbelibeg a termen, amúgy tanárosan. - Tudják, én olyan
ember vagyok, aki szívesen okul a kudarcaiból. Nem tudják? No igen, honnan is tudhatnák.
Mondjuk onnan, hogy most mondom? Na jó, hát nem repdeső örömmel, de azért okulok.
Ezért, ha egyetértenek, átismételném önökkel az eddig hallottakat. - Tuba úr a kör végére,
vagyis az elejére ér, a katedránál megáll, ráförmed Nagynagyra: - Mi az ember, Nagynagy?

- Disznó! - vágja rá szinte gondolkodás nélkül a tanár úr.

- Helyes. Mi a disznó, kántor úr?

György Sámsonból a pánik most nem az éles eszű zsenit hozza ki, hanem az agyalágyultat.
Ezért csak könnyes szemmel néz fel a hóhérjára. Ám Nagynagy helyette is válaszol: - A
disznó Szokrátesz Kenyában!

- Remek! - csillan fel az ür-bogár szem. - És mi az ölés? Jelentkezni!

György Sámsonnak a nyáladzáson túl még mindig nincs ötlete.

- Nagynagy?

- Az ölés... az izé. - Tuba a fejét csóválva felszisszen, Nagynagy meg valahogy úgy pirul el,
hogy közben el is sápad. György Sámsonnak ugrik be valami, bátortalanul, nyekeregve szólal
meg. - Futás és áldozat?

- Úgy van, kántor úr! Írjon be magának egy piros pontot!

Hova? Kérdezhetné ezt Sámson, ha az eszébe jutna. A közvetlen életveszély viszont elmúlni
látszik. Tuba úr örül az okos a diáknak. Ezért a sikeres pedagógus örömeivel áll fel a bőröndre.
Egyensúlyát azon megtalálva néz le a diákokra.

- És most arra kérem magukat, ha nem túl nagy fáradság, álljanak fel és ballagjanak ki ide!

Nagynagy és Sámson összenéznek, tápászkodnak, indulnak. Sámson leteszi a kést az iskola-
padra, Tuba ráförmed: - A kést is hozza!

- Bocsánat.

Nagynagy és Sámson értetlenül, de csakis rosszat sejtve állnak meg a bőröndön billegő Tuba
előtt. - Nos? - mosolyog le rájuk Tuba.

Mi az, hogy nos? Mi nos? A diákok kezében a villogó kések, a gyertyák sercegve égnek, a
lángok valami titokzatos szellemhuzat miatt hajlongnak, rémárnyakat vetve mindenre, ami
csak látható a helyiségben. Tuba cseveg.

- Ugyebár izgalmas kis találkozásaink során már azt is említettem önöknek, hogy a jó böllér,
avagy A BÖLLÉR hivatása folytán életében többször hal meg, mint ahányszor él, ámde
egyszer biztosan többször. Emlékeznek?

Kéne? Mondta? Mikor mondta? Nem, erről nem volt szó. Vagy volt?

- Nem... tudom... - vallja be Nagynagy.

- De. Tetszett mondani! - szóval, aki stréber, az a halásban is stréber, hiába. De ezen sincs idő töprengeni, mert Tuba úr lendületesen folytatja, amit elkezdett.

- Uraim! Eljött a beavatásuk első aktusa. Torkon szúrás, a vér kifolyatása, ha tetszik a földre, lavórba, ibrikbe, dézsába... Mellesleg mely *dèja vu* a dézsa a vérben! Véres hurka és Marseilles? Nem érzik? Nem? Ember! Ühü? Übü? No, mindegy. Zsigerelés, aztán darabolás.

Nagynagy és Sámson csak bámulnak fel Tubára, az iménti szóözön felét se értik.

- Mi? - ad ennek hangot választékosan Nagynagy.

- Lehet kezdeni.

- Mit?

- Torkon szúrni, zsigeregni, darabolni! Mit? - Tuba ismét ingerült ilyen mértékű értetlenség miatt.

- De kit?

- Hogyhogy kit?

- És hol, kérem szépen? - csatlakozik Sámson is Nagynagy, az értetlen idióta mellé.

Tuba kénytelen velük üvölni.

- Engem! Marhák! És itt!

- Mi?

- Maguk!

- Úgy értem, micsoda?

- Mi ketten a Tuba urat?

- Na végre, hogy megértették! - Tuba úr lehiggad, még halványan el is mosolyodik, ahogy elnézegeti a két elképedt arcot. Végül szinte barátságosan utasítja őket, ahogy az jó tanárhoz illik. - Ne feledkezzenek meg a higiénéről! Valamint arról, hogy az európai szabvány szerint manapság a véreztetést csaknem kóser alapossággal kell elvégezni. Viszlát.

Tuba odailleszti a tarkójához az éles kampót, aztán a bőröndjét elrúgva rátűzi magát. Haldokolva int az uraknak. - Kezdjék, figyelek!

MÉSZÁRFA, FŐTÉR, TEMPLOM

(augusztus 8. hétfő, 12 óra 34 perc)

Három harci helikopter zúg el a falu felett. Kokasné siet ki a zajra a Vadasból, mögötte az idültek támolynak, akár a zombik. Kokasné a tenyeréből ellenzőt formálva követi a helikoptereket, akik dühödten támadnak Kuntarcsa irányában. Na, szegény kamu terroristáknak nagyjából annyi. Lesz kapsz. Kellett nekik a víztoronyból zsarolni a világot. Hát ne reszkess többé, ah, Amerika! Kokasné fordulna vissza a dolgára. Már ráförmedne az egyik idültre, lépjen félre az útjából, vagy mit ácsorog itt, amikor egy villanást észlel a templomtoronyból.

Megint napellenzőt formál a tenyeréből, megkeresi a villanás okát: észreveszi Pörch Arisztidet, amint éppen őt messzelátózza. Kokasné nincs meglepve. Csúfolódva a nyelvét ölti a szent

kukkolóra. Pörch tiszteletes ezt köszönésként értelmezi, kegyesen, visszakézből visszaint neki, aztán az érdeklődése ismét a hadgyakorlatra fordul. Kokasné mogorván ballag át a kerthelyiségen, ahol Zúza és Bendő urak pihenik ki söreiket egy sörrel.

- Kukkol, mi?

- Ki drukkol? - érti félre Zúza.

- A köcsög papotok.

- Drukkol?

- Szerettyük! - mosolyog fel rá Bendő.

- Pörchöt?

- Berreg! - magyarázza Kokasnének Bendő.

- Berreg?!

- A helikopter! - Zúza már nevet.

- Szerettyük!

Két hülye! Legyint rájuk Kokasné, siet vissza a pult mögé, kifőtt a kávéja. Az Első Idült is megállítaná. - Hhhárom! - habogja a kannás fröccse mögül. - Hhhárom, mint a az oooláhtól...

- Hagyjon engem a focival is békén, Dolfi bácsi! - Kokasnének igaza van. Egy héten egyszer-kétszer, vagy talán többször is mindenkinek lehet rossz napja.

POLGÁRMESTERI HIVATAL, TANÁCSTEREM

(augusztus 8. hétfő, 12 óra 40 perc)

A tanácssteremben perceg a csend, mint kvízzjátékban a húszmilliós kérdés válasza előtt. Kicsiny Péter kamerája a jegyzőnőn.

Csabainé túl minden hisztérián. Írógép papírokból készíti a tikos szavazatokhoz a cetliket. Kétrét hajtja, vonalzóval vágja. A két fél lapot ugyanígy. Egy írógép lap négy szavazat. Két lapból leszavaznak. Ki állítja, hogy drága üzem a demokrácia? Pókerarc, ahogy most a cetliket kupacolja, pakliba rendezgeti, mintha kártyapartira osztana mindjárt. Naná, pókerarchoz pókerkártya. Ki állítja, hogy Csabainénak nincsen stílusa? Végül felnéz a kamerába, aztán körbe a jelenlévőkre.

Biccent Nagynagy Gizinek. - Tehát akkor. A titkos szavazáshoz. A jegyzőkönyv kedvéért, ezt majd a végén írd be, Gizi. Most osztd ki a cetliket, légy szíves!

Gizi feláll, a cetlikkel körbejárja az asztalt és a testületet. Mindenki kap egyet, még Hektor és Abáth doktor is. Tényleg, hol marad a doki? Na persze, amilyen közvetlen ember, nyilván nekiállt Tubával vitatkozni, a két öregnek magyarázkodni. Ez a szegény gatyás tehén meg a fél pár körömcipőben... Gizi meg is torpan, bámulja a rajzot, úgy kell a figyelmét odébb lódtatnia onnan. Gizi befejezi a kört, visszaül a helyére. Véresh már szinte az ásításig unja magát. Hektor se tagadhatná, hogy menne. Sódar arca szürke, zárt, a lelke hét lakattal zárva. Sódarné, Viktória elhatározza, talán egy hetet ha vár, és felveti azt a lehetőséget az urának, mennyivel szebb, jobb az élet... szinte mindenütt máshol, de leginkább otthon, Tolnában-Baranyában.

A jegyző szólal meg ismét, a munkáját végzi.

- Akkor. Titkos szavazás. Tehát. Aki Sódar Dénes polgármester úr Bizalmatlansági indítványára igen... - eddig jut. Nyilas Edgár képviselő, a helyi cigány önkormányzat elnöke máris félbeszakítja.

- Há' akkor most melyik az igen?

- Milyen igen melyik igen, Edgár? - kérdez vissza a jegyző anyagi türelemmel.

- Az igen, hogy bízik, vagy az igen, ha nem bízik?

A jegyző egy pillanatra nem is érti a kérdést. Ludas képviselő és Harmadik Idült bezzeg érti. - Az, bazmeg, hogy nem! - förmed Nyilasra.

- Az?

- AZ!

- Az igen, hogy nem?

- Az!

- Az?

A jegyző néz rájuk, még mindig anyagi nyugalommal. - Uraim, folytathatnám?

- Tessék csak, Arankám - engedi meg neki Ludas.

- Há' már nehogy rosszul szavazzak!

- Edgár, magának az az igen, hogy nem.

- Mi van? Ja! Akkor már értem. Azt írom, hogy igen. Vagy nem?

A jegyző feladja. Hunyó Szilvia nem tehet róla, de muszáj neki vihogni.

Véresh (Petrovics) nagyot ásít, és megvakargatja Hektor füle tövét.

- Nyilas úr, ha a férjem mellett szavaz, akkor maga nem.

- Igen?

A jegyző veszi vissza a szót. - Tehát akkor, aki Sódar Dénes leváltására szavaz, az írja a kis cetlijére, hogy...

- Há' álljunk csak meg! - vartyog bele újra Nyilas Edgár. - Maga, aranyom, csak ne sugalljon!

- Mi? Mit csinállok én?

- Sugall. És ezt írja csak belé a leány jegyzőkönyvbe!

- Írjam? - kérdezi Gizi Sódart.

- Írjad.

- Tehát Sódar Dénes nem, Sódar Dénes igen. Szavazzanak.

Csend. Ujjak, arcok. Cetlik. Véresh sátáni mosollyal szól Hektornak:

- No, Hektorkám, avagyis ügyvezető igazgató úr, adj egy pacsit, ha azt akarod, hogy apuci szavazzon helyetted!

Hektor komoly honfi gondban emeli a tappancsát, Véresh kezét ráz vele.

- Hektor nem szavazhat! - szögezi le a jegyző.

- Sódar? - kérdezi Véresh (Petrovics) egyenesen az ellenséget.

- Abáth hol van még mindig? - kérdez inkább vissza Sódar Dénes.

Tényleg. Ám máris nyílik az ajtó. Lassan. Hektor szűkülve ugrik le a székről, bújik az asztal alá. Az ajtóban Nagynagy és György Sámson tanuló urak jelennek meg csurig véresen, kezükben konyhakéssel. Kimért léptekkel jönnek be középre, teszik le a véres konyhakést Sódar elé. Az első hang, Hektor szűkülését leszámítva Nagynagy Gizié. - Apa?!

Nagynagy fáradtan, de elégedetten mosolyog a lányára - A torkon szúrás... az szépen megvolna - számol be.

- A zsigereles is... úgy nagyjából - csatlakozik György Sámson. - Meg a kockázás.

- De azzal még holnap dolgunk lenne.

- De a vért majd fel kéne mosni valakinek.

- És a beleket kimossuk vagy kidobjuk?

- Mi van?! - hördül végre egyet Sódar.

- Nem is olyan rossz ez tanfolyam, igaz, kántor úr?

- Ajvé, mindent meg lehet szokni.

- Akkor holnap jövőnk rendesen reggel nyolcra?

- Mert a darabolást tényleg holnapra hagytuk.

- Már elnézést.

- De... be kéne tenni a húst valami hűtőbe. Segítsünk?

- Kántor úr, ezt a hivatal nyilván intézi.

- Ja! Akkor...

- Mehetünk. - Nagynagy belekarol Sámsonba, Tuba vérét csepegtetve ballagnak kifelé.

- Miről beszélnek maguk? - találja meg Véresh (Petrovics) a hangját végre.

Az öregurak nem tudják megmagyarázni, mert baljós sivítással közeledik valami, ami...

Hatalmasat robban.

MÉSZÁRFA, FŐTÉR

(augusztus 8. hétfő, 12 óra 51 perc)

Egy „eltévedt” lövegtől ledőlt a templomtorony. Egyenesen rá a parókiára. Pörch Arisztid a messzelátót a kebléhez szorítva halt meg a dolgozósobájában. Az utolsó előtti gondolata az volt, ilyen furcsán se jutott még soha a templomból haza. Mármint repülve, a tetőn át. A galambok meg csak repkedtek, repkedtek, mígnem a romokra rátelepedtek. Az utolsó gondolata viszont:

Ma se megyünk moziba.

(Pörch Arisztid: bejegyzetlen bejegyzés, elsőhajtva)

UTÓVÉGRE

(mindig később)

Nagynagy áll a Vadas Presszó játékgépénél. Bedobja az utolsó pénzét. Aztán a gép pörög, forog, csilingel. Három Jolly! Dőlnek ki Fortuna gyomrából a százás érmék.

Gyűlnek, kifolynak a tálcáról, rá a padlóra, kupacolódnak. Tele lesz velük a kocsmá. Mint láva, türemkednek ki a bejáraton, ellepik a főteret. Aztán Mészárfát. Alpok nő százasból!

És megtelnek vele az Óceánok.

Mészárfa felett egy repülő csészealj libeg el. A csészealjban Tuba úr néz le a Földre. Mellette a próbababa ül, özvegy Tuba Ervinné ül, szül. Kispataky Rozália. A csészealjból finom csillagpor száll alá, mintha üstökösből. A porban Petőfi Sándor teljes génkészlete, akárha az Isten ajándéka lenne. De nem lenne, mert az is.

„Hogy valójában mi történt? Hát nem is tudom. Utóbb a NATO terrorista-elhárító parancsnokék, vagy kicsodák, azzal mentegetőztek, hogy a templom tornyából érkező fényjelek vezették félre a lövegélőket. Merthogy az volt a megbeszélte jel. Hogy majd azt kell alkaidátlanítani, nem is a kuntarcsai Víztoronyt, mert az csak kamu információ volt a tamil tigrisek átverésére. Vagy valahogy így. Rá negyvenöt percre, hogy villogtak a toronyból. Így mondták. Hogy még csodálkoztak is, hogy akkor most mért egy régi templomtorony lesz a cél. De nekik mindegy volt, mit lőnek szét, így mondták. Hát akkor aztán így a tiszteletes úr is megtért az Úrhoz. Már aztán ötlet direkt én temettem, mert amikor a tiszteletes úr megbízásából a Májas néni már én búcsúztattam, rájöttem, hogy megy ez nekem, szeretem is csinálni, meg dicsértek is a gyászolók, meg a többi öregasszonyok. Szóval, amíg nem lesz rendes papunk, mert ez a kuntarcsai helyettesítő csakis részeges, általában én misézek, keresztelek, temetek, azt hogy nem vagyok pap, ki törődik itt azzal? Józsi páter aláír mindent helyettem. Végítéletet hirdetni meg én is tudok. Húsz évig hallgattam, nincs az a bűn és hozzá képest világ vége, amit ne fűjnek könny nélkül.

Hát szóval nekem kell folytatnom azt is, amit Pörch Arisztid, ez a szent ember elkezdett. A falu történetjét, ugye. Nahát. Abból a Böllérszékből még most sincsen semmi. Még a makettja se, mert azt meg a Dénes augusztus 20-ra megtaposta. Aztán a Sódarék elköltöztek. Az Utolsó is elment a nejével innen valahová, isten tudja merre, talán Tolnába-Baranyába?

Hektor kutya csak két évig volt ügyvezető igazgató. Aztán menesztette a György király hat havi végkielégüléssel. No most, hogy az is mennyi pénz volt, meg a Hektor ezt is hogy adózta le? Azt csak a gazdája tudhassa, ugye.

A Véresh most már inkább stadiont épít, meg új szlogent is talált ki, hogy Mészárfa a nemzet trafikja. Ezt így nem nagyon értem, de jól keres rajta, vagy inkább ezen is, azt mondják. A fia is hazajön Amerikából. A nagyobbik. A kisebbet meg talán harmadolják. De a Petőfi sírokat azokat azóta se engedik neki genetikásan kihantolni.

Én itt az urammal jól elvagyok a nyugdíjunkkal. Gizi lányunk meg csak savanyodik megfele. Mondjuk is neki, menjél innen te is Tarcsára, Gizi, találj egy rendes embert ott magadnak, de ha nem megy. Bezzeg a kántor úr meg inkább beköltözött az Izsák fiához Kuntarcsára.

Ja, aztán meg új doktorunk sincsen, mert az Abáth doki úgy eltűnt aznap. És senkinek se kell, még ingyért se a praxisa! De hogy hová tűnt el úgy a doki? Azt mondják, Tuba úrral látták beszélni utoljára. De Tuba urat meg szintén nem lehet megkérdezni, mert ő is eltűnt, még azt a nagy, rémisztő bőröndjét is hátrahagyta. Mert az persze rágalom, hogy Tuba urat az én uram meg az a galambllelkű kántor úr véreztette volna ki és dolgozta volna fel, mint valami hízősertést! Mondom, ocsmány pletyka. Ezért több szót se róla!

A Véresh (Petrovics) polgármester úr meg egy tárlót vetetett a lányommal, egy olyan kiállításit, azt abban láthatja, aki akarja az Abáth doktor utolsó rajzát, valami tehenet gatyában és egy szál körömcipőben. Én tanulmányoztam azt a rajzot, mert mondta a Gizi lányom, nézzem már meg, úgy is, mint a falu históriása. Na! Hát a gatyá se áll jól azon a szerencsétlen állaton. Állítólag...”

(Nagynagyné, Toka Ilona: Mészárfa rövid története, in memoriam Pörch Arisztid)